

คำนำ

มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ เป็นสถาบันทางวิชาการที่ให้ความรู้และความชำนาญในการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการศึกษาและส่งเสริมงานวิจัยเพื่อสร้างความรู้ สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดปัญญา เพื่อพัฒนาคนและสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติและมีดุลยภาพ สืบสานและสร้างเสริมภูมิปัญญาให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยยึดหลักความรู้คู่คุณธรรม และหลักในการให้โอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชน ตลอดจนการขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาการอิสลามในระดับอุดมศึกษา

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายอิสลาม ได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 ต่อมาในปีการศึกษา 2554 ได้ดำเนินการปรับปรุงครั้งที่ 1 จากนั้นในปีการศึกษา 2558 ได้ทำการปรับปรุงใหม่เป็นครั้งที่ 2 และได้ใช้ในปีการศึกษา 2559 ต่อมาในปีการศึกษา 2563 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายอิสลาม ได้ทำการปรับปรุงครั้งที่ 3 เพื่อใช้ในปีการศึกษา 2564 ซึ่งหลักสูตรฉบับปรับปรุงใหม่นี้ได้มีการปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ล่าสุดของมหาวิทยาลัย ยุทธศาสตร์ชาติและความเปลี่ยนแปลงของสังคมภายใต้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) โดยมีแนวคิดและปรัชญาที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและทักษะด้านการใช้กฎหมายอิสลามไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน สามารถอ่านตำราनिพนธ์ทางกฎหมายอิสลาม มีความรู้ด้านฮาลาลและการเป็นผู้ประกอบการ มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกสาธารณะ ก้าวทันต่อความเปลี่ยนแปลง ยอมรับความหลากหลายแตกต่างทางวัฒนธรรมและศาสนา สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตตนเองและสังคมได้อย่างสมดุล

สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา
มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข-ค
รายละเอียดของหลักสูตร	
หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	
- ชื่อหลักสูตร	1
- ชื่อปริญญาและสาขาวิชา	1
- วิชาเอก	1
- จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร	1
- รูปแบบของหลักสูตร	1
- สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร	2
- ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรคุณภาพและมาตรฐาน	2
- อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา	2
- ชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	2
- สถานที่จัดการเรียนการสอน	3
- สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร	3
- ผลกระทบจาก ข้อ 11 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน	5
- ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน	6
หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร	
- ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	8
- แผนพัฒนาปรับปรุง	9
หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร	
- ระบบการจัดการศึกษา	11
- การดำเนินการหลักสูตร	11
- หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน	13
- แสดงแผนการศึกษา	27

หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล	
- การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา	50
- การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน	51
- แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา	59
- ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษาของผู้เรียน	66
หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา	
- กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน	67
- กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา	67
- เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร	67
หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์และบุคลากร	
- การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่	68
- การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์และบุคลากร	68
หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร	
- การกำกับมาตรฐาน	69
- บัณฑิต	69
- นักศึกษา	70
- อาจารย์	71
- หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน	72
- สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	74
- ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	75
หมวดที่ 8 การประเมิน และปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร	
- การประเมินประสิทธิผลของการสอน	76
- การประเมินหลักสูตรในภาพรวม	76
- การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร	77
- การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์การสอน	77

ภาคผนวก

- ภาคผนวก ก : คำอธิบายรายวิชา	78
- ภาคผนวก ข : ตารางเปรียบเทียบ	99
- ภาคผนวก ค : ข้อบังคับมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	125
- ภาคผนวก ง : ประวัติและผลงานของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	144
- ภาคผนวก จ : สรุปการวิพากษ์หลักสูตรฯของผู้ทรงคุณวุฒิ	159
- ภาคผนวก ฉ : สรุปการวิพากษ์ของคณะกรรมการสภาวิชาการ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	170
- ภาคผนวก ช : คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการพัฒนาและปรับปรุง หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายอิสลาม หลักสูตรปรับปรุง 2564	175
- ภาคผนวก ซ : คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการวิพากษ์หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายอิสลาม หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2564	178

รายละเอียดของหลักสูตร

ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายอิสลาม

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา   มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา   สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย :   ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายอิสลาม
ภาษาอาหรับ :   الإجازة العالية (الليسانس) في الشريعة الإسلامية
ภาษาอังกฤษ :   Bachelor of Arts Program in Islamic Law

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อเต็ม (ไทย):   ศิลปศาสตรบัณฑิต (กฎหมายอิสลาม)
ชื่อย่อ (ไทย):   ศศ.บ. (กฎหมายอิสลาม)
ชื่อเต็ม (อาหรับ)   الإجازة العالية (الليسانس) في الشريعة الإسلامية
ชื่อเต็ม (อังกฤษ) :   Bachelor of Arts (Islamic Law)
ชื่อย่อ (อังกฤษ) :   B.A. (Islamic Law)

3. วิชาเอก

ไม่มี

4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 136 หน่วยกิต

5. รูปแบบของหลักสูตร

5.1 รูปแบบ

หลักสูตรระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี

5.2 ประเภทของหลักสูตร

หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ

5.3 ภาษาที่ใช้

ใช้ภาษาอาหรับ ภาษามลายูกกลาง ภาษาอังกฤษ และภาษาไทยในการจัดการเรียนการสอน

5.4 การรับเข้าศึกษา

รับนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ ที่สามารถพูด ฟัง อ่าน เขียน และเข้าใจภาษาอาหรับและภาษาอื่นๆที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

5.5 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

เป็นหลักสูตรเฉพาะของสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

5.6 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้ปริญญาเพียงสาขาเดียว

6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

- 6.1 เป็นหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564
- 6.2 หลักสูตรนี้ปรับปรุงมาจากหลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายอิสลาม หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559
- 6.3 เริ่มใช้หลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา กฎหมายอิสลาม หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 ในภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2564
- 6.4 สภาวิชาการมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ พิจารณาลั่นกรองหลักสูตร ในการประชุมครั้งที่ 1 / 2564 เมื่อวันที่ 5 / มกราคม / พ.ศ. 2564
- 6.5 สภามหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ อนุมัติหลักสูตรในการประชุมครั้งที่ 1 / 2564 เมื่อวันที่ 16 / มกราคม / พ.ศ. 2564

7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรมีความพร้อมในการเผยแพร่คุณภาพและมาตรฐานตามกรอบคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ในปีการศึกษา 2566

8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

- 8.1 ตะโตะยุติธรรม
- 8.2 นิติกรด้านกฎหมายอิสลาม
- 8.3 วิทยากร ผู้สอนด้านกฎหมายอิสลาม
- 8.4 นักวิชาการด้านกฎหมายอิสลาม
- 8.5 พนักงานในหน่วยงานของรัฐและเอกชน
- 8.6 ประกอบอาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายอิสลาม

9. ชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ที่	ชื่อ – นามสกุล	ตำแหน่งทางวิชาการ	คุณวุฒิ/สถาบัน	ปีที่จบ
1	นายเจ๊ะเหลาะ แซกพงศ์	รองศาสตราจารย์	- M.A. (Islamic Law), High of Islamic Studies Institute, Egypt. - B.A. (Islamic Law), Al-Azhar University, Egypt. - น.บ. (นิติศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง	ค.ศ. 2000 ค.ศ. 1995 พ.ศ. 2530
2	นายอิบรอเฮง ดอเลาะ	อาจารย์	- Ph.D. (Islamic Law), University Utara, Malaysia. - M.A. (Comparative Jurisprudence), Al-Azhar University, Egypt. B.A. (Islamic Law), Al-Azhar University, Egypt.	ค.ศ. 2019 ค.ศ. 2006 ค.ศ. 2002

ที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่งทางวิชาการ	คุณวุฒิ/สถาบัน	ปีที่จบ
3	นายอัปดุลรอยะ บินเซ็ง	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	-ปร.ต. (อิสลามศึกษา) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ - M.A. (Comparative Jurisprudence), The Islamic University, Iraq. - B.A. (Islamic Law), Saddam University, Iraq.	พ.ศ. 2562 ค.ศ. 2004 ค.ศ. 2000
4	นางสาวรอฮานี มาแฉะ	อาจารย์	-Ph.D. (Islamic Law), National University of Malaysia, Malaysia -M.A. (Islamic Law), National University of Malaysia, Malaysia - B.A. (Islamic Law), Al-Azhar University, Egypt	ค.ศ. 2018 ค.ศ. 2012 ค.ศ. 2008
5	นายสมชาย ภูมิมาโนช	อาจารย์	- ศศ.ม. (อิสลามศึกษา) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ - ศศ.บ. (กฎหมายอิสลาม) มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	พ.ศ. 2560 พ.ศ. 2557

10. สถานที่จัดการเรียนการสอน

สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ (ศูนย์ราชการใหม่)

11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

11.1 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

สถานการณ์ทางเศรษฐกิจของโลกและเศรษฐกิจของประเทศไทย ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 เนื่องจากเศรษฐกิจไทยเชื่อมโยงอยู่กับเศรษฐกิจโลก ในขณะเดียวกันเศรษฐกิจไทยยังต้องประสบกับปัญหาเรื้อรังด้านความสามารถในการส่งออก ปัญหาความเหลื่อมล้ำ การกระจายรายได้ และหนี้ครัวเรือน วิกฤตโควิด-19 ทำให้ทุกฝ่ายได้รับบทเรียนว่าปัญหาเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพล้วนมีความเกี่ยวพันและผูกโยงซึ่งกันและกัน ปัญหาทางเศรษฐกิจไม่ใช่เป็นเรื่องแยกส่วนอีกต่อไป การพลิกฟื้นวิกฤตเศรษฐกิจจึงมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนอย่างเข้มแข็งและพัฒนาอย่างเป็นองค์รวม โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ที่มุ่งให้ความสำคัญต่อการสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการรุ่นใหม่ การพัฒนาเศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและชุมชน การส่งเสริมอุตสาหกรรมฮาลาล การฟื้นฟูสถานการณ์ความมั่นคง ตลอดจนการปรับเปลี่ยนกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ รวมถึงการปรับปรุงการบริหารจัดการให้มีธรรมาภิบาลทุกระดับ ปลดคอรัปชั่น และปรับทัศนคติของคนไทยในทุกภาคส่วนให้มีความนิยมที่ดีงาม มีวินัย มีความรับผิดชอบ และมีความพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง โดยยึดหลักการรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม การจัดการศึกษามุ่งเน้นการสร้างคนให้มีความรู้คู่คุณธรรมและมีทักษะในศตวรรษที่ 21 ตามนโยบายการพัฒนาประเทศไทยยุคไทยแลนด์ 4.0 เพื่อการบรรลุสู่

วิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่กำหนดไว้ว่า "ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง"

ประเทศไทยได้สนับสนุนส่งเสริมระบบการผลิตสินค้าและบริการสุขภาพที่เป็นสากลและได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ สนับสนุนการพัฒนากระบวนการผลิตอาหารให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามหลักศาสนบัญญัติ และส่งเสริมการพัฒนาสินค้าสุขภาพอื่น ๆ เช่น เครื่องสำอาง เกษภัณฑ์ และสมุนไพร รวมทั้งบริการสุขภาพ เช่น การท่องเที่ยว การบริการครัวเรือนตามโรงพยาบาลและโรงแรม การบริการสุขภาพ การรักษาพยาบาล การประกันชีวิต การประกันภัย และธนาคารอิสลาม เป็นต้น ปรมะธี วิมลศิริ (2559) ได้กล่าวปาฐกถาพิเศษนำทางชาติ 20 ปี ด้วยโครงการพระราชดำริเพื่อเศรษฐกิจไทยที่ยั่งยืน โดยความตอนหนึ่งระบุว่า อุตสาหกรรมสุขภาพเป็นอุตสาหกรรมที่มีโอกาสทางการตลาดสูง เนื่องจากมูลค่าทางเศรษฐกิจในตลาดโลกที่มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง และแนวโน้มในด้านกำลังซื้อของประชากรมุสลิมก็เพิ่มขึ้น ประชากรมุสลิมทั่วโลกประมาณ 2,038.04 ล้านคน หรือร้อยละ 28 ของประชากรโลก และอยู่ในภูมิภาคเอเชียถึง 1,389.50 ล้านคน ทั้งนี้คาดว่าในปี 2593 ประชากรมุสลิมจะขยายเป็นร้อยละ 50 ของประชากรโลก โดยยังไม่นับรวมถึงตลาดในกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่มุสลิมที่สามารถบริโภคสินค้าสุขภาพได้อีกด้วย (www.nesdc.go.th/ewt_news.) เฉพาะอย่างยิ่งในภาวะวิกฤต ที่ทุกคนต้องเคร่งครัดเรื่องความสะอาด ความปลอดภัย และสุขภาพอนามัยในชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) ยิ่งทำให้ตลาดอาหารสุขภาพเป็นที่ต้องการกว้างขวางยิ่งขึ้น

จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ที่สำคัญทั้งด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและความมั่นคงของประเทศ พื้นที่ชายแดนภาคใต้เป็นพื้นที่พหุวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์ มีความหลากหลายทางด้านภาษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม มีความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมกับประเทศเพื่อนบ้าน มีการติดต่อสื่อสารกับประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย และประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคอาเซียน ตลอดจนในโลกอาหรับและโลกมุสลิม ในสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและโอกาสในการพัฒนาดังกล่าวมานี้ นับเป็นความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับบทบาทบัญญัติอิสลามว่าด้วยสุขภาพและฮารอม องค์ความรู้ในกฎหมายอิสลามที่จะนำไปสู่การพัฒนาบรรทัดฐานสุขภาพ และการพัฒนาศักยภาพธุรกิจสินค้าตลอดจนบริการสุขภาพ การประกอบธุรกรรมและจรรยาบรรณของผู้ประกอบการ การปฏิบัติศาสนกิจในภาวะวิกฤติหรือชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) รวมทั้งการเตรียมความพร้อมนักศึกษาด้านกฎหมายอิสลามหรือนักกฎหมายอิสลามให้มีความรู้ความสามารถในการประกอบการและความสามารถในการสื่อสารภาษาอาหรับในกิจการสุขภาพต่าง ๆ ทั้งภายในและต่างประเทศ

11.2 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

ความเจริญก้าวหน้าในยุคโลกาภิวัตน์ปัจจุบัน ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและรูปแบบการบริโภคของมนุษย์ พลวัตความเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมไทยที่ได้รับอิทธิพลจากกระแสวัฒนธรรมโลกส่งผลให้เกิดการผสมผสานกันระหว่างวัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต ทศนคติ ความเชื่อ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การเรียนรู้และการบริโภคในรูปแบบต่างๆ อาทิ การใช้สื่อออนไลน์ในการจับจ่ายใช้สอย และการทำธุรกรรมต่าง ๆ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยไม่ต้องรู้จักตัวตนซึ่งกันและกัน การบริโภคสื่อหลายช่องทางในช่วงเวลาเดียวกัน ส่งผลให้แต่ละคนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างไร้ขีดจำกัด เกิดการสร้างวัฒนธรรมร่วมสมัย ในขณะเดียวกันอาจก่อให้เกิดวิกฤตทางวัฒนธรรมเนื่องจากขาดการคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมที่ดีงาม จนทำให้ละเลยต่ออัตลักษณ์ของท้องถิ่นเดิม มีพฤติกรรมที่เน้นบริโภคนิยมและค่านิยมที่ฟุ้งเฟ้อ ใช้ชีวิตแบบเร่งรีบ ไม่เคารพในสิทธิคนอื่น ขาดความเอื้อเฟื้อเกื้อกูล ไร้ระเบียบวินัย ซึ่งนำไปสู่การสูญเสียคุณค่าทางวัฒนธรรมอันดีงามดั้งเดิมและก่อให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

จำเป็นจะต้องมีองค์ความรู้เกี่ยวกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ทรงคุณค่า มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ ล้ำยุคล้ำสมัย เหนือกฎหมายอิสลามที่ประทานมาจากพระผู้เป็นเจ้า เป็นแนวทางหรือมาตรฐานในการคัดกรองและการเลือกรับวัฒนธรรมใหม่อย่างเหมาะสมและรู้เท่าทัน ไม่คล้อยตามอารมณ์หรือกระแสสิทธิพลความเปลี่ยนแปลง

ประเทศไทยกำลังเข้าสู่สถานการณ์สังคมสูงวัยซึ่งจะส่งผลให้ประชากรวัยแรงงานลดลงแต่ต้องรับภาระดูแลเด็กและผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น สังคมเริ่มเกิดภาวะวิกฤตด้านคุณธรรมและจริยธรรม มีปัญหาสัมพันธภาพของคนในครอบครัวน้อยลง มีภาวะเครียด ภาวะซึมเศร้า และความมั่นคงทางอารมณ์ลดลง ส่งผลต่อสุขภาพในมิติด้านจิตใจและจิตวิญญาณ ยิ่งกว่านั้น ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นพื้นที่ที่มีความขัดแย้งทางความคิดและความต่างทางวัฒนธรรม ส่งผลกระทบต่อบรรยากาศสันติสุขมายาวนาน ประชาชนผู้บริสุทธิ์ต้องสูญเสียชีวิตและบาดเจ็บเป็นจำนวนมาก เด็กกำพร้าและหญิงหม้ายเพิ่มมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนที่อาศัยอยู่ร่วมกันในพื้นที่ ทำให้เกิดความหวาดระแวง ความไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกันระหว่างชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิม สมควรที่จะได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนก่อนที่จะเกิดขัดแย้งและความรุนแรงเป็นวงกว้าง การปรับปรุงแก้ไขและการป้องกันภัยที่จะเกิดขึ้นอย่างยั่งยืนนั้น จะต้องอาศัยองค์ความรู้และผู้รู้ด้านกฎหมายอิสลามอย่างถ่องแท้ มีความแตกฉานในบทบัญญัติว่าด้วยสิทธิเสรีภาพทางความคิดและการนับถือศาสนา บทบัญญัติว่าด้วยความผูกพันในครอบครัวและวงศ์ญาติ ความสมานฉันท์และอยู่ร่วมกันของมนุษยโลก ตลอดจนความเข้าใจอย่างชัดเจนในเจตนารมณ์แห่งกฎหมายอิสลามที่มุ่งสร้างคุณประโยชน์และความเมตตาแก่ชาวโลกทั้งมวล เพื่อสังคมไทยและสังคมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้จะได้ดำรงอยู่อย่างสันติสุขในทุกช่วงวัยท่ามกลางความหลากหลายทางศาสนาและวัฒนธรรม

12. ผลกระทบจาก ข้อ 11 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

12.1 การพัฒนาหลักสูตร

จากผลกระทบของสถานการณ์ภายนอกทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ทำให้มีแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรให้มีเนื้อหารายวิชาที่เหมาะสมและทันสมัย สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงเป็นหลักสูตรที่มีศักยภาพและความพร้อมในการผลิตบัณฑิตสาขาวิชากฎหมายอิสลามที่มีความยึดมั่นในคัมภีร์อัลกุรอานและซุนนะฮ์ มีสมรรถนะและทักษะที่เพียงพอ มีความรู้ในหลักกฎหมายอิสลามว่าด้วยฮาลาล ฮาaram หลักศาสนบัญญัติในยามปกติและในภาวะวิกฤตหรือชีวิตในวิถีใหม่ (New Normal) หลักคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณสำหรับสังคมยุคใหม่ ครอบคลุมทั้งหลักการและเจตนารมณ์ตลอดจนความสามารถในการนำความรู้ไปปฏิบัติและประยุกต์ใช้อย่างถูกต้อง เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทแห่งยุคสมัย มีความรู้ความสามารถในการประกอบการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถร่วมแก้ปัญหาสังคมและวิกฤติเศรษฐกิจโดยใช้องค์ความรู้ด้านกฎหมายอิสลาม รวมถึงความเข้าใจในผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อสังคมทั้งในระดับท้องถิ่น ภูมิภาค และสังคมโลก ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี และเพิ่มศักยภาพในด้านการบริหารจัดการฮาลาล การสื่อสารด้วยภาษาที่หลากหลาย สร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ พัฒนาทักษะการคิด การวิจัย และการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้บัณฑิตเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ สามารถปรับตัวในการทำงานและการดำรงตนอยู่ในสังคมพหุวัฒนธรรมและเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลกอย่างสร้างสรรค์

ดังนั้น การจัดการศึกษาหลักสูตรสาขาวิชากฎหมายอิสลาม ซึ่งเป็นกฎหมายที่วางอยู่บนหลักแห่งความยุติธรรมและความเมตตาธรรม การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การเคารพและให้เกียรติต่อเพื่อนมนุษย์ โดยไม่คำนึงว่าจะนับถือศาสนาใดหรือลัทธิใด เป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งเสริมให้นักศึกษาและผู้เรียนมีหลักคิดและ

วิสัยทัศน์ที่จะนำความรู้ไปสู่การพัฒนาตนเองและสังคม ตลอดจนวัฒนธรรมอันดีงาม สามารถดำรงตนอย่างมีความสุขในสังคมพหุวัฒนธรรมตามเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

12.2 ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

การดำเนินการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชากฎหมายอิสลาม มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ ความสามารถทางวิชาการ คิดอย่างมีเหตุผล มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถทางด้านเทคโนโลยี ทักษะวิชาด้านการประกอบอาชีพ มีวินัยและใฝ่เรียนรู้ โดยการปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ และมุ่งเน้นการประกันคุณภาพบัณฑิตด้วยการพัฒนามาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของบัณฑิตทั้งด้านวิชาการ และทักษะอื่น ๆ รวมทั้งคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม การพัฒนาอาจารย์ เทคโนโลยี และใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ที่มุ่งเน้นการให้การศึกษา วิจัย วิชาชีพด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์สุขภาพ และสังคมศาสตร์ นำองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนาคน ชุมชน สังคมของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และสอดคล้องกับอัตลักษณ์ที่กำหนดไว้ว่า เก่งเทคโนโลยี มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ สุภาพ เด่นด้านคุณธรรม ดำรงตนได้ในสังคมพหุวัฒนธรรม

13. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน

13.1 กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรนี้ที่เปิดสอนโดยคณะ/ภาควิชา/หลักสูตรอื่น

กลุ่มวิชาในหลักสูตรนี้ที่เปิดสอนโดยคณะภาควิชาหรือหลักสูตรอื่น ได้แก่

1. กลุ่มวิชาภาษา	รับผิดชอบโดยคณะศิลปศาสตร์
2. กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์	รับผิดชอบโดยคณะศิลปศาสตร์
3. กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	รับผิดชอบโดยคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
4. กลุ่มวิชากีฬา พลศึกษาและนันทนาการ	รับผิดชอบโดยคณะศิลปศาสตร์

13.2 กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนให้ภาควิชา/หลักสูตรอื่น

รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนให้ภาควิชา/หลักสูตรอื่น ได้แก่

09-014-201	กฎหมายอิสลามว่าด้วยอียาดัต 1	3(3-0-6)
09-014-205	หลักกฎหมายอิสลาม 1	3(3-0-6)
09-014-209	กฎหมายอิสลามเปรียบเทียบ 1	3(3-0-6)
09-014-213	บทบัญญัติเกี่ยวกับครอบครัวอิสลาม	3(3-0-6)
09-014-202	กฎหมายอิสลามว่าด้วยอียาดัต 2	3(3-0-6)
09-014-203	กฎหมายอิสลามว่าด้วยมูอามะลาต 1	3(3-0-6)
09-014-204	กฎหมายอาญาอิสลาม	3(3-0-6)
09-014-215	อัลกุรอานว่าด้วยศาสนบัญญัติ	3(3-0-6)
09-014-218	หะดีษว่าด้วยศาสนบัญญัติ	3(3-0-6)
09-014-227	กฎหมายอิสลามกับปัญหาร่วมสมัย	2(2-0-4)

13.3 การบริหารจัดการ

13.3.1 การบริหารจัดการหลักสูตร ดำเนินการโดยคณาจารย์ประจำหลักสูตร ภายใต้การกำกับติดตามของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน และการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและข้อบังคับมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2557

13.3.2 การเปิดรายวิชาในหลักสูตรนี้ที่เปิดสอนโดยคณะหรือหลักสูตรอื่น ดำเนินการโดยคณาจารย์ประจำหลักสูตรและงานวิชาการของสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา เป็นผู้รับผิดชอบประสานงานกับอาจารย์ผู้สอนในคณะอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งด้านการกำหนดเนื้อหาสาระ การจัดตารางเรียนและตารางสอบ และการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและข้อบังคับมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2557

13.3.3 งานวิชาการและคณะฯทำหน้าที่ประสานงานด้านการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไปและรายวิชาเฉพาะกับคณะ/วิทยาลัย /สถาบันต่างๆ และใช้ที่ประชุมวิชาการประจำเดือนของมหาวิทยาลัยฯ ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและพิจารณางานด้านวิชาการร่วมกัน

หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 ปรัชญาของหลักสูตร

มุ่งจัดการศึกษาเชิงบูรณาการศาสตร์กฎหมายอิสลามที่วางอยู่บนรากฐานแห่งคัมภีร์อัลกุรอานและสุนนะฮ์ เพื่อตอบสนองความต้องการพัฒนาคนและสังคมร่วมสมัย บัณฑิตสามารถคิดวิเคราะห์และประยุกต์ใช้กฎหมายอิสลามในการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพ และการดำรงตนในสังคมพหุวัฒนธรรม

1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรสาขาวิชากฎหมายอิสลาม เป็นหลักสูตรที่ประมวลหลักปฏิบัติในศาสนาอิสลามไว้อย่างครอบคลุมทั้งบทบัญญัติว่าด้วยศาสนกิจและกิจวัตรประจำวัน ตลอดจนความสัมพันธ์กับเพื่อนมนุษย์และกับสิ่งแวดล้อม เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาคนและสังคมด้วยหลักธรรมคำสอนทางศาสนาอิสลาม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสำรวมตน ตระหนักในสิทธิและหน้าที่ที่พึงปฏิบัติทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ตลอดจนต่อพระผู้เป็นเจ้า ท่ามกลางสังคมที่เสื่อมคุณธรรมจริยธรรมและมีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ยากที่จะคุ้มครองป้องกันด้วยระบบกฎหมายใดได้ เนื่องจากกฎหมายโดยทั่วไปมักควบคุมเฉพาะพฤติกรรมภายนอกไม่สามารถควบคุมจิตใจ กฎหมายอิสลามเป็นบทบัญญัติที่ได้ประสบความสำเร็จในการพัฒนาคนและสังคมสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตมนุษย์ในหลายยุคหลายสมัยและยังคงเหมาะสมที่จะนำมาปรับใช้ในสังคมปัจจุบัน ขณะนี้ประเทศไทยมีการปรับปรุงการใช้กฎหมายเกี่ยวกับมุสลิมให้สอดคล้องกับหลักบัญญัติทางศาสนาอิสลามหลายฉบับ เช่น พระราชบัญญัติว่าด้วยการใช้กฎหมายอิสลามในเขตจังหวัดปัตตานี นราธิวาส ยะลา และสตูล พ.ศ. 2489 พระราชบัญญัติบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2545 และอื่น ๆ ดังนั้น การจัดการศึกษาในหลักสูตรกฎหมายอิสลามจึงมีความสำคัญต่อการใช้กฎหมายเหล่านี้ให้มีความถูกต้อง ตลอดจนการปรับปรุงพัฒนารูปแบบและวิธีการปรับใช้กฎหมายอื่นๆ ของประเทศให้มีความเหมาะสมและเกิดความสงบสุขร่มเย็นในสังคมพหุวัฒนธรรม เป็นหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น สอดคล้องกับการพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มีความสงบสุข มั่นคงและยั่งยืน

1.3 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

- 1.3.1 มีความรู้ความเข้าใจบทบัญญัติและแหล่งที่มาของกฎหมายอิสลาม
- 1.3.2 มีทักษะการอ่านอัลกุรอาน และเข้าใจเจตนารมณ์แห่งอัลกุรอาน สามารถอธิบายตำราनिพนธ์ทางกฎหมายอิสลาม
- 1.3.3 สามารถอธิบายหลักการวิเคราะห์ วินิจฉัยทางกฎหมายอิสลามตามแนวทางของนักปราชญ์มัซฮับต่าง ๆ โดยเฉพาะมัซฮับฮาฟีอี
- 1.3.4 สามารถวิเคราะห์ประเด็นร่วมสมัยในการประยุกต์ใช้กฎหมายอิสลามเกี่ยวกับกิจการฮาลาลและอื่นๆ
- 1.3.5 มีจิตสำนึกสาธารณะ มีทักษะภาวะผู้นำ มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีความยุติธรรม และสามารถสื่อสารด้วยภาษาที่หลากหลาย
- 1.3.6 มีความสามารถใช้เทคโนโลยี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจรรยาบรรณทางวิชาการ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมพหุวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุข

1.4 ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

- 1.4.1 สามารถอธิบายบทบัญญัติ และแหล่งที่มาของกฎหมายอิสลามได้อย่างถูกต้องชัดเจน
- 1.4.2 มีทักษะการอ่านอัลกุรอานและเข้าใจเจตนารมณ์แห่งอัลกุรอาน
- 1.4.3 สามารถอ่านและอธิบายตำราธิพนธ์ทางกฎหมายอิสลาม
- 1.4.4 สามารถอธิบายหลักการวิเคราะห์ วินิจฉัยประเด็นทางกฎหมายอิสลามตามแนวทางของมัซฮับต่างๆ โดยเฉพาะมัซฮับฮาฟีอี
- 1.4.5 สามารถประยุกต์ใช้กฎหมายอิสลามเกี่ยวกับกิจการฮาลาลและอื่นๆ ในชีวิตประจำวัน
- 1.4.6 แสดงพฤติกรรมความซื่อสัตย์ มีจิตอาสา มีภาวะผู้นำ มีวินัย มีความยุติธรรม และมีความรับผิดชอบ ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- 1.4.7 สามารถสื่อสารด้วยภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ (ภาษาอาหรับหรือภาษามลายูหรือภาษาอังกฤษ)
- 1.4.8 สามารถใช้เทคโนโลยีในการศึกษาค้นคว้าและเผยแพร่ความรู้ในสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์

2. แผนพัฒนาปรับปรุง

2.1 แผนการพัฒนา/ เปลี่ยนแปลง	2.2 กลยุทธ์	2.3 หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
(1) ปรับปรุงหลักสูตรให้มีมาตรฐานตามที่ สกอ. กำหนดและสอดคล้องกับ ความเปลี่ยนแปลงแห่งยุคสมัยอย่างต่อเนื่องอย่างน้อยทุกรอบ 5 ปี	(1) กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบ ดำเนินการติดตามและประเมินผล หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ (2) ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรตามผล การประเมินโดยยึดกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2558 (3) ติดตามความต้องการของผู้มี ส่วนได้ส่วนเสียและสภาพความ เปลี่ยนแปลงแห่งยุคสมัย	(1) คำสั่งแต่งตั้งอาจารย์ประจำ หลักสูตรครบตามจำนวนและถูกต้อง ตามเกณฑ์ที่กำหนด (2) รายงานผลการประเมินหลักสูตร (3) สรุปประเด็นการปรับปรุงพัฒนา หลักสูตรฯ ตามรอบระยะเวลาที่ กำหนด (4) รายงานผลการสนทนากลุ่มย่อยผู้ มีส่วนได้ส่วนเสีย (5) รายงานผลการสำรวจความพึง พอใจของผู้ใช้บัณฑิตในด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถ ในการทำงาน ของบัณฑิตโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับดี
(2) พัฒนาบุคลากรด้านการ เรียนการสอนและบริการ วิชาการทั้งสายวิชาการ และสายสนับสนุนให้มี ความรู้ ความสามารถ มี ประสบการณ์ตรงจาก สถานประกอบการทุกปี	(1) ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรให้ ได้รับการพัฒนาทั้งด้านการจัดการ เรียนการสอนการบริการวิชาการ และการวิจัย (2) ส่งเสริมการทำการผลงานทาง วิชาการและการศึกษาต่อในระดับที่ สูงขึ้น	(1) แผน/นโยบายที่ส่งเสริมบุคลากร ให้ได้รับการพัฒนาในแต่ละปีอย่าง ต่อเนื่อง (2) รายงานผลการพัฒนาทาง วิชาการ/ประสบการณ์วิชาชีพของ อาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน (3) จำนวนผลงานวิชาการที่นำเสนอ

2.1 แผนการพัฒนา/ เปลี่ยนแปลง	2.2 กลยุทธ์	2.3 หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
การศึกษา	(3) สนับสนุนการทำวิจัยและการเข้าร่วมการนำเสนอผลงานในการประชุมวิชาการ (4) กำหนดบทบาทหน้าที่และการมอบหมายงานที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถประสบการณ์และความเชี่ยวชาญของบุคลากร (5) สนับสนุนการให้บริการวิชาการแก่สังคมและหน่วยงานภายนอก (6) จัดให้มีระบบการประเมินที่มีประสิทธิภาพ	ในที่ประชุมวิชาการหรือตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ (4) รายงานการเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ (5) รายงานผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมการให้บริการวิชาการ (6) ระบบการประเมิน การให้รางวัล และการยกย่องบุคลากร
(3) พัฒนาทักษะของนักศึกษาทางวิชาการและวิชาชีพ โดยการฝึกประสบการณ์ตรงจากสถานประกอบการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกปีการศึกษา	(1) สนับสนุนให้นักศึกษาเตรียมความพร้อมด้านความรู้และทักษะด้านอาชีพตามความถนัดของนักศึกษาชายหรือหญิง (2) ส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาภาวะผู้นำและการอ่านอัลกุรอานเพื่อการเป็นผู้สอน ผู้ฝึกอบรม และอิหม่ามนำละหมาด ณ มัสยิดต่างๆ (3) สนับสนุนให้นักศึกษาเตรียมความรู้ความสามารถอธิบายตำรา นิพนธ์เพื่อการบริการวิชาการที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน (4) สนับสนุนให้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการและศึกษาดูงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	(1) รายงานผลการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะด้านอาชีพของนักศึกษา (2) ร้อยละของนักศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บรรยาย ผู้จัดอบรมและเป็นผู้ให้คำแนะนำละหมาด และออกฝึกสหกิจศึกษา (3) ระดับความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการวิชาการของนักศึกษา (4) เล่มสารนิพนธ์ หรือรายงานผลการฝึกสหกิจศึกษา

หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา

1.1 ระบบ

ระบบทวิภาค 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

1.2 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

การจัดการเรียนการสอนภาคฤดูร้อนขึ้นอยู่กับพิจารณาของคณะกรรมการประจำหลักสูตร โดยคำนึงถึงสภาพและความจำเป็นและให้มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 8 สัปดาห์

1.3 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

การเทียบเคียงหน่วยกิตให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2557 (ภาคผนวก ค)

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1 วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนตามรายละเอียดต่อไปนี้

- ภาคการศึกษาต้น เดือนมิถุนายน ถึง เดือนตุลาคม
- ภาคการศึกษาปลาย เดือนพฤศจิกายน ถึง เดือนมีนาคม
- ภาคการศึกษาฤดูร้อน เดือนเมษายน ถึง เดือนพฤษภาคม

2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าเป็นนักศึกษา

2.2.1 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

2.2.2 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาอื่น ตามหลักสูตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมและกระทรวงศึกษาธิการ

2.3 ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า

2.3.1 ปัญหาพื้นฐานทางด้านภาษาอาหรับและภาษาอังกฤษต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาในหลักสูตร

2.3.2 ปัญหาการปรับตัวในการเรียนระดับอุดมศึกษาในด้านการบริหารจัดการเวลา ความรับผิดชอบและการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.3.3 ปัญหาสถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว เนื่องจากนักศึกษาส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจนและไม่มีทุนการศึกษา

2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา / ข้อจำกัดของนักศึกษาในข้อ 2.3

2.4.1 จัดให้มีโครงการปฐมนิเทศและปรับพื้นฐานด้านภาษาอาหรับแก่นักศึกษาใหม่

2.4.2 จัดให้มีโครงการเสริมความรู้ด้านภาษาอาหรับและภาษาอังกฤษ ทั้งในรูปของการเรียนการสอนและกิจกรรม

2.4.3 จัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษาและส่งเสริมกิจกรรมสโมสรนักศึกษา

2.4.4 จัดให้มีกองทุนสวัสดิการนักศึกษา พร้อมทั้งประสานแหล่งทุนภายนอก แนะนำ และอำนวยความสะดวกในการขอทุนการศึกษา

2.4.5 ส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานระหว่างเรียน

2.5 แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี

จำนวนนักศึกษา	จำนวนนักศึกษาแต่ละปีการศึกษา				
	2564	2565	2566	2567	2568
ชั้นปีที่ 1	50	50	50	50	50
ชั้นปีที่ 2	-	50	50	50	50
ชั้นปีที่ 3	-		50	50	50
ชั้นปีที่ 4	-		-	50	50
รวม	50	100	150	200	200
คาดว่าจะจบการศึกษา	-	-	-	50	50

2.6 งบประมาณตามแผน

2.6.1 งบประมาณรายรับ

รายการ	ปีงบประมาณ				
	2564	2565	2566	2567	2568
ค่าบำรุงการศึกษาและค่าลงทะเบียน(เหมาจ่าย)ภาคการศึกษาละ 9,000 บาท	900,000	1,800,000	2,700,000	3,600,000	3,600,000
รวมรายรับ	900,000	1,800,000	2,700,000	3,600,000	3,600,000

2.6.2 งบประมาณรายจ่าย

รายการ	ปีงบประมาณ				
	2564	2565	2566	2567	2568
งบดำเนินงาน					
- งบบุคลากร	818,221	883,679	954,373	1,030,723	1,030,723
- งบดำเนินงาน	97,967	105,804	114,268	123,409	123,409
รวมทั้งสิ้น	916,188	989,483	1,068,641	1,154,132	1,154,132
จำนวนนักศึกษา (คน)	50	100	150	200	200
ค่าใช้จ่ายต่อหัว นักศึกษา	18,324	9,895	7,124	5,771	5,771

2.7 ระบบการศึกษา

2.7.1 ระบบการศึกษาเป็นแบบชั้นเรียน และเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ว่าด้วยการศึกษาในระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2557 (ภาคผนวก ค)

2.7.2 การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามสถาบันอุดมศึกษา เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ว่าด้วยการศึกษาในระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2557 (ภาคผนวก ค)

3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

3.1 หลักสูตร

3.1.1 จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร 136 หน่วยกิต

3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร

ก. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	31	หน่วยกิต
1. กลุ่มวิชาภาษา	12	หน่วยกิต
2. กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	6	หน่วยกิต
3. กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	6	หน่วยกิต
4. กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	6	หน่วยกิต
5. กลุ่มวิชาพลศึกษา	1	หน่วยกิต
ข. หมวดวิชาเฉพาะ	99	หน่วยกิต
1. กลุ่มวิชาแกน	17	หน่วยกิต
2. กลุ่มวิชาเอก	82	หน่วยกิต
1) แบบเอกเดี่ยว		
กลุ่มวิชาเอก	82	หน่วยกิต
- วิชาเอกบังคับ	59	หน่วยกิต
- วิชาเอกเลือกไม่น้อยกว่า	23	หน่วยกิต

2) แบบเอก-โท

กลุ่มวิชาเอก	82	หน่วยกิต
- วิชาเอกบังคับ	59	หน่วยกิต
- วิชาเอกเลือกไม่น้อยกว่า	8	หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาโทไม่น้อยกว่า	15	หน่วยกิต
ค. หมวดวิชาเลือกเสรี	6	หน่วยกิต
ง. หมวดวิชาโท (สำหรับนักศึกษาหลักสูตรอื่น) ไม่น้อยกว่า	18	หน่วยกิต
1. กลุ่มวิชาโทบังคับ	12	หน่วยกิต
2. กลุ่มวิชาโทเลือก	6	หน่วยกิต

3.1.3 รายวิชา

ก. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	31	หน่วยกิต
1) กลุ่มวิชาภาษา 12 หน่วยกิต ให้เลือกศึกษาจากรายวิชาต่อไปนี้		
11-034-101 การใช้ภาษาไทย (اللغة التايلاندية) (Thai Usage)	3(2-2-5)	
11-034-102 ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน (اللغة الإنجليزية في الحياة اليومية) (English for Daily Life)	3(2-2-5)	
11-034-103 การสนทนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (اللغة الإنجليزية للاتصال) (Spoken English for Communication)	3(2-2-5)	
11-034-104 การใช้ภาษามลายูในชีวิตประจำวัน (اللغة الملايوية في الحياة اليومية) (Malay for Daily Life)	3(2-2-5)	
11-034-107 ภาษามลายูเพื่อการสื่อสาร (اللغة الملايوية للاتصال) (Spoken Malay for Communication)	3(2-2-5)	
11-034-109 การฟังและพูดภาษาอังกฤษ (الاستماع والتحدث باللغة الإنجليزية) (English Listening and Speaking)	3(2-2-5)	
2) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 12 หน่วยกิต		
2.1 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ 6 หน่วยกิต ให้เลือกศึกษาจากรายวิชาต่อไปนี้		
11-024-109 การพูดเพื่อสังคม (فن الخطابة) (Social Speaking)	3(2-2-5)	

11-024-110	การค้นคว้าสารสนเทศและการเขียนรายงานทางวิชาการ (المكتبة ومناهج البحث) (Information Searching and Academic Writing)	3(2-2-5)
11-024-112	ทักษะการคิด (مهارة التفكير) (Thinking Skill)	3(2-2-5)

2.2 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต ให้เลือกศึกษาจากรายวิชาต่อไปนี้

11-014-114	วิถีชีวิตและวัฒนธรรม (الثقافة وأسلوب الحياة) (Ways of Life and Culture)	3(3-0-6)
11-014-115	ศาสนาและวัฒนธรรมไทย (الدين والثقافة التايلندية) (Religion and Thai Culture)	3(3-0-6)
11-014-116	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม (الإنسان والبيئة) (Man and Environment)	3(3-0-6)
11-014-117	กฎหมายในชีวิตประจำวัน (القانون والحياة) (Law for Daily Life)	3(3-0-6)
11-014-118	สังคมวิทยาจังหวัดชายแดนใต้ (علوم اجتماعية للولايات الجنوبية) (Sociology of the southern Border Provinces)	3(3-0-6)

3) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ 6 หน่วยกิต

3.1 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ 6 หน่วยกิต ให้เลือกศึกษาจากรายวิชาต่อไปนี้

10-024-105	คอมพิวเตอร์ในชีวิตประจำวัน (الكمبيوتر في الحياة اليومية) (Computer in Daily Life)	3(2-2-5)
10-034-107	คณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน (الرياضيات في الحياة اليومية) (Mathematics in Daily Life)	3(3-0-6)
10-034-204	ระเบียบวิธีการวิจัย (مناهج البحث) (Research Methodology)	3(2-2-5)

4) กลุ่มวิชาพลศึกษา 1 หน่วยกิต ให้เลือกศึกษาจากรายวิชาต่อไปนี้

11-014-119	การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ (التربية البدنية) (Exercise for Health)	1(0-2-1)
11-014-120	กิจกรรมพลศึกษา (الرياضة والنشاط) (Physical Education)	1(0-2-1)

ข. หมวดวิชาเฉพาะ 99 หน่วยกิต

1) กลุ่มวิชาแกน 17 หน่วยกิต ให้ศึกษาจากรายวิชาต่อไปนี้

09-004-201	ความรู้เกี่ยวกับอัลกุรอาน (علوم القرآن) (Sciences of Al Qur'an)	3(3-0-6)
09-004-202	ความรู้เกี่ยวกับอัลหะดีษ (علوم الحديث) (Sciences of Al Hadith)	3(3-0-6)
09-004-203	หลักการศรัทธา (العقيدة) (Islamic Creed)	3(3-0-6)
09-004-204	ประวัติศาสตร์กฎหมายอิสลาม (تاريخ التشريع الاسلامي) (History of Islamic Law)	3(3-0-6)
09-004-205	ชีวประวัติท่านนบี (السيرة النبوية) (Biography of the Prophet)	3(3-0-6)
09-004-206	อัลกุรอานและตัจญ์วีด (القرآن والتجويد) (Tajweed Rules of the Qur'an)	2(1-2-2)

2) กลุ่มวิชาเอก (แบบเอกเดี่ยว) 82 หน่วยกิต

2.1 วิชาเอกบังคับ 59 หน่วยกิต ให้ศึกษาจากรายวิชาต่อไปนี้

09-014-201	กฎหมายอิสลามว่าด้วยอิบาดะฮ์ 1 (فقه العبادات 1) (Islamic Jurisprudence of Worship 1)	3(3-0-6)
09-014-202	กฎหมายอิสลามว่าด้วยอิบาดะฮ์ 2 (فقه العبادات 2) (Islamic Jurisprudence of Worship 2)	3(3-0-6)

09-014-203	กฎหมายอิสลามว่าด้วยมูอะมะละลาต 1 (فقه المعاملات 1) (Islamic Jurisprudence on Business 1)	3(3-0-6)
09-014-204	กฎหมายอาญาอิสลาม (فقه الجنايات) (Islamic Criminal Law)	3(3-0-6)
09-014-205	หลักกฎหมายอิสลาม 1 (أصول الفقه 1) (Principles of Islamic Jurisprudence 1)	3(3-0-6)
09-014-206	หลักกฎหมายอิสลาม 2 (أصول الفقه 2) (Principles of Islamic Jurisprudence 2)	3(3-0-6)
09-014-209	กฎหมายอิสลามเปรียบเทียบ 1 (الفقه المقارن 1) (Islamic Comparative Law 1)	3(3-0-6)
09-014-213	บทบัญญัติเกี่ยวกับครอบครัวอิสลาม (أحكام الأسرة) (Islamic Family Law)	3(3-0-6)
09-014-214	มรดกและพินัยกรรมอิสลาม (الميراث والوصايا) (Islamic Inheritance Law)	3(3-0-6)
09-014-215	อัลกุรอานว่าด้วยศาสนบัญญัติ (آيات الأحكام) (Quranic Verses on Jurisprudence)	3(3-0-6)
09-014-218	หะดีษว่าด้วยศาสนบัญญัติ (أحاديث الأحكام) (Hadith on Jurisprudence)	3(3-0-6)
09-014-220	ระบบศาลอิสลาม (النظام القضائي في الإسلام) (Islamic Court System)	3(3-0-6)
09-014-221	กฎหมายอิสลาม (القواعد الفقهية) (Islamic Legal Maxims)	2(2-0-4)
09-014-222	วิธีการวิจัยทางกฎหมายอิสลาม (منهج البحث الفقهي) (Research Methodology in Islamic Jurisprudence)	3(3-0-6)

09-014-226	เจตนารมณ์กฎหมายอิสลาม (مقاصد الشريعة) (Objectives of Islamic Law)	2(2-0-4)
09-014-227	กฎหมายอิสลามกับปัญหาร่วมสมัย (قضايا فقهية معاصرة) (Islamic Law on Contemporary Issues)	2(2-0-4)
09-014-240	มาตรฐานฮาลาลสากล (الحلال في المعيار العالمي) (Standard of Halal)	2(2-0-4)
09-014-242	กฎหมายอิสลามว่าด้วยธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ (التجارة ورجال الأعمال في الفقه الإسلامي) (Islamic Law on Business and Entrepreneurship)	3(3-0-6)
09-024-201	หลักภาษาอาหรับ 1 (قواعد اللغة العربية 1) (Arabic Grammar 1)	3(3-0-6)
09-024-202	หลักภาษาอาหรับ 2 (قواعد اللغة العربية 2) (Arabic Grammar 2)	3(3-0-6)
09-024-203	หลักภาษาอาหรับ 3 (قواعد اللغة العربية 3) (Arabic Grammar 3)	3(3-0-6)

2.2) วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า 23 หน่วยกิต ให้เลือกศึกษาจากรายวิชาต่อไปนี้

09-014-207	หลักกฎหมายอิสลาม 3 (أصول الفقه 3) (Principles of Islamic Jurisprudence 3)	3(3-0-6)
09-014-210	กฎหมายอิสลามเปรียบเทียบ 2 (الفقه المقارن 2) (Islamic Comparative Law2)	3(3-0-6)
09-014-224	ศาสนาโลก (الأديان) (World Religions)	3(3-0-6)
09-014-225	สัมมนาทางกฎหมายอิสลาม (سمينار في الفقه الإسلامي) (Seminar in Islamic Law)	2(1-2-2)

09-014-228	หลักการบริหารและการจัดการในอิสลาม (مبادئ التنظيم والإدارة في الإسلام) (Administration and Management in Islam)	2(2-0-4)
09-014-229	สถานภาพสตรีในอิสลาม (مكانة المرأة في الإسلام) (Woman Status in Islam)	2(2-0-4)
09-014-230	กฎหมายเปรียบเทียบ (القانون المقارن) (Comparative Laws)	3(3-0-6)
09-014-231	กฎหมายว่าด้วยกิจการอิสลามในประเทศไทย (قانون الشؤون الإسلامية في تايلاند) (Law on Islamic Affairs in Thailand)	2(2-0-4)
09-014-234	กฎหมายรัฐธรรมนูญ (القانون الدستوري) (Constitutional Law)	3(3-0-6)
09-014-235	การเมืองการปกครองในอิสลาม (السياسة والحكم في الإسلام) (Politics and Government in Islam)	3(3-0-6)
09-014-238	การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา (الإعداد للتعليم التعاوني) (Co-operative Education Preparation)	1(0-2-1)
09-014-239	ตำรา尼พนธ์ทางกฎหมายอิสลาม (دراسة نصية في كتب الفقه الإسلامي) (Textbooks in Fiqh)	2(2-0-4)
09-014-241	ภาษาอาหรับเพื่อการบริหารจัดการฮาลาล (اللغة العربية لإدارة شؤون الحلال) (Arabic Language for Halal Management)	3(3-0-6)
09-014-243	ภาวะผู้นำและจรรยาบรรณของนักบริหารจัดการฮาลาล (آداب القيادة الإدارية في شؤون الحلال) (Leadership and Ethic for Halal Manager)	3(3-0-6)
09-014-423	สารนิพนธ์ (البحث التكميلي) (Thematic Paper)	3(2-2-5)
09-014-436	สหกิจศึกษา (التعليم التعاوني) (Co-operative Education)	6(0-18-0)

*หมายเหตุ : นักศึกษาจะต้องเลือกเรียนวิชาสารนิพนธ์หรือสหกิจศึกษา วิชาใดวิชาหนึ่ง

3) กลุ่มวิชาเอก (แบบเอก-โท) 82 หน่วยกิต

3.1 วิชาเอกบังคับ 59 หน่วยกิต ให้ศึกษาจากรายวิชาต่อไปนี้

09-014-201	กฎหมายอิสลามว่าด้วยอิบาดาต 1 (فقه العبادات 1) (Islamic Jurisprudence of Worship 1)	3(3-0-6)
09-014-202	กฎหมายอิสลามว่าด้วยอิบาดาต 2 (فقه العبادات 2) (Islamic Jurisprudence of Worship 2)	3(3-0-6)
09-014-203	กฎหมายอิสลามว่าด้วยมูอามะลาต1 (فقه المعاملات 1) (Islamic Jurisprudence on Business 1)	3(3-0-6)
09-014-204	กฎหมายอาญาอิสลาม (فقه الجنائيات) (Islamic Criminal Law)	3(3-0-6)
09-014-205	หลักกฎหมายอิสลาม 1 (أصول الفقه 1) (Principles of Islamic Jurisprudence 1)	3(3-0-6)
09-014-206	หลักกฎหมายอิสลาม 2 (أصول الفقه 2) (Principles of Islamic Jurisprudence 2)	3(3-0-6)
09-014-209	กฎหมายอิสลามเปรียบเทียบ 1 (الفقه المقارن 1) (Islamic Comparative Law 1)	3(3-0-6)
09-014-213	บทบัญญัติเกี่ยวกับครอบครัวอิสลาม (أحكام الأسرة) (Islamic Family Law)	3(3-0-6)
09-014-214	มรดกและพินัยกรรมอิสลาม (الميراث والوصايا) (Islamic Inheritance Law)	3(3-0-6)
09-014-215	อัลกุรอานว่าด้วยศาสนบัญญัติ (آيات الأحكام) (Quranic Verses on Jurisprudence)	3(3-0-6)

09-014-218	หะดีษว่าด้วยศาสนบัญญัติ (أحاديث الأحكام) (Hadith on Jurisprudence)	3(3-0-6)
09-014-220	ระบบศาลอิสลาม (النظام القضائي في الإسلام) (Islamic Court System)	3(3-0-6)
09-014-221	กฎหมายอิสลาม (القواعد الفقهية) (Islamic Legal Maxims)	2(2-0-4)
09-014-222	วิธีการวิจัยทางกฎหมายอิสลาม (منهج البحث الفقهي) (Research Methodology in Islamic Jurisprudence)	3(3-0-6)
09-014-226	เจตนารมณ์กฎหมายอิสลาม (مقاصد الشريعة) (Objectives of Islamic Law)	2(2-0-4)
09-014-227	กฎหมายอิสลามกับปัญหาร่วมสมัย (قضايا فقهية معاصرة) (Islamic Law on Contemporary Issues)	2(2-0-4)
09-014-240	มาตรฐานฮาลาลสากล (الحلال في المعيار العالمي) (Standard of Halal)	2(2-0-4)
09-014-242	กฎหมายอิสลามว่าด้วยธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ (التجارة ورجال الأعمال في الفقه الإسلامي) (Islamic Law on Business and Entrepreneurship)	3(3-0-6)
09-024-201	หลักภาษาอาหรับ 1 (قواعد اللغة العربية 1) (Arabic Grammar1)	3(3-0-6)
09-024-202	หลักภาษาอาหรับ 2 (قواعد اللغة العربية 2) (Arabic Grammar 2)	3(3-0-6)
09-024-203	หลักภาษาอาหรับ 3 (قواعد اللغة العربية 3) (Arabic Grammar 3)	3(3-0-6)

3.2 วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต ให้เลือกศึกษาจากรายวิชาต่อไปนี้

09-014-207	หลักกฎหมายอิสลาม 3 (أصول الفقه 3) (Principles of Islamic Jurisprudence 3)	3(3-0-6)
09-014-210	กฎหมายอิสลามเปรียบเทียบ 2 (الفقه المقارن 2) (Islamic Comparative Law 2)	3(3-0-6)
09-014-224	ศาสนาโลก (الأديان) (World Religions)	3(3-0-6)
09-014-225	สัมมนาทางกฎหมายอิสลาม (سمينار في الفقه الإسلامي) (Seminar in Islamic Law)	2(1-2-2)
09-014-228	หลักการบริหารและการจัดการในอิสลาม (مبادئ التنظيم والإدارة في الإسلام) (Administration and Management in Islam)	2(2-0-4)
09-014-229	สถานภาพสตรีในอิสลาม (مكانة المرأة في الإسلام) (Woman Status in Islam)	2(2-0-4)
09-014-230	กฎหมายเปรียบเทียบ (القانون المقارن) (Comparative Laws)	3(3-0-6)
09-014-231	กฎหมายว่าด้วยกิจการอิสลามในประเทศไทย (قانون الشؤون الإسلامية في تايلاند) (Law on Islamic Affairs in Thailand)	2(2-0-4)
09-014-234	กฎหมายรัฐธรรมนูญ (القانون الدستوري) (Constitutional Law)	3(3-0-6)
09-014-235	การเมืองการปกครองในอิสลาม (السياسة والحكم في الإسلام) (Politics and Government in Islam)	3(3-0-6)
09-014-238	การเตรียมความพร้อมนักศึกษา (الإعداد للتعليم التعاوني) (Co-operative Education Preparation)	1(0-2-1)

09-014-239	ตำราธิพนธ์ทางกฎหมายอิสลาม (دراسة نصية في كتب الفقه الإسلامي) (Textbooks in Fiqh)	2(2-0-4)
09-014-241	ภาษาอาหรับเพื่อการบริหารจัดการฮาลาล (اللغة العربية لإدارة شؤون الحلال) (Arabic Language for Halal Management)	3(2-0-4)
09-014-243	ภาวะผู้นำและจรรยาบรรณของนักบริหารจัดการฮาลาล (آداب القيادة الإدارية في شؤون الحلال) (Leadership and Ethic for Halal Manager)	3(3-0-6)
09-014-423	สารนิพนธ์ (البحث التكميلي) (Thematic Paper)	3(2-2-5)
09-014-436	สหกิจศึกษา (التعليم التعاوني) (Co-operative Education)	6(0-18-0)

3.3 วิชาโท ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต

นักศึกษาสาขาวิชากฎหมายอิสลามที่เรียนแบบเอก-โท ต้องเรียนวิชาโทในหลักสูตรสาขาวิชาอื่นที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต หรือเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดในสาขาวิชานั้น ๆ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ค. หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต

ให้นักศึกษาเลือกศึกษาจากรายวิชาใด ๆ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ หรือมหาวิทยาลัยอื่นๆ ทั้งในและต่างประเทศ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ง. หมวดวิชาโท ไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต

หมวดวิชาโทสาขาวิชากฎหมายอิสลามเปิดสอนให้กับนักศึกษาทุกสาขาวิชา นอกจากสาขาวิชากฎหมายอิสลาม นักศึกษาที่เลือกเรียนสาขาวิชากฎหมายอิสลามเป็นวิชาโทจะต้องลงทะเบียนเรียนจำนวนไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต จากกลุ่มรายวิชาบังคับและกลุ่มรายวิชาเลือกดังต่อไปนี้

กลุ่มวิชาบังคับ 12 หน่วยกิต ให้ศึกษาจากรายวิชาต่อไปนี้

09-014-201	กฎหมายอิสลามว่าด้วยอิบาดาต 1 (فقه العبادات 1) (Islamic Jurisprudence of Worship 1)	3(3-0-6)
09-014-205	หลักกฎหมายอิสลาม 1 (أصول الفقه 1) (Principles of Islamic Jurisprudence 1)	3(3-0-6)

09-014-209	กฎหมายอิสลามเปรียบเทียบ 1 (الفقه المقارن 1)	3(3-0-6)

09-014-213	(Islamic Comparative Law 1) บทบัญญัติเกี่ยวกับครอบครัวอิสลาม (أحكام الأسرة) (Islamic Family Law)	3(3-0-6)

กลุ่มวิชาโทเลือก 6 หน่วยกิต ให้เลือกศึกษาจากรายวิชาต่อไปนี้หรือวิชาอื่น ๆ ใน
หมวดวิชาเฉพาะ (กลุ่มวิชาเอก) ของหลักสูตรนี้ และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหาร
หลักสูตร

09-014-202	กฎหมายอิสลามว่าด้วยอิบาดะฮ์ 2 (فقه العبادات 2)	3(3-0-6)

09-014-203	(Islamic Jurisprudence of Worship 2) กฎหมายอิสลามว่าด้วยธุรกรรม 1 (فقه المعاملات 1)	3(3-0-6)

09-014-204	(Islamic Jurisprudence on Business 1) กฎหมายอาญาอิสลาม (فقه الجنايات)	3(3-0-6)

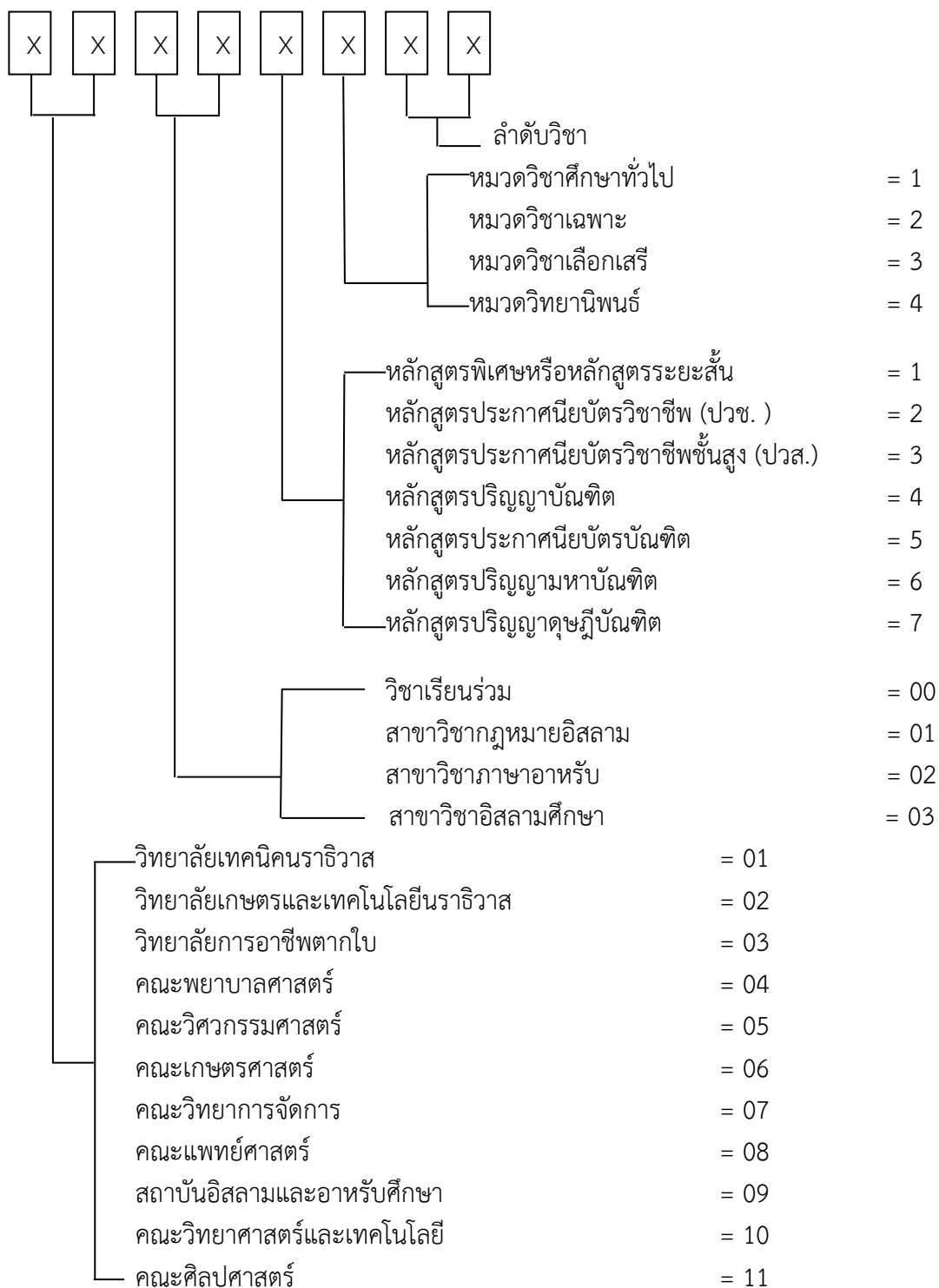
09-014-215	(Islamic Criminal Law) อัลกุรอานว่าด้วยศาสนบัญญัติ (آيات الأحكام)	3(3-0-6)

09-014-218	(Quranic Verses on Jurisprudence) หะดีษว่าด้วยศาสนบัญญัติ (أحاديث الأحكام)	3(3-0-6)

09-014-227	(Hadith on Jurisprudence) กฎหมายอิสลามกับปัญหาร่วมสมัย (قضايا فقهية معاصرة) (Islamic Law on Contemporary Issues)	2(2-0-4)

3.1.4 ความหมายของเลขรหัสวิชา

การกำหนดรหัสวิชา

รหัสสาขาคณะศิลปศาสตร์

- 01 = สังคมศาสตร์
- 02 = มนุษยศาสตร์
- 03 = ภาษาศาสตร์

รหัสสาขาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

- 01 = คณิตศาสตร์
- 02 = สถิติ
- 03 = ฟิสิกส์
- 04 = เคมี
- 05 = ชีววิทยา
- 06 = คอมพิวเตอร์

แสดงแผนการศึกษา (แบบเอกเดี่ยว-สารนิพนธ์)

ปีการศึกษาที่ 1

ภาคการศึกษาต้น

รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

11-034-102	ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาภาษา	3(2-2-5)
11-024-110	การค้นคว้าสารสนเทศและการเขียนรายงานทางวิชาการ หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	3 (2-2-5)

หมวดวิชาเฉพาะ

กลุ่มวิชาแกน

09-004-201	ความรู้เกี่ยวกับอัลกุรอาน	3(3-0-6)
09-004-203	หลักการศรัทธา	3(3-0-6)
09-004-204	ประวัติศาสตร์กฎหมายอิสลาม	3(3-0-6)
09-004-206	อัลกุรอานและตัฟซีร	2(1-2-2)

หมวดวิชาเลือกเสรี

-

รวม

17 หน่วยกิต

ภาคการศึกษาปลาย

รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

11-034-101	การใช้ภาษาไทย	3(2-2-5)
11-034-103	การสนทนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาภาษา	3(2-2-5)

กลุ่มวิชาแกน

09-004-202	ความรู้เกี่ยวกับอัลหะดีษ	3(3-0-6)
09-004-205	ชีวประวัติท่านนบี	3(3-0-6)

กลุ่มวิชาเอก

กลุ่มวิชาเอกบังคับ

09-014-201	กฎหมายอิสลามว่าด้วยอียาต 1	3(3-0-6)
09-024-201	หลักภาษาอาหรับ 1	3(3-0-6)

หมวดวิชาเลือกเสรี

-

รวม

18 หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 2

ภาคการศึกษาต้น

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป		
11-014-118	สังคมวิทยาจังหวัดชายแดนใต้ หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	3(3-0-6)
11-034-107	ภาษามลายูเพื่อการสื่อสาร หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาภาษา	3(2-2-5)
หมวดวิชาเฉพาะ		
   กลุ่มวิชาเอก		
   กลุ่มวิชาเอกบังคับ		
09-014-202	กฎหมายอิสลามว่าด้วยอียาต 2	3(3-0-6)
09-014-205	หลักกฎหมายอิสลาม 1	3(3-0-6)
09-014-218	หะดีษว่าด้วยศาสนบัญญัติ	3(3-0-6)
09-024-202	หลักภาษาอาหรับ 2	3(3-0-6)
หมวดวิชาเลือกเสรี		
-		
รวม		18 หน่วยกิต

ภาคการศึกษาปลาย

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป		
11-014-117	กฎหมายในชีวิตประจำวัน หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	3(3-0-6)
10-024-105	คอมพิวเตอร์ในชีวิตประจำวัน หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	3(2-2-5)
หมวดวิชาเฉพาะ		
   กลุ่มวิชาเอก		
   กลุ่มวิชาเอกบังคับ		
09-014-203	กฎหมายอิสลามว่าด้วยมูอามาလာต 1	3(3-0-6)
09-014-206	หลักกฎหมายอิสลาม 2	3(3-0-6)
09-024-203	หลักภาษาอาหรับ 3	3(3-0-6)
09-014-215	อัลกุรอานว่าด้วยศาสนบัญญัติ	3(3-0-6)
หมวดวิชาเลือกเสรี		
-		
รวม		18 หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 3

ภาคการศึกษาต้น

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

11-014-119	การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาพลศึกษา	1(0-2-1)
11-024-109	การพูดเพื่อสังคม หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	3(2-2-5)

หมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาเอกกลุ่มวิชาเอกบังคับ

09-014-209	กฎหมายอิสลามเปรียบเทียบ 1	3(3-0-6)
09-014-242	กฎหมายอิสลามว่าด้วยธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ	3(3-0-6)
09-014-213	บทบัญญัติเกี่ยวกับครอบครัวอิสลาม	3(3-0-6)
09-014-220	ระบบศาลอิสลาม	3(3-0-6)

กลุ่มวิชาเอกเลือก

09-014-207	หลักกฎหมายอิสลาม 3	3(3-0-6)

หมวดวิชาเลือกเสรี

-

รวม	19	หน่วยกิต

ภาคการศึกษาปลาย

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

10-034-204	ระเบียบวิธีการวิจัย หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	3(2-2-5)

หมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาเอกกลุ่มวิชาเอกบังคับ

09-014-214	มรดกและพิธีกรรมอิสลาม	3(3-0-6)
09-014-240	มาตรฐานฮาลาลสากล	2(2-0-4)
09-014-222	วิธีการวิจัยทางกฎหมายอิสลาม	3(3-0-6)

กลุ่มวิชาเอกเลือก

09-014-210	กฎหมายอิสลามเปรียบเทียบ 2	3(3-0-6)
09-014-243	ภาวะผู้นำและจรรยาบรรณของนักบริหารจัดการฮาลาล	3(3-0-6)
09-014-239	ตำรานิพนธ์ทางกฎหมายอิสลาม	2(2-0-4)

หมวดวิชาเลือกเสรี

-

รวม	19	หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 4

ภาคการศึกษาต้น

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)

หมวดวิชาเฉพาะ

กลุ่มวิชาเอก

กลุ่มวิชาเอกบังคับ

09-014-221	กฎหมายบัญญัติ	2(2-0-4)
09-014-204	กฎหมายอาญาอิสลาม	3(3-0-6)

กลุ่มวิชาเอกเลือก

09-014-423	สารนิพนธ์	3(2-2-5)
09-014-235	การเมืองการปกครองในอิสลาม	3(3-0-6)

หมวดวิชาเลือกเสรี

-

รวม	11	หน่วยกิต

ภาคการศึกษาปลาย

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)

หมวดวิชาเฉพาะ

กลุ่มวิชาเอก

09-014-226	เจตนารมณ์กฎหมายอิสลาม	2(2-0-4)
09-014-227	กฎหมายอิสลามกับปัญหาร่วมสมัย	2(2-0-4)

กลุ่มวิชาเอกเลือก

09-014-230	กฎหมายเปรียบเทียบ	3(3-0-6)
09-014-241	ภาษาอาหรับเพื่อการบริหารจัดการฮาลาล	3(3-0-6)

หมวดวิชาเลือกเสรี

6	หน่วยกิต

รวม	16	หน่วยกิต

แสดงแผนการศึกษา (แบบเอก-โท สารนิพนธ์)

ปีการศึกษาที่ 1

ภาคการศึกษาต้น

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป		
11-024-110	การค้นคว้าสารสนเทศและการเขียนรายงานทางวิชาการ หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	3(2-2-5)
11-034-102	ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาภาษา	3(2-2-5)
หมวดวิชาเฉพาะ		
   กลุ่มวิชาแกน		
09-004-201	ความรู้เกี่ยวกับอัลกุรอาน	3(3-0-6)
09-004-203	หลักการศรัทธา	3(3-0-6)
09-004-204	ประวัติศาสตร์กฎหมายอิสลาม	3(3-0-6)
09-004-206	อัลกุรอานและตัลฟิฮ์	2(1-2-2)
หมวดวิชาเลือกเสรี		
-		
รวม		17 หน่วยกิต

ภาคการศึกษาปลาย

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป		
11-034-101	การใช้ภาษาไทย	3(2-2-5)
11-034-103	การสนทนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาภาษา	3(2-2-5)
หมวดวิชาเฉพาะ		
   กลุ่มวิชาแกน		
09-004-202	ความรู้เกี่ยวกับอัลหะดีษ	3(3-0-6)
09-004-205	ชีวประวัติท่านนบี	3(3-0-6)
   กลุ่มวิชาเอก		
   กลุ่มวิชาเอกบังคับ		
09-014-201	กฎหมายอิสลามว่าด้วยอียาต 1	3(3-0-6)
09-024-201	หลักภาษาอาหรับ 1	3(3-0-6)
หมวดวิชาเลือกเสรี		
-		
รวม		18 หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 2

ภาคการศึกษาต้น

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป		
11-014-118	สังคมวิทยาจังหวัดชายแดนใต้ หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	3(3-0-6)
11-034-107	ภาษามลายูเพื่อการสื่อสาร หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาภาษา	3(2-2-5)
หมวดวิชาเฉพาะ		
   กลุ่มวิชาเอก		
   กลุ่มวิชาเอกบังคับ		
09-014-202	กฎหมายอิสลามว่าด้วยอียาบาดัต 2	3(3-0-6)
09-014-205	หลักกฎหมายอิสลาม 1	3(3-0-6)
09-014-218	หะดีษว่าด้วยศาสนบัญญัติ	3(3-0-6)
09-024-202	หลักภาษาอาหรับ 2	3(3-0-6)
หมวดวิชาเลือกเสรี		
-		
รวม		18 หน่วยกิต

ภาคการศึกษาปลาย

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป		
11-014-117	กฎหมายในชีวิตประจำวัน หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	3(3-0-6)
10-024-105	คอมพิวเตอร์ในชีวิตประจำวัน หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	3(2-2-5)
หมวดวิชาเฉพาะ		
   กลุ่มวิชาเอก		
   กลุ่มวิชาเอกบังคับ		
09-014-203	กฎหมายอิสลามว่าด้วยมูอามาလာต 1	3(3-0-6)
09-014-206	หลักกฎหมายอิสลาม 2	3(3-0-6)
09-024-203	หลักภาษาอาหรับ 3	3(3-0-6)
09-014-215	อัลกุรอานว่าด้วยศาสนบัญญัติ	3(3-0-6)
หมวดวิชาเลือกเสรี		
-		
รวม		18 หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 3

ภาคการศึกษาต้น

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)	
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป			
11-014-119	การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาพลศึกษา	1(0-2-1)	
11-024-109	การพูดเพื่อสังคม หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	3(2-2-5)	
หมวดวิชาเฉพาะ			
กลุ่มวิชาเอก			
กลุ่มวิชาเอกบังคับ			
09-014-209	กฎหมายอิสลามเปรียบเทียบ 1	3(3-0-6)	
09-014-242	กฎหมายอิสลามว่าด้วยธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ	3(3-0-6)	
09-014-213	บทบัญญัติเกี่ยวกับครอบครัวอิสลาม	3(3-0-6)	
09-014-220	ระบบศาลอิสลาม	3(3-0-6)	
กลุ่มวิชาเอกเลือก -			
หมวดวิชาโท		3	หน่วยกิต
หมวดวิชาเลือกเสรี	-		
	รวม	19	หน่วยกิต

ภาคการศึกษาปลาย

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)	
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป			
10-034-204	ระเบียบวิธีการวิจัย หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	3 (2-2-5)	
หมวดวิชาเฉพาะ			
กลุ่มวิชาเอก			
กลุ่มวิชาเอกบังคับ			
09-014-214	มรดกและพิธีกรรมอิสลาม	3(3-0-6)	
09-014-240	มาตรฐานฮาลาลสากล	2(2-0-4)	
09-014-222	วิธีการวิจัยทางกฎหมายอิสลาม	3(3-0-6)	
กลุ่มวิชาเอกเลือก			
09-014-243	ภาวะผู้นำและจรรยาบรรณของนักบริหารจัดการฮาลาล	3 (3-0-6)	
09-014-239	ตำรานิพนธ์ทางกฎหมายอิสลาม	2(2-0-4)	
หมวดวิชาโท		3	หน่วยกิต
หมวดวิชาเลือกเสรี	-		
	รวม	19	หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 4

ภาคการศึกษาต้น

รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
 หมวดวิชาเฉพาะ

กลุ่มวิชาเอก

กลุ่มวิชาเอกบังคับ

09-014-204	กฎหมายอาญาอิสลาม	3(3-0-6)
09-014-221	กฎหมายอาญาอิสลาม	2(2-0-4)

กลุ่มวิชาเอกเลือก

09-014-423	สารนิพนธ์	3(2-2-5)

หมวดวิชาโท

3 หน่วยกิต

หมวดวิชาเลือกเสรี

-

รวม

11 หน่วยกิต

ภาคการศึกษาปลาย

รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
 หมวดวิชาเฉพาะ

กลุ่มวิชาเอก

09-014-226	เจตนารมณ์กฎหมายอิสลาม	2(2-0-4)
09-014-227	กฎหมายอิสลามกับปัญหาร่วมสมัย	2(2-0-4)

กลุ่มวิชาเอกเลือก

-

หมวดวิชาโท

6 หน่วยกิต

หมวดวิชาเลือกเสรี

6 หน่วยกิต

รวม

16 หน่วยกิต

แสดงแผนการศึกษา (แบบเอกเดี่ยว-สหกิจศึกษา)

ปีการศึกษาที่ 1

ภาคการศึกษาต้น

รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

11-034-102	ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน	3(2-2-5)
	หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาภาษา	
11-024-110	การค้นคว้าสารสนเทศและการเขียนรายงานทางวิชาการ	3 (2-2-5)
	หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	

หมวดวิชาเฉพาะ

กลุ่มวิชาแกน

09-004-201	ความรู้เกี่ยวกับอัลกุรอาน	3(3-0-6)
09-004-203	หลักการศรัทธา	3(3-0-6)
09-004-204	ประวัติศาสตร์กฎหมายอิสลาม	3(3-0-6)
09-004-206	อัลกุรอานและตัจญีวีด	2(1-2-2)

หมวดวิชาเลือกเสรี

-

รวม 17 หน่วยกิต

ภาคการศึกษาปลาย

รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

11-034-101	การใช้ภาษาไทย	3(2-2-5)
11-034-103	การสนทนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	3(2-2-5)
	หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาภาษา	

กลุ่มวิชาแกน

09-004-202	ความรู้เกี่ยวกับอัลหะดีษ	3(3-0-6)
09-004-205	ชีวประวัติท่านนบี	3(3-0-6)

กลุ่มวิชาเอก

กลุ่มวิชาเอกบังคับ

09-014-201	กฎหมายอิสลามว่าด้วยอียาต 1	3(3-0-6)
09-024-201	หลักภาษาอาหรับ 1	3(3-0-6)

หมวดวิชาเลือกเสรี

-

รวม 18 หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 2

ภาคการศึกษาต้น

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป		
11-014-118	สังคมวิทยาจังหวัดชายแดนใต้ หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	3(3-0-6)
11-034-107	ภาษามลายูเพื่อการสื่อสาร หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาภาษา	3(2-2-5)
หมวดวิชาเฉพาะ		
   กลุ่มวิชาเอก		
   กลุ่มวิชาเอกบังคับ		
09-014-202	กฎหมายอิสลามว่าด้วยอียาต 2	3(3-0-6)
09-014-205	หลักกฎหมายอิสลาม 1	3(3-0-6)
09-014-218	หะดีษว่าด้วยศาสนบัญญัติ	3(3-0-6)
09-024-202	หลักภาษาอาหรับ 2	3(3-0-6)
หมวดวิชาเลือกเสรี		
-		
รวม		18 หน่วยกิต

ภาคการศึกษาปลาย

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป		
11-014-117	กฎหมายในชีวิตประจำวัน หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	3(3-0-6)
10-024-105	คอมพิวเตอร์ในชีวิตประจำวัน หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	3(2-2-5)
หมวดวิชาเฉพาะ		
   กลุ่มวิชาเอก		
   กลุ่มวิชาเอกบังคับ		
09-014-203	กฎหมายอิสลามว่าด้วยมูอามาလာต 1	3(3-0-6)
09-014-206	หลักกฎหมายอิสลาม 2	3(3-0-6)
09-024-203	หลักภาษาอาหรับ 3	3(3-0-6)
09-014-215	อัลกุรอานว่าด้วยศาสนบัญญัติ	3(3-0-6)
หมวดวิชาเลือกเสรี		
-		
รวม		18 หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 3

ภาคการศึกษาต้น

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

11-014-119	การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาพลศึกษา	1(0-2-1)
11-024-109	การพูดเพื่อสังคม หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	3(2-2-5)

หมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาเอกกลุ่มวิชาเอกบังคับ

09-014-209	กฎหมายอิสลามเปรียบเทียบ 1	3(3-0-6)
09-014-242	กฎหมายอิสลามว่าด้วยธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ	3(3-0-6)
09-014-213	บทบัญญัติเกี่ยวกับครอบครัวอิสลาม	3(3-0-6)
09-014-220	ระบบศาลอิสลาม	3(3-0-6)
09-014-221	กฎหมายอิสลาม	2(2-0-4)

กลุ่มวิชาเอกเลือก

09-014-207	หลักกฎหมายอิสลาม 3	3(3-0-6)

หมวดวิชาเลือกเสรี

-

รวม

21

หน่วยกิต

ภาคการศึกษาปลาย

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

10-034-204	ระเบียบวิธีการวิจัย หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	3(2-2-5)

หมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาเอกกลุ่มวิชาเอกบังคับ

09-014-214	มรดกและพิธีกรรมอิสลาม	3(3-0-6)
09-014-240	มาตรฐานฮาลาลสากล	2(2-0-4)
09-014-222	วิธีการวิจัยทางกฎหมายอิสลาม	3(3-0-6)

กลุ่มวิชาเอกเลือก

09-014-210	กฎหมายอิสลามเปรียบเทียบ 2	3(3-0-6)
09-014-243	ภาวะผู้นำและจรรยาบรรณของนักบริหารจัดการฮาลาล	3(3-0-6)
09-014-238	การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา	1(0-2-1)
09-014-239	ตำราพิพนธ์ทางกฎหมายอิสลาม	2(2-0-4)

หมวดวิชาเลือกเสรี

-

รวม

20

หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 4

ภาคการศึกษาต้น

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
หมวดวิชาเฉพาะ		
กลุ่มวิชาเอก		
กลุ่มวิชาเอกบังคับ		
-		
กลุ่มวิชาเอกเลือก		
09-014-436	สหกิจศึกษา	6(0-18-0)
หมวดวิชาเลือกเสรี		
-		
	รวม	6 หน่วยกิต

ภาคการศึกษาปลาย

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
หมวดวิชาเฉพาะ		
กลุ่มวิชาเอก		
09-014-204	กฎหมายอาญาอิสลาม	3(3-0-6)
09-014-226	เจตนารมณ์กฎหมายอิสลาม	2(2-0-4)
09-014-227	กฎหมายอิสลามกับปัญหาร่วมสมัย	2(2-0-4)
กลุ่มวิชาเอกเลือก		
09-014-230	กฎหมายเปรียบเทียบ	3(3-0-6)
09-014-235	การเมืองการปกครองในอิสลาม	3(3-0-6)
หมวดวิชาเลือกเสรี		
		6 หน่วยกิต
	รวม	19 หน่วยกิต

แสดงแผนการศึกษา (แบบเอก-โท สหกิจศึกษา)

ปีการศึกษาที่ 1

ภาคการศึกษาต้น

รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

11-024-110	การค้นคว้าสารสนเทศและการเขียนรายงานทางวิชาการ หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	3(2-2-5)
11-034-102	ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาภาษา	3(2-2-5)

หมวดวิชาเฉพาะ

กลุ่มวิชาแกน

09-004-201	ความรู้เกี่ยวกับอัลกุรอาน	3(3-0-6)
09-004-203	หลักการศรัทธา	3(3-0-6)
09-004-204	ประวัติศาสตร์กฎหมายอิสลาม	3(3-0-6)
09-004-206	อัลกุรอานและตัจญ์วีด	2(1-2-2)

หมวดวิชาเลือกเสรี

-

รวม 17 หน่วยกิต

ภาคการศึกษาปลาย

รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

11-034-101	การใช้ภาษาไทย	3(2-2-5)
11-034-103	การสนทนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาภาษา	3(2-2-5)

หมวดวิชาเฉพาะ

กลุ่มวิชาแกน

09-004-202	ความรู้เกี่ยวกับอัลหะดีษ	3(3-0-6)
09-004-205	ชีวประวัติท่านนบี	3(3-0-6)

กลุ่มวิชาเอก

กลุ่มวิชาเอกบังคับ

09-014-201	กฎหมายอิสลามว่าด้วยอียาบาต 1	3(3-0-6)
09-024-201	หลักภาษาอาหรับ 1	3(3-0-6)

หมวดวิชาเลือกเสรี

-

รวม 18 หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 2

ภาคการศึกษาต้น

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป		
11-014-118	สังคมวิทยาจังหวัดชายแดนใต้ หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	3(3-0-6)
11-034-107	ภาษามลายูเพื่อการสื่อสาร หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาภาษา	3(2-2-5)
หมวดวิชาเฉพาะ		
   กลุ่มวิชาเอก		
   กลุ่มวิชาเอกบังคับ		
09-014-202	กฎหมายอิสลามว่าด้วยอียาต 2	3(3-0-6)
09-014-205	หลักกฎหมายอิสลาม 1	3(3-0-6)
09-014-218	หะดีษว่าด้วยศาสนบัญญัติ	3(3-0-6)
09-024-202	หลักภาษาอาหรับ 2	3(3-0-6)
หมวดวิชาเลือกเสรี		
-		
รวม		18 หน่วยกิต

ภาคการศึกษาปลาย

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป		
11-014-117	กฎหมายในชีวิตประจำวัน หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	3(3-0-6)
10-024-105	คอมพิวเตอร์ในชีวิตประจำวัน หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	3(2-2-5)
หมวดวิชาเฉพาะ		
   กลุ่มวิชาเอก		
   กลุ่มวิชาเอกบังคับ		
09-014-203	กฎหมายอิสลามว่าด้วยมูอามาလာต 1	3(3-0-6)
09-014-206	หลักกฎหมายอิสลาม 2	3(3-0-6)
09-024-203	หลักภาษาอาหรับ 3	3(3-0-6)
09-014-215	อัลกุรอานว่าด้วยศาสนบัญญัติ	3(3-0-6)
หมวดวิชาเลือกเสรี		
-		
รวม		18 หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 3

ภาคการศึกษาต้น

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

11-014-119	การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาพลศึกษา	1(0-2-1)
11-024-109	การพูดเพื่อสังคม หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	3(2-2-5)

หมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาเอกกลุ่มวิชาเอกบังคับ

09-014-209	กฎหมายอิสลามเปรียบเทียบ 1	3(3-0-6)
09-014-242	กฎหมายอิสลามว่าด้วยธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ	3(3-0-6)
09-014-213	บทบัญญัติเกี่ยวกับครอบครัวอิสลาม	3(3-0-6)
09-014-220	ระบบศาลอิสลาม	3(3-0-6)
09-014-221	กฎหมายสนับญูติ	2(2-0-4)

กลุ่มวิชาเอกเลือก -

หมวดวิชาโท	3	หน่วยกิต

หมวดวิชาเลือกเสรี	-	

รวม	21	หน่วยกิต

ภาคการศึกษาปลาย

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

10-034-204	ระเบียบวิธีการวิจัย หรือรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	3 (2-2-5)

หมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาเอกกลุ่มวิชาเอกบังคับ

09-014-214	มรดกและพิธีกรรมอิสลาม	3(3-0-6)
09-014-240	มาตรฐานฮาลาลสากล	2(2-0-4)
09-014-222	วิธีการวิจัยทางกฎหมายอิสลาม	3(3-0-6)

กลุ่มวิชาเอกเลือก

09-014-243	ภาวะผู้นำและจรรยาบรรณของนักบริหารจัดการฮาลาล	3 (3-0-6)
09-014-238	การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา	1(0-2-1)
09-014-239	ตำรานิพนธ์ทางกฎหมายอิสลาม	2(2-0-4)

หมวดวิชาโท	3	หน่วยกิต

หมวดวิชาเลือกเสรี	-	

รวม	20	หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 4

ภาคการศึกษาต้น

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
หมวดวิชาเฉพาะ		
กลุ่มวิชาเอก		
กลุ่มวิชาเอกบังคับ		
กลุ่มวิชาเอกเลือก		
09-014-436	สหกิจศึกษา	6(0-18-0)
หมวดวิชาโท	-	
หมวดวิชาเลือกเสรี	-	
	รวม	6 หน่วยกิต

ภาคการศึกษาปลาย

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
หมวดวิชาเฉพาะ		
กลุ่มวิชาเอก		
09-014-204	กฎหมายอาญาอิสลาม	3(3-0-6)
09-014-226	เจตนารมณ์กฎหมายอิสลาม	2(2-0-4)
09-014-227	กฎหมายอิสลามกับปัญหาร่วมสมัย	2(2-0-4)
กลุ่มวิชาเอกเลือก	-	
หมวดวิชาโท		6 หน่วยกิต
หมวดวิชาเลือกเสรี		6 หน่วยกิต
	รวม	19 หน่วยกิต

3.1.6 คำอธิบายรายวิชา

คำอธิบายรายวิชา (ภาคผนวก ก)

3.2 ชื่อ-สกุล ตำแหน่งและคุณวุฒิ อาจารย์ประจำหลักสูตร

ที่	ชื่อ – นามสกุล	คุณวุฒิ	สาขาวิชาเอก	ตำแหน่งวิชาการ	สำเร็จการศึกษาจากสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา	ภาระการสอน ชม./สัปดาห์			
							2564	2565	2566	2567
1	นายเจ๊ะเหล๊ะ แขกพงศ์	M.A. B.A. น.บ.	- (Islamic Law) - (Islamic Law) - (นิติศาสตร์)	รอง ศาสตราจารย์	- High of Islamic Studies Institute, Egypt. - Al-Azhar University, Egypt - มหาวิทยาลัยรามคำแหง	ค.ศ. 2000 ค.ศ. 1995 พ.ศ. 2530	8	8	8	8
2	นายอานิส พัฒน์ปรีชาวงศ์	Ph.D ศศ.ม. B.A.	- (Islamic Law) - (อิสลามศึกษา) - (Islamic Law)	รอง ศาสตราจารย์	- International Islamic University Malaysia - มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ - Islamic University of Madinah K.S.A.	ค.ศ. 2004 พ.ศ. 2547 ค.ศ. 2001	8	8	8	8
3	นายอิบรอเฮง ดอเลาะ	Ph.D. M.A. B.A.	- (Islamic Law) - (Comparative Jurisprudence) - (Islamic Law)	อาจารย์	-University Utara, Malaysia -Al-Azhar University, Egypt -Al-Azhar University, Egypt	ค.ศ. 2019 ค.ศ. 2006 ค.ศ. 2002	12	12	12	12

ที่	ชื่อ - นามสกุล	คุณวุฒิ	สาขาวิชาเอก	ตำแหน่งวิชาการ	สำเร็จการศึกษาจากสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา	ภาระการสอน ชม./สัปดาห์			
							2564	2565	2566	2567
4	นายอับลรอยะ บินเซ็ง	ปร.ด. M.A. B.A.	- (อิสลามศึกษา) - (Comparative Jurisprudence) (Islamic law)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ - The Islamic University Baghdad, Iraq - Sadam University Baghdad, Iraq	พ.ศ. 2562 ค.ศ. 2004 ค.ศ. 2000	8	8	8	8
5	นายชูเฟียน บอสู	M.A. ศศ.บ.	- (Shari'ah with a major in Comparative Fiqh), - (กฎหมายอิสลาม)	อาจารย์	- Faculty of Islamic Studies Jerash University Jordan - มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	ค.ศ. 2015 พ.ศ. 2554	14	14	14	14
6	นายสมชาย ภูมิมาโนช	ศศ.ม. ศศ.บ.	- (อิสลามศึกษา) - (กฎหมายอิสลาม)	อาจารย์	- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ - มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	พ.ศ. 2560 พ.ศ. 2557	12	12	12	12
7	นางสาวรอฮานี มาแฉะ	Ph.D M.A. B.A.	- (Islamic Law) - (Islamic Law) - (Islamic Law)	อาจารย์	- National University of Malaysia, Malaysia - National University of Malaysia, Malaysia - Al-Azhar University, Egypt	ค.ศ. 2018 ค.ศ. 2012 ค.ศ. 2008	14	14	14	14

3.3 ชื่อ-สกุล ตำแหน่งและคุณวุฒิ อาจารย์ผู้สอน

ที่	ชื่อ - นามสกุล	คุณวุฒิ	สาขาวิชาเอก	ตำแหน่งวิชาการ	สำเร็จการศึกษาจากสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา	ภาระการสอน ชม./สัปดาห์			
							2564	2565	2566	2567
1	นายเจ๊ะเหล๊ะ แยกพงศ์	M.A. B.A. น.บ.	- (Islamic Law) - (Islamic Law) - (นิติศาสตร์)	รองศาสตราจารย์	- High of Islamic Studies Institute, Egypt. - Al-Azhar University, Egypt - มหาวิทยาลัยรามคำแหง	ค.ศ. 2000 ค.ศ. 1995 พ.ศ. 2530	8	8	8	8
2	นายอานิส พัฒนปรีชาวงศ์	Ph.D ศศ.ม. B.A.	- (Islamic Law) - (อิสลามศึกษา) - (Islamic Law)	รองศาสตราจารย์	- International Islamic University Malaysia - มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ - Islamic University of Madinah K.S.A.	ค.ศ. 2004 พ.ศ. 2547 ค.ศ. 2001	8	8	8	8
3	นายอิบรอเฮง ดอเลาะ	Ph.D. M.A. B.A.	- (Islamic Law - Comparative Jurisprudence) - (Islamic Law)	อาจารย์	-University Utara, Malaysia -Al-Azhar University, Egypt -Al-Azhar University, Egypt	ค.ศ. 2019 ค.ศ. 2006 ค.ศ. 2002	12	12	12	12

ที่	ชื่อ - นามสกุล	คุณวุฒิ	สาขาวิชาเอก	ตำแหน่งวิชาการ	สำเร็จการศึกษาจากสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา	ภาระการสอน ชม./สัปดาห์			
							2564	2565	2566	2567
4	นายอับลรอยะ บินเซ็ง	ปร.ด. M.A. B.A.	- (อิสลามศึกษา) - (Comparative Jurisprudence) - (Islamic Law)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ - The Islamic University Baghdad, Iraq - Sadam University Baghdad, Iraq	พ.ศ. 2562 ค.ศ. 2004 ค.ศ. 2000	8	8	8	8
5	นายชูเพียน บอสู	M.A. ศศ.บ.	- (Shari'ah with a major in Comparative Fiqh), - (กฎหมายอิสลาม)	อาจารย์	- Faculty of Islamic Studies Jerash University Jordan - มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	ค.ศ. 2015 พ.ศ. 2554	14	14	14	14
6	นายสมชาย ภูมิมาโนช	ศศ.ม. ศศ.บ.	- (อิสลามศึกษา) - (กฎหมายอิสลาม)	อาจารย์	- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ - มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	พ.ศ. 2560 พ.ศ. 2557	12	12	12	12
7	นายอับลรอเซะ หะมีแย	Ph.D. M.A. B.A.	- (Arabic Linguistics) - (Arabic Linguistics) - (Arabic Linguistics)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	- Al-Azhar University, Egypt - Al-Azhar University, Egypt - Al-Azhar University, Egypt	ค.ศ. 2004 ค.ศ. 1998 ค.ศ. 1991	12	12	12	12

ที่	ชื่อ - นามสกุล	คุณวุฒิ	สาขาวิชาเอก	ตำแหน่ง วิชาการ	สำเร็จการศึกษา จากสถาบัน	ปีที่สำเร็จ การศึกษา	ภาระการสอน ชม./สัปดาห์			
							2564	2565	2566	2567
8	นายมุฮัมมัด วาเล้ง	Ph.D. M.A. B.A.	- (Curricula and Methodology of Teaching) - (Teaching Arabic to Non-Arabic Speakers) - (Arabic Linguistics)	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	- International University of Africa, Sudan - Khartoum International Institute For Arabic Language, Sudan - Al-Azhar University, Egypt	ค.ศ. 2004 ค.ศ. 1999 ค.ศ. 1995	14	14	14	14
9	นางสาวอาอีซะห์ แวมามะ	M.A B.A	- (Arabic Rhetoric and Criticism) - (Arabic Linguistics)	อาจารย์	- Al-Azhar University, Egypt - Al-Azhar University, Egypt	ค.ศ. 2005 ค.ศ. 1999	13	13	13	13
10	นางสาวรอฮานี มาแฉะ	Ph.D M.A. B.A.	- (Islamic Law) - (Islamic Law) - (Islamic Law)	อาจารย์	- National University of Malaysia, Malaysia - National University of Malaysia, Malaysia - Al-Azhar University, Egypt	ค.ศ. 2018 ค.ศ. 2012 ค.ศ. 2008	14	14	14	14

4. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (สหกิจศึกษาหรือประสบการณ์วิชาชีพ) (ถ้ามี)

สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา มีนโยบายส่งเสริมให้บัณฑิตมีทักษะประสบการณ์ในวิชาชีพและการทำงานจริง หลักสูตรจึงได้กำหนดให้มีรายวิชาที่เกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม 1 รายวิชา ได้แก่ รายวิชา 09-014-436 สหกิจศึกษา โดยจัดเป็นรายวิชาที่อยู่ในกลุ่มวิชาเอกเลือก เพื่อกำหนดให้นักศึกษาเลือกเรียนตามความประสงค์เท่าที่มีสถานประกอบการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถรองรับได้ เนื่องจากสถานประกอบการหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายอิสลามยังไม่แพร่หลายมากนัก นักศึกษาที่ไม่สามารถลงทะเบียนเรียนรายวิชานี้เนื่องจากมีสถานประกอบการรองรับไม่เพียงพอ สามารถเลือกเรียนในรายวิชา 09-014-222 วิธีการวิจัยทางกฎหมายอิสลาม และรายวิชา 09-014-423 สารนิพนธ์ ตามแผนการศึกษาที่กำหนด การศึกษาในรายวิชา 09-014-436 สหกิจศึกษา เป็นการทำงานเชิงวิชาการหรือวิชาชีพ เสมือนหนึ่งเป็นภาระงานเต็มเวลาในสถานประกอบการมีลักษณะเป็นพนักงานชั่วคราว ปฏิบัติหน้าที่ในสถานประกอบการ ในหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายอิสลาม ทั้งนี้ โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำหลักสูตร นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชานี้จะต้องลงทะเบียนมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ภาคการศึกษา และในระหว่างการศึกษาปฏิบัติงาน 1 ภาคการศึกษา นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชานี้จะต้องได้รับการประเมินโดยอาจารย์ผู้รับผิดชอบร่วมกับเจ้าของสถานประกอบการ นักศึกษาที่ผ่านการปฏิบัติงานต้องรวบรวมความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติงาน มานำเสนอให้อาจารย์ประจำวิชาเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงาน

4.1 มาตรฐานผลการเรียนรู้ของประสบการณ์ภาคสนาม

ความคาดหวังในผลการเรียนรู้ประสบการณ์ภาคสนามของนักศึกษา มีดังนี้

- 4.1.1 ทักษะในการปฏิบัติงานด้านกฎหมายอิสลามจากสถานประกอบการ หน่วยงานราชการ หรือเอกชน
- 4.1.2 มีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี
- 4.1.3 มีระเบียบวินัย ตรงเวลา สามารถปรับตัวเข้ากับสถานประกอบการได้
- 4.1.4 มีความกล้าแสดงออก และนำความคิดสร้างสรรค์ไปใช้ประโยชน์ในงานได้
- 4.1.5 เข้าใจชีวิตการทำงานและวัฒนธรรมองค์กร
- 4.1.6 เข้าใจกระบวนการ ขั้นตอนและวิธีการนำความรู้ด้านกฎหมายอิสลามมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน

4.2 ช่วงเวลา

รายวิชา 09-014-436 สหกิจศึกษา ภาคการศึกษาต้น ของปีการศึกษาที่ 4

4.3 การจัดเวลาและตารางสอน

จัดเต็มเวลาใน 1 ภาคการศึกษา

4.4 จำนวนหน่วยกิต

รายวิชา 09-014-436 สหกิจศึกษา 6 หน่วยกิต

5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย (ถ้ามี)

5.1 คำอธิบายโดยย่อ

รายวิชา 09-014-423 สารนิพนธ์ เป็นรายวิชาการฝึกประสบการณ์การศึกษา คำนวณวิเคราะห์ทางกฎหมายอิสลาม โดยนักศึกษาเป็นผู้เลือกหัวข้อและเขียนเค้าโครงสารนิพนธ์ หรือโครงการ ในหัวข้อพิเศษ เกี่ยวข้องกับสาขากฎหมายอิสลาม และได้รับการอนุมัติจากกรรมการสาขาวิชาให้ทำการศึกษาอย่างเป็นระบบตามหลักวิชาการ วิเคราะห์ สรุปรายงาน นำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ และจัดพิมพ์รายงานผลการศึกษาเพื่อเผยแพร่สู่สาธารณะ

5.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้

นักศึกษามีความรู้ความสามารถในการกำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการศึกษา เข้าใจในขั้นตอนของกระบวนการวิจัย สามารถรวบรวมข้อมูล นำประมวลผลวิเคราะห์และสรุป ตลอดจนการนำเสนอผลการศึกษามาได้

5.3 ช่วงเวลา

ภาคการศึกษาต้น ของชั้นปีที่ 4

5.4 จำนวนหน่วยกิต

3 หน่วยกิต

5.5 การเตรียมการ

5.5.1 มีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการทำสารนิพนธ์

5.5.2 กำหนดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำ

5.5.3 จัดให้มีคู่มือการเขียนสารนิพนธ์และแบบฟอร์มการเสนอโครงการและรายงานความก้าวหน้า

5.6 กระบวนการประเมินผล

5.6.1 ประเมินผลจากการนำเสนอรายงานตามรูปแบบที่กำหนดโดยอาจารย์ผู้สอนรายวิชา

5.6.2 ประเมินผลจากความก้าวหน้าในการทำโครงการโดยอาจารย์ที่ปรึกษา

5.6.3 คณะกรรมการประเมินผลโดยการจัดสอบประเมินผลการนำเสนอสารนิพนธ์ ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ในสาขาวิชาไม่น้อยกว่า 3 คน

หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนักศึกษา
1.1 มีคุณธรรมจริยธรรม จิตสำนึกสาธารณะและหลักคุณธรรมทางกฎหมาย	- สอดแทรกหลักคำสอนอิสลามว่าด้วยจิตสาธารณะ ผ่านกิจกรรมการสอนโดยใช้ บทบาทสมมุติ การใช้ปัญหาเป็นฐานหรือการใช้กรณีศึกษา - สอดแทรกหลักคำสอนอิสลามว่าด้วยคุณธรรม (อัลวะสละฮียะฮฺ) ทางกฎหมาย อิสลามผ่านการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาและกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ - ส่งเสริมให้นักศึกษาทำกิจกรรมร่วมเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะและคุณธรรม (อัลวะสละฮียะฮฺ) ทางกฎหมายอิสลามทั้งภายในและระหว่างสถาบันฯ - สนับสนุนงบประมาณในการทำโครงการที่เน้นคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมทางศาสนา การทำงานเป็นทีม และความสามัคคีในหมู่คณะ - สนับสนุนการร่วมโครงการด้านคุณธรรมจริยธรรมทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย
1.2 มีความรู้และทักษะ ด้านการใช้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษา อาหรับ ภาษามลายู และ ภาษาอังกฤษ)	- จัดการเรียนการสอนโดยเน้นการใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ - จัดโครงการสอนเสริมเพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอาหรับและภาษาอังกฤษ - จัดค่ายฝึกทักษะการใช้ภาษาอาหรับ ภาษามลายู และภาษาอังกฤษ - สนับสนุนให้นักศึกษาฝึกทักษะประสบการณ์ด้านภาษาในต่างประเทศ - จัดให้มีการสอนภาษาอาหรับ/ภาษาอังกฤษโดยอาจารย์ชาวต่างชาติ
1.3 มีความสามารถด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ	- จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ - จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปพื้นฐานต่าง ๆ - จัดการเรียนการสอนแต่ละรายวิชาให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การสืบค้น ข้อมูลต่าง ๆ จากห้องสมุด อินเทอร์เน็ต / การจัดการเรียนแบบ e-learning
1.4 มีความสามารถในการอ่าน ท่องจำอัลกุรอาน และอธิบายตำราในพินห์ ทางกฎหมายอิสลาม	- จัดกิจกรรมกลุ่มอ่านและท่องจำอัลกุรอานประจำสัปดาห์ ๆ ละไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมง - นักศึกษาทุกคน (ที่นับถือศาสนาอิสลาม) ต้องท่องจำอัลกุรอานซูเราะฮ์ที่กำหนด - ส่งเสริมการจัดกิจกรรมแข่งขันการอ่านและท่องจำอัลกุรอานในวาระต่าง ๆ ตามความเหมาะสม - ส่งเสริมให้นักศึกษาไปเป็นอิหม่ามนำละหมาดในชุมชนหรือมัสยิดต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเดือนรอมฎอน ฝึกอธิบายตำราในพินห์และปฏิบัติจริงตามหน่วยงานหรือสถานที่ประกอบการต่างๆ
1.5 มีความสามารถในการ นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการ ดำเนินชีวิต บริการชุมชน และหรือการศึกษาต่อที่ สูงขึ้น	- จัดแผนการศึกษาให้นักศึกษาเลือกเรียนรายวิชาสารนิพนธ์หรือสหกิจศึกษาได้ตาม ความถนัดของตนเอง ภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา การเรียนสารนิพนธ์ต้อง เรียนควบคู่กับรายวิชาวิธีการวิจัยทางกฎหมายอิสลาม ผู้เรียนจะได้รับความรู้เชิง วิชาการและการวิเคราะห์เหมาะสำหรับการศึกษาต่อที่สูงขึ้น ส่วนการเรียนสหกิจ ศึกษาเป็นการเรียนควบคู่กับรายวิชาเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา ผู้เรียนจะได้รับ ประสบการณ์เชิงปฏิบัติจริงในสถานประกอบการและทักษะในการทำงาน - จัดโครงการพัฒนาบุคลิกภาพและภาวะผู้นำของนักศึกษา - จัดให้บริการแนะแนวการศึกษาและการใช้ชีวิต รวมทั้งส่งเสริมการมีงานทำ

2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

1.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1.1.1 ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม

นักศึกษาต้องมีคุณธรรม จริยธรรมเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นภายใต้พหุวัฒนธรรมในสังคมได้อย่างมีความสุข และประพฤติตนโดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม อาจารย์ที่สอนในแต่ละรายวิชาต้องส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมไปพร้อมกับวิทยาการต่าง ๆ ดังนี้

- (1) มีวินัย ตรงต่อเวลา รู้จักกาลเทศะ มีสัมมาคารวะซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- (2) เข้าใจสังคมพหุวัฒนธรรม และเคารพสิทธิ กฎระเบียบขององค์กร
- (3) รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม รู้คุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็น

มนุษย์

- (4) มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ

1.1.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

กำหนดให้มีวัฒนธรรมองค์กรเพื่อเป็นการปลูกฝังให้นักศึกษามีระเบียบวินัย โดยเน้นการเข้าชั้นเรียนให้ตรงเวลา ตลอดจนการแต่งกายที่เป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัยฯ นอกจากนี้ ผู้สอนต้องสอดแทรกและส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรมในทุกรายวิชา และส่งเสริมให้นักศึกษามีจิตสาธารณะ สนับสนุนให้นักศึกษาเข้าร่วมในการให้บริการวิชาการและวิชาชีพแก่สังคม ปลูกฝังจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ยกย่องและเชิดชูนักศึกษาที่ทำความดีและเสียสละ

1.1.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาและการปฏิบัติตนในด้านต่าง ๆ ได้แก่

- (1) การตรงเวลาของนักศึกษาในการเข้าชั้นเรียน การส่งงานตามกำหนดระยะเวลา ที่มอบหมาย และการเข้าร่วมกิจกรรม
- (2) ความมีวินัยและความใส่ใจของนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- (3) ความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
- (4) ความซื่อสัตย์สุจริตในการทำงานที่ได้รับมอบหมายและการสอบ

1.2 ด้านความรู้

1.2.1 ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

นักศึกษาต้องมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาสาระของรายวิชาที่ศึกษาซึ่งประกอบกันขึ้น เป็นองค์ความรู้ที่จะพัฒนาความสามารถและทักษะอันเป็นสิ่งที่นักศึกษาต้องรู้และเข้าใจ ดังนั้นมาตรฐานความรู้ต้องครอบคลุมสิ่งต่อไปนี้

- (1) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการสื่อสารของศาสตร์ที่ศึกษา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต
- (2) สามารถติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการและทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนงานวิจัยใหม่ๆ ที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- (3) สามารถวิเคราะห์ปัญหาของศาสตร์ที่ศึกษา และบูรณาการความรู้ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องได้

4) มีความรู้ ความเข้าใจในวัฒนธรรมของศาสตร์ที่ศึกษา และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงของประเทศและสังคมโลก

การทดสอบผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานนี้สามารถทำได้โดยการใช้ข้อสอบวัดผลในรายวิชาที่เรียนทั้ง การทดสอบภาคทฤษฎีและปฏิบัติตลอดระยะเวลาของหลักสูตร

1.2.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

ใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้การบูรณาการเรียนการสอนกับการทำงาน (Work-Integrated Learning) โดยมุ่งเน้นทั้งหลักการทางทฤษฎี และการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติในสภาพแวดล้อมจริงและให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี จัดให้มีการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงโดยการศึกษาดูงาน หรือเชิญผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ตรงมาเป็นวิทยากรพิเศษเฉพาะเรื่อง ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามลักษณะของรายวิชา และเนื้อหาสาระของรายวิชานั้น ๆ

1.2.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

ประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปฏิบัติของนักศึกษา โดยใช้การวัดผล ดังนี้

- (1) การทดสอบย่อย
- (2) การสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน
- (3) รายงานที่นักศึกษาจัดทำ
- (4) งานที่ได้มอบหมาย
- (5) การนำเสนอรายงานในชั้นเรียน
- (6) แฟ้มสะสมผลงาน

1.3 ด้านทักษะทางปัญญา

1.3.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

นักศึกษาสามารถพัฒนาตนเองและประกอบวิชาชีพโดยพึ่งตนเองได้เมื่อจบการศึกษา ดังนั้น นักศึกษาต้องได้รับการพัฒนาทักษะทางปัญญา พร้อมกับคุณธรรม และจริยธรรม โดยกระบวนการเรียนการสอนต้องเน้นให้นักศึกษารู้จักคิดหาเหตุผลเข้าใจที่มาและสาเหตุของปัญหา แนวคิดและวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง นักศึกษาที่ผ่านกระบวนการเรียนการสอนด้วยวิธีดังกล่าวต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(1) สามารถค้นคว้าหาความรู้ในศาสตร์ที่ศึกษา จากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นหรือแหล่งข้อมูลที่หลากหลายได้ด้วยตนเอง

(2) สามารถคิดวิเคราะห์ และแปลความหมายข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ

(3) สามารถประยุกต์ความรู้ในศาสตร์ที่ศึกษา และนำไปใช้ได้เหมาะสม

(4) มีทักษะการแก้ปัญหาในห้องเรียน ห้องปฏิบัติการตามที่ได้รับความรู้ และการฝึกฝน สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นจริง

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญาใช้แนวข้อสอบที่ให้นักศึกษาได้อธิบายแนวคิดและวิธีการแก้ปัญหาโดยการประยุกต์ความรู้ที่เรียนมา หรือให้นักศึกษาเลือกใช้วิชาชีพที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่กำหนดให้

1.3.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

ใช้การเรียนการสอนที่หลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการบูรณาการเรียนการสอนกับการทำงาน (Work-Integrated Learning) มุ่งเน้นให้นักศึกษารู้จักวิเคราะห์องค์ประกอบของ

สถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้บทบาทสมมติสถานการณ์จำลอง และกรณีศึกษาเพื่อเป็นตัวอย่างให้นักศึกษาได้ฝึกวิเคราะห์แนวทางแก้ไขให้ถูกต้อง

1.3.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

ประเมินตามสภาพจริงจากผลงาน และการปฏิบัติของนักศึกษา เช่น

- (1) การทดสอบโดยใช้สภาพจริงหรือสถานการณ์จำลอง
- (2) การเลือกใช้วิธีการเพื่อแก้ไขปัญหาในบริบทต่างๆ
- (3) การนำเสนอรายงานในชั้นเรียน

1.4 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

1.4.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป มีความเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล นักศึกษาจึงต้องได้รับการฝึกประสบการณ์เพื่อเรียนรู้การปรับตัวให้เข้ากับบุคคลและกลุ่มบุคคลต่างๆ ดังนั้นผู้สอนต้องแนะนำการวางตัวมารยาทในการเข้าสังคม และทักษะที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ดังนี้

- (1) มีความสามารถในการปรับตัวและมีปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์กับบุคคล สามารถทำงานเป็นทีม และรู้จักบทบาทของผู้นำ/สมาชิกในกลุ่ม
- (2) สามารถใช้ความรู้ในศาสตร์ที่ศึกษามาชี้นำสังคมในประเด็นที่เหมาะสม
- (3) มีการพัฒนาการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
- (4) มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ต่อสังคม สามารถเสนอแนะแนวทางเพื่อการแก้ปัญหา และมีความรับผิดชอบทั้งส่วนตัวและส่วนรวม

การวัดและประเมินผลทำได้โดยการสังเกตจากพฤติกรรมของนักศึกษาในการทำกิจกรรมกลุ่ม ทั้งในและนอกชั้นเรียน และผลสะท้อนกลับจากการฝึกประสบการณ์ต่าง ๆ

1.4.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ดำเนินการสอนโดยการกำหนดกิจกรรมกลุ่ม การทำงานที่ต้องประสานงานกับผู้อื่น หรือค้นคว้าหาข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีประสบการณ์และประสบความสำเร็จในงานอาชีพ โดยมีความคาดหวังในผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความสามารถในการรับผิดชอบ ดังนี้

- (1) สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี
- (2) มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย
- (3) สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และวัฒนธรรมองค์กรได้เป็นอย่างดี
- (4) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
- (5) มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม
- (6) มีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของบุคคลที่ติดต่อสื่อสารด้วย และสามารถวางตนได้เหมาะสมกับ

กาลเทศะ ขนบธรรมเนียมและแนวทางปฏิบัติเฉพาะของแต่ละวัฒนธรรม

1.4.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ประเมินตามสภาพจริงจากผลงานและการปฏิบัติของนักศึกษา เช่น

- (1) พฤติกรรมและการแสดงออกของนักศึกษาในการนำเสนอรายงานกลุ่มในชั้นเรียน
- (2) พฤติกรรมที่แสดงออกในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่คณะหรือที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- (3) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆทั้งในและนอกสถานที่ของมหาวิทยาลัย

1.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1.5.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

นักศึกษาต้องมีความรู้และมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน การติดต่อสื่อสารและการพัฒนาตนเอง ดังนั้น นักศึกษาจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีไปพร้อมกับคุณธรรม จริยธรรมและความรู้เกี่ยวกับสาขาวิชา ด้วยเหตุนี้ ผู้สอนต้องใช้เทคโนโลยีในการสอนเพื่อฝึกให้นักศึกษามีคุณสมบัติ ดังนี้

- (1) สามารถประยุกต์ใช้หลักตรรกะ คณิตศาสตร์ สถิติ การใช้คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม
- (2) มีความสามารถในการวิเคราะห์ แปลความหมายข้อมูลเชิงตัวเลข และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้ถูกต้อง
- (3) สามารถใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การฟัง การเขียน และการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อื่นได้อย่างเข้าใจ
- (4) สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลในศาสตร์ที่ศึกษา และนำเสนอสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม

การวัดและประเมินผลอาจจัดทำในระหว่างการสอนโดยการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพื่อนำมาเรียบเรียง นำเสนอและอภิปราย แสดงความคิดเห็นในกลุ่ม หรือจัดกิจกรรมให้นักศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร หรือนำเสนอผลงานต่างๆ

1.5.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ดำเนินการสอนด้วยกิจกรรมที่นักศึกษาต้องติดต่อสื่อสาร ค้นคว้าหาข้อมูล และนำเสนอผลจากการค้นคว้าโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนี้

- (1) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร
- (2) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาข้อมูลและการนำเสนอผลงานอย่างเป็นระบบ
- (3) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับขนบธรรมเนียมปฏิบัติของสังคมแต่ละกลุ่ม

1.5.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงจากผลงาน และการปฏิบัติของนักศึกษา ดังนี้

- (1) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดต่อสื่อสาร
- (2) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลและนำเสนอผลงาน
- (3) มีจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์และวัฒนธรรม

อย่างเป็นระบบและทันสมัย

สากล

2. หมวดวิชาเฉพาะและวิชาเลือก

2.1 คุณธรรม จริยธรรม

2.1.1 ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (1) มีวินัย ตรงต่อเวลา จิตอาสา เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต
- (2) มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งได้
- (3) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็น

มนุษย์

- (4) มีจรรยาบรรณทางศาสนา วิชาการ และวิชาชีพ เป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่น

2.1.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (1) บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบด้วยหลักคำสอนที่สอดแทรกเรื่องคุณธรรมจริยธรรม
- (2) อภิปรายประเด็นคุณธรรม จริยธรรม ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานอัลกุรอาน อัลซุนนะฮ์
- (3) ใช้สถานการณ์จริง เช่น การปฏิบัติศาสนกิจ และการบำเพ็ญประโยชน์ส่วนรวม
- (4) การแสดงบทบาทสมมติในกรณีต่างๆ ที่ครอบคลุมปัญหาทางด้านคุณธรรมจริยธรรม
- (5) การทำงานกลุ่ม การแบ่งหน้าที่ การเป็นผู้นำกลุ่มและการเป็นสมาชิกกลุ่ม

2.1.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (1) การประเมินระหว่างเรียน โดยการประเมินจากตนเอง เพื่อน และอาจารย์ โดยใช้แบบสอบถาม สังเกต แบบบันทึก แบบประเมิน หรือแบบวัดที่เกี่ยวข้อง
- (2) การประเมินภายหลังสำเร็จการศึกษา โดยให้บัณฑิตประเมินตนเอง ประเมินจากผู้ใช้บัณฑิต โดยใช้แบบสอบถาม หรือการสัมภาษณ์

2.2 ความรู้

2.2.1 ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- (1) มีความรู้ ความเข้าใจในศาสตร์ทางด้านกฎหมายอิสลามตามมัซฮับฮาฟิอีและมัซฮับอื่นๆ
- (2) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแหล่งที่มาและวิวัฒนาการของกฎหมายอิสลาม
- (3) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับตำรานิพนธ์ หลักการอ่านและเจตนารมณ์แห่งคัมภีร์อัลกุรอาน
- (4) มีความรู้ ความเข้าใจ หลักการวิเคราะห์ วินิจฉัยและการประยุกต์ทางกฎหมายอิสลาม

2.2.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

- (1) บรรยายและแนะนำแหล่งความรู้ที่เกี่ยวข้อง
- (2) มอบหมายงานให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง
- (3) จัดกลุ่มอภิปราย จัดสัมมนาและทำกรณีศึกษา
- (4) นำเสนอประเด็นที่ผู้เรียนสนใจ เพื่อการเรียนรู้ร่วมกันของกลุ่ม
- (5) ศึกษาดูงานและเชิญผู้เชี่ยวชาญมาเป็นวิทยากรพิเศษเฉพาะเรื่อง
- (6) รายงานผลการศึกษาค้นคว้า

2.2.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- (1) สังเกตการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
- (2) ทดสอบวัดความรู้โดยใช้แบบทดสอบ
- (3) จัดสอบกลางภาคการศึกษาและปลายภาคการศึกษา
- (4) วิเคราะห์กรณีศึกษาหรืองานที่ได้รับมอบหมาย
- (5) ประเมินรายงานการศึกษาค้นคว้า โครงการ งานวิจัย หรือการจัดสัมมนาทางกฎหมายอิสลาม

2.3 ทักษะทางปัญญา

2.3.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (1) สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทางกฎหมายอิสลามในชีวิตประจำวันในสังคมพหุวัฒนธรรมได้
- (2) สามารถวิเคราะห์ วินิจฉัย และวิพากษ์ประเด็นร่วมสมัยด้วยหลักเกณฑ์ทางกฎหมายอิสลามได้
- (3) สามารถสังเคราะห์ข้อมูล ข้อเท็จจริงทางวิชาการ พร้อมทั้งประเมินและสรุปผลได้
- (4) สามารถปฏิบัติตามที่ได้รับการศึกษาฝึกฝนและการปฏิบัติงานจริงทางกฎหมายอิสลาม

2.3.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (1) ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์และการประยุกต์ใช้บทบัญญัติแห่งอัลกุรอานและสุนนะฮ์
- (2) การทำโครงงานสารนิพนธ์และงานที่มอบหมายในรายวิชาต่างๆ
- (3) การจัดกิจกรรม อภิปราย และเสวนาทางกฎหมายอิสลาม

2.3.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (1) การวัดความสามารถในทักษะการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา
- (2) การประเมินตามสภาพจริงจากผลงานและการปฏิบัติของนักศึกษา
- (3) การประเมินโดยพิจารณาจากแฟ้มประวัติสะสมงานของนักศึกษา

2.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

2.4.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างตัวบุคคลและความรับผิดชอบ

- (1) สามารถทำงานเป็นทีมและมีปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์กับบุคคลอื่น ในองค์กรและสังคม
- (2) สามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการบริหารจัดการให้เกิดการพัฒนาตนเองและสังคม
- (3) สามารถใช้ความรู้ในศาสตร์แนะนำสังคมในประเด็นทางกฎหมายอิสลามได้อย่างเหมาะสม
- (4) มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ในการพัฒนาตนเองและสังคมอย่างต่อเนื่อง

2.4.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (1) จัดกิจกรรมกลุ่มในการศึกษาหรือวิเคราะห์ปัญหาและการนำเสนอ
- (2) ฝึกทักษะการใช้ภาษาและการสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัย
- (3) จัดศึกษาดูงานและการเรียนรู้นอกชั้นเรียน
- (4) จัดอภิปราย สัมมนา มอบหมายงานเป็นกลุ่มย่อยและอภิปราย
- (5) ฝึกแสดงความคิดเห็นหรือจุดยืนอย่างพอเหมาะทั้งของตนเองและของกลุ่ม

2.4.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (1) ประเมินผลการจัดกิจกรรมกลุ่ม
- (2) ประเมินผลการทำงานเป็นทีม
- (3) สังเกตจากพฤติกรรมที่แสดงออกในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ
- (4) ตรวจสอบประเมินจากการนำเสนอรายงานและสรุปผลการดำเนินงานต่าง ๆ

2.5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.5.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (1) สามารถประยุกต์ใช้หลักตรรกะ คณิตศาสตร์ และสถิติในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม
- (2) สามารถวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพเป็นข่าวสารแก่ผู้อื่นได้อย่างเข้าใจ
- (3) สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างหลากหลายและมีประสิทธิภาพ ทั้งการพูด การอ่าน การฟังและการเขียน
- (4) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า และการเผยแพร่
- (5) มีทักษะในการเลือกและใช้เทคโนโลยีในการนำเสนอและการสื่อสารอย่างเหมาะสม

2.5.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (1) ฝึกทักษะการใช้สถิติในการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอข้อมูล
- (2) ฝึกฝนกระบวนการคิดโดยใช้หลักตรรกศาสตร์
- (3) ฝึกทักษะทางภาษา ทั้งการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน
- (4) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เลือกและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม
- (5) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักศึกษาได้วิเคราะห์ และนำเสนอการแก้ปัญหาที่เหมาะสม

2.5.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (1) การตรวจประเมินจากโครงงานหรือสารนิพนธ์
- (2) ประเมินจากการเลือกใช้เครื่องมือและการนำเสนอด้วยสื่อทางเทคโนโลยี
- (3) ประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย
- (4) ประเมินผลงานโดยใช้แบบสังเกต แบบทดสอบ และแบบประเมิน

3. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

3.1 แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

1. คุณธรรม จริยธรรม	2. ความรู้
1) มีวินัย ตรงต่อเวลา รู้จักกาลเทศะ มีสัมมาคารวะซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบตนเองและสังคม 2) เข้าใจสังคมพหุวัฒนธรรม และเคารพสิทธิ กฎระเบียบขององค์กร 3) รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม รู้คุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ 4) มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ	1) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการสื่อสารของศาสตร์ที่ศึกษา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต 2) สามารถติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการและทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องตลอดจนงานวิจัยใหม่ๆ ที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 3) สามารถวิเคราะห์ปัญหาของศาสตร์ที่ศึกษา และบูรณาการความรู้ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องได้ 4) มีความรู้ ความเข้าใจในวัฒนธรรมของศาสตร์ที่ศึกษา และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงของประเทศและสังคมโลก
3. ทักษะทางปัญญา	4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
1) สามารถค้นคว้าหาความรู้ในศาสตร์ที่ศึกษา จากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นหรือแหล่งข้อมูลที่หลากหลายได้ด้วยตนเอง 2) สามารถคิดวิเคราะห์ และแปลความหมายข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ 3) สามารถประยุกต์ความรู้ในศาสตร์ที่ศึกษา และนำไปใช้ได้เหมาะสม 4) มีทักษะการแก้ปัญหาในห้องเรียน ห้องปฏิบัติการตามที่ได้รับความรู้ และการฝึกฝน สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นจริง	1) มีความสามารถในการปรับตัวและมีปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์กับบุคคล สามารถทำงานเป็นทีม และรู้จักบทบาทของผู้นำ/สมาชิกในกลุ่ม 2) สามารถใช้ความรู้ในศาสตร์ที่ศึกษามาชี้นำสังคมในประเด็นที่เหมาะสม 3) มีการพัฒนาการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง 4) มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ต่อสังคม สามารถเสนอแนะแนวทางเพื่อการแก้ปัญหา และมีความรับผิดชอบต่อส่วนตัวและส่วนรวม
5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	
1) สามารถประยุกต์ใช้หลักตรรกะ คณิตศาสตร์ สถิติ การใช้คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม 2) มีความสามารถในการวิเคราะห์ แปลความหมายข้อมูลเชิงตัวเลข และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้ถูกต้อง 3) สามารถใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การฟัง การเขียน และการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อื่นได้อย่างเข้าใจ 4) สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลในศาสตร์ที่ศึกษา และนำเสนอสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม	

3.2 แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา หมวดวิชาเฉพาะและวิชาเลือก

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

1. คุณธรรม จริยธรรม	2. ความรู้
(1) มีวินัย ตรงต่อเวลา จิตอาสา เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต (2) มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขปัญหาคัดแย้งได้ (3) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ (4) มีจรรยาบรรณทางศาสนา วิชาการ และวิชาชีพ เป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่น	(1) มีความรู้ ความเข้าใจในศาสตร์ทางด้านกฎหมายอิสลามตามมัซฮับฮาฟีอีและมัซฮับอื่นๆ (2) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแหล่งที่มาและวิวัฒนาการของกฎหมายอิสลาม (3) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการอ่านคัมภีร์อัลกุรอานที่ถูกต้อง (4) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการเรียบเรียงตำรานิพนธ์และสามารถอธิบายตำรานิพนธ์ทางกฎหมายอิสลามได้
3. ทักษะทางปัญญา	4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
(1) สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทางกฎหมายอิสลามในชีวิตประจำวันในสังคมพหุวัฒนธรรมได้ (2) สามารถวิเคราะห์ วินิจฉัย และวิพากษ์ประเด็นร่วมสมัยด้วยหลักเกณฑ์ทางกฎหมายอิสลามได้ (3) สามารถสังเคราะห์ข้อมูล ข้อเท็จจริงทางวิชาการ พร้อมทั้งประเมินและสรุปผลได้ (4) สามารถปฏิบัติตามที่ได้รับการศึกษาและการปฏิบัติงานจริงทางกฎหมายอิสลาม	(1) สามารถทำงานเป็นทีมและมีปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์กับบุคคลอื่น ในองค์กรและสังคม (2) สามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการบริหารจัดการให้เกิดการพัฒนาตนเองและสังคม (3) สามารถใช้ความรู้ในศาสตร์แนะนำสังคมในประเด็นทางกฎหมายอิสลามได้อย่างเหมาะสม (4) มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ในการพัฒนาตนเองและสังคมอย่างต่อเนื่อง
5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	
(1) สามารถประยุกต์ใช้หลักตรรกะ คณิตศาสตร์ และสถิติในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (2) สามารถวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพเป็นข่าวสารแก่ผู้อื่นได้อย่างเข้าใจ (3) สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างหลากหลายและมีประสิทธิภาพ ทั้งการพูด การอ่าน การฟังและการเขียน (4) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้าและการเผยแพร่ (5) มีทักษะในการเลือกและใช้เทคโนโลยีในการนำเสนอและการสื่อสารอย่างเหมาะสม	

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม				2. ความรู้				3. ทักษะทาง ปัญญา				4. ทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ				5. ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ				
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	5
1. หมวดวิชาเฉพาะ																					
1.1 กลุ่มวิชาแกน																					
09-004-201 ความรู้เกี่ยวกับอัลกุรอาน	●	●	●	○	○	●	●		●	○		○	○	●	○			○	●	○	
09-004-202 ความรู้เกี่ยวกับอัลหะดีษ	●	●	●		○	●			●	○		○	○	●				○	●		
09-004-203 หลักการศรัทธา	○	●	●	●	○	●	●		○	●		●		○		●	●				○
09-004-204 ประวัติศาสตร์กฎหมายอิสลาม	●	●	●	○	●	●		○		○	●	○			○	●			○	○	●
09-004-205 ชีวประวัติท่านนบี	●	●	○	○		●		○	●	●			●	○		○				○	●
09-004-206 อัลกุรอานและตัจญ์วีต		○		●		○	●		○			●	○	●					●	○	○
1.2 กลุ่มวิชาเอก(บังคับ)																					
09-014-201 กฎหมายอิสลามว่าด้วยอิบาดะฮ์ 1	●	●	○		●	○	●	●	●	○		●	●	○		○			○		●
09-014-202 กฎหมายอิสลามว่าด้วยอิบาดะฮ์ 2	○	●		●	●	○	●		●		○	●		○	●			○		●	
09-014-203 กฎหมายอิสลามว่าด้วยมูอามะละฮ์ 1	○		●	●	●	●	○				○	●		○	●			○		●	
09-014-204 กฎหมายอาญาอิสลาม	○		●	●	●	●			○	●			○		●	○			●	●	○
09-014-205 หลักกฎหมายอิสลาม 1	○	●		●	●	●	○	●	○	●	○	○			●	○		○	●		
09-014-206 หลักกฎหมายอิสลาม 2		○	●	●	○	●	○	●	○	●	○		○		●	○		○	●		
09-014-209 กฎหมายอิสลามเปรียบเทียบ 1		●	○	●	●	○	○	●	●			○	●	○			○			●	
09-014-213 บทบัญญัติเกี่ยวกับครอบครัวอิสลาม		●	●	●	●	●	○	○	●		○	●			●			○	○	●	
09-014-214 มรดกและพินัยกรรมอิสลาม	○	○	●	●	●	●	○		●		○	●		○	●		○	○	○	●	
09-014-215 อัลกุรอานว่าด้วยศาสนบัญญัติ			○	●	●	●	○	●	○		○	●		○		●			●	○	
09-014-218 หะดีษว่าด้วยศาสนบัญญัติ	●		●	●	○	●			●		○		●	○		○			○	●	
09-014-220 ระบบศาลอิสลาม	○	○	●	●	○	●	○	●	●		●	●		●	○	○		●	○	○	○

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม				2. ความรู้				3. ทักษะทาง ปัญญา				4. ทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ				5. ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ				
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	5
09-014-221 ภาวศานบัญญัติ		○		●	●	●	○	●	○	●	●		○		●			○			○
09-014-222 วิชาการวิจัยทางกฎหมายอิสลาม	●			○	●	○		●		○	○	●	○			●		●		○	
09-014-226 เจตนารมณ์กฎหมายอิสลาม			●	●	○	●	●				○	●			●	○		○	○		●
09-014-227 กฎหมายอิสลามกับปัญหาร่วมสมัย	○		●	○	●	●	○	●	●	●	●		○			●		●	○	○	
09-014-240 มาตรฐานฮาลาลสากล	○	●		●	●	●		●		○		●			●	○				●	○
09-041-242 กฎหมายอิสลามว่าด้วยธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ	●	○		●	●	●		○	○	○	●	●		○		●			○		●
09-024-201 หลักภาษาอาหรับ 1	●		●	○			●	○	○	○	●	○	○		●				●	○	
09-024-202 หลักภาษาอาหรับ 2	○	●	○	●			●	○	○	○	●	○	○	●	○				●	○	
09-024-203 หลักภาษาอาหรับ 3		●	○	●			○	●			●		○		●				●	○	
1.3 กลุ่มวิชาเอกเลือก																					
09-014-207 หลักกฎหมายอิสลาม 3		○		●	●	●	○	●	○	●			○		●			○	●		
09-014-210 กฎหมายอิสลามเปรียบเทียบ 2		●	○	●	●		○		●	●	●	○	●	○			○			●	
09-041-224 ศาสนาโลก	○		●		○	●			●				○	●		○			○	●	●
09-014-225 สัมมนาทางกฎหมายอิสลาม	●		○		●	○				○	●		●	○					○	●	
09-014-228 หลักการบริหารและการจัดการในอิสลาม	○	●		●	●	●			○	○	●	●	○		●					○	●
09-014-229 สถานภาพสตรีในอิสลาม		●	●	●	●	●	○	○	●		○	●			●	●		○	○	○	
09-014-230 กฎหมายเปรียบเทียบ	○	○	○	●	●	●	○	●	●	○	●		○		●	●			○	●	○
09-014-231 กฎหมายว่าด้วยกิจการอิสลามในประเทศไทย	○			●	●	●			●		●	○	●		●	○			○	●	○
09-014-234 กฎหมายรัฐธรรมนูญ	○			●	●	○			●			○	●			○			○	●	●
09-014-235 การเมืองการปกครองอิสลาม		●	○		●	●		●	●	○				●	○			●	○		○
09-014-238 การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา	●	○		●	●	○	●	○	●	●		●	○	○		●	○	○	●	●	○

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม				2. ความรู้				3. ทักษะทาง ปัญญา				4. ทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ				5. ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ				
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	5
09-014-239 ดำรงนิพนธ์ทางกฎหมายอิสลาม		○	○	●	●	●	●	●	○	●		●			●	○		○	●		
09-014-241 ภาษาอาหรับเพื่อการบริหารจัดการฮาลาล	○	●	○	●		○	●			○	○	●	●	●	●	○		●	●	○	○
09-041-243 ภาวะผู้นำและจรรยาบรรณของนักบริหารจัดการฮาลาล	○	●	○	●	●	○		●			○	●		●		●			○	○	●
09-014-423 สารนิพนธ์	●	●	○	●	●	●	○	●	●	●	●	●	○	●	●	●	○	●	●	●	●
09-014-436 สหกิจศึกษา	●	●	●	●	●	○	○	●	●	○	●	●	●	●	●	●	○	○	●	○	●

ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษาของผู้เรียน

ชั้นปี	รายละเอียด
ชั้นปีที่ 1	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคำภีร์อัลกุรอานและสุนนะห์ สามารถอธิบายบทบัญญัติและแหล่งที่มาของกฎหมายอิสลามตลอดจนศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง มีความซื่อสัตย์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีการพัฒนาทักษะด้านภาษา ทักษะการอ่านอัลกุรอาน ทักษะการคิด การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าและการนำเสนอรายงานทางวิชาการ
ชั้นปีที่ 2	สามารถอธิบายกระบวนการบัญญัติกฎหมายอิสลาม หลักการวิเคราะห์วินิจฉัยประเด็นทางกฎหมายอิสลามตามแนวทางของมัซฮับชาฟีอีและมัซฮับต่างๆ พื้นฐานบทบัญญัติว่าด้วย อีบาดัต และมูอามะลาต มีจิตอาสา มีวินัย มีความยุติธรรม รวมทั้งการพัฒนาทักษะด้านภาษา และทักษะการอ่านอัลกุรอานอย่างต่อเนื่อง
ชั้นปีที่ 3	สามารถวิเคราะห์ประเด็นปัญหาทางกฎหมายอิสลามในอดีต ประเด็นปัญหาร่วมสมัย แนวทางการวิเคราะห์กฎหมายอิสลามในชีวิตประจำวันและในสังคมพหุวัฒนธรรม สามารถอ่านและอธิบายตำราनिพนธ์ทางกฎหมายอิสลาม มีความรู้พื้นฐานการเป็นผู้ประกอบการ มีการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีทักษะภาวะผู้นำ และความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
ชั้นปีที่ 4	สามารถประยุกต์ความรู้กฎหมายอิสลามในบริบทสังคมร่วมสมัย ความรู้ด้านภาษาอาหรับและการประกอบกิจการฮาลาลที่ได้มาตรฐานตามหลักศาสนาอิสลาม สามารถใช้กระบวนการวิจัยในการศึกษาค้นคว้าและต่อยอดองค์ความรู้ในการสร้างสรรค์ผลงานวิชาการทางกฎหมายอิสลามที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในสังคมพหุวัฒนธรรม

หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

1. ภาวะเทียบหรือหลักเกณฑ์ ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

ใช้ระบบระดับคะแนน (เกรด) 8 ระดับคือ

ระดับคะแนนตัวอักษร	ความหมาย	ค่าคะแนนต่อหน่วยกิต
A	ผลการประเมินขั้นดีเยี่ยม (Excellent)	4.0
B+	ผลการประเมินขั้นดีมาก (Very Good)	3.5
B	ผลการประเมินขั้นดี (Good)	3.0
C+	ผลการประเมินขั้นดีพอใช้ (Fairly Good)	2.5
C	ผลการประเมินขั้นพอใช้ (Fair)	2.0
D+	ผลการประเมินขั้นอ่อน (Poor)	1.5
D	ผลการประเมินขั้นอ่อนมาก (Very Poor)	1.0
F	ผลการประเมินขั้นตก (Fail)	0

2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

2.1 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษายังไม่สำเร็จการศึกษา

ให้กำหนดระบบการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในทั้งในระดับหลักสูตรและระดับรายวิชา โดยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประจำหลักสูตร

2.1.2 อาจารย์ผู้สอนรายวิชาดำเนินการทวนสอบผลสัมฤทธิ์รายวิชาที่สอนตามความเหมาะสม

2.1.3 คณะกรรมการทวนสอบผลสัมฤทธิ์คัดเลือกรายวิชาเพื่อทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของรายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา

2.1.4 คณะกรรมการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตรวจสอบผลการให้คะแนนกับข้อสอบ รายงาน โครงการ และอื่น ๆ ที่ผู้เรียนได้รับมอบหมาย

2.1.5 คณะกรรมการทวนสอบผลสัมฤทธิ์วิเคราะห์และสรุปผลการดำเนินงานเสนอคณะกรรมการประจำสถาบันฯ เพื่อปรับปรุงพัฒนา

2.2 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

กำหนดให้มีวิธีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาหลังสำเร็จการศึกษา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในมุมมองของชุมชนและผู้ใช้บัณฑิตเป็นสำคัญ โดยการทำวิจัยสัมฤทธิ์ผลของการประกอบอาชีพของบัณฑิต และนำผลการวิจัยที่มาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร

3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

3.1 ใช้เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ว่าด้วยการศึกษา ระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2557 หมวดที่ 8 ข้อ 29 (ภาคผนวก ค)

3.2 ต้องเรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.00 จากระบบ 4.00 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า

3.3 สอบผ่านการท่องจำอัลกุรอาน ทักษะด้านภาษาอาหรับ ภาษาอังกฤษ และผ่านกิจกรรมต่างๆ ตามประกาศของมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

หมวดที่ 6 การพัฒนาอาจารย์และบุคลากร

1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

- 1.1 กำหนดคุณวุฒิและความเชี่ยวชาญของอาจารย์ใหม่สอดคล้องกับหลักสูตรและรายวิชาที่สอน
- 1.2 จัดปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ทุกคนที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในหลักสูตร โดยเน้นเนื้อหาสำคัญเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ สิทธิประโยชน์ของอาจารย์ หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ตลอดจนกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์
- 1.3 จัดให้อาจารย์ที่มีประสบการณ์และมีทักษะในการสอนเป็นอาจารย์พี่เลี้ยงที่ให้คำแนะนำวิธีการสอนและการประเมินผล รวมทั้งวัฒนธรรมองค์กรของมหาวิทยาลัยฯ และสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา
- 1.4 ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์เข้ารับการฝึกอบรม ร่วมประชุม สัมมนาและดูงานทางวิชาการ และวิชาชีพในหน่วยงานอื่นพัฒนาความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการสอนและการวิจัยอย่างต่อเนื่อง
- 1.5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ศึกษาต่อ และเข้าร่วมและนำเสนอผลงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ
- 1.6 จัดให้มีการประเมินและติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานด้านการสอนของอาจารย์ใหม่

2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์และบุคลากร

2.1 การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

- 2.1.1 จัดให้มีระบบประเมินผลด้านการสอนและการประเมินผลอย่างมีส่วนร่วมระหว่างผู้เรียน ผู้สอน และผู้บริหาร
- 2.1.2 จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อทบทวน/ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนประจำภาคการศึกษา
- 2.1.3 สนับสนุนอาจารย์เข้าร่วมประชุมวิชาการและดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และวัดผลประเมินผล
- 2.1.4 สนับสนุนให้มีการจัดทำวิจัยชั้นเรียนและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา
- 2.1.5 ส่งเสริมและพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา

2.2 การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่น ๆ

- 2.2.1 ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์เพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการสอนและการวิจัยอย่างต่อเนื่อง
- 2.2.2 สนับสนุนให้อาจารย์เข้ารับการฝึกอบรม ร่วมประชุม สัมมนาและดูงานทางวิชาการและวิชาชีพทั้งในและต่างประเทศ
- 2.2.3 จัดสรรงบประมาณสำหรับการทำวิจัย ส่งเสริมให้อาจารย์ขอทุนวิจัยจากภายนอก และเข้าร่วมกลุ่มวิจัยและเวทีการนำเสนอผลงานวิจัยต่าง ๆ ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ
- 2.2.4 จัดให้อาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมบริการวิชาการอิสลามและภาษาอาหรับของสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา

หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

การประกันคุณภาพหลักสูตร ดำเนินการตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 และแนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558 โดยกำหนดระบบประกันคุณภาพของหลักสูตร ตามองค์ประกอบในการประกันคุณภาพ 6 ด้าน คือ 1) การกำกับมาตรฐาน 2) บัณฑิต 3) นักศึกษา 4) คณาจารย์ 5) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน 6) สนับสนุนการเรียนรู้

1. การกำกับมาตรฐาน

การบริหารจัดการหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา และมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี มีดังนี้

1.1 มีคณะกรรมการประจำสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา คณะกรรมการวิชาการสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา และคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ มีหน้าที่กำกับมาตรฐานหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558

1.2 มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวน 5 คน ทำหน้าที่ประธานหลักสูตร 1 คน และกรรมการหลักสูตร 4 คน ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา และนำเสนอต่อสภาวิชาการมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สภามหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ตามลำดับ

1.3 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ทำหน้าที่ในการบริหารหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และนำผลการประเมินมาพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยทุกๆ 5 ปี ทั้งนี้หลักสูตรจะต้องมีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ อยู่ประจำหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา

1.4 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร เสนอแผนการดำเนินงาน การควบคุมและการติดตามผลดำเนินงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการวิชาการสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษาทุกภาคการศึกษา เพื่อช่วยกำกับให้การดำเนินงานของหลักสูตรเป็นไปตามมาตรฐาน

1.5 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรร่วมกันพิจารณากำหนดให้บางรายวิชาจะต้องเชิญอาจารย์พิเศษหรือวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาบรรยายตามความเหมาะสม

1.6 การดำเนินงานให้เป็นไปตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF)

2. บัณฑิต

2.1 ผู้สำเร็จการศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 สามารถจบการศึกษาภายในกำหนดเวลาที่หลักสูตรกำหนด

2.2 ผู้สำเร็จการศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 สามารถมีงานทำหรือมีกิจการเป็นของตนเองหรือมีการใช้ประโยชน์จากการศึกษาในการประกอบวิชาชีพภายในเวลา 1 ปี

2.3 มีการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกปี เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนานักศึกษา

3. นักศึกษา

3.1 การรับนักศึกษา

3.1.1 คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา

- 1) สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า
- 2) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาอื่น ตามหลักสูตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
- 3) มีคุณสมบัติครบถ้วนตามประกาศข้อบังคับของมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ.2557

3.1.2 การคัดเลือก การคัดเลือกผู้เข้าศึกษาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการของมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

3.1.3 การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้าม สถาบันอุดมศึกษา เป็นไปตามประกาศ/ข้อบังคับ/ระเบียบที่เกี่ยวข้องของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา /กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม/มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

3.2 การส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา

3.2.1 การเตรียมความพร้อมผู้เรียนก่อนเข้าเรียน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร เตรียมความพร้อมผู้เรียนก่อนเริ่มเข้าเรียน โดยการจัดปฐมนิเทศ แนะนำสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา หลักสูตร วิชาที่เรียน กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ สิ่งอำนวยความสะดวก และมีคู่มือนักศึกษาสำหรับนักศึกษาใหม่ทุกคน

3.2.2 จัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมนักศึกษาตลอดหลักสูตร ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1- 4 เพื่อให้มีทักษะชีวิตและความพร้อมในการออกไปประกอบอาชีพและดำรงตนอยู่ในสังคม โดย

ชั้นปีที่ 1 เตรียมความพร้อมให้นักศึกษาใหม่ก่อนเปิดภาคการศึกษา โดยการจัดโครงการสอนปรับพื้นฐานนักศึกษาใหม่ สร้างการมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบ พัฒนาทักษะการใช้ภาษาอาหรับ และการใช้เทคโนโลยีพื้นฐาน ทักษะการพูดและการแสดงออกในการเป็นผู้นำ ทักษะด้านการอ่านคัมภีร์อัลกุรอาน โดยสาขาวิชา ฝ่ายวิชาการ และฝ่ายพัฒนานักศึกษา สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา

ชั้นปีที่ 2 เตรียมความพร้อมให้นักศึกษามีทักษะด้านการสอนคัมภีร์อัลกุรอาน ทักษะการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปและการสืบค้นข้อมูล มีจิตอาสา มีภาวะผู้นำ ผ่านโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ โดยสาขาวิชา ฝ่ายวิชาการ และฝ่ายพัฒนานักศึกษา สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา

ชั้นปีที่ 3 เตรียมความพร้อมให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อสังคม มีทักษะการดำเนินชีวิตในสังคมพหุวัฒนธรรม มีทักษะการใช้ภาษาที่หลากหลาย มีทักษะการคิดในการวิเคราะห์ วินิจฉัยปัญหาทางกฎหมายอิสลาม ผ่านโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ โดยสาขาวิชา ฝ่ายวิชาการ และฝ่ายพัฒนานักศึกษา สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา

ชั้นปีที่ 4 นักศึกษาจัดทำสารนิพนธ์เพื่อพัฒนาองค์ความรู้หรือนวัตกรรมทางกฎหมายอิสลาม ฝึกอธิบายตำราธิพนธ์และปฏิบัติงานจริงตามหน่วยงานหรือสถานประกอบการต่างๆ

3.2.3 การให้คำปรึกษาวิชาการและแนะแนว

สาขาวิชาจัดระบบเกี่ยวกับการดูแลให้คำปรึกษาด้านวิชาการและแนะแนวการศึกษาแก่นักศึกษา เพื่อให้มีแนวโน้มอัตราการคงอยู่ และอัตราการสำเร็จการศึกษาในระดับที่สูง โดย

- 1) กำหนดระบบการให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักศึกษาทั้งด้านการเรียนและส่วนตัว
- 2) มีการกำหนดอาจารย์ที่ปรึกษาประจำชั้นปี และกำหนดชั่วโมงกิจกรรมพบปะระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษาที่อยู่ในความดูแลอย่างสม่ำเสมอ

3.3 ผลที่เกิดกับนักศึกษา

3.3.1 มีการติดตามและรายงานผลการคงอยู่ของนักศึกษา ผลการสำเร็จการศึกษาให้แก่คณะกรรมการวิชาการสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา และคณะกรรมการประจำสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา ทุกภาคการศึกษา

3.3.2 มีการสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพการเรียนการสอนและทรัพยากรสนับสนุนในสาขาวิชา

3.3.3 มีการกำหนดช่องทางให้นักศึกษาสามารถร้องเรียนต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และมีการนำข้อร้องเรียนมาประชุมเพื่อจัดการแก้ปัญหาจากข้อร้องเรียน

4. อาจารย์

4.1 การบริหารและพัฒนาอาจารย์

4.1.1 ระบบการรับและแต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตร

ประธานหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร เสนอแต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตรต่อคณะกรรมการวิชาการสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา คณะกรรมการประจำสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา สภาวิชาการมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ และสภามหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

4.1.2 ระบบการบริหารอาจารย์

มีระบบการบริหารอัตรากำลัง โดยสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา มีแผนอัตรากำลังของจำนวนอาจารย์ที่คงอยู่ จำนวนอาจารย์ที่เกษียณ จำนวนอาจารย์ที่ศึกษาต่อในแต่ละปี เพื่อใช้วางแผนในการดำเนินการสรรหาอัตรากำลังของอาจารย์ในแต่ละปี

4.1.3 ระบบการส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์

1) กำหนดให้อาจารย์แต่ละท่านทำแผนการพัฒนาด้านตนเองเกี่ยวกับการศึกษาต่อ การทำตำแหน่งทางวิชาการจากนั้นคณะกรรมการบริหารทรัพยากรบุคคลพิจารณาจัดสรรอาจารย์ที่จะลาศึกษาต่อในแต่ละปี และเสนอต่อคณะกรรมการประจำสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา ต่อไป

2) สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา สนับสนุนเงินในการพัฒนาด้านตนเองในการเข้าร่วมอบรม การประชุมวิชาการ และการนำเสนอผลงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ

3) คณะกรรมการวิชาการสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา ร่วมกับคณะกรรมการบริหารทรัพยากรบุคคล วางแผนและดำเนินการพัฒนาอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

4.2 คุณภาพอาจารย์

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ติดตามการเผยแพร่ผลงานของอาจารย์ประจำหลักสูตร โดยผ่านการติดตามและรายงานผลของงานส่งเสริมงานวิจัยและตำราของคณะทุกปี เพื่อให้มีผลงานที่มีคุณภาพ และเป็นไปตามเกณฑ์คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558

4.3 ผลที่เกิดกับอาจารย์

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ได้จัดการเรียนการสอน ดำเนินกิจกรรมและโครงการเป็นไปตามข้อตกลงภาระงานในแต่ละภาคการศึกษา ได้รับการประเมินผลการเรียนการสอนจากนักศึกษาไม่น้อยกว่า 3.5 คะแนน (จากคะแนนเต็ม 5) มีการพัฒนาผลงานทางวิชาการ ทั้งในส่วนของเอกสารประกอบการสอน / เอกสารคำสอน ในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง โครงการวิจัยและบทความวิจัยตลอดจนตำรา เพื่อใช้ประกอบการขอตำแหน่งทางวิชาการ อีกทั้งมีการรายงานการคงอยู่ของอาจารย์ประจำหลักสูตร และสำรวจความพึงพอใจของอาจารย์ประจำหลักสูตรต่อการบริหารงานของหลักสูตรทุกปี

5. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน

5.1 สารของรายวิชาในหลักสูตร

ระบบและกลไกในการออกแบบหลักสูตรและสาระรายวิชาในหลักสูตร

- 5.1.1. แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร
- 5.1.2. คณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรทบทวน มคอ.2 โครงสร้างรายวิชาและ curriculum mapping ของแต่ละรายวิชา คำอธิบายรายวิชา และวิธีการวัดและประเมินผล เพื่อปรับปรุงแก้ไข
- 5.1.3. อาจารย์ผู้สอน และผู้เรียน ประเมินหลักสูตร
- 5.1.4. ประชุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อแสดงความคิดเห็นต่อหลักสูตรที่ปรับปรุง
- 5.1.5. เสนอร่างหลักสูตรที่ปรับแก้หลังประชุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเสนอต่อคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร เพื่อให้ข้อเสนอแนะต่อหลักสูตรที่ปรับปรุง
- 5.1.6. เสนอร่างหลักสูตรที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิในการวิพากษ์หลักสูตรต่อคณะกรรมการประจำสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา พิจารณา
- 5.1.7. เสนอหลักสูตรที่ปรับปรุงแก้ไข เพื่อขอความเห็นชอบต่อสภาวิชาการมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สภามหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ตามลำดับ
- 5.1.8. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร รายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตรโดยจัดทำ มคอ. 7 ภายใน 60 วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา

5.2 การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน

5.2.1 การกำหนดผู้สอน

- 1) หัวหน้าสาขาวิชากำหนดผู้สอนโดยพิจารณาถึงความชำนาญในเนื้อหาที่สอน ผลงานวิจัย หรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับวิชานั้นๆ และภาระงานของอาจารย์
- 2) อาจารย์ผู้สอนต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ประจำ อาจารย์พิเศษที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558

5.2.2 กระบวนการจัดการเรียนการสอน

การจัดทำ มคอ. 3, 4, 5, 6 มีขั้นตอนดังนี้

- 1) ผู้สอน/ผู้ประสานงานรายวิชา ซึ่งเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรทำหน้าที่จัดทำ มคอ. 3,4,5,6 วางแผนการจัดการเรียนการสอน ดำเนินการจัดการเรียนการสอน และติดตามประเมินผลรายวิชาที่รับผิดชอบให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ
- 2) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร กำกับ ติดตามและตรวจสอบการทำ มคอ.3,4,5,6
- 3) ผู้สอน/ผู้ประสานงานรายวิชาส่งมคอ. 3, 4 ก่อนวันเปิดภาคการศึกษา มคอ. 5, 6 ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดการเรียนการสอน
- 4) กำหนดให้มีการชี้แจง และแนะนำผู้เรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอนของแต่ละรายวิชาในคาบแรกของการเรียน

5.2.3 การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา

มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักศึกษาทั้งด้านการเรียนและส่วนตัว โดยกำหนดให้มีชั่วโมงกิจกรรมประจำสัปดาห์เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้พบปะกับนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

5.2.4 การอุทธรณ์ของนักศึกษา

- (1) นักศึกษาสามารถยื่นคำร้องเพื่อขออุทธรณ์ในกรณีที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการสอบ ผลคะแนนสอบ และวิธีการประเมินผล
- (2) สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา จัดให้มีช่องทางรับคำร้องเพื่อการขออุทธรณ์ของนักศึกษา
- (3) สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา จัดตั้งคณะกรรมการในการพิจารณาการอุทธรณ์ของนักศึกษา

5.3 การประเมินผู้เรียน

5.3.1 การประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

- (1) ผู้สอน/ผู้ประสานงานรายวิชา จัดการประเมินผลการเรียนรู้ตามวิธีการประเมินที่ระบุไว้ใน มคอ. 3, 4 และพิจารณาให้เกรด และผ่านการพิจารณารับรองโดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการวิชาการสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษาตามลำดับ จากนั้นส่งเกรดภายในเวลาที่ทะเบียนกลางของมหาวิทยาลัยกำหนด
- (2) มีการประเมินผู้สอนโดยผู้เรียน
- (3) ผู้สอน/ผู้ประสานงานรายวิชาจัดทำ มคอ. 5, 6 ภายใน 30 วันหลังสิ้นสุดการเรียนการสอน
- (4) กำหนดให้มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ. 3, 4 ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษา โดยสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา แต่งตั้งกรรมการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน เพื่อดำเนินการทวนสอบอย่างน้อยร้อยละ 25 ของจำนวนรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา และรายงานผลต่อที่ประชุมคณะกรรมการวิชาการสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา

6. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

6.1 การบริหารงบประมาณ

สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษาจัดสรรงบประมาณประจำปี ทั้งเงินงบประมาณและเงินรายได้ เพื่อจัดซื้อตำรา สื่อการเรียนการสอน โสตทัศนูปกรณ์ และวัสดุครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์อย่างเพียงพอเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนในชั้นเรียน และสร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา

6.2 ทรัพยากรการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิม

สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษามีความพร้อมทั้งด้านห้องเรียน ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องสำหรับนักศึกษาได้ทำกิจกรรม ห้องสโมสรนักศึกษา ห้องละหมาด ห้องสมุด นอกจากนี้ นักศึกษายังสามารถค้นคว้าข้อมูลได้จากห้องสมุดศูนย์วิทยบริการมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

6.3 การจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนเพิ่มเติม

คณะกรรมการวิชาการสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา วางแผน จัดหา และติดตามการใช้ทรัพยากรการเรียนการสอน โดยกำหนดให้อาจารย์ผู้สอนเสนอรายชื่อหนังสือ ตำรา และสื่อต่างๆ ไปยังคณะกรรมการวิชาการ สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา เพื่อดำเนินการจัดสรรงบประมาณ และติดตามการจัดระบบการใช้ทรัพยากรการเรียนการสอน

6.4 การประเมินความเพียงพอของทรัพยากร

- 1) ประเมินความเพียงพอของทรัพยากรจากผู้สอน ผู้เรียน และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
- 2) จัดระบบติดตามการใช้ทรัพยากร เพื่อเป็นฐานข้อมูลประกอบการประเมิน

7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

ผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง 2 ปีการศึกษาเพื่อติดตามการดำเนินการตาม TQF ต่อไป ทั้งนี้เกณฑ์การประเมินผ่าน คือ มีการดำเนินงานตามข้อ 1-5 และอย่างน้อยร้อยละ 80 ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5
(1) อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร	✓	✓	✓	✓	✓
(2) มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.2 ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา	✓	✓	✓	✓	✓
(3) มีรายละเอียดของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.3 และ มคอ.4 อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	✓	✓	✓	✓	✓
(4) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.5 และมคอ.6 ภายใน 30วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา	✓	✓	✓	✓	✓
(5) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.7 ภายใน 60วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓
(6) มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ. 3 และ มคอ. 4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓
(7) มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.7 ปีที่แล้ว		✓	✓	✓	✓
(8) อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	✓	✓	✓	✓	✓
(9) อาจารย์ประจำหลักสูตรทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	✓	✓	✓	✓	✓
(10) จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปี	✓	✓	✓	✓	✓
(11) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนน 5.0				✓	✓
(12) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.51 จากคะแนนเต็ม 5.0					✓

หมวดที่ 8 การประเมิน และปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

1.1 การประเมินกลยุทธ์การสอน

1.1.1 คณาจารย์ในหลักสูตรร่วมกันพิจารณาและกำหนดกลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนที่ชัดเจนก่อนการสอนเพื่อมุ่งให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

1.1.2 การกำหนดกลยุทธ์การเรียนการสอนต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับผู้เรียนและลักษณะของรายวิชาที่สามารถทำให้ผู้เรียนได้ความรู้และสามารถใช้ความรู้ในเชิงวิชาการ

1.1.3 กลยุทธ์การเรียนการสอนสามารถกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติและสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้และเป็นผู้ใฝ่รู้ตลอดชีวิต

1.1.4 จัดให้มีการประเมินกลยุทธ์การสอนและประเมินผลสัมฤทธิ์ของแต่ละรายวิชาหลังการสอน โดยทีมคณาจารย์ประจำหลักสูตรและทีมผู้สอน และจัดให้มีการวิเคราะห์ผลการประเมินการสอนโดยนักศึกษาและการวิเคราะห์ผลการเรียนของนักศึกษาช่วงหลังจากการสอนโดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา รายละเอียดหลักสูตรและรายวิชา

1.1.5 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนรวบรวมปัญหา/ข้อเสนอแนะที่ได้รับไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและเสนอแนะให้อาจารย์ผู้สอนมีหน้าที่นำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและรายงานผลต่อไป

1.2 การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

1.2.1 ผู้เรียนประเมินผลการสอนของอาจารย์ทุกรายวิชาเมื่อสิ้นสุดการสอน โดยประเมินผ่านระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัย และอาจารย์ผู้สอนสามารถดูผลการประเมินทุกรายวิชาที่สอนได้ในระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัย

1.2.2 คณะกรรมการนิเทศการสอนทำการประเมินผลการสอนและการใช้แผนกลยุทธ์การสอนของอาจารย์ทุกคนและรายงานผลต่อมหาวิทยาลัย

1.2.3 ฝ่ายวิชาการรวบรวมผลการประเมินที่เป็นความต้องการในการปรับปรุงทักษะการสอนและวางแผนการพัฒนาการสอนให้สอดคล้องกับรายวิชาและปรับปรุงกลยุทธ์การสอนให้มีความเหมาะสมกับยุคสมัยและผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

1.2.4 สาขาวิชาและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ประเมินทักษะของอาจารย์โดยผ่านการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนและผลการเรียนของนักศึกษา

2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลักสูตรเพื่อดำเนินการวางแผนการประเมินหลักสูตรอย่างเป็นระบบ

2.2 ดำเนินการประเมินหลักสูตรโดยสำรวจข้อมูลจากนักศึกษาปีสุดท้าย บัณฑิตใหม่ ผู้ใช้บัณฑิต ผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ผู้สอน โดยการสนทนากลุ่ม สัมภาษณ์ และใช้แบบสอบถาม

2.3 ประเด็นการประเมินหลักสูตรในภาพรวมอย่างน้อยต้องครอบคลุมถึงข้อกำหนดของหลักสูตรที่แสดงถึงผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตรที่มีสัดส่วนเหมาะสมระหว่างความรู้และทักษะทั่วไปกับความรู้และทักษะเฉพาะทาง มีความสอดคล้องระหว่างวิสัยทัศน์กับพันธกิจของสถาบัน และมีความทันสมัย

2.4 มีการนำเสนอผลการประเมินและแนวทางการปรับปรุงเพื่อการวิพากษ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

ต้องผ่านการประเมินคุณภาพหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี และตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน รวมทั้งการผ่านการประเมินการประกันคุณภาพภายใน

4. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์การสอน

4.1 รวบรวมข้อเสนอแนะ/ข้อมูลจากการประเมินจากนักศึกษา บัณฑิตใหม่ อาจารย์ผู้สอน ผู้ใช้บัณฑิต และผู้ทรงคุณวุฒิ

4.2 วิเคราะห์ทบทวนข้อมูลข้างต้น โดยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หัวหน้าสาขาวิชา และรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

4.3 จัดทำแผนการดำเนินงานปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์การสอน

ภาคผนวก ก
คำอธิบายรายวิชา

คำอธิบายรายวิชา สาขาวิชากฎหมายอิสลาม

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

กลุ่มวิชาภาษา

11-034-101	การใช้ภาษาไทย (اللغة التايلاندية) (Thai Usage)	3(2-2-5)

เงื่อนไขของรายวิชา: ไม่มี

การใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องเหมาะสม หลักการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน เน้นฝึกปฏิบัติเพื่อนำไปใช้

This course will be exposed the use of Thai language correctly. Principle of speaking reading and writing. Emphasize is on practicable application.

11-034-102	ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน (اللغة الإنجليزية في الحياة اليومية) (English for Daily Life)	3(2-2-5)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน: ไม่มี

การใช้ภาษาอังกฤษในการทักทาย แนะนำ บอกทิศทาง พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนในชีวิตประจำวัน

English use for Greeting Introducing Telling direction and developing reading and writing skills for daily life.

11-034-103	การสนทนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (اللغة الإنجليزية للاتصال) (Spoken English for Communication)	3(2-2-5)

เงื่อนไขของรายวิชา: ไม่มี

พัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในโอกาสต่าง ๆ ฝึกการสนทนาเป็นกลุ่ม

Developing English listening and speaking skills for various communicative situations through group conversational practicing.

11-034-104	การใช้ภาษามลายูในชีวิตประจำวัน (اللغة الملايوية في الحياة اليومية) (Malay for Everyday Use)	3(2-2-5)

เงื่อนไขของรายวิชา: ไม่มี

การใช้ภาษามลายูกลางอย่างถูกต้องเหมาะสม หลักการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน เน้นฝึกปฏิบัติเพื่อนำไปใช้

This course will be exposed the use of Malay language correctly. Principle of Speaking Reading and Writing. Emphasize is on practicable application.

- 11-034-107   ภาษามลายูเพื่อการสื่อสาร   3(2-2-5)
 (اللغة الملايوية للاتصال)
 (Spoken Malay for Communication)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

พัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษามลายู เพื่อการสื่อสารในโอกาสต่างๆ ฝึกการสนทนาเป็นกลุ่ม

Develop listening and speaking of Malay language skills for various communicative situations through group conversational practicing.

- 11-034-109   การฟังและพูดภาษาอังกฤษ   3(2-2-5)
 (الاستماع والتحدث باللغة الإنجليزية)
 (English Listening and Speaking)

เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี

หลักการและทักษะการฟังและการพูดในหัวข้อที่ใช้ในชีวิตประจำวัน การฟังเพื่อจับใจความสำคัญและรายละเอียด พัฒนาไวยากรณ์และสำนวนภาษาที่จำเป็นสำหรับการสื่อสาร

The principles and skills of listening and speaking for daily-life communication, focusing on fluency and listening comprehension. Grammar and expressions for communication.

กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์

- 11-024-109   การพูดเพื่อสังคม   3(2-2-5)
 (فن الخطابة)
 (Social Speaking)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

หลักการและเทคนิคการพูดเพื่อสังคม ได้แก่ การพูดติดต่อธุรกิจ การพูดจูงใจ การพูดในฐานะเป็นโฆษก พิธีกร การประชาสัมพันธ์ การออกคำสั่ง การปราศรัย สุนทรพจน์ โอวาท การกล่าวสดุดี กล่าวไว้อาลัย การเปิดปิดงาน กล่าวต้อนรับ กล่าวขอบคุณ กล่าวอวยพร กล่าวมอบสิ่งของ และกล่าวแนะนำสรุปความ

Principles and social speaking techniques such as business communication, persuasion, spokesman, master of ceremonies, publicity, commanding, addressing, giving speech, praising, mourning, opening and closing ceremony, welcoming, thanking, blessing, granting introducing and summarizing.

- 11-024-110   การค้นคว้าสารสนเทศและการเขียนงานทางวิชาการ   3(2-2-5)
 (المكتبة ومناهج البحث)
 (Information Searching and Academic Writing)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

แหล่งทรัพยากรสารสนเทศ การค้นคว้าและรวบรวมสารสนเทศ การบันทึกเพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล การเรียบเรียงงานวิชาการ และการเขียนเอกสารอ้างอิงในงานวิชาการ

Information technology resource information seeking compilation of data information academic work synchronize and writing academic references.

- 11-024-112   ทักษะการคิด   3(2-2-5)
 (مهارة التفكير)
 (Thinking skill)

เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี

ความสำคัญของการคิดอย่างมีระบบ การใช้ปัญญาหาเหตุผลเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา การริเริ่มแนวความคิดใหม่ที่เป็นสัมมาทฤษฎีในระดับบุคคลและสถาบัน ฝึกปฏิบัติวิธีคิด สร้างกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณ คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์และการตัดสินใจ

Information resources, information seeking and collecting, recording for data analysis and synthesis academic compilation and how to write references.

กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์

- 11-014-114   วิถีชีวิตและวัฒนธรรม   3(3-0-5)
 (الثقافة وأسلوب الحياة)
 (Ways of Life and Culture)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม การจัดระเบียบทางสังคม ระบบคุณค่าในสังคม วิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทย การพัฒนาวิถีชีวิตไทยในบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

Concept and culture theory, social organization, social value, ways of life and the Thai cultures. The development of the ways of life in the context of social change.

- 11-014-115   ศาสนาและวัฒนธรรมไทย   3(3-0-5)
 (الدين والثقافة التايلاندية)
 (Religion and Thai Culture)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

ระบบความเชื่อ กำเนิด ความหมาย ลักษณะคำสอนและองค์ประกอบของศาสนา อิทธิพลของศาสนาที่มีต่อวัฒนธรรม โดยเน้นถึงศาสนาและวัฒนธรรมในประเทศไทย

Belief Origin Meaning Doctrines and religious elements the influence of religion to tradition emphasize is on Religions and traditions in Thailand.

- 11-014-116 มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม 3(3-0-5)
 (الإنسان والبيئة)
 (Man and Environment)

เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี

ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศน์ วิกฤตการณ์สิ่งแวดล้อม ภาวะโลกร้อน สาเหตุ ผลกระทบ และการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม การสร้างจริยธรรมและจิตสำนึกทางสิ่งแวดล้อม

Study relationship of Man and Environment ecology environment crisis global warming. Cause and effect and solving environmental problems Creating Ethical behavior and environmental consciousness.

- 11-014-117 กฎหมายในชีวิตประจำวัน 3(3-0-5)
 (القانون والحياة)
 (Law for Daily Life)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไปและกฎหมายอิสลาม กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน และการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

Introductory law of daily life and Islamic law, law in connection to human right and protection of consumers for living together peacefully.

- 11-014-118 สังคมวิทยาจังหวัดชายแดนใต้ 3(3-0-6)
 (علوم اجتماعية للولايات الجنوبية)
 (Sociology of the southern Border Provinces)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม สภาพปัญหา ความขัดแย้งในพื้นที่ พัฒนาการของนโยบาย ความมั่นคง การจัดองค์กรในการแก้ปัญหา และแผนการพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

Social characteristics and traditions, problems, local conflict, the progression of security policies, distribution organization for solving problems and development plan for southern border provinces.

กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

10-024-105 คอมพิวเตอร์ในชีวิตประจำวัน

3(2-2-5)

(الكمبيوتر في الحياة اليومية)

(Computer in Daily Life)

รายวิชาบังคับเรียนก่อน : ไม่มี

ศึกษาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่มีอิทธิพลและมีผลกระทบต่อชีวิตและสังคมความหมายความเป็นมา และองค์ประกอบของคอมพิวเตอร์ หลักการทำงานทั่วไป อุปกรณ์และสื่อบันทึกข้อมูลการแทนข้อมูลและการจัดการข้อมูลคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จริยธรรม อาชญากรรมและความปลอดภัยในการใช้คอมพิวเตอร์ในชีวิตประจำวัน และ ศึกษาการใช้ซอฟต์แวร์สำเร็จรูปสำหรับประยุกต์ใช้ในงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาของนักศึกษา

Technology of computer, its influence and effect to life and society, meaning, history and components of computer, its functions, equipment's, materials of recording information, replacing information, data informational management, computer network system and internet network, ethic, and safety of computer use in daily life.

10-034-107 คณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน

3(3-0-6)

(الرياضيات في الحياة اليومية)

(Mathematics in Everyday Life)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

ศึกษาวิธีการทางคณิตศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานในการคิดอย่างมีระบบและมีเหตุผลได้แก่ คณิตศาสตร์กับธรรมชาติ หลักวิธีคิดทางคณิตศาสตร์ เซต ความสัมพันธ์และฟังก์ชันคณิตศาสตร์กับการแก้ปัญหาและตัดสินใจในชีวิตประจำวัน แนวคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ความน่าจะเป็น สถิติและความหมายของสถิติ ระเบียบวิธีทางสถิติ

Mathematical methods that form the basis of systematic and rational thinking, such as mathematics with nature, principles of mathematical thinking, sets, relationships and mathematical functions by means of problem solving and decision making in daily life. Basic concepts in mathematical models, probability statistics, statistical meanings, and statistical methods.

10-034-204 ระเบียบวิธีการวิจัย

3(2-2-5)

(مناهج البحث)

(Introduction to Research Methodology)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

ศึกษาความสำคัญของการวิจัย ขั้นตอนในการทำวิจัย การกำหนดปัญหาสำหรับการวิจัย การคัดเลือกตัวแปร การตั้งสมมติฐาน การออกแบบวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล เลือกเขียนรายงานวิจัยทางการเกษตรหรือการเขียนรายงานวิจัยในชั้นเรียน

Relevant of research, research methods, problems finding, variables, hypothesis, research design, data collection, data analysis, writing report of agricultural research or classroom research.

กลุ่มวิชากีฬาพลศึกษา

- 11-014-117 การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ 1(0-2-1)
(التربية البدنية)
(Exercise for Health)

เงื่อนไขของรายวิชา: ไม่มี

ความมุ่งหมาย คุณค่า และประโยชน์ของการออกกำลังกายสรีรวิทยาการออกกำลังกาย การเสริมสร้างและการทดสอบสมรรถภาพทางกาย หลักเกณฑ์และรูปแบบของกิจกรรมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ แนวทางการเลือกรูปแบบของการออกกำลังกายที่เหมาะสมและการนำไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต

Objectives values and benefits of exercise, physiological exercise. Strengthening and physical fitness tests. Rules and patterns of physical activity. Choose appropriate type of exercise which is beneficial to develop the quality of life.

- 11-014-118 กิจกรรมพลศึกษา 1(0-2-1)
(الرياضة والنشاط)
(Physical Education)

รายวิชาบังคับเรียนก่อน : ไม่มี

ความรู้เบื้องต้น และทักษะในกีฬา (ปัญจสีลัต ตะกร้อ บาสเก็ตบอล ฯลฯ) การฝึกปฏิบัติและการแข่งขัน

Introductory knowledge and skills of sports (Panchasila Takraw Basketball), practice and competitive.

หมวดวิชาเฉพาะ

กลุ่มวิชาแกน

- 09-004-201 ความรู้เกี่ยวกับอัลกุรอาน 3(3-0-6)
(علوم القرآن)
(Sciences of Al Qur'an)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

ความประเสริฐและประวัติของอัลกุรอาน วะฮยู สาเหตุของการประทานโองการอัลกุรอาน ความแตกต่างระหว่างสุเราะฮ์หรืออายะฮ์มัคกียะฮ์ มะดานียะฮ์ การยกเลิกโองการอัลกุรอาน (อัลนาสึควัลมันชูค) ตลอดจนศึกษากฎเกณฑ์และมารยาทต่ออัลกุรอาน พร้อมทั้งหลักการอธิบายอัลกุรอาน

The Holiness and history of Al-Qur'an, Wahy, the cause of Al-Qur'an revelation, the distinguish between Surah or Ayah Makiah and Madaniah, cancellation of Al-Qur'an, study the rules and human habit towards Al-Qur'an and the principles of Holy Qur'an's interpretation.

09-004-202	ความรู้เกี่ยวกับอัลหะดีษ (علوم الحديث) (Sciences of Al Hadith)	3(3-0-6)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

คอบัว อะฮ์และสุนนะฮ์ สถานภาพของสุนนะฮ์ในอิสลาม ประวัติการบันทึก การรวบรวม การ
จำแนกประเภท ของหะดีษที่รับได้และรับไม่ได้ และศึกษาประวัติของผู้รายงานหะดีษรุ่นเศาะหาบะฮ์และรุ่นต่าง
ๆ ตลอดจนผู้รายงานทั้งหก

Meaning of Hadith, Kabar, Asar and Sunnah, the status of Sunah in Islam, history, record, compilation, classification of Hadith those are believable and unbelievable and study background of Hadith's reporter during Sahabah period and any other Hadith's reporter as well as another six Hadith's reporter.

09-004-203	หลักการศรัทธา (العقيدة) (Islamic Creed)	3(3-0-6)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

ความหมาย ขอบข่าย ความสำคัญ ประวัติ ความเป็นมาของวิชาเตฮีด อิหม่าน อิสลามและอิฮฺ
 สาน สิ่งที่ทำให้เสียอิหม่าน การบารอฮฺและการวาลาฮฺ การศรีทฮาตออัลลอฮฺ การศรีทฮาตอบรรดามะลาอิกะฮฺ
 บรรดากิตาบ บรรดาศาสตา ความเป็นศาสตา วันอาคิเราะฮฺ กอฏอและ กอดาร์

Meaning of Islamic Creed, scope, relevant and history of Islamic Creed Iman
Islam and Ihsan, the thing dismiss Iman, Barah and Walah, believe in God Malaikah Kitab
Prophets day of judgment Kodor and Kodar.

09-004-204	ประวัติศาสตร์กฎหมายอิสลาม (تاريخ التشريع الاسلامي) (History of Islamic Law)	3(3-0-6)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

ความหมายของฟิสิกส์และซาริอะฮ์ ลักษณะเฉพาะฟิสิกส์ กำเนิดและพัฒนาการของฟิสิกส์ ฐานะและบทบาทของฟิสิกส์ในยุคต่างๆ รวมทั้งศึกษาสำนักแนวคิด (มีซฮับ) ต่างๆ ของฟิสิกส์ โดยเน้นมีซฮับชาไฟิฮ์

Definition of Fiqh and Islamic law, specification of Fiqh, the originate and development of Fiqh, status and roles of Fiqh in different era as well as study the different thoughts of Fiqh and emphasis is on Mazhab Shafie.

- 09-004-205   **ชีวประวัติ النبي**   3(3-0-6)
                                          (السيرة النبوية)
                                          (Biography of the Prophet)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

การกำเนิด วิวัฒนาการ และแหล่งข้อมูลของสี่เราะฮ์ ชีวิตของท่านศาสดามุหัมมัดในเมกกะฮ์ และมาดีนะฮ์ วิพากษ์สี่เราะฮ์ ในหัวข้อสำคัญ ๆ ตลอดจนบทบาท และผลงานของศาสดามุหัมมัดต่อการพัฒนาสังคมมนุษย์

Origin, evolution and biographical information about the Prophet. Life of Prophet in Mecca and Medina. Discuss the important topics of Prophet biography as well as the role and work of the Prophet tied to the development of human society.

- 09-004-206   **อัลกุรอานและตัจญ์วีด**   2(1-2-2)
                                          (القرآن والتجويد)
                                          (Tajweed Rules of the Qur'an)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

ประวัติความเป็นมาและความหมายของวิชาตัจญ์วีด ศาสนบัญญัติเกี่ยวกับการศึกษาและการอ่านอัล กุรอาน ความสำคัญของวิชาตัจญ์วีด หลักการอ่านบัสมะละฮ์ และอิสติอาซะฮ์ หุกมุนุสากีนะฮ์ มีมสากีนะฮ์ รออาต ลามาต และมุดูด ฐานเสียงและลักษณะของพยัญชนะ หลักการหยุด การอ่านและการเริ่มต้น (อัล วักฟ อัลอิบติดาอ)

This course aims to define the meaning of Tajweed and its history, formation, goal and its importance, the rules of (reading Qur'an, seeking refuge and saying "basmallah", the un-voweld "noon", the non- voweld "meem", the rules of "lam", the mudood, articulation points of letters and the rules of the joined and stop.

กลุ่มวิชาเอก

- 09-014-201   **กฎหมายอิสลามว่าด้วยอิบาดะฮ์ 1**   3(3-0-6)
                                          (فقه العبادات 1)
                                          (Islamic Jurisprudence of Worship 1)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

ศาสนบัญญัติว่าด้วยความสะอาด นะยิสและวิธีการชำระล้าง การอาบน้ำละหมาด และสิ่งที่ทำให้เสียน้ำละหมาด การอาบน้ำญะนุบ โลหิตประจำเดือน โลหิตคลอดบุตร โลหิตอิสติฮาเฎาะ ตะยัมมูม การละหมาดฟัรฎู ละหมาดสุนัต ละหมาดญะมาอะฮ์ ละหมาดวันศุกร์ และการจัดการศพ ศัพท์เฉพาะเกี่ยวกับฟิกฮ์ นิพนธ์ โดยเน้นการศึกษาผ่านตำรานิพนธ์และการสาธิตเสมือนจริง

Islamic jurisprudence on cleanliness, impurities (*najis*) and impurity removal, ablution (*wudu*) and invalidation, ejaculation (*yunub*) ablution, menstruation (*haid*), postnatal bleeding (*nifas*), abnormal uterine bleeding (*istihadah*), tayammum, obligatory prayers, voluntary prayers, congregational prayers, the Jumu'ah prayer, and Islamic funeral; terminologies on *Usul' al Fiqh* learning through textbooks and demonstration.

09-014-202 กฎหมายอิสลามว่าด้วยอิบาดะฮ์ 2 3(3-0-6)
(فقه العبادات 2)

(Islamic Jurisprudence of Worship 2)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : รายวิชากฎหมายอิสลามว่าด้วยอิบาดะฮ์ 1

ศาสนบัญญัติว่าด้วยการจ่ายซะกาต ประเภทของซะกาต ผู้มีสิทธิรับซะกาต การถือศีลอดฟัรฎู ศีลอดสุนัต และการประกอบพิธีฮัจญ์และอุมเราะฮ์ โดยศึกษาเชิงลึกในประเด็นปัญหาทางการปฏิบัติและปัญหา ร่วมสมัยตามแนวทางของมัซฮับชาฟีอีและมัซฮับอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

Islamic jurisprudence on *zakat*, types of *zakat*, eligible *zakat* receivers, obligatory fasting, voluntary fasting, *haji* and *umrah* pilgrimage, with in-depth study of practice problems and contemporary issues based on the Shafi'i school and other related schools.

09-014-203 กฎหมายอิสลามว่าด้วยมุอามะลาต 1 3(3-0-6)
(فقه المعاملات 1)

(Islamic Jurisprudence on Business 1)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

ศาสนบัญญัติว่าด้วยนิติกรรมสัญญา การซื้อขาย ประเภทของการซื้อขายที่อนุมัติและการซื้อขาย ที่ต้องห้าม การซื้อขายแบบสะสม ดอกเบี้ย สิทธิในการบอกเลิกสัญญา การจำนำ จำนอง หุ่นส่วน และบริษัท การเช่า การจ้าง การให้ การระงับ โดยศึกษาเชิงลึกในประเด็นปัญหาทางการปฏิบัติและปัญหา ร่วมสมัย

Islamic jurisprudence on juristic acts and contracts, dealing, types of permissible dealings and forbidden dealings, *Bai Salam*, interest, contract termination rights, pawn, pledge, partnership and company, rental, hire, giving, *waqf*, with in-depth study of practice problems and contemporary issues.

09-014-204 กฎหมายอาญาอิสลาม 3(3-0-6)
(فقه الجنايات)

(Islamic Criminal Law)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

ศาสนบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางอาญา ประเภทของความผิดทางอาญา บทลงโทษ ประเภทัชฎ ตะอ์ซีร์ และบทลงโทษประเภทกิศอศตามแนวทางของมัซฮับชาฟีอีและมัซฮับอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

Islamic jurisprudence on criminal offences, types of criminal offences, *hadd*, *ta'zeer*, and *qisas* punishments based on the Shafi'i school and other related schools.

09-014-205 หลักกฎหมายอิสลาม 1 3(3-0-6)
(أصول الفقه 1)

(Principles of Islamic Jurisprudence 1)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

ประวัติความเป็นมาของอุศูลุฟิฮ ความหมาย ขอบข่าย บทบัญญัติ และประเภทต่างๆของ บทบัญญัติ กฎเกณฑ์พื้นฐานทางภาษาศาสตร์เพื่อการอธิบายตัวบท แหล่งที่มาของบทบัญญัติ อัลกุรอาน สุนนะฮ์ อิจญมาอ์ กียาส อิสติหซาน อิสติศลาฮ์ อurf เกลอศเศาะฮาบี อะหมัลชาวมะดีนะฮ์ อิสติศฮาบ

History of Islamic jurisprudence, definition, scope, laws, and law category, basic linguistic rules for text explanation, sources of Islamic jurisprudence, the Qur'an, prophetic traditions, consensus (*ijmaa*), deductive analogy (*qiyas*), juristic preference (*istihsan*), deeming proper (*istislah*), knowing (*urf*), sayings of the Companions, practice of the people of Madinah, presumption of continuity (*istishab*).

09-014-206   หลักกฎหมายอิสลาม 2   3(3-0-6)
(أصول الفقه 2)

(Principles of Islamic Jurisprudence 2)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : รายวิชาหลักกฎหมายอิสลาม 1

หลักการกำหนดหุกมโดยวิธีการวิเคราะหฺวินิจฉัย (อิญติฮาด) คุณสมบัติของผู้วิเคราะหฺวินิจฉัย (มุญตะฮิด) การพิตวา ความแตกต่างระหว่างการพิพากษากับการพิตวา และการตักลีด

Principles of employing independent reasoning (*ijtihad*), qualifications of *mujtahid*, *fatwa*, difference between judgment and *fatwa*, and *taqleed*.

09-014-209   กฎหมายอิสลามเปรียบเทียบ 1   3(3-0-6)
(الفقه المقارن 1)

(Islamic Comparative Law 1)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

ความหมาย ความสำคัญของการศึกษาพิภยในเชิงเปรียบเทียบระหว่างแนวคิดต่างๆ สาเหตุความแตกต่างทางความคิดของนักกฎหมายอิสลามในเรื่องที่เกี่ยวกับอิบาดาต โดยเน้นประเด็นร่วมสมัย เช่น การเช็ดศรีษะในการอาบน้ำละหมาด การเสียน้ำละหมาดเพราะการสัมผัสเพศตรงข้าม การอ่านกุนุต การดูดวงจันทร์ เป็นต้น

Definition and significance of comparative fiqh in the views of different schools, causes of thought difference on worship (ibadat) among Islamic lawyers with a focus on contemporary issues such as wiping the head in ablution and ablution nullification due to touching a person of opposite sex, dua' e qunoot, and moon observation.

09-014-213   บทบัญญัติเกี่ยวกับครอบครัวอิสลาม   3(3-0-6)
(أحكام الأسرة)

(Islamic Family Law)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

บทบัญญัติว่าด้วยการหมั้น การสมรส องค์ประกอบและเงื่อนไขของการสมรส ผลที่เกิดจากการสมรส การสิ้นสุดของการสมรส การอบรมเลี้ยงดูบุตร สิทธิและหน้าที่ของบุตร อำนาจหน้าที่ในการปกครองบุตรของบิดามารดา โดยเน้นในประเด็นปัญหาทางการปฏิบัติและปัญหาร่วมสมัยพร้อมทั้งศึกษาสภาพการสมรสของชาวอาหรับก่อนอิสลาม และศึกษาคู่่มือหลักกฎหมายอิสลามว่าครอบครัวและมรดก (ฉบับศาลยุติธรรม)

Laws on engagement, marriage, components and conditions of marriage, marriage consequences, marriage termination, child's rights and possibility, parental authority in child custody focusing on practice problems and contemporary issues, study of the Guidebook for Islamic Family and Inheritance Laws (Court of Justice Edition).

09-014-214	มรดกและพินัยกรรมอิสลาม (الميراث والوصايا) (Islamic Inheritance Law)	3(3-0-6)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

หลักการแบ่งปันมรดกในกฎหมายอิสลาม ผู้มีสิทธิรับมรดก หลักการทำพินัยกรรม และผลแห่งพินัยกรรม พร้อมทั้งศึกษาสภาพการแบ่งปันมรดกของชาวอาหรับก่อนอิสลามและศึกษาคู่มีหลักกฎหมายอิสลามว่าครอบครัวและมรดก (ฉบับศาลยุติธรรม)

Principles of Islamic inheritance, eligible heirs, principles of testament preparation and effects, pre-Islamic Arabian inheritance, study of the Guidebook for Islamic Family and Inheritance Laws (Court of Justice Edition).

09-014-215	อัลกุรอานว่าด้วยศาสนบัญญัติ (آيات الأحكام) (Quranic Verses on Jurisprudence)	3(3-0-6)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

ศึกษาการรรรถาธิบาย(ตัพสิร)องการอัลกรอานที่เกี่ยวกับศาสนบัญญัติในสุเราะฮอัลบากอ
เราะฮ และสุเราะฮ อันนิซาอ

ศึกษาการอธิบาย(ตีฟิร)้องการอัครานที่เกี่ยวกับศาสนบัญญัติในสุเราะฮอัลอันอาม
อัลอะฮรอฟ อัลอันฟาล และอัตเตาบะฮ

Quranic exegesis (*tafsir*) of verses on jurisprudence in the chapters: the Cow (*al-Baqarah*), the Women (*an-Nisa*), the Cattle (*al-An'am*), the Heights (*al-A'raf*), the Spoils of War (*al-Anfal*), and the Repentance (*at-Taubah*).

09-014-218	หะดีษवादด้วยศาสนบัญญัติ (أحاديث الأحكام) (Hadith on Jurisprudence)	3(3-0-6)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

หะดีษว่าด้วยศาสนบัญญัติเกี่ยวกับอาหารฮาลาลและฮารอม การล่าสัตว์ การเชือดสัตว์ การทำอะกีกะฮฺ การทำกุรบาน และกระบวนการผลิตอาหารฮาลาลในประเทศไทย โดยเน้นการสืบค้นแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับสถานะของหะดีษในการแก้ปัญหาทางการปฏิบัติและปัญหาร่วมสมัย

Hadith on Islamic jurisprudence related to food, hunting, slaughtering, *Aqiqah* on the occasion of childbirth, *Qurban*, and process of *halal* food manufacturing in Thailand, focusing on searching sources of Hadith status for solutions to practice problems and contemporary issues.

- 09-014-220   ระบบศาลอิสลาม   3(3-0-6)
                                          (النظام القضائي في الإسلام)
                                          (Islamic Court System)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

ความเป็นมา ความหมาย ความสำคัญ และประเภทของศาลอิสลาม คุณสมบัติอำนาจหน้าที่ และจรรยาบรรณของผู้พิพากษา (กอฎี) การไกล่เกลี่ย การฟ้อง การพิจารณาและพิพากษาคดี การบังคับคดีตามคำพิพากษา และการอุทธรณ์คำพิพากษา ตลอดจนการดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการใช้กฎหมายอิสลามในประเทศไทย การไกล่เกลี่ยและกระบวนการยุติธรรมทางเลือกสำหรับสังคมมุสลิมในประเทศไทย

Origin, definition, significance and types of Islamic court, qualifications, authority, and codes of ethics of jurist (qadi), mediation, suing, trial and judgement, judgement execution, appealing against conviction, prosecution under the Act of Islamic Law Application in Thailand, mediation and alternative process of judgement for Thai Muslims.

- 09-014-221   กฎศาสนบัญญัติ   2(2-0-4)
                                          (القواعد الفقهية)
                                          (Islamic Legal Maxims)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

ประวัติความเป็นมา ความหมายของกฎศาสนบัญญัติ (เกาะวาอิตุลฟิกฮฺ) ทฤษฎีกับหลักการฟิกฮฺ ประเภทของเกาะวาอิตุลฟิกฮฺ สถานภาพและลำดับของเกาะวาอิตุลฟิกฮฺในการพิพากษาคดี การวิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นปัญหาทางกฎหมายอิสลามในชีวิตประจำวันโดยใช้หลักเกาะวาอิตุลฟิกฮฺ

Origin and definition of Islamic legal maxims (*Qawa'id al-Fiqhiyyah*), theory and principles of *fiqh*, classifications of Islamic legal maxims (*Qawa'id al-Fiqhiyyah*), status and order of Islamic legal maxims in the court trial, analysis and synthesis of daily Islamic legal issues using Islamic legal maxims approach.

- 09-014-222   วิธีการวิจัยทางกฎหมายอิสลาม   3(3-0-6)
                                          (منهج البحث الفقهي)
                                          (Research Methodology in Islamic Jurisprudence)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

ระเบียบวิธีและขั้นตอนต่าง ๆ ของกระบวนการวิจัยทางกฎหมายอิสลาม การตรวจสอบกลั่นกรองข้อมูล(ตะหกีก) แหล่งข้อมูลทางกฎหมายอิสลาม การเลือกหัวข้อวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และตีความ พร้อมทั้งการเขียนรายงานการวิจัยที่ถูกต้อง

Research methods and methodology in Islamic jurisprudence, enquiry (*tahqeeq*), reference sources for Islamic jurisprudence, research title selection, data collection, data analysis and interpretation, research report writing.

- 09-014-226 เจตนารมณ์กฎหมายอิสลาม 2(2-0-4)
(مقاصد الشريعة)
(Objectives of Islamic Law)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

ความหมายและความเป็นมาของมะกอลอ์อะชชะรีอะฮ์ เป้าหมายหรือเจตนารมณ์ของการบัญญัติกฎหมายอิสลาม เจตนารมณ์ทั่วไป เจตนารมณ์เฉพาะ แนวทางการหยั่งรู้ถึงเจตนารมณ์ของบทบัญญัติอิสลาม หลักการเกี่ยวกับอฎฎอรรูรียาต อัลฮาญญูญาตและอัตตะหฺซีนียาต

Definition and origin of objectives of Islamic law (*Muqasid al-Shariah*), purposes or objectives of Islamic legislation, general objectives, specific objectives, insights on Islamic law, *al-Dharuriyat*, *al-Hajjiyat*, and *al-Tahsiniyyat*.

- 09-014-227 กฎหมายอิสลามกับปัญหาร่วมสมัย 2(2-0-4)
(قضايا فقهية معاصرة)
(Islamic Law on Contemporary Issues)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

ศาสนบัญญัติอิสลามเกี่ยวประเด็นปัญหาร่วมสมัยต่าง ๆ เช่น การผสมเทียม การวางแผนครอบครัว การทำแท้ง การสูบบุหรี่ การปลูกถ่ายอวัยวะ การซื้อขายอวัยวะ การวินิจฉัยการตาย การอุ้มบุญ การเสริมแต่งความงาม การฉีดยาวัคซีน สกปรกเงินในระบบดิจิทัล อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ และประเด็นที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ โดยมีกระบวนการกลุ่มและกระบวนการฝึกวิเคราะห์วินิจฉัยอย่างเป็นระบบ สามารถนำไปประยุกต์เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและชี้นำสังคม

Islamic law on contemporary issues such as artificial insemination, parenthood planning, abortion, smoking, transplantation, human organ trade, autopsy, surrogacy, cosmetic surgery, vaccination, cryptocurrency, and related issues, with group discussion and systematically analytical thinking learning activities for future application in living and guiding society.

- 09-014-240 มาตรฐานฮาลาลสากล 2(2-0-4)
(الحلال في المعيار العالمي)
(Standard of Halal)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

กระบวนการผลิตอาหารฮาลาลตามมาตรฐานสากล สภาพความเป็นฮาลาลของวัตถุดิบ กฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับฮาลาล การบริการฮาลาล การท่องเที่ยวแบบฮาลาลในโรงแรมและสปา ขั้นตอนการขอใบรับรองเครื่องหมายฮาลาลของประเทศไทย การส่งออกอาหารและผลิตภัณฑ์ฮาลาล การบริการฮาลาล และการท่องเที่ยวแบบฮาลาล

International standard halal food production, permissibility (*halal*) of ingredients, laws and provisions on *halal*, *halal* services, *halal* tourism, *halal* hotels and *halal* spa, the process of *halal* certification in Thailand, exportation of *halal* foods and products, *halal* services, and *halal* tourism.

- 09-014-242 กฎหมายอิสลามว่าด้วยธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ 3(3-0-6)
(التجارة ورجال الأعمال في الفقه الإسلامي)
(Islamic Law on Business and Entrepreneurship)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

ศาสนบัญญัติเกี่ยวกับธุรกิจฮาลาล การเช่าซื้อ การซื้อขายแบบฮินะฮ์ การซื้อขายแบบตะวาร์ruk การปล่อยสินเชื่อกองสถาบันการเงินอิสลาม การซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ การค้าขายแบบลูกโซ่ การสร้างเครือข่ายทางการค้า บทบาทของสถาบันการเงินอิสลาม การเตรียมพร้อมสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางธุรกิจ หลักจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจในอิสลาม

Islamic provisions on halal business, hire purchase, *Inah* deals, *Tawarruq* deals, credit services by Islamic financial institutions, stock trading in stock markets, chain marketing, trading network, roles of Islamic financial institutions, entrepreneurship preparation, market opportunity analysis, Islamic business ethics.

- 09-024-201 หลักภาษาอาหรับ 1 3(3-0-6)
(قواعد اللغة العربية 1)
(Arabic Grammar 1)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

ไวยากรณ์อาหรับและอักษรวี ความสำคัญของวิชา ประโยคและโครงสร้าง เครื่องหมายของคำนามและคำกริยา ประเภทของคำกริยา ประเภทของคำนาม อัลอิรอบและอัลบิनाและเครื่องหมาย คำนามที่มูรอบ (คำนามเอกพจน์ มุซันนา ญัมอุลมุซกักร์สาลิม ญัมอุลมุอันนัซสาลิม ญัมอุลตักสิร อิสมุลละซีลาอันศอริฟ อัสมาอุลค็ออมสะฮ์)

Arabic grammar and orthography and significance, sentences and structures, noun and verb marks, types of verbs, types of nouns, *al 'irab* and *al binaa* and marks, *mu'rab* nouns, (singular nouns, *musanna*, *jama muzakkar salim*, *jama muannas salim*, *jama' taksir*, *'ismul al-lazi jaa al-zarib*, *asma al khamisa*).

- 09-024-202 หลักภาษาอาหรับ 2 3(3-0-6)
(قواعد اللغة العربية 2)
(Arabic Grammar 2)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : รายวิชาหลักภาษาอาหรับ 1

อักษรวี ประกอบด้วย คำกริยาที่คอหิหและคำกริยาที่มูอดัล คำกริยาที่ลาซิมและมูตาอัดดี ไวยากรณ์อาหรับ ประกอบด้วย คำนามที่ไม่ชี้เฉพาะ (มะอริฟะฮ์) และไม่ชี้เฉพาะ (นากีเราะฮ์) ประเภทของคำนามชี้เฉพาะ (ญอมิร อะลัม อิสมุลเมาศูล อิสมุลอิชาเราะฮ์ อัลมุอรร็อฟบิอัล อัลมุญ็อฟอิลลัมอะริฟะฮ์ คำกริยาที่เป็นมาฎี (อดีต) มุญออริอ (ปัจจุบันและอนาคต) และอัมร (คำสั่ง)

Orthography: *saheeh* and *mu'tal* verbs, *lasim* and *muta'addi* verbs.

Arabic grammar: definite nouns (*ma'rifah*) and indefinite nouns (*nakirah*), types of definite nouns (*dameer*, *aalam*, *ismul mausul*, *ismul isharah*, *mu'arraaf bil al*, *al mudaf ilal ma'rifah*), past (*mati*) verbs, present and future (*mu'dori'*) verbs and imperative (*amr*) verbs.

09-024-203	หลักภาษาอาหรับ 3 (قواعد اللغة العربية 3) (Arabic Grammar 3)	3(3-0-6)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : รายวิชาหลักภาษาอาหรับ 2

อัคระวิธี การสมาสคำกริยากับสรรพนาม

ไวยากรณ์อาหรับ กรรมวาจก(อัลฟาอิล)ประเภท และประเด็นที่เกี่ยวข้อง และกรตุวาจก (นาอิลฟาอิล) กรรม อันนะวาติบ และอัลญะวาซิม กริยาที่นะซิบสองกรรม และกริยาที่นะซิบสามกรรม

Orthography: verb and pronoun combination.

Arabic grammar, passive voice: types and issues, active voice, *an nawasib* and *al jawasim* objects, two *nasab* objects and three *nasab* objects.

วิชาเอกเลือก

09-014-207	หลักกฎหมายอิสลาม 3 (أصول الفقه 3) (Principles of Islamic Jurisprudence 3)	3(3-0-6)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : รายวิชาหลักกฎหมายอิสลาม 2

หลักการวิเคราะห์และวินิจฉัยกรณีตัวบทขัดแย้งกัน (อรรถาธิบาย) ประเภของการขัดแย้งของตัวบทการพิจารณาให้น้ำหนักระหว่างทัศนคติที่ขัดแย้ง (อรรถาธิบาย) โดยผ่านกระบวนการวิเคราะห์และวินิจฉัยอย่างมีระบบตามหลักวิชาการ

Principles of analysis and judgment of textual contradiction (*al-ta'arud*), types of contradiction in texts, elimination (*al-tarji*) through disciplinary analysis and judgement.

09-014-210	กฎหมายอิสลามเปรียบเทียบ 2 (الفقه المقارن2) (Islamic Comparative Law2)	3(3-0-6)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : รายวิชากฎหมายอิสลามเปรียบเทียบ 1

เปรียบเทียบแนวคิด หลักฐาน และวิธีการตีความของนักกฎหมายอิสลามในหัวข้อต่างๆ ที่เกี่ยวกับมุนากะฮัต เช่น การสมรสโดยอนุญาโตตุลาการ การหย่าสามภวุล้าคโดยการเปล่งวาจาเพียงครั้งเดียว เป็นต้น

Comparison of concepts, evidences, and approach to interpretation of scholars of Islamic jurisprudence on family law (*al-munakahat*) such as marriage upon a judicial decision, divorce upon triple divorce words at once.

- 09-014-224 ศาสนาโลก 3(3-0-6)
(الدِّين)
(World Religions)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

ทฤษฎีการกำเนิดศาสนา วิวัฒนาการของศาสนาประวัติศาสตร์และหลักธรรม คำสอนของลัทธิ และศาสนาที่สำคัญ ๆ ของโลกโดยเน้นการวิเคราะห์เพื่อค้นคว้าแนวทางในการสร้างสรรค์ชีวิตที่มีคุณภาพ ประโยชน์และมีคุณค่าต่อสังคม

Theories regarding the origin of religion, developments of religion, histories and doctrines of world religions, with a focus on analysis for searching approach to creation of socially productive life.

- 09-014-225 สัมมนาทางกฎหมายอิสลาม 2(1-2-2)
(سمينار في الفقه الإسلامي)
(Seminar in Islamic Law)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

ความหมายของการสัมมนา องค์ประกอบของการสัมมนา วิธีการคัดเลือกหัวข้อเรื่อง การสัมมนาทางกฎหมายอิสลาม การเข้าร่วมการสัมมนา มารยาทในการสัมมนา และการจัดสัมมนาในหัวข้อหรือประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับกฎหมายอิสลามวิเคราะห์สังเคราะห์และสรุปผลการสัมมนาเพื่อการพัฒนาองค์ความรู้ หรือนวัตกรรมทางกฎหมายอิสลาม

Definition of seminar, seminar components, seminar title selection, seminar attendance, seminar etiquettes, organization of seminars on interesting Islamic law issues, seminar analysis, synthesis, and conclusion for knowledge development.

- 09-014-228 หลักการบริหารและการจัดการในอิสลาม 2(2-0-4)
(مبادئ التنظيم والإدارة في الإسلام)
(Administration and Management in Islam)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

ความหมาย และความสำคัญ ของการบริหารและการจัดการในอิสลาม ประวัติความเป็นมา ของการบริหารและการจัดการในอิสลาม หลักการและทฤษฎีพื้นฐานทางการบริหารและการจัดการในอิสลาม หลักการวางแผน การเป็นผู้นำองค์กร หลักการจัดการและการบริหารองค์กร การกำกับติดตาม การควบคุม และการประเมินในอิสลาม โดยมีการศึกษากรณีตัวอย่าง เพื่อมุ่งให้เกิดการพัฒนาผู้บริหารที่ดีมีคุณธรรมจริยธรรม ตามหลักศาสนา

Definition and significance of administration and management in Islam, background of administration and management in Islam, ground theories and principles of administration and management in Islam, planning principles, leadership, organization administration and management, monitoring, supervision and evaluation in Islam, with case studies for building Islamically ethical and moral administrators.

- 09-014-229 สถานภาพสตรีในอิสลาม 2(2-0-4)
 (مكانة المرأة في الإسلام)
 (Woman Status in Islam)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

สถานภาพและบทบาทของสตรีในสมัยญาฮิลียะฮ์ และในอิสลาม เปรียบเทียบสถานภาพระหว่างบุรุษกับสตรี ศาสนบัญญัติต่าง ๆ เกี่ยวกับสตรีทั้งในด้านอิบาดะฮ์ มุอามะลาต มุนากะฮะฮ์ และญินายะฮ์ สตรีที่ถูกกล่าวถึงในคัมภีร์อัลกุรอาน และสตรีตัวอย่างในประวัติศาสตร์ เปรียบเทียบสถานภาพของสตรีมุสลิมกับสถานภาพสตรีในปัจจุบัน โดยเน้นประเด็นที่มักจะทำให้เกิดความเข้าใจผิดต่อสถานภาพสตรีในอิสลาม

Status and role of women in Jahiliyah and in Islam, comparative the status between men and women, moreover study of religion law about women in both Ibadat, muamalat, munakahat and jinayat. Women mentioned in the Quran and historical examples. Comparative the status of Muslimah with the current status of women while emphasizes issues that often lead to misunderstandings of the status of women in Islam.

- 09-014-230 กฎหมายเปรียบเทียบ 3(3-0-6)
 (القانون المقارن)
 (Comparative Laws)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

เปรียบเทียบความหมายและลักษณะทั่วไปของกฎหมายในระหว่างกฎหมายอิสลามและกฎหมายบ้านเมือง ลักษณะเฉพาะของกฎหมายอิสลามและกฎหมายบ้านเมือง ประเภทของกฎหมาย ที่มาของกฎหมาย ขอบเขตการใช้กฎหมาย การตีความกฎหมาย และการอุดช่องว่างของกฎหมายในกฎหมายอิสลามและกฎหมายบ้านเมือง เปรียบเทียบหลักทั่วไปทางแพ่งและพาณิชย์และหลักทั่วไปทางอาญาในกฎหมายอิสลามกับกฎหมายบ้านเมือง

Comparison of definitions and general characteristics between Islamic law and positive law, specific characteristics of Islamic law and positive law, law category, origin of law, scope of law, law interpretation, and filling gaps in Islamic law and positive law, comparison of general principles of civil and commercial laws, and ones of criminal law between Islamic law and positive law

- 09-014-231 กฎหมายว่าด้วยกิจการอิสลามในประเทศไทย 2(2-0-4)
 (قانون لشؤون الشريعة الإسلامية في تايلاند)
 (Law on Islamic Affairs in Thailand)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา พระราชกำหนด กฎกระทรวง กฎ และระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการอิสลามในประเทศไทย เช่น พระราชบัญญัติว่าด้วยการใช้กฎหมายอิสลามในเขตจังหวัดปัตตานี นราธิวาส ยะลา และสตูล พ.ศ. 2489 พระราชบัญญัติบริหารองค์กรอิสลาม พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจญ์ พ.ศ. 2524 พระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจญ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2532 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2559 และพระราชบัญญัติธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งกฎกระทรวง ระเบียบ และอื่นๆ ที่ออกตามกฎหมายเหล่านี้ และผลกระทบของการมีและใช้กฎหมายดังกล่าวต่อ

วิถีชีวิตของประชาชนโดยเฉพาะชาวไทยมุสลิม

Acts, royal decrees, royal enactments, ministerial regulations, regulations, and orders on Islamic affairs in Thailand; for example, the Act of Islamic Law Application in Pattani, Narathiwat, Yala and Satun 1946, the Islamic Organization Administration Act 1997, the Haji Promotion Act 1981, the Haji Promotion Act (Edition 2) 1989, (Edition 3) 2016, and Islamic Bank of Thailand Act 2002, the Consumer Protection Act, and underlying ministerial regulations, regulations and others, as well as effects of those acts on specifically Thai Muslim life.

09-014-234   กฎหมายรัฐธรรมนูญ   3(3-0-6)
 (القانون الدستوري)
 (Constitutional Law)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

ประวัติและสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญไทยในอดีต รัฐธรรมนูญไทยฉบับปัจจุบัน อำนาจอธิปไตย ระบบการปกครองและความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร ผู้ใช้อำนาจอธิปไตย สิทธิและเสรีภาพของประชาชน กระบวนการควบคุมกฎหมายมิให้ขัดต่อรัฐธรรมนูญ กระบวนการวินิจฉัยชี้ขาดคดีรัฐธรรมนูญในประเทศไทย

History and essence of Thai Constitutional Law in the past, present Thai Constitutional Law, sovereignty, regime and interorganizational relationship, sovereignty practitioners, rights and freedom of people, process of controlling unconstitutionality of law, and procedures of court decisions in constitutional cases in Thailand.

09-014-235   การเมืองการปกครองในอิสลาม   3(3-0-6)
 (السياسة والحكم في الإسلام)
 (Politics and Government in Islam)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

ความหมายและที่มาของชียาซฮ์ซัยยียะห์ นโยบายและศาสตร์อิสลามในสังคมมุสลิมและพหุวัฒนธรรม การประยุกต์ใช้กฎหมายอิสลามในประเด็นที่ไม่มีตัวบทปรากฏชัดเจน อำนาจการปกครอง ระบบการปกครอง วิธีการได้มาซึ่งผู้นำ คุณสมบัติและบทบาทของผู้นำ การได้มาซึ่งผู้นำองค์กรอิสลามในประเทศไทย การสิ้นสุดความเป็นผู้นำในอิสลาม การวิเคราะห์สภาพการเมืองการปกครองในชุมชนมุสลิมโดยใช้หลักเกณฑ์ทางกฎหมายอิสลาม

Definition and origin of good governance in Islam (al-Siyasah al-Shar'iyah'), Islamic policy and science in cultural pluralism and Muslim community, application of Islamic law on untextualized issues, authority, regime, leader acquisition methods, qualifications and roles of leaders, leader acquisition of Muslim organizations in Thailand, leadership termination in Islam, analysis of politics and government in Muslim communities based on the Islamic legal principles.

- 09-014-238   การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา   1(0-2-1)
 (الإعداد للتعليم التعاوني)
 (Co-operative Education Preparation)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

หลักการ แนวคิด กระบวนการสหกิจศึกษา ระเบียบข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง การเตรียมตัวเพื่อการฝึกงานในสถานประกอบการที่เหมาะสม ความรู้พื้นฐานในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการเพื่อนำไปพัฒนาตนเองตามมาตรฐานวิชาชีพของสาขาวิชา เช่น การพัฒนาบุคลิกภาพ ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร มนุษยสัมพันธ์ การทำงานเป็นทีม เป็นต้น ตลอดจนการนำเสนอโครงการและการเขียนรายงานวิชาการ

Principles, concepts, and process of co-operative education, related rules and regulations, preparation for working in a suitable workplace, basic knowledge and soft skills for self-development in compliance with professional requirements, such as personality, English skill, information technology skill, communication, human relationship, and working in collaboration, as well as project presentation and report writing.

- 09-014-239   ตำราธิพนธ์ทางกฎหมายอิสลาม   2(2-0-4)
 (دراسة نصية في كتب الفقه الإسلامي)
 (Textbooks in Fiqh)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

คำนิยามตำราธิพนธ์ ประเภท แนวทางการแต่งตำราธิพนธ์ ตำราธิพนธ์ภาษาอาหรับและภาษามลายูที่ได้รับการยึดถือแพร่หลายในประเทศไทยและประเทศอาเซียน ศึกษากฎหมายอิสลามว่าด้วยอียาบาดาหรือมูนากาฮาตผ่านตำราธิพนธ์ เช่น ตำราฟัตหุลมุอินและมะนีเยตุลมุศ็อลลี เป็นต้น

Definition of textbooks, types and methods in writing textbooks, textbooks in Arabic and Malay well-recognized in Thailand and ASEAN nations, study of Islamic legal worships or family law (al-munakahat) through textbooks, such as Kitab Fathul Muin and Manyatul Musalli.

- 09-014-241   ภาษาอาหรับเพื่อการบริหารจัดการฮาลาล   3(3-0-6)
 (اللغة العربية لإدارة شؤون الحلال)
 (Arabic Language for Halal Management)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

คำศัพท์ สำนวน บทสนทนาภาษาอาหรับที่ใช้ในการประสานงานและการบริหารจัดการฮาลาล เทคนิคในการพูดเพื่อสื่อสารในการแสดงสินค้าการจัดนิทรรศการ การแสดงความคิดเห็น การเป็นผู้ดำเนินรายการ การเขียนเอกสารทางการ

Vocabularies, expressions, and Arabic conversations in halal cooperation and management, techniques for oral communication in exhibition, giving opinions, Master of Ceremonies performance, formal writing.

- 09-014-243   ภาวะผู้นำและจรรยาบรรณของนักบริหารจัดการฮาลาล   3(3-0-6)
 (آداب القيادة الإدارية في شؤون الحلال)
 (Leadership and Ethic for Halal Manager)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

แนวคิดภาวะผู้นำ ลักษณะของผู้นำ ภาวะผู้นำของท่าน นบีและคัลฟาอัครรอซิดีน การจัดระบบ และวิธีการทำงานในอิสลาม การกำหนดวิสัยทัศน์สู่เป้าหมายขององค์กร การสร้างความรับผิดชอบร่วม การบริหาร ความขัดแย้ง การสร้างทีม การจูงใจ หลักการบริหารจัดการฮาลาลและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

Leadership concepts, leadership characteristics, leadership of Prophet Muhammad and his four Companions, systematization and working methods in Islam, visualization of organization goals, engagement building, conflict management, team building, inspiration, principles of halal management and related ethics for sustainable growth.

- 09-014-423   สารนิพนธ์   3(2-2-5)
 (البحث التكميلي)
 (Thematic Paper)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

การเขียนเค้าโครงภาคนิพนธ์ หรือโครงงาน ในหัวข้อพิเศษ เกี่ยวข้องกับสาขากฎหมายอิสลาม และได้รับการอนุมัติจากกรรมการสาขาวิชาให้ทำการศึกษาอย่างเป็นระบบตามหลักวิชาการ วิเคราะห์ สรุปรายงาน นำเสนอที่ประชุม และจัดพิมพ์เผยแพร่สู่สาธารณะ

Writing a proposal of term paper, project, or special topic related to Islamic jurisprudence disciplinary, approved by the department committees to continue systematical investigation, analysis, conclusion, presentation and publication, respectively.

- 09-014-436   สหกิจศึกษา   6(0-18-0)
 (التعليم التعاوني)
 (Co-operative Education)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : ไม่มี

การปฏิบัติงานในสถานประกอบการในลักษณะพนักงานชั่วคราว เพื่อให้ได้ประสบการณ์จากการ ไปปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย โดยจัดให้นักศึกษามีการเรียน และพัฒนาตนเองในมหาวิทยาลัยร่วมกับการจัดให้ นักศึกษาไปปฏิบัติงานจริงโดยยึดถือหลักจรรยาบรรณอิสลาม

Working in an enterprise as a contemporary employee to acquire actual work experiences through assigned tasks. Students have on-campus study jointly with on-site working with Islamic integrity.

ภาคผนวก ข
ตารางเปรียบเทียบ

ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรเดิมกับหลักสูตรปรับปรุง

ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรเดิมกับหลักสูตรปรับปรุง

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการแก้ไข
ชื่อหลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายอิสลาม الإجازة العالية (الليسانس) في الشريعة الإسلامية Bachelor of Arts Program in Islamic Law	คงเดิม	-
ชื่อปริญญา ศิลปศาสตรบัณฑิต (สาขาวิชากฎหมายอิสลาม) الإجازة العالية (الليسانس) في الشريعة الإسلامية Bachelor of Arts Program in Islamic Law ศศ.บ. (สาขาวิชากฎหมายอิสลาม) B.A. (Islamic Law)	คงเดิม	-
โครงสร้างหลักสูตร หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 31 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะ 99 หน่วยกิต กลุ่มวิชาแกน 17 หน่วยกิต กลุ่มวิชาเอก (แบบเอกเดี่ยว) 82 หน่วยกิต วิชาเอกบังคับ 56 หน่วยกิต วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า 26 หน่วยกิต กลุ่มวิชาเอก (แบบเอก-โท) 67 หน่วยกิต	โครงสร้างหลักสูตร หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 31 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะ 99 หน่วยกิต กลุ่มวิชาแกน 17 หน่วยกิต กลุ่มวิชาเอก (แบบเอกเดี่ยว) 82 หน่วยกิต วิชาเอกบังคับ 59 หน่วยกิต วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า 23 หน่วยกิต กลุ่มวิชาเอกและวิชาโท (แบบเอก-โท) 82 หน่วยกิต	โครงสร้างหลักสูตร ปรับปรุงเฉพาะจำนวนหน่วยกิต ในหมวดวิชาเอกบังคับเพิ่มขึ้น 3 หน่วยกิต เพื่อให้บรรลุ ผลสัมฤทธิ์ตามผลการเรียนรู้ที่ คาดหวังของหลักสูตร

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการแก้ไข
วิชาเอก บัณฑิต 56 หน่วยกิต วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า 11 หน่วยกิต วิชาโท ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต รวม 136 หน่วยกิต หมวดวิชาโท ไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต	วิชาเอก บัณฑิต 59 หน่วยกิต วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต วิชาโท ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต รวม 136 หน่วยกิต หมวดวิชาโท ไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต	
ปรัชญาหลักสูตร มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถและทักษะด้านการใช้กฎหมายอิสลาม มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกสาธารณะ ก้าวทันต่อความเปลี่ยนแปลง สามารถยอมรับความหลากหลายแตกต่าง พัฒนาคุณภาพ ชีวิตของตนเอง ครอบครัว และสังคมอย่างสมดุล ด้วยกระบวนการศึกษาที่มีคุณภาพทันสมัย และบูรณาการ	ปรัชญาหลักสูตร มุ่งจัดการศึกษาเชิงบูรณาการศาสตร์กฎหมายอิสลามที่วางอยู่บนรากฐานแห่งคัมภีร์อัลกุรอานและสุนนะห์ เพื่อตอบสนองความต้องการพัฒนาคนและสังคมร่วมสมัย บัณฑิตสามารถคิดวิเคราะห์และประยุกต์ใช้กฎหมายอิสลามในการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพ และการดำรงตนในสังคมพหุวัฒนธรรม	ให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร
ความสำคัญของหลักสูตร สังคมโลกปัจจุบันได้พัฒนาไปสู่สังคมฐานความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับหลักศาสนาอิสลามที่ได้เรียกร้องให้มนุษย์ปฏิรูปสังคมด้วยความรู้มาเป็นเวลานานกว่า 1400 กว่าปี คัมภีร์อัลกุรอานเป็นแหล่งวิทยาการอันยิ่งใหญ่และท้าทายปัญญาของมนุษย์ ชี้ชวนให้มนุษย์ศึกษา ค้นคว้า คัมภีร์อัลกุรอานประมวลไว้ด้วยความรู้ที่เป็นสูตรสำเร็จและความรู้ที่เปิดโลกทัศน์ให้มนุษย์ต่อยอดด้วยกระบวนการคิด ศึกษา ค้นคว้า และวิจัย มหาวิทยาลัยหลายแห่งทั่วโลก ได้นำเนื้อหาสาระในคัมภีร์อัลกุรอานไปเป็นรากฐานทางด้านการศึกษาด้านวิชาต่าง ๆ รวมทั้งสาขาวิชากฎหมายอิสลาม ซึ่งเป็นมาตรฐานสำคัญสำหรับการดำเนินชีวิตของมุสลิมทุกคน ไม่ว่าจะอาศัยอยู่ในประเทศมุสลิมหรือไม่ก็ตาม	ความสำคัญของหลักสูตร หลักสูตรสาขาวิชากฎหมายอิสลาม เป็นหลักสูตรที่ประมวลหลักปฏิบัติในศาสนาอิสลามไว้อย่างครอบคลุมทั้งบทบัญญัติว่าด้วยศาสนกิจและกิจวัตรประจำวัน ตลอดจนความสัมพันธ์กับเพื่อนมนุษย์และกับสิ่งแวดล้อม เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาคนและสังคมด้วยหลักธรรมคำสอนทางศาสนาอิสลาม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสำรวมตน ตระหนักในสิทธิและหน้าที่ที่พึงปฏิบัติทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ตลอดจนต่อพระผู้เป็นเจ้า ท่ามกลางสังคมที่เสื่อมคุณธรรมจริยธรรม และมีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ยากที่จะคุ้มครองป้องกันด้วยระบบกฎหมายใดได้ เนื่องจากกฎหมายโดยทั่วไปมักควบคุมเฉพาะพฤติกรรมภายนอกไม่สามารถควบคุมจิตใจ กฎหมายอิสลามเป็นบทบัญญัติที่ได้ประสบความสำเร็จในการพัฒนา	เพื่อให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการแก้ไข
การศึกษากฎหมายอิสลามจึงมีความสำคัญ ยิ่งในสังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมที่หลากหลาย ยิ่งมีความจำเป็นที่มุสลิมและต่างศาสนิกจะต้องรู้และเข้าใจกฎหมายอิสลามมากขึ้น เพื่อสามารถปรับตัวในการอยู่ร่วมกันภายใต้กรอบแห่งกฎหมายอิสลามอันเป็นกฎหมายสากล ยึดหยุ่น และเหมาะสมกับทุกยุคทุกสมัย หากไม่แล้วอาจจะนำไปสู่การใช้ชีวิตอย่างคับแคบ ขัดแย้ง และเกิดความรุนแรงขึ้นได้ การจัดการเรียนการสอนสาขาวิชากฎหมายอิสลามจึงมีนัยสำคัญต่อการสร้างความสงบสุขและความเจริญก้าวหน้าของสังคม	คนและสังคมสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตมนุษย์ในหลายยุคหลายสมัยและยังคงเหมาะสมที่จะนำมาปรับใช้ในสังคมปัจจุบัน ขณะนี้ประเทศไทยมีการปรับปรุงการใช้กฎหมายเกี่ยวกับมุสลิมให้สอดคล้องกับหลักบัญญัติทางศาสนาอิสลามหลายฉบับ เช่น พระราชบัญญัติว่าด้วยการใช้กฎหมายอิสลามในเขตจังหวัดปัตตานี นราธิวาส ยะลา และสตูล พ.ศ. 2489 พระราชบัญญัติบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2545 และอื่น ๆ ดังนั้น การจัดการศึกษาในหลักสูตรกฎหมายอิสลามจึงมีความสำคัญต่อการใช้กฎหมายเหล่านี้ให้มีความถูกต้อง ตลอดจนการปรับปรุงพัฒนารูปแบบและวิธีการปรับใช้กฎหมายอื่นๆ ของประเทศให้มีความเหมาะสมและเกิดความสงบสุขร่มเย็นในสังคมพหุวัฒนธรรม เป็นหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น สอดคล้องกับการพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้สู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้มีความสงบสุข มั่นคงและยั่งยืน	
วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 1. มีความรู้ความเข้าใจบทบัญญัติกฎหมายอิสลาม และวิธีการวิเคราะห์ วินิจฉัยตัวบทตามแนวทางของบรรดานักปราชญ์มัซฮับต่างๆ โดยเฉพาะมัซฮับชาฟีอี 2. มีความรอบรู้และสามารถเปรียบเทียบระหว่างทัศนะต่างๆ ทางกฎหมายอิสลามและกฎหมายบ้านเมืองเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม 3. มีจิตสำนึกสาธารณะ มีทักษะด้านการสื่อสารด้วยภาษาที่หลากหลาย และพร้อมให้บริการวิชาการด้านกฎหมายอิสลามแก่บุคคล องค์กรและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน 4. มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถประกอบอาชีพด้วยความ	วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 1. มีความรู้ความเข้าใจบทบัญญัติและแหล่งที่มาของกฎหมายอิสลาม 2. มีทักษะการอ่านอัลกุรอาน และเข้าใจเจตนารมณ์แห่ง อัลกุรอาน สามารถอธิบายตำราธิพนธ์ทางกฎหมายอิสลาม 3. สามารถอธิบายหลักการวิเคราะห์ วินิจฉัยทางกฎหมายอิสลามตามแนวทางของนักปราชญ์มัซฮับต่าง ๆ โดยเฉพาะมัซฮับชาฟีอี 4. สามารถวิเคราะห์ประเด็นร่วมสมัยในการประยุกต์ใช้กฎหมายอิสลามเกี่ยวกับกิจการฮาลาลและอื่นๆ 5. มีจิตสำนึกสาธารณะ มีทักษะภาวะผู้นำ มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีความยุติธรรม และสามารถสื่อสารด้วยภาษาที่หลากหลาย 6. มีความสามารถใช้เทคโนโลยี มีคุณธรรม จริยธรรม และมี	ปรับปรุงประเด็นการเข้าใจเจตนารมณ์แห่งอัลกุรอานสามารถอธิบายตำราธิพนธ์ทางกฎหมายอิสลาม สามารถอธิบายหลักการวิเคราะห์ วินิจฉัยทางกฎหมายอิสลามตามแนวทางของนักปราชญ์มัซฮับต่าง ๆ โดยเฉพาะมัซฮับชาฟีอี และประเด็นทักษะภาวะผู้นำควรมีความยุติธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของ

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการแก้ไข
ซื่อสัตย์สุจริตพร้อมอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมพหุวัฒนธรรมและในประชาคมอาเซียนได้อย่างมีความสุข	จรรยาบรรณทางวิชาการ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมพหุวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุข	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (รวม 31 หน่วยกิต)	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (รวม 31 หน่วยกิต)	
กลุ่มวิชาภาษา 12 หน่วยกิต	กลุ่มวิชาภาษา 12 หน่วยกิต	
ภาษาไทย 3 หน่วยกิต	ภาษาไทย 3 หน่วยกิต	
ภาษาอังกฤษ 6 หน่วยกิต	ภาษาอังกฤษ 6 หน่วยกิต	
11-034-102 ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน 3(2-2-5) การใช้ภาษาอังกฤษในการทักทาย แนะนำ บอกทิศทาง พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนในชีวิตประจำวัน	คงเดิม	-
11-034-103 การสนทนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 3 (2-2-5) พัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสารในโอกาสต่าง ๆ ฝึกการสนทนาเป็นกลุ่ม	คงเดิม	-
11-034-104 การใช้ภาษามลายูในชีวิตประจำวัน 3(2-2-5) การใช้ภาษามลายูกลางอย่างถูกต้องเหมาะสม หลักการ พูด การฟัง การอ่าน และการเขียน เน้นฝึกปฏิบัติเพื่อการ นำไปใช้	คงเดิม	-
11-034-105 ภาษาไทยร่วมสมัย 3(2-2-5) การใช้ภาษาไทยร่วมสมัยประเภทต่างๆ ในสังคมไทย เน้น การวิเคราะห์วิจารณ์การใช้ภาษาไทยในสังคมปัจจุบัน	ยกเลิก	สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่ คาดหวังของหลักสูตร (ELO) ระดับน้อย

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการแก้ไข
11-034-106 การเรียนรู้ภาษาอังกฤษผ่านทางวัฒนธรรม 3(3-0-6) การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณีแนวคิด ความเชื่อสำนวน ภาษาท่าทางในบริบทของชาติต่าง	ยกเลิก	สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (ELO) ระดับน้อย
11-034-107 ภาษามลายูเพื่อการสื่อสาร 3 (2-2-5) พัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษามลายู เพื่อการสื่อสารในโอกาสต่างๆ ฝึกการสนทนาเป็นกลุ่ม	คงเดิม	-
กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 12 หน่วยกิต	กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 12 หน่วยกิต	
กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ (6 หน่วยกิต)	กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ (6 หน่วยกิต)	
11-024-108 สหวิทยาการทางมนุษยศาสตร์ 3(3-0-6) การผสมผสาน ปรัชญา ความคิด ศิลปะ ดนตรี ประวัติศาสตร์ ตั้งแต่ยุคโบราณจนถึงยุคปัจจุบัน ตลอดจนศึกษาถึงความสัมพันธ์ของอารยธรรมตะวันตกที่มีส่วนเกี่ยวข้องและมีอิทธิพลต่อโลกตะวันออก	ยกเลิก	สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (ELO) ระดับน้อย
11-024-109 การพูดเพื่อสังคม 3(2-2-5) หลักการและเทคนิคการพูดเพื่อสังคม ได้แก่ การพูดติดต่อธุรกิจ การพูดจูงใจ การพูดในฐานะเป็นโฆษก พิธีกร การประชาสัมพันธ์ การออกคำสั่ง การปราศรัยสุนทรพจน์ โอวาท การกล่าวสดุดี กล่าวไว้อาลัย การเปิดปิดงาน กล่าวต้อนรับ กล่าวขอบคุณ กล่าวอวยพร กล่าวมอบสิ่งของ และกล่าวแนะนำสรุปความ	คงเดิม	-

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการแก้ไข
11-024-110 การค้นคว้าสารสนเทศและการเขียนงานทางวิชาการ 3 (2-2-5) แหล่งทรัพยากรสารสนเทศ การค้นคว้าและรวบรวมสารสนเทศ การบันทึกเพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล การเรียบเรียงงานวิชาการ และการเขียนเอกสารอ้างอิงในงานวิชาการ	คงเดิม	-
11-024-111 วิถีชีวิตมุสลิมและสุขภาพ 3(3-0-6) วิถีอิสลามที่เกี่ยวกับหลักศรัทธา หลักการปฏิบัติ หลักจริยธรรม หลักสุนามัย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและสันตนาการ ตลอดจนการดูแลสุขภาพในการดำเนินชีวิตของมุสลิม ทั้งทางด้านส่วนตัวและสังคม	ยกเลิก	เนื้อหาซ้ำซ้อนกับรายวิชาในหลักสูตรเช่นวิชา 09-004-203 หลักศรัทธา 09-014-201 กฎหมายอิสลามว่าด้วยอียาบาดัต 1 และวิชา 11-014-119 การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ
11-024-112 ทักษะการคิด 3(2-2-5) ความสำคัญของการคิดอย่างมีระบบ การใช้ปัญหาหาเหตุผลเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา การริเริ่มแนวความคิดใหม่ที่เป็นสัมมาทฤษฎีในระดับบุคคลและสถาบัน ฝึกปฏิบัติวิธีคิด สร้างกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณ คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์และการตัดสินใจ	คงเดิม	-
09-004-103 ทักษะชีวิตมุสลิม 3(2-2-5) คุณค่าและเป้าหมายของชีวิต ทักษะชีวิตที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน คุณลักษณะของมุสลิม การพัฒนาบุคลิกภาพทั้งภายในและภายนอก การฝึกทักษะการทำงานเป็นทีมที่เน้นการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี การพัฒนาบุคคลให้มีจิตสาธารณะและการพัฒนาคุณสมบัติด้านต่าง ๆ ของบุคคล มารยาททางสังคม การดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่หลากหลาย โดยมีการฝึกปฏิบัติและ	ยกเลิก	ต้องปรับปรุงรายวิชานี้ใหม่ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการแก้ไข
ศึกษาชีวิตจริงในสังคมเชื่อมโยงกับหลักการทางศาสนาและทฤษฎีที่ได้ศึกษา เพื่อมุ่งให้เกิดการพัฒนาบุคคลที่สมบูรณ์		
09-004-104 มโนทัศน์การศึกษาในอิสลาม 3(3-0-6) ศึกษาความหมาย ความสำคัญ ขอบเขต หลักการ วิธีการ เป้าหมาย จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์การศึกษาในอิสลาม มโนทัศน์เกี่ยวกับมนุษย์ มโนทัศน์เกี่ยวกับความรู้ความสำคัญ เป้าหมายของความรู้การจำแนกองค์ความรู้ การบูรณาการองค์ความรู้ในอิสลาม คุณลักษณะ หน้าที่และบทบาทของผู้สอน คุณลักษณะของผู้ศึกษาหาความรู้ ความสัมพันธ์ระหว่าง การศึกษา ศาสนาและสังคม การศึกษาเพื่อการพัฒนาตนเอง ครอบครัวและสังคมที่ยั่งยืน	ยกเลิก	ต้องปรับปรุงรายวิชานี้ใหม่ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย
กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ (6 หน่วยกิต)	กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ (6 หน่วยกิต)	
11-014-112 สหวิทยาการด้านสังคมศาสตร์ 3(3-0-6) พัฒนาการทางสังคมศาสตร์ แนวคิด ทฤษฎีทางสังคม การวิเคราะห์สถานการณ์สังคมปัจจุบัน ทั้งรูปแบบ ผลกระทบ และการปรับตัว ในสังคมไทยและสังคมโลก	ยกเลิก	สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (ELO) ระดับน้อย
11-014-113 วิถีชีวิตและวัฒนธรรม 3(3-0-6) แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม การจัดระเบียบทางสังคม ระบบคุณค่าในสังคม วิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทย การพัฒนาวิถีชีวิตไทยในบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม	คงเดิม	-

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการแก้ไข
11-014-114 ศาสนาและวัฒนธรรมไทย 3(3-0-6) ระบบความเชื่อ กำเนิด ความหมาย ลักษณะคำสอน และองค์ประกอบของศาสนา อิทธิพลของศาสนาที่มีต่อ วัฒนธรรม โดยเน้นถึงศาสนาและวัฒนธรรมในประเทศไทย	คงเดิม	-
11-014-115 มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม 3(3-0-6) ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ระบบ นิเวศน์ วิกฤตการณ์สิ่งแวดล้อม ภาวะโลกร้อน สาเหตุ ผลกระทบ และการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม การสร้างจริยธรรม และจิตสำนึกทางสิ่งแวดล้อม	คงเดิม	-
11-014-116 กฎหมายในชีวิตประจำวัน 3(3-0-6) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไปและกฎหมาย อิสลาม กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน และการคุ้มครอง ผู้บริโภค เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข	คงเดิม	-
11-014-118 สังคมวิทยาจังหวัดชายแดนใต้ 3(3-0-6) ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม สภาพปัญหา ความ ขัดแย้งในพื้นที่ พัฒนาการของนโยบายความมั่นคง การจัด องค์กรในการแก้ปัญหา และแผนการพัฒนาพื้นที่จังหวัด ชายแดนภาคใต้	คงเดิม	-
09-004-105 วิทยาการอิสลามเบื้องต้น 3(3-0-6) ความรู้เบื้องต้นในอิสลามเกี่ยวกับมนุษย์และความสัมพันธ์ ระหว่างมนุษย์กับอัลลอฮ์ ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ (อิบาดัต และมุอามะลาต) การประกอบอาชีพ ระบบการศึกษา ครอบครัว สังคม เศรษฐกิจ กฎหมาย การเมือง การปกครอง การเกษตร การอุตสาหกรรม การแพทย์ การรักษาสุขภาพ อนามัย และสิ่งแวดล้อมที่เชื่อมโยงวิทยาการอิสลามกับวิถีชีวิต	ยกเลิก	ต้องปรับปรุงรายวิชานี้ใหม่ตาม นโยบายของมหาวิทยาลัย

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการแก้ไข
มุสลิมในสังคมพหุวัฒนธรรม		
09-004-106 ศาสนาและปรัชญาชีวิต 3(3-0-6) กำเนิดและความหมายของศาสนาต่าง ๆ ในโลก เปรียบเทียบหลักคำสอน จริยธรรม จุดมุ่งหมายสูงสุด หลัก ศรัทธา และหลักปฏิบัติ ในศาสนาอิสลาม พุทธ ฮินดู ยูดาห์ และ คริสต์ แนวคิดทางปรัชญาตะวันตกและตะวันออก ลักษณะ แนวคิดเชิงปรัชญาในศาสนาต่างๆ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปรัชญาชีวิต และวิถีการดำเนินชีวิตของนักปรัชญาหรือศาสนา โดยเน้นการวิเคราะห์เพื่อค้นหาแนวทางในการสร้างสรรค์ชีวิตที่ มีคุณภาพ มีประโยชน์ และมีคุณค่าต่อสังคม	ยกเลิก	ต้องปรับปรุงรายวิชานี้ใหม่ตาม นโยบายของมหาวิทยาลัย
09-004-107 สันติศึกษา 3(3-0-6) ความหมายและแนวคิดหลักเกี่ยวกับสันติภาพ และสันติ ศึกษา ปัญหาความขัดแย้งและความรุนแรงในระดับครอบครัว ชุมชน ระดับชาติและระหว่างประเทศ การจัดการความขัดแย้ง โดยสันติวิธี	ยกเลิก	ต้องปรับปรุงรายวิชานี้ใหม่ตาม นโยบายของมหาวิทยาลัย
กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (6 หน่วยกิต)	กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (6 หน่วยกิต)	
10-024-102 สถิติการวิจัย 2(2-2-5) ความหมายและความสัมพันธ์ระหว่างสถิติกับการวิจัย ความสำคัญของสถิติเชิงอนุมาน การจัดระเบียบข้อมูล การจัด แนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง ทฤษฎีความน่าจะเป็น การประมาณ ค่า การทดสอบสมมติฐาน การวิเคราะห์การถดถอย และ สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์ความแปรปรวน	ยกเลิก	สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่ คาดหวังของหลักสูตร (ELO) ระดับน้อย

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการแก้ไข
10-024-103 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ 3(2-2-5) การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ปฏิบัติการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลที่นิยมใช้ในปัจจุบัน การแปลความหมายและสรุปผลที่ได้จากการวิเคราะห์	ยกเลิก	สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (ELO) ระดับน้อย
10-024-204 ระเบียบวิธีการวิจัย 3(2-2-5) ศึกษาความสำคัญของการวิจัย ขั้นตอนในการทำวิจัย การกำหนดปัญหาสำหรับการวิจัย การคัดเลือกตัวแปร การตั้งสมมติฐาน การออกแบบวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล เลือกเขียนรายงานวิจัยทางการเกษตรหรือการเขียนรายงานวิจัยในชั้นเรียน	คงเดิม	-
10-034-107 คณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน 3(3-0-6) เซต ตรรกศาสตร์เบื้องต้น ความน่าจะเป็น สถิติเบื้องต้น ลอการิทึม เมตริก ลิ้มิต ความต่อเนื่อง อัตราการเปลี่ยนแปลง และอนุพันธ์ การจัดอันดับ การจัดหมู่ ลำดับและอนุกรมของจำนวนจริง และการประยุกต์ใช้คณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	คงเดิม	-
10-064-119 วิทยาศาสตร์กับโลกสีเขียว 3(3-0-6) ความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาศาสตร์กับสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมในการจัดการพลังงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมและการบำรุงรักษาคุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน	ยกเลิก	สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (ELO) ระดับน้อย

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการแก้ไข
10-024-105 คอมพิวเตอร์ในชีวิตประจำวัน 3(2-2-5) ศึกษาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่มีอิทธิพลและมีผลกระทบต่อชีวิตและสังคมความหมายความเป็นมา และองค์ประกอบของคอมพิวเตอร์ หลักการทำงานทั่วไป อุปกรณ์และสื่อบันทึกข้อมูลการแทนข้อมูลและการจัดการข้อมูลคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จริยธรรม อาชญากรรม และความปลอดภัยในการใช้คอมพิวเตอร์ในชีวิตประจำวัน และ ศึกษาการใช้ซอฟต์แวร์สำเร็จรูปสำหรับประยุกต์ใช้ในงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาของนักศึกษา	คงเดิม	-
09-004-108 อิสลามกับวิทยาศาสตร์ 3(3-0-6) ความสำคัญของวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ในอัลกุรอ่าน ชีวประวัตินักวิทยาศาสตร์มุสลิม ผลงานและบทบาทของนักวิทยาศาสตร์มุสลิมที่มีอิทธิพลต่อวงการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในปัจจุบัน แนวคิดอิสลามในอัลกุรอ่านเกี่ยวกับระบบจักรวาล สิ่งแวดล้อม และมลภาวะ	ยกเลิก	ต้องปรับปรุงรายวิชานี้ใหม่ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย
กลุ่มวิชากีฬาพลศึกษา 1 หน่วยกิต	กลุ่มวิชากีฬาพลศึกษา 1 หน่วยกิต	
11-014-117 การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ 1 (0-2-1) ความมุ่งหมาย คุณค่า และประโยชน์ของการออกกำลังกาย สรีรวิทยาการออกกำลังกาย การเสริมสร้างและการทดสอบสมรรถภาพทางกาย หลักเกณฑ์และรูปแบบของกิจกรรมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ แนวทางการเลือกรูปแบบของการออกกำลังกายที่เหมาะสมและการนำไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต	คงเดิม	-

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการแก้ไข
11-014-118 กิจกรรมพลศึกษา 1(0-2-1) ความรู้เบื้องต้น และทักษะในกีฬา (ปัญจสีลัต ตะกร้อ บาสเก็ตบอล ฯลฯ) การฝึกปฏิบัติและการแข่งขัน	คงเดิม	-
หมวดวิชาเฉพาะ (รวม 99 หน่วยกิต)	หมวดวิชาเฉพาะ (รวม 99 หน่วยกิต)	
กลุ่มวิชาแกน 17 หน่วยกิต	คงเดิม	
09-004-201 ความรู้เกี่ยวกับอัลกุรอาน 3(3-0-6) ความประเสริฐและประวัติของอัลกุรอาน วะฮยู สาเหตุของการประทานโองการอัลกุรอาน ความแตกต่างระหว่างสุเราะฮ์หรืออายะฮ์มักกียะฮ์ มะดานียะฮ์ การยกเลิกโองการอัลกุรอาน (อัลนาสิคว์ลมันซูค) ตลอดจนศึกษากฎเกณฑ์และมารยาทของมนุษย์ต่ออัลกุรอาน พร้อมทั้งการอธิบายอัลกุรอาน	คงเดิม	-
09-004-202 ความรู้เกี่ยวกับอัลหะดีษ 3(3-0-6) ความหมายของหะดีษ คอบัร อะซัรและสุนนะฮ์ สถานภาพของสุนนะฮ์ในอิสลาม ประวัติการบันทึก การรวบรวม การจำแนกประเภท ของหะดีษที่รับได้และรับไม่ได้ และศึกษาประวัติของผู้รายงานหะดีษรุ่นเศาะหาบะฮ์และรุ่นต่าง ๆ ตลอดจนผู้รายงานทั้งหก	คงเดิม	-
09-004-203 หลักการศรัทธา 3(3-0-6) ความหมาย ขอบข่าย ความสำคัญ ประวัติ ความเป็นมาของวิชาเตอาฮีด อิหม่าน อิสลามและอิหฺसान สิ่งที่ทำให้เสียอิหม่าน การบารอฮ์และการวาลาฮ์ การศรัทธาต่ออัลลอฮ์ การศรัทธาต่อบรรดามะลาอิกะฮ์ บรรดากิตาบ บรรดาศาสดา ความเป็นศาสดา วันอาคิเราะฮ์ กอฎูอและ กอดาร์	คงเดิม	-

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการแก้ไข
09-004-204 ประวัติศาสตร์กฎหมายอิสลาม 3(3-0-6) ความหมายของฟิกฮ์และชารีอะฮ์ ลักษณะเฉพาะฟิกฮ์ กำเนิดและพัฒนาการของฟิกฮ์ ฐานะและบทบาทของฟิกฮ์ในยุค ต่างๆ รวมทั้งศึกษาสำนักแนวคิด (มัซฮับ) ต่างๆ ของฟิกฮ์ โดย เน้นมัซฮับชาฟีอี	คงเดิม	-
09-004-205 ชีวประวัติท่านนบี 3(3-0-6) การกำเนิด วิวัฒนาการ และแหล่งข้อมูลของสี่เราะฮ์ ชีวิตของท่านศาสดามุหัมมัดในเมกกะฮ์และมาดีนะฮ์ วิพากษ์สี่ เราะฮ์ ในหัวข้อสำคัญ ๆ ตลอดจนบทบาท และผลงานของ ศาสดามุหัมมัดต่อการพัฒนาสังคมมนุษย์	คงเดิม	-
09-004-206 อัลกุรอานและตัฟซีร 2(1-2-2) ประวัติความเป็นมาและความหมายของวิชาตัฟซีร ศาสนบัญญัติเกี่ยวกับการศึกษาและการปฏิบัติกรอ่านอัลกุ รอาน ความสำคัญของวิชาตัฟซีร หลักการอ่านบัสมะละฮ์ และอิสติอาซะฮ์ หุกมุนุสากีนะฮ์ มีมสากีนะฮ์ ร่ออาต ลามาต และมุดูต ฐานเสียงและลักษณะของพยฺยูซนะฮ์ หลักการหยุด การ อ่านและการเริ่มต้น (อัลวัคฟ อัลอิบติดาอ)	คงเดิม	-
กลุ่มวิชาเอก 82 หน่วยกิต (แบบเอกเดียว) กลุ่มวิชาเอก 67 หน่วยกิต (แบบเอก-โท)	กลุ่มวิชาเอก 82 หน่วยกิต (แบบเอกเดียว) กลุ่มวิชาเอก 82 หน่วยกิต (แบบเอก-โท)	
วิชาเอกบังคับ 56 หน่วยกิต	วิชาเอกบังคับ 59 หน่วยกิต	
09-014-201 กฎหมายอิสลามว่าด้วยอียาบาต 1 3(3-0-6) ศาสนบัญญัติว่าด้วยความสะอาด นะยิสและวิธีการชำระ ล้าง การอาบน้ำละหมาด และสิ่งที่ทำให้เสียน้ำละหมาด การ อาบน้ำญุนบู โลหิตประจำเดือน โลหิตคลอดบุตร โลหิตอิสติฮา ฎาะ ตะยัมมูม การละหมาดฟัรฎู ละหมาดสุนัต ละหมาดญะ	09-014-201 กฎหมายอิสลามว่าด้วยอียาบาต 1 3(3-0-6) ศาสนบัญญัติว่าด้วยความสะอาด นะยิสและวิธีการชำระล้าง การ อาบน้ำละหมาด และสิ่งที่ทำให้เสียน้ำละหมาด การอาบน้ำญุนบู โลหิตประจำเดือน โลหิตคลอดบุตร โลหิตอิสติฮาฎาะ ตะยัมมูม การ ละหมาดฟัรฎู ละหมาดสุนัต ละหมาดญะมาอะฮ์ ละหมาดวันศุกร์	ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชาเพื่อ มุ่งเน้นให้เกิดการศึกษาผ่าน ตำราณิพนธ์ และการสาธิต เสมือนจริง

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการแก้ไข
มาอะฮฺ ละหมาดวันศุกร์ และการจัดการศพ โดยศึกษาเชิงลึกในประเด็นปัญหาทางการปฏิบัติและปัญหาร่วมสมัย	และการจัดการศพ ศัพท์เฉพาะเกี่ยวกับฟิกฮุนนิพนธ์ โดยเน้นการศึกษาผ่านตำรานิพนธ์และการสาธิตเสมือนจริง	
09-014-202 กฎหมายอิสลามว่าด้วยอียาบาดัต 2 3(3-0-6) ศาสนบัญญัติว่าด้วยการจ่ายชะกาต ประเภทของชะกาต ผู้มีสิทธิรับชะกาต การถือศีลอดฟัรฎู ศีลอดสุนัต และการประกอบพิธีฮัจญ์และอุมเราะฮฺ โดยศึกษาเชิงลึกในประเด็นปัญหาทางการปฏิบัติและปัญหาร่วมสมัย	09-014-202 กฎหมายอิสลามว่าด้วยอียาบาดัต 2 3(3-0-6) ศาสนบัญญัติว่าด้วยการจ่ายชะกาต ประเภทของชะกาต ผู้มีสิทธิรับชะกาต การถือศีลอดฟัรฎู ศีลอดสุนัต และการประกอบพิธีฮัจญ์และอุมเราะฮฺ โดยศึกษาเชิงลึกในประเด็นปัญหาทางการปฏิบัติและปัญหาร่วมสมัยตามแนวทางของมัซฮับฮาฟิอีและมัซฮับอื่นๆที่เกี่ยวข้อง	ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชา เพื่อให้การศึกษาครอบคลุมถึงมัซฮับฮาฟิอีและมัซฮับอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
09-014-203 กฎหมายอิสลามว่าด้วยมุอามะลาต 1 3(2-2-5) ศาสนบัญญัติว่าด้วยนิติกรรมสัญญา การซื้อขาย ประเภทของการซื้อขายที่อนุมัติและการซื้อขายที่ต้องห้าม การซื้อขายแบบสะสม สิทธิในการบอกเลิกสัญญา (คิยาร) การจำนำ จำนอง การใช้ประโยชน์ในสิ่งที่จำนำหรือ จำนอง การซุฟอะฮฺ หุ้นส่วน ประเภทของการหุ้นส่วน และบริษัท โดยศึกษาเชิงลึกในประเด็นปัญหาทางการปฏิบัติและปัญหาร่วมสมัย	09-014-203 กฎหมายอิสลามว่าด้วยมุอามะลาต 1 3(3-0-6) ศาสนบัญญัติว่าด้วยนิติกรรมสัญญา การซื้อขาย ประเภทของการซื้อขายที่อนุมัติและการซื้อขายที่ต้องห้าม การซื้อขายแบบสะสม ดอกเบี้ย สิทธิในการบอกเลิกสัญญา การจำนำ จำนอง หุ้นส่วน และบริษัท การเช่า การจ้าง การให้ การระกัฟ โดยศึกษาเชิงลึกในประเด็นปัญหาทางการปฏิบัติและปัญหาร่วมสมัย	ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชา เพื่อให้ครอบคลุมธุรกรรมร่วมสมัย เช่น การเช่า การจ้าง การให้ และการระกัฟ
09-014-204 กฎหมายอาญาอิสลาม 3(3-0-6) ศาสนบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางอาญา ประเภทของความผิดทางอาญา บทลงโทษประเภทยัด ตะอซีร์ และบทลงโทษประเภทกิกอศ โดยเปรียบเทียบกับความผิดและโทษตามประมวลกฎหมายอาญาของไทย	09-014-204 กฎหมายอาญาอิสลาม 3(3-0-6) ศาสนบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางอาญา ประเภทของความผิดทางอาญา บทลงโทษประเภทยัด ตะอซีร์ และบทลงโทษประเภทกิกอศ ตามแนวทางของมัซฮับฮาฟิอีและมัซฮับอื่นๆที่เกี่ยวข้อง	ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชา เพื่อให้การศึกษาครอบคลุมถึงมัซฮับฮาฟิอีและมัซฮับอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
09-014-205 หลักกฎหมายอิสลาม 1 3(3-0-6) ประวัติความเป็นมาของอูศูลุลฟิกฮ ความหมาย ขอบข่าย บทบัญญัติ และประเภทต่างๆ ของบทบัญญัติ กฎเกณฑ์พื้นฐานทางภาษาศาสตร์เพื่อการอธิบายตัวบท แหล่งที่มาของบทบัญญัติอัลกรุอาน สุนนะฮฺ อิจญมาอฺ และกียาส อิสติหซาน อิสติศลาฮฺ อูรฟ โดยสังเขป	09-014-205 หลักกฎหมายอิสลาม 1 3(3-0-6) ประวัติความเป็นมาของอูศูลุลฟิกฮ ความหมาย ขอบข่าย บทบัญญัติ และประเภทต่างๆของบทบัญญัติ กฎเกณฑ์พื้นฐานทางภาษาศาสตร์เพื่อการอธิบายตัวบท แหล่งที่มาของบทบัญญัติ อัลกรุอาน สุนนะฮฺ อิจญมาอฺ กียาส อิสติหซาน อิสติศลาฮฺ อูรฟ เกลอศเศาะฮาบี อะมัลชาวมะดีนะฮฺ อิสติศฮาบ	ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชา เพื่อให้ครอบคลุมเกลอศเศาะฮาบี อะมัลชาวมะดีนะฮฺ และอิสติศฮาบ

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการแก้ไข
09-014-206 หลักสูตรกฎหมายอิสลาม 2 3(3-0-6) หลักการกำหนดหุคม์โดยวิธีการวิเคราะห์วินิจัย (อิจญูติฮาด) คุณสมบัติของผู้วิเคราะห์วินิจัย (มัจญตะฮิด) การพิจารณาความแตกต่างระหว่างการพิพากษากับการพิจารณา และการตัดสิน	คงเดิม	-
09-024-201 หลักสูตรภาษาอาหรับ 1 3(3-0-6) นะหฺว ศึกษาโครงสร้างประโยค วลี คำนาม คำกริยา คำบุพบท มุอฺหฺรอบและมะบฺนี คำนามทั้งหก (อัสมฺอาอฺซิตตะห์) ทวิพจน์ (อัลมุซันนา) พหุพจน์ประเภทต่าง ๆ เช่น ยัมอัลมุซกักรฺสาละมฺ และยัมอัลมุอันนัสสาละมฺ คำนามที่ไม่รับสระซ้อน (อัลมัมนูมินัซซอรัฟ) คำกริยาทั้งห้า (อัลอัฟอาลุลซัมชะห์) ความหมายอัลบินาอฺ สาเหตุ และเครื่องหมายของอัลบินาอฺ อฺชะระวีตี ศึกษานิยามของอฺชะระวีตี (ศอรัฟ) แหล่งกำเนิด การพัฒนาการของศอรัฟ ความสัมพันธ์กับวิชาภาษาอาหรับอื่นๆ ประเภทของคำ การผันคำ การแปลงคำ และยัมอัลดักชีร	09-024-201 หลักสูตรภาษาอาหรับ 1 3(3-0-6) ไวยากรณ์อาหรับและอฺชะระวีตี ความสำคัญของวิชา ประโยคและโครงสร้าง เครื่องหมายของคำนามและคำกริยา ประเภทของคำกริยา ประเภทของคำนาม อัลอิอรอบและอัลบินาและเครื่องหมาย คำนามที่มุอฺรอบ(คำนามเอกพจน์ มุซันนา ญัมอุลมุซกักรฺสาละมฺ ญัมอุลมุอันนัซสาละมฺ ญัมอุลตักชีร อิสมุลละซีลาอันศอรัฟ อัสมฺอาอฺค็อมสะฮฺ)	เพื่อให้สอดคล้องผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (ELO)
09-024-202 หลักสูตรภาษาอาหรับ 2 3(3-0-6) นะหฺว ศึกษาความหมายของคำนามไม่ชี้เฉพาะ (อัลนากีเราะห์) และคำนามไม่ชี้เฉพาะ (อัลมัอฺรีฟะห์) และประเภทต่างๆ ของอัลมัอฺรีฟะห์ อฺชะระวีตี ศึกษาความหมายของคำกริยา (ฟิอฺล) ประเภท ลักษณะ และรูปแบบต่าง ๆ ของการผันคำกริยา	09-024-202 หลักสูตรภาษาอาหรับ 2 3(3-0-6) อฺชะระวีตี ประกอบด้วย คำกริยาที่ศอหิหฺและคำกริยาที่มุอฺดัล คำกริยาที่ลาซิมและมุตาอฺดติ ไวยากรณ์อาหรับ ประกอบด้วย คำนามที่ไม่ชี้เฉพาะ (มะอฺรีฟะฮฺ) และไม่ชี้เฉพาะ(นากีเราะาะ) ประเภทของคำนามชี้เฉพาะ (ญอมีรอละมฺ อิสมุลเมาศูล อิสมุลอฺชีเราะฮฺ อัลมุอฺร็อฟิอัล อัลมุญอฺฟอิลลฺ มะอฺรีฟะฮฺ คำกริยาที่เป็นมาฏี(อดีต) มุญอฺริอ(ปัจจุบันและอนาคต) และอัมรฺ (คำสั่ง)	เพื่อให้สอดคล้องผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (ELO)

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการแก้ไข
09-024-205 หลักภาษาอาหรับ 3 3(3-0-6) นะหฺว ศึกษาคำกริยาปัจจุบันกาล (ฟิอิลมุญอริอ) (ความหมายของฟิอิลมุญอริอ ลักษณะ และฮุกุม) ประโยคกรรม วาจก(อัลฟาอิล) และประโยคกรรตุวาจก(นาอิบูลฟาอิล) อัคระวีธี ศึกษาการสมาสคำกริยากับสรรพนาม(อิชนาตุล อ์ฟอาล อิลลาอัลญอมาริ) เตกี้ดูลฟิอิลบินนูน การผันคำนามในรูปแบบต่าง ๆ คำนามสามอักษร คำนามสี่อักษร และคำนามห้า อักษร คำนามแท้ (อิสมอัลมุยรรัด) และคำนามไม่แท้ (อิสมอัลมา ชีด)	09-024-205 หลักภาษาอาหรับ 3 3(3-0-6) <u>อัคระวีธี</u> การสมาสคำกริยากับสรรพนาม ไวยากรณ์อาหรับ กรรมาวาจก(อัลฟาอิล)ประเภท และประเด็น ที่เกี่ยวข้อง และกรรตุวาจก (นาอิบูลฟาอิล) กรรรม อันนะวาศิบ และอัลญะวาซิม กริยาที่นะซิบสองกรรรม และกริยาที่นะซิบสามกรรรม	เพื่อให้สอดคล้องผลการเรียนรู้ที่ คาดหวังของหลักสูตร (ELO)
09-014-209 กฎหมายอิสลามเปรียบเทียบ 1 3(3-0-6) ความหมาย ความสำคัญของการศึกษาฟิกฮฺในเชิง เปรียบเทียบระหว่างแนวคิดต่างๆ สาเหตุความแตกต่างทาง ความคิดของนักกฎหมายอิสลามในเรื่องที่เกี่ยวกับอืบาดาต โดย เน้นประเด็นร่วมสมัย เช่น การเช็ดศรีษะในการอาบน้าละหมาด การเสียน้าละหมาดเพราะการสัมผัสเพศตรงข้าม การอ่านกุนุต การตูดวงจันทร์ เป็นต้น	คงเดิม	-
09-014-213 บทบัญญัติเกี่ยวกับครอบครัวอิสลาม 3(3-0-6) บทบัญญัติว่าด้วยการหมั้น การสมรส องค์ประกอบและ เงื่อนไขของการสมรส ผลที่เกิดจากการสมรส การสิ้นสุดของ การสมรส การอบรมเลี้ยงดูบุตร สิทธิและหน้าที่ของบุตร อำนาจหน้าที่ในการปกครองบุตรของบิดามารดา โดยเน้นใน ประเด็นปัญหาทางการปฏิบัติและปัญหาร่วมสมัย	09-014-213 บทบัญญัติเกี่ยวกับครอบครัวอิสลาม 3(3-0-6) บทบัญญัติว่าด้วยการหมั้น การสมรส องค์ประกอบและเงื่อนไขของ การสมรส ผลที่เกิดจากการสมรส การสิ้นสุดของการสมรส การ อบรมเลี้ยงดูบุตร สิทธิและหน้าที่ของบุตร อำนาจหน้าที่ในการ ปกครองบุตรของบิดามารดา โดยเน้นในประเด็นปัญหาทางการปฏิบัติ และปัญหาร่วมสมัย และศึกษาคู่มือหลักกฎหมายอิสลามว่าครอบครัว และมรดก (ฉบับศาลยุติธรรม)	ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชา เพื่อให้ครอบคลุมสภาพการ สมรสของชาวอาหรับก่อน อิสลาม และคู่มือหลักกฎหมาย อิสลามว่าครอบครัวและมรดก (ฉบับศาลยุติธรรม)

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการแก้ไข
09-014-214 มรดกและพินัยกรรมอิสลาม 3(3-0-6) หลักการแบ่งปันมรดกในกฎหมายอิสลาม ผู้มีสิทธิรับมรดก หลักการทำพินัยกรรม และผลแห่งพินัยกรรม พร้อมทั้งศึกษาสภาพการแบ่งปันมรดกของชาวอาหรับก่อนอิสลาม โดยเปรียบเทียบกับหลักการแบ่งปันมรดกและพินัยกรรมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	09-014-214 มรดกและพินัยกรรมอิสลาม 3(3-0-6) หลักการแบ่งปันมรดกในกฎหมายอิสลาม ผู้มีสิทธิรับมรดก หลักการทำพินัยกรรม และผลแห่งพินัยกรรม พร้อมทั้งศึกษาสภาพการแบ่งปันมรดกของชาวอาหรับก่อนอิสลามและศึกษาคู่่มือหลักกฎหมายอิสลามว่าครอบครัวและมรดก (ฉบับศาลยุติธรรม)	ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชาเพื่อให้ครอบคลุมคู่มือหลักกฎหมายอิสลามว่าครอบครัวและมรดก (ฉบับศาลยุติธรรม)
09-014-215 อัลกุรอ่านว่าด้วยศาสนบัญญัติ 1 3(3-0-6) ศึกษาตีฟหฺรื่องการที่เกี่ยวกับบทบัญญัติจากสุเราะฮ์อัลบาคอเราะฮ์ และ อันนิซาอฺ อัลอันอาม อัลอะอฺรอฟ อัลอันฟาล และอัตเตาบะฮ์	09-014-215 อัลกุรอ่านว่าด้วยศาสนบัญญัติ 3(3-0-6) ศึกษาตีฟหฺรื่องการที่เกี่ยวกับบทบัญญัติจากสุเราะฮ์อัลบาคอเราะฮ์ และ อันนิซาอฺ อัลอันอาม อัลอะอฺรอฟ อัลอันฟาล และอัตเตาบะฮ์ ศึกษาการอธิบาย(ตีฟหฺรื่อง)การอัลกุรอ่านที่เกี่ยวกับศาสนบัญญัติในสุเราะฮ์อัลอันอาม อัลอะอฺรอฟ อัลอันฟาล และอัตเตาบะฮ์	ปรับให้เหลือวิชาเดียวโดยผนวกคำอธิบายรายวิชาทั้งสองมาด้วยกันและเพิ่มเติมตามความเหมาะสม
09-014-216 อัลกุรอ่านว่าด้วยศาสนบัญญัติ 2 3(3-0-6) ศึกษาการอธิบาย (ตีฟหฺรื่อง)การอัลกุรอ่านที่เกี่ยวกับศาสนบัญญัติในสุเราะฮ์อัลอันอาม อัลอะอฺรอฟ อัลอันฟาล และอัตเตาบะฮ์	ยกเลิก	-
09-014-218 หะดีษว่าด้วยศาสนบัญญัติ 1 3(3-0-6) หะดีษว่าด้วยศาสนบัญญัติเกี่ยวกับอาหาร การล่าสัตว์ การเชือดสัตว์ การทำอะเกะฮ์ การทำกุรบาน และกระบวนการผลิตอาหารฮาลาลในประเทศไทย โดยเน้นในประเด็นปัญหาทางการปฏิบัติและปัญหาร่วมสมัย	09-014-218 หะดีษว่าด้วยศาสนบัญญัติ 3(3-0-6) หะดีษว่าด้วยศาสนบัญญัติเกี่ยวกับอาหารฮาลาลและฮารอม การล่าสัตว์ การเชือดสัตว์ การทำอะเกะฮ์ การทำกุรบาน และกระบวนการผลิตอาหารฮาลาลในประเทศไทย โดยเน้นการสืบค้นแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับสถานะของหะดีษในการแก้ปัญหาทางการปฏิบัติและปัญหาร่วมสมัย	ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชาเพื่อให้ทราบแหล่งที่มาของหลักฐาน

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการแก้ไข
09-014-219 หะดีษว่าด้วยศาสนบัญญัติ 2 3(3-0-6) หะดีษว่าด้วยศาสนบัญญัติเกี่ยวกับการสาบาน (กอซัม) การบนบาน (นะซัร) การเสนอสินจ้างรางวัล (ญออาลาฮฺ) การเก็บของหาย และการดูแลเด็กพลัดหลง (ลุกะอะฏะอะฮฺ) โดยเน้นในประเด็นปัญหาทางการปฏิบัติและปัญหาร่วมสมัย	ยกเลิก	-
09-014-220 ระบบศาลอิสลาม 3(3-0-6) ความเป็นมา ความหมาย ความสำคัญ และประเภทของศาลอิสลาม คุณสมบัติอำนาจหน้าที่ และจรรยาบรรณของผู้พิพากษา (กอฎี) การฟ้อง การพิจารณาและพิพากษาคดี การบังคับคดีตามคำพิพากษา และการอุทธรณ์คำพิพากษา ตลอดจนการดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการใช้กฎหมายอิสลามในประเทศไทย และการเปรียบเทียบระหว่างระบบศาลในอิสลามกับศาลไทย	09-014-220 ระบบศาลอิสลาม 3(3-0-6) ความเป็นมา ความหมาย ความสำคัญ และประเภทของศาลอิสลาม คุณสมบัติอำนาจหน้าที่ และจรรยาบรรณของผู้พิพากษา (กอฎี) การฟ้อง การพิจารณาและพิพากษาคดี การบังคับคดีตามคำพิพากษา และการอุทธรณ์คำพิพากษา ตลอดจนการดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการใช้กฎหมายอิสลามในประเทศไทย การไกล่เกลี่ยและกระบวนการยุติธรรมทางเลือกสำหรับสังคมมุสลิมในประเทศไทย	ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชาเพื่อให้ครอบคลุมการไกล่เกลี่ยและกระบวนการยุติธรรมทางเลือกสำหรับสังคมมุสลิมในประเทศไทย
09-014-221 กฎศาสนบัญญัติ 2(2-0-4) ประวัติความเป็นมา ความหมายของกฎศาสนบัญญัติ (เกาะวาอิดุลฟิกฮฺ) ทฤษฎีกับหลักการฟิกฮฺ ประเภทของเกาะวาอิตฟิกฮฺ สถานภาพและลำดับของเกาะวาอิตฟิกฮฺในการพิพากษาคดี และอรรถาธิบายปัญหาต่าง ๆ โดยใช้หลักเกาะวาอิดุลฟิกฮฺ	09-014-221 กฎศาสนบัญญัติ 2(2-0-4) ประวัติความเป็นมา ความหมายของกฎศาสนบัญญัติ (เกาะวาอิดุลฟิกฮฺ) ทฤษฎีกับหลักการฟิกฮฺ ประเภทของเกาะวาอิตฟิกฮฺ สถานภาพและลำดับของเกาะวาอิตฟิกฮฺในการพิพากษาคดี การวิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นปัญหาทางกฎหมายอิสลามในชีวิตประจำวันโดยใช้หลักเกาะวาอิดุลฟิกฮฺ	ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชาเพื่อให้ครอบคลุมการวิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นปัญหาทางกฎหมายอิสลามในชีวิตประจำวันโดยใช้หลักเกาะวาอิดุลฟิกฮฺ
09-014-222 วิธีการวิจัยทางกฎหมายอิสลาม 3(3-0-6) ระเบียบวิธีและขั้นตอนต่าง ๆ ของกระบวนการวิจัยทางกฎหมายอิสลาม แหล่งข้อมูลทางกฎหมายอิสลาม การเลือกหัวข้อวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และตีความ พร้อมทั้งการเขียนรายงานการวิจัยที่ถูกต้อง	09-014-222 วิธีการวิจัยทางกฎหมายอิสลาม 3(3-0-6) ระเบียบวิธีและขั้นตอนต่าง ๆ ของกระบวนการวิจัยทางกฎหมายอิสลาม การตรวจสอบกลั่นกรองข้อมูล (ตะหกีค) แหล่งข้อมูลทางกฎหมายอิสลาม การเลือกหัวข้อวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และตีความ พร้อมทั้งการเขียนรายงานการวิจัยที่ถูกต้อง	ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชาเพื่อให้ครอบคลุมการตรวจสอบกลั่นกรองข้อมูล (ตะหกีค)

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการแก้ไข
วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า 26 หน่วยกิต (แบบเอกเดี่ยว) วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า 11 หน่วยกิต (แบบเอก-โท)	วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า 23 หน่วยกิต (แบบเอกเดี่ยว) วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต (แบบเอก-โท)	
09-014-207 หลักกฎหมายอิสลาม 3 3(3-0-6) หลักการกำหนดหุกมโดยใช้หลักเกณฑ์การเปรียบเทียบ (กียาส) หลักการวิเคราะห์กรณีตัวอย่างขัดแย้งกัน (อิตตาอารรูฏ) การพิจารณาให้น้ำหนักระหว่างทัศนะที่แตกต่างกัน (อิตตารฎียะฮ์) โดยผ่านกระบวนการวิเคราะห์และวินิจฉัยอย่างมีระบบตามหลักวิชาการ	09-014-207 หลักกฎหมายอิสลาม 3 3(3-0-6) หลักการวิเคราะห์กรณีตัวอย่างขัดแย้งกัน (อิตตาอารรูฏ) การพิจารณาให้น้ำหนักระหว่างทัศนะที่แตกต่างกัน (อิตตารฎียะฮ์) โดยผ่านกระบวนการวิเคราะห์และวินิจฉัยอย่างมีระบบตามหลักวิชาการ	ปรับเนื้อหาที่ซ้ำซ้อนออก วิชาหลักกฎหมายอิสลาม 1 09-014-205
09-014-210 กฎหมายอิสลามเปรียบเทียบ 2 3(3-0-6) เปรียบเทียบแนวคิด หลักฐาน และวิธีการตีความของนักกฎหมายอิสลามในประเด็นหัวข้อร่วมสมัยในเรื่องต่างๆ เช่น ประเด็นทางด้านมุนากะฮะฮัต และมุอามะลาต เป็นต้น	คงเดิม	-
09-014-217 อัลกุรอานว่าด้วยศาสนบัญญัติ 3 3(3-0-6) ศึกษาอรรถาธิบาย(ตัฟซีร์)โองการอัลกุรอานที่เกี่ยวกับศาสนบัญญัติในสุเราะฮ์อัลเตาบะฮ์ อัลนุร และสะบะฮ์	ยกเลิก	-
09-014-224 ศาสนาโลก 3(3-0-6) ทฤษฎีการกำเนิดศาสนา วิวัฒนาการศาสนาประวัติศาสตร์และหลักธรรม คำสอนของศาสนาที่สำคัญ ๆ ของโลกโดยสังเขป	คงเดิม	-
09-014-225 สัมมนาทางกฎหมายอิสลาม 2(1-2-2) หลักการจัดสัมมนาและเข้าร่วมการสัมมนาในหัวข้อหรือประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาชารีอะฮ์ ทำการวิเคราะห์และสรุปผลการสัมมนา	09-014-225 สัมมนาทางกฎหมายอิสลาม 2(1-2-2) ความหมายของการสัมมนา องค์ประกอบของการสัมมนา วิธีการคัดเลือกหัวข้อเรื่องการสัมมนาทางกฎหมายอิสลาม การเข้าร่วมการสัมมนา มารยาทในการสัมมนา และการจัดสัมมนาในหัวข้อหรือประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับกฎหมายอิสลามวิเคราะห์สังเคราะห์และสรุปผลการสัมมนาเพื่อการพัฒนาองค์ความรู้หรือนวัตกรรมทาง	ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชาเพื่อให้ครอบคลุมมารยาทในการสัมมนา และการจัดสัมมนาในหัวข้อหรือประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับกฎหมายอิสลามการพัฒนาองค์ความรู้หรือ

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการแก้ไข
	กฎหมายอิสลาม	นวัตกรรมทางกฎหมายอิสลาม
09-014-226 เจตนารมณ์กฎหมายอิสลาม 2(2-0-4) ความหมายของมะกอดิฮ์อะฮ์อะฮ์ เป้าหมายหรือเจตนารมณ์ของการบัญญัติกฎหมายอิสลาม เจตนารมณ์ทั่วไป เจตนารมณ์เฉพาะแนวทางการหยั่งรู้ถึงเจตนารมณ์ของบทบัญญัติอิสลาม หลักการเกี่ยวกับอัญมณูรียาต อัลฮาซีญาต และอุตตะหะสีนาต	-ปรับให้เป็นรายวิชาเอกบังคับ	เนื่องจากเป็นรายวิชาที่สำคัญและจำเป็นสำหรับผู้เรียนในสาขาวิชานี้
09-014-227 กฎหมายอิสลามกับปัญหาร่วมสมัย 2(2-0-4) ศาสนบัญญัติอิสลามเกี่ยวปัญหาร่วมสมัยต่าง ๆ เช่น การผสมเทียม การวางแผนครอบครัว การทำแท้ง การสูบบุหรี่ การปลูกถ่ายอวัยวะ การซื้อขายอวัยวะ การวินิจฉัยการตาย การอุ้มบุญ การเสริมแต่งความงาม โดยมีกระบวนการกลุ่มและกระบวนการฝึกวิเคราะห์วินิจฉัยอย่างเป็นระบบ สามารถนำไปประยุกต์เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและชี้นำสังคมในอนาคต	09-014-227 กฎหมายอิสลามกับปัญหาร่วมสมัย 2(2-0-4) ศาสนบัญญัติอิสลามเกี่ยวประเด็นปัญหาร่วมสมัยต่าง ๆ เช่น การผสมเทียม การวางแผนครอบครัว การทำแท้ง การสูบบุหรี่ การปลูกถ่ายอวัยวะ การซื้อขายอวัยวะ การวินิจฉัยการตาย การอุ้มบุญ การเสริมแต่งความงาม การฉีดวัคซีน สกุลเงินในระบบดิจิทัล และประเด็นที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ โดยมีกระบวนการกลุ่มและกระบวนการฝึกวิเคราะห์วินิจฉัยอย่างเป็นระบบ สามารถนำไปประยุกต์เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและชี้นำสังคม	ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชาเพื่อให้ครอบคลุมประเด็นร่วมสมัย ได้แก่ การฉีดวัคซีน สกุลเงินในระบบดิจิทัล
09-014-228 หลักการบริหารและการจัดการในอิสลาม 2(2-0-4) ความหมาย และความสำคัญ ของการบริหารและการจัดการในอิสลาม ประวัติความเป็นมาของการบริหารและการจัดการในอิสลาม หลักการและทฤษฎีพื้นฐานทางการบริหารและการจัดการในอิสลาม หลักการวางแผน การเป็นผู้นำองค์กร หลักการจัดการและการบริหารองค์กร การกำกับติดตาม การควบคุม และการประเมินในอิสลาม โดยมีการศึกษากรณีตัวอย่างเพื่อมุ่งให้เกิดการพัฒนาผู้บริหารที่มีคุณธรรมจริยธรรมและ	คงเดิม	-

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการแก้ไข
ศาสนา		
09-014-229 สถานภาพสตรีในอิสลาม 2(2-0-4) สถานภาพและบทบาทของสตรีในสมัยญาฮิลียะฮ์ และในอิสลาม เปรียบเทียบสถานภาพระหว่างบุรุษกับสตรี ศาสนบัญญัติต่าง ๆ เกี่ยวกับสตรีทั้งในด้านอิบาดาต มุอามะลาต มุนากะฮาท และญิ นายาต สตรีที่ถูกกล่าวถึงในคัมภีร์อัลกุรอาน และสตรีตัวอย่างใน ประวัติศาสตร์ เปรียบเทียบสถานภาพของสตรีมุสลิมกับ สถานภาพสตรีในปัจจุบัน โดยเน้นประเด็นที่มักจะทำให้เกิด ความเข้าใจผิดต่อสถานภาพสตรีในอิสลาม	คงเดิม	-
09-014-230 กฎหมายเปรียบเทียบ 3(3-0-6) เปรียบเทียบความหมายและลักษณะของกฎหมายใน กฎหมายอิสลามและกฎหมายบ้านเมือง หุกมอ์ดัตกิลีฟิและหุ กมอ์ลวัฏอ์ในกฎหมายอิสลามและกฎหมายบ้านเมือง ตลอดจน ประเภทของกฎหมาย ที่มาของกฎหมาย ขอบเขตการใช้ กฎหมาย การตีความกฎหมาย และการอุดช่องว่างของกฎหมาย ในกฎหมายอิสลามและกฎหมายบ้านเมือง เปรียบเทียบบางเรื่อง ที่สำคัญระหว่างกฎหมายอิสลามกับประมวลกฎหมายอาญา และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	คงเดิม	-
09-014-231 กฎหมายว่าด้วยกิจการอิสลามในประเทศไทย 2(2-0-4) พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา พระราชกำหนด กฎกระทรวง กฎ และระเบียบต่างๆที่เกี่ยวข้องกับกิจการอิสลาม ในประเทศไทย เช่น พระราชบัญญัติว่าด้วยการใช้กฎหมาย อิสลามในเขตจังหวัดปัตตานี นราธิวาส ยะลา และสตูล พ.ศ. 2489 พระราชบัญญัติบริหารองค์กรอิสลาม พ.ศ. 2540	09-014-231 กฎหมายว่าด้วยกิจการอิสลามในประเทศไทย 2(2-0-4) พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา พระราชกำหนด กฎกระทรวง กฎ และระเบียบต่างๆที่เกี่ยวข้องกับกิจการอิสลามในประเทศไทย เช่น พระราชบัญญัติว่าด้วยการใช้กฎหมายอิสลามในเขตจังหวัดปัตตานี นราธิวาส ยะลา และสตูล พ.ศ. 2489 พระราชบัญญัติบริหารองค์กร อิสลาม พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจญ์ พ.ศ. 2524	ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชาให้ คร อ บ ค ลุ ม ก กุ ห ม า ย ที่ ประกาศใช้ในปัจจุบัน

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการแก้ไข
พระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจญ์ พ.ศ. 2524 พระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจญ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2532 และพระราชบัญญัติธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งกฎกระทรวง ระเบียบ และอื่นๆ ที่ออกตามกฎหมายเหล่านี้ และผลกระทบของการมีและใช้กฎหมายดังกล่าวต่อวิถีชีวิตของประชาชนโดยเฉพาะชาวไทยมุสลิม	พระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจญ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2532 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2559 และพระราชบัญญัติธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งกฎกระทรวง ระเบียบ และอื่นๆ ที่ออกตามกฎหมายเหล่านี้ และผลกระทบของการมีและใช้กฎหมายดังกล่าวต่อวิถีชีวิตของประชาชนโดยเฉพาะชาวไทยมุสลิม	
09-014-232 กฎหมายลักษณะครอบครัว 3(3-0-6) หลักกฎหมายลักษณะครอบครัว ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บรรพ 5 ลักษณะ 1-3	ยกเลิก	สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ของหลักสูตร (ELO) ระดับน้อย
09-014-233 กฎหมายลักษณะมรดก 3(3-0-6) หลักกฎหมายลักษณะมรดกตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บรรพ 6 ลักษณะ 1-6	ยกเลิก	สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ของหลักสูตร (ELO) ระดับน้อย
09-014-234 กฎหมายรัฐธรรมนูญ 3(3-0-6) ประวัติและสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญ และอำนาจประชาธิปไตย ระบบการปกครองและความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร ผู้ใช้อำนาจประชาธิปไตย สิทธิและเสรีภาพของราษฎร ตลอดจนควบคุม ความชอบ โดยรัฐธรรมนูญของกฎหมายทั่วไปของรัฐธรรมนูญ และสถาบันการเมืองตามรัฐธรรมนูญไทย	09-014-234 กฎหมายรัฐธรรมนูญ 3(3-0-6) ประวัติและสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญไทยในอดีต รัฐธรรมนูญไทยฉบับปัจจุบัน อำนาจอธิปไตย ระบบการปกครองและความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร ผู้ใช้อำนาจอธิปไตย สิทธิและเสรีภาพของประชาชน กระบวนการควบคุมกฎหมายมิให้ขัดต่อรัฐธรรมนูญ กระบวนการวินิจฉัยชี้ขาดคดีรัฐธรรมนูญในประเทศไทย	ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชาเพื่อให้ครอบคลุมกระบวนการวินิจฉัยชี้ขาดคดีรัฐธรรมนูญในประเทศไทย
09-014-235 การเมืองการปกครองในอิสลาม 3(3-0-6) ที่มาของอำนาจการปกครอง ระบบการปกครอง วิธีการได้มาซึ่งผู้นำ คุณสมบัติและบทบาทของผู้นำ การได้มาซึ่งผู้นำองค์กรอิสลามในประเทศไทย การสิ้นสุดความเป็นผู้นำในอิสลาม	09-014-235 การเมืองการปกครองในอิสลาม 3(3-0-6) ที่มาของอำนาจการปกครอง ระบบการปกครอง วิธีการได้มาซึ่งผู้นำ คุณสมบัติและบทบาทของผู้นำ การได้มาซึ่งผู้นำองค์กรอิสลามในประเทศไทย การสิ้นสุดความเป็นผู้นำในอิสลาม การวิเคราะห์สภาพการเมืองการปกครองในชุมชนมุสลิมโดยใช้หลักเกณฑ์ทางกฎหมายอิสลาม	ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชาเพื่อให้ครอบคลุมการวิเคราะห์สภาพการเมืองการปกครองในชุมชนมุสลิมโดยใช้หลักเกณฑ์ทางกฎหมายอิสลาม

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการแก้ไข
09-014-436 สหกิจศึกษา 6(0-18-0) การปฏิบัติงานในสถานประกอบการในลักษณะพนักงานชั่วคราว เพื่อให้ได้ประสบการณ์จากการไปปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย โดยจัดให้นักศึกษามีการเรียน และพัฒนาตนเองในมหาวิทยาลัยร่วมกับการจัดให้นักศึกษาไปปฏิบัติงานจริง	คงเดิม	-
09-014-423 สารนิพนธ์ 3(2-2-5) การเขียนเค้าโครงภาคินพนธ์ หรือโครงงาน ในหัวข้อพิเศษ เกี่ยวข้องกับสาขากฎหมายอิสลาม และได้รับการอนุมัติจากกรรมการสาขาวิชาให้ทำการศึกษาอย่างเป็นระบบตามหลักวิชาการ วิเคราะห์ สรุปรายงาน นำเสนอที่ประชุม และจัดพิมพ์เผยแพร่สู่สาธารณะ	คงเดิม	-
09-014-237 กฎหมายอิสลามว่าด้วยมูอามะลาต 2 3(2-2-5) ศาสนบัญญัติเกี่ยวกับมูอามะลาตในประเด็นที่ถกเถียงกันของนักเศรษฐศาสตร์มุสลิมร่วมสมัย เช่น การทำประกันประเภทต่างๆ การเช่าซื้อ การซื้อขายแบบอิ่นะฮ์ การซื้อขายแบบตะวัรรูก การปล่อยสินเชื่อบนการเงินอิสลาม การเล่นหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ การค้าขายแบบลูกโซ่ การสร้างเครือข่ายทางการค้า เป็นต้น	ยกเลิก	ยกเลิกโดยปรับปรุงเนื้อหาบางส่วนให้ไปอยู่ในรายวิชา 09-014-237 กฎหมายอิสลามว่าด้วยธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ
09-014-238 การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา 1(0-2-1) หลักการ แนวคิด กระบวนการสหกิจศึกษา ระเบียบข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง การเตรียมตัวเพื่อการฝึกงานในสถานประกอบการที่เหมาะสม ความรู้พื้นฐานในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการเพื่อนำไปพัฒนาตนเองตามมาตรฐานวิชาชีพของสาขาวิชา เช่น การพัฒนาบุคลิกภาพ ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร มนุษยสัมพันธ์ การทำงานเป็น	คงเดิม	-

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการแก้ไข
ทีม เป็นต้น ตลอดจนการนำเสนอโครงการและการเขียนรายงานวิชาการ		
09-014-219 หะดีษว่าด้วยศาสนบัญญัติ 2 3(3-0-6) หะดีษว่าด้วยศาสนบัญญัติเกี่ยวกับการสาบาน (กอสัม) การบนบาน (นะซัร) การเสนอสินจ้างรางวัล (ญูอาลาฮฺ) การเก็บ ของหาย และการดูแลเด็กพลัดหลง (ลูเกาะเฏาะฮฺ) โดยเน้นใน ประเด็นปัญหาทางการปฏิบัติและปัญหาพร้อมสมัย	ยกเลิก	สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ของ หลักสูตร (ELO) ระดับน้อย
09-014-217 อัลกรุอานว่าด้วยศาสนบัญญัติ 3 3(3-0-6) ศึกษาอรรถาธิบาย(ตัฟซีร)โองการอัลกรุอานที่ เกี่ยวกับศาสนบัญญัติในสุเราะฮ์อัตเตาบะฮ์ อัลนุร และสะบะฮ์	ยกเลิก	-
	09-014-237 กฎหมายอิสลามว่าด้วยธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ 3(3-0-6) ศาสนบัญญัติเกี่ยวกับธุรกิจฮาลาล การเข้าซื้อ การซื้อขายแบบ อินะฮฺ การซื้อขายแบบตะวัรรุค การปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงิน อิสลาม การซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ การค้าขายแบบลูกโซ่ การ สร้างเครือข่ายทางการค้า บทบาทของสถาบันการเงินอิสลาม การ เตรียมพร้อมสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ การวิเคราะห์ความเป็นไป ได้ทางธุรกิจ หลักจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจในอิสลาม	เพิ่มรายวิชานี้ เพื่อให้สอดคล้อง กับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และ ตามข้อเสนอแนะของ ผู้ประกอบการ
	09-014-239 ตำรานิพนธ์ทางกฎหมายอิสลาม 2(2-0-4) ค่านิยมตำรานิพนธ์ ประเพณี แนวทางการแต่งตำรานิพนธ์ ตำรา นิพนธ์ภาษาอาหรับและภาษามลายูที่ได้รับการยึดถือแพร่หลายใน ประเทศไทยและประเทศอาเซียน ศึกษากฎหมายอิสลามว่าด้วยอิดา ดาตหรือมูนากาฮาตผ่านตำรานิพนธ์ เช่น ตำราฟัตหุลมุฮินและมะนีเยะ ตุลมุศ็อลลี เป็นต้น	เพิ่มรายวิชานี้ เพื่อให้สอดคล้อง กับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และ ตามข้อเสนอแนะของ ผู้ประกอบการ

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการแก้ไข
	09-014-240 มาตรฐานฮาลาลสากล 3(3-0-6) กระบวนการผลิตอาหารฮาลาลตามมาตรฐานสากล สภาพความเป็น ฮาลาลของวัตถุดิบ กฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับฮาลาล ขั้นตอน การขอใบรับรองเครื่องหมายฮาลาลของประเทศไทย การส่งออก อาหารและผลิตภัณฑ์ฮาลาล	เพิ่มรายวิชานี้ เพื่อให้สอดคล้อง กับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และตามข้อเสนอแนะของ ผู้ประกอบการ
	09-014-241 ภาษาอาหรับเพื่อการบริหารจัดการฮาลาล 3(3-0-6) คำศัพท์ สำนวน บทสนทนาภาษาอาหรับที่ใช้ในการประสานงานและ การบริหารจัดการฮาลาล เทคนิคในการพูดเพื่อสื่อสารในการแสดง สินค้าการจัดนิทรรศการ การแสดงความคิดเห็น การเป็นผู้ดำเนิน รายการ การเขียนเอกสารทางการ	เพิ่มรายวิชานี้ เพื่อให้สอดคล้อง กับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และตามข้อเสนอแนะของ ผู้ประกอบการ
	09-014-243 ภาวะผู้นำและจรรยาบรรณของนักบริหารจัดการฮา ลาล 3(3-0-6) แนวคิดภาวะผู้นำ ลักษณะของผู้นำ ภาวะผู้นำของท่าน นบีและคุลา ฟาอ์รรอซีดีน การจัดระบบและวิธีการทำงานในอิสลาม การกำหนด วิสัยทัศน์สู่เป้าหมายขององค์กร การสร้างความรับผิดชอบร่วม การ บริหารความขัดแย้ง การสร้างทีม การจูงใจ หลักการบริหารจัดการฮา ลาลและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน	เพิ่มรายวิชานี้ เพื่อให้สอดคล้อง กับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และตามข้อเสนอแนะของ ผู้ประกอบการ

ภาคผนวก ค
ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี
พ.ศ. ๒๕๕๗

โดยเป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี ให้เกิดความเหมาะสมในการนำไปใช้และเพื่อให้สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ดังนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ พ.ศ. ๒๕๔๘ และโดยมติสภามหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ในคราวประชุมครั้งที่ ๕ เมื่อวันที่ ๒๐ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงออกข้อบังคับไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๗”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก ข้อบังคับมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๙ และให้ใช้ข้อบังคับฉบับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

“คณะ” หมายความว่า คณะหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะที่มีหน้าที่จัดการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

“คณะกรรมการประจำคณะ” หมายความว่า คณะกรรมการประจำคณะ สังกัดมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

“อาจารย์ที่ปรึกษา” หมายความว่า อาจารย์ที่คณะแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษาเกี่ยวกับการศึกษาของนักศึกษา

“อาจารย์ผู้สอน” หมายความว่า อาจารย์ที่คณะมอบหมายให้สอนรายวิชาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

“นักศึกษา” หมายความว่า นักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี

“กองส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน” หมายความว่า กองส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน สังกัดสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

“การขึ้นทะเบียน” หมายความว่า การที่มหาวิทยาลัยให้สภาพการเป็นนักศึกษาแก่ผู้ที่มาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาใหม่

“การรักษาสภาพ” หมายความว่า การที่นักศึกษารักษาสภาพการเป็นนักศึกษา

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศคำสั่ง หรือระเบียบปฏิบัติ ซึ่งไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ในกรณีที่มีปัญหาการตีความหรือการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ให้อธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัยและคำวินิจฉัยดังกล่าวถือเป็นที่สุด

หมวดที่ ๑

ระบบการจัดการศึกษา

ข้อ ๖ ระบบการจัดการศึกษา ให้ใช้ระบบทวิภาค และคิดเป็นหน่วยกิต

๖.๑ ในระบบทวิภาค แบ่งปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ คือ ภาคการศึกษาต้นและภาคการศึกษาปลาย และอาจมีภาคการศึกษาฤดูร้อนก็ได้ หนึ่งภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ ส่วนภาคการศึกษาฤดูร้อน มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๘ สัปดาห์ ทั้งนี้ต้องมีชั่วโมงเรียนของแต่ละรายวิชาเท่ากับชั่วโมงเรียนในภาคการศึกษาปกติ

๖.๒ การคิดหน่วยกิตในระบบทวิภาคหนึ่งหน่วยกิตให้มีระยะเวลาศึกษา ดังนี้

๖.๒.๑ รายวิชาภาคทฤษฎี ใช้เวลาบรรยาย หรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๖.๒.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลอง ไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๖.๒.๓ การฝึกงาน หรือการฝึกภาคสนาม หรือการฝึกอื่น ๆ ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๖.๒.๔ การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติให้มี ค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๖.๒.๕ การศึกษาด้วยตนเอง เป็นการศึกษาที่นักศึกษาต้องศึกษาหรือวิเคราะห์ด้วยตนเองเป็นหลัก โดยมีอาจารย์ผู้สอนให้คำปรึกษา ใช้เวลาไม่น้อยกว่า ๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ตลอด หนึ่งภาคการศึกษาปกติ หรือเทียบเท่าทั้งในห้องปฏิบัติการ และนอกห้องเรียนให้นับเป็น ๑ หน่วยกิต ทั้งนี้ให้ขึ้นอยู่กับรายละเอียดของหลักสูตร

๖.๒.๖ การศึกษาบางรายวิชาที่มีลักษณะเฉพาะ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดหน่วยกิตโดยใช้หลักเกณฑ์อื่นได้ตามความเหมาะสม

ข้อ ๗ มหาวิทยาลัย อาจจัดให้มีระบบการจัดการศึกษาอื่นด้วยก็ได้ เช่น ระบบไตรภาค ระบบชุดวิชา ระบบการสอนทางไกล และระบบอื่น ๆ โดยการจัดระบบการศึกษานั้น ๆ ต้องมีระยะเวลาศึกษาและจำนวนหน่วยกิต ในสัดส่วนที่เทียบเคียงได้กับระบบทวิภาค และให้ออกเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

อัตราค่าธรรมเนียมการศึกษาในระดับต่าง ๆ ให้เป็นไปตามบัญชีท้ายข้อบังคับนี้

หมวดที่ ๒ การรับเข้าศึกษา

ข้อ ๘ การรับบุคคลเข้าเป็นนักศึกษา สามารถดำเนินการได้ดังนี้

- ๘.๑ การรับผ่านระบบคัดเลือกของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- ๘.๒ การรับโดยวิธีรับตรงและวิธีพิเศษ
- ๘.๓ การรับเข้าศึกษาตามข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสถาบัน

หรือข้อตกลงของเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบัน

- ๘.๔ การรับโดยวิธีอื่นๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดโดยความเห็นชอบของ

สภามหาวิทยาลัย

ข้อ ๙ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษา

๙.๑ หลักสูตรปริญญาตรีจะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือกำลังศึกษาอยู่ในภาคสุดท้ายของการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

๙.๒ หลักสูตรปริญญาตรี(ต่อเนื่อง) จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือเทียบเท่า หรือระดับอนุปริญญา (๓ปี) หรือเทียบเท่า

๙.๓ เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติอื่นตามเกณฑ์คุณสมบัติผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรระดับปริญญาตรีสาขาวิชานั้น ๆ และหรือตามประกาศมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ที่เกี่ยวข้องกับการรับเข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีสาขาวิชานั้น ๆ

๙.๔ ไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง เรื้อรัง ที่แพร่กระจายได้ หรือโรคที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา

หมวดที่ ๓ การขึ้นทะเบียนและการรักษาสภาพ

ข้อ ๑๐ การขึ้นทะเบียน

๑๐.๑ คุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา

๑๐.๑.๑ เป็นผู้ที่มีมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์รับเข้าศึกษา

เรียบร้อยแล้ว

๑๐.๑.๒ เป็นผู้ยินยอมปฏิบัติตามข้อบังคับ คำสั่ง และประกาศต่าง ๆ

ของมหาวิทยาลัยและของคณะทุกประการ

๑๐.๒ ผู้ที่มีมหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาแล้วจะต้องรายงานตัวและขึ้นทะเบียน และชำระเงินค่าขึ้นทะเบียนและค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ตามวันและเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด มิฉะนั้นจะถือว่าสละสิทธิ์

๑๐.๓ หนังสือรับรองความประพฤติ และหนังสือค้ำประกันที่นำมายื่นในวัน

รายงานตัวจะต้องให้ผู้รับรองและผู้ค้ำประกันพร้อมกับพยานอีกสองคนลงลายมือชื่อให้เรียบร้อยก่อนนำมายื่น และถ้าปรากฏในภายหลังว่าเป็นลายมือชื่อปลอม มหาวิทยาลัยจะสั่งให้นักศึกษาผู้นั้นพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

ข้อ ๑๑ การรักษาสุขภาพ

๑๑.๑ นักศึกษาต้องรักษาสุขภาพเป็นประจำภาคการศึกษาและชำระเงินค่ารักษาสุขภาพและค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ภายในวันและเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๑.๒ กรณีที่นักศึกษารักษาสุขภาพแล้วปรากฏในภายหลังว่าต้องพ้นสภาพ การเป็นนักศึกษาเนื่องจากต้อออก ตามข้อ ๒๘ แห่งข้อบังคับนี้ ให้ถือว่าการรักษาสุขภาพนั้นเป็นโมฆะ และมหาวิทยาลัยจะคืนเงินค่าธรรมเนียมการรักษาสุขภาพให้กับนักศึกษา

๑๑.๓ นักศึกษาจะต้องเป็นผู้ยินยอมปฏิบัติตามข้อบังคับ คำสั่ง และประกาศต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยและของคณะทุกประการ

หมวดที่ ๔

การลงทะเบียนเรียน

ข้อ ๑๒ การลงทะเบียนเรียน

๑๒.๑ นักศึกษาทุกคนต้องลงทะเบียนเรียนและชำระเงินค่าธรรมเนียมการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษาให้เสร็จสิ้นภายในวันและเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๒.๒ ในกรณีที่มิเหตุอันสมควร มหาวิทยาลัยอาจจะประกาศงดการสอนรายวิชาใดรายวิชาหนึ่งหรือจำกัดจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชาใดรายวิชาหนึ่ง

๑๒.๓ ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ ให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียนได้ไม่ต่ำกว่า ๙ หน่วยกิตและไม่เกิน ๒๒ หน่วยกิต สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา

๑๒.๔ การลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาฤดูร้อนให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๙ หน่วยกิต

๑๒.๕ ในกรณีที่มีความจำเป็น การลงทะเบียนเรียนมากกว่าหรือน้อยกว่าที่กำหนดไว้ใน ข้อ ๑๒.๓ และ ๑๒.๔ อาจจะกระทำได้โดยความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและได้รับอนุมัติจากคณบดี

๑๒.๖ การลงทะเบียนรายวิชาที่จัดการศึกษาระบบอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ระบบทวิภาคให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๒.๗ นักศึกษาที่ไม่มาลงทะเบียนเรียนตามวันและเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด จะถูกปรับเป็นรายวันตามอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนด ทั้งนี้ให้ ยกเว้นวันหยุดราชการและวันหยุดนักขัตฤกษ์

๑๒.๘ เมื่อพ้นระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด มหาวิทยาลัยจะไม่อนุญาตให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียน เว้นแต่จะมีเหตุอันสมควรและต้องได้รับอนุมัติจากอธิการบดี

๑๒.๙ นักศึกษาที่ไม่ได้ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาปกติจะต้องยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษาตามข้อ ๓๗.๓ แห่งข้อบังคับนี้ มิฉะนั้นจะพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

๑๒.๑๐ นักศึกษาที่สอบคัดเลือกเข้าศึกษาได้มีสิทธิขอยกเว้นหรือโอนรายวิชา

ตามที่คณะ หรือมหาวิทยาลัยกำหนด

๑๒.๑๑ นักศึกษาที่เรียนครบหน่วยกิตตามหลักสูตรระดับปริญญาตรี และได้คะแนนเฉลี่ยสะสมถึงเกณฑ์ที่สำเร็จการศึกษาแล้วจะลงทะเบียนเรียนอีกไม่ได้ เว้นแต่จะเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรเพื่อขออนุมัติสองปริญญา

๑๒.๑๒ ในกรณีที่มีการลาพักของนักศึกษาเป็นโมฆะ ให้ถือว่าการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษาเป็นโมฆะด้วยและมหาวิทยาลัยจะคืนเงินค่าธรรมเนียมการศึกษาให้กับนักศึกษา

๑๒.๑๓ นักศึกษาทุกคนต้องผ่านการตรวจสอบสุขภาพประจำปีทุกชั้นปี ก่อนลงทะเบียนและชำระเงินค่าธรรมเนียมการศึกษาของภาคศึกษานั้น ให้เสร็จสิ้นภายในวันและเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๓ การลงทะเบียนเรียนซ้ำ

๑๓.๑ นักศึกษาที่ได้ R ตามหมวดที่ ๗ จะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นซ้ำทันทีที่มีการเปิดสอน นอกจากจะได้รับอนุมัติจากคณบดีให้เลื่อนกำหนดการลงทะเบียนเรียนได้

๑๓.๒ นักศึกษาจะลงทะเบียนเรียนซ้ำรายวิชาที่ได้ระดับคะแนนตั้งแต่ ๒.๐๐ ขึ้นไปหรือสัญลักษณ์ G หรือ P หรือ S มิได้ เว้นแต่จะเป็นรายวิชาที่มีการกำหนดไว้ในหลักสูตรเป็นอย่างอื่น การลงทะเบียนเรียนรายวิชาใดที่ผิดเงื่อนไขนี้ถือเป็นโมฆะ และจำนวนหน่วยกิต และค่าคะแนนของรายวิชาที่เรียนซ้ำนี้ต้องนำไปคิดรวมในระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมเพียงครั้งเดียวโดยพิจารณาผลการวัดและประเมินครั้งสุดท้ายสูงสุด เช่นเดียวกับรายวิชาอื่นๆ

๑๓.๓ ในกรณีที่นักศึกษาเรียนครบตามหลักสูตร และสอบผ่านรายวิชาตามหลักสูตรระดับปริญญาตรีแล้ว แต่ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึงเกณฑ์ที่จะสำเร็จการศึกษาก็อาจจะเรียนซ้ำเฉพาะรายวิชาที่ได้ระดับคะแนนต่ำกว่า A เพื่อยกระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมให้ถึงเกณฑ์สำเร็จการศึกษา จำนวนหน่วยกิตและค่าคะแนนของรายวิชาที่เรียนซ้ำนี้ ต้องนำไปคิดรวมในระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกครั้ง เช่นเดียวกับรายวิชาอื่น

๑๓.๔ การลงทะเบียนเรียนซ้ำจะได้ผลการเรียนสูงสุด แต่ไม่สูงกว่าผลการเรียน A และจะบันทึกผลการเรียน F ลงในใบแสดงผลการเรียนซึ่งนักศึกษาดังกล่าวจะไม่มีสิทธิ์ได้เกียรตินิยม

หมวดที่ ๕ การเพิ่มและถอนรายวิชา

ข้อ ๑๔ การเพิ่มรายวิชาจะกระทำได้ภายใน ๒ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติ หรือภายใน ๓ วันแรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน หรือภายในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด และต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา

ข้อ ๑๕ การถอนรายวิชาโดยใช้หลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

๑๕.๑ การถอนรายวิชาภายในหนึ่งในสี่ของระยะเวลาการศึกษารายวิชานั้น ในภาคการศึกษานั้น นับจากวันเริ่มตามปฏิทินการศึกษาของมหาวิทยาลัยหรือตามที่หลักสูตรกำหนด รายวิชาที่ถอน

นั้นจะไม่ปรากฏในใบแสดงผลการศึกษา (Transcript) และการถอนตามนัยนี้นักศึกษาสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเองผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

๑๕.๒ การถอนรายวิชาภายหลังจากเวลาที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๕.๑ ให้ดำเนินการถอนรายวิชา ภายในสี่สัปดาห์หลังการสอบกลางภาค ในภาคการศึกษานั้นนับจากวันเริ่มเรียนตามปฏิทินการศึกษาของมหาวิทยาลัยหรือตามที่หลักสูตรกำหนด รายวิชาที่ถอนนั้นจะได้ W จะปรากฏในใบแสดงผลการศึกษา การถอนตามนัยนี้จะต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา และให้ดำเนินการที่กองส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

ข้อ ๑๖ เมื่อมีการเพิ่มหรือถอนรายวิชาแล้ว จำนวนหน่วยกิตที่เรียนจะต้องไม่ขัดหรือแย้งกับข้อ ๑๒.๓ , ๑๒.๔ และ ๑๒.๕ แห่งข้อบังคับนี้

หมวดที่ ๖ การศึกษาแบบร่วมเรียน

ข้อ ๑๗ การศึกษาแบบร่วมเรียน (Audit) เป็นการศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้แบบไม่นับหน่วยกิต

ข้อ ๑๘ การลงทะเบียน การเพิ่ม และการถอนรายวิชาของการศึกษาแบบร่วมเรียน ให้ปฏิบัติตามหมวดที่ ๔ และ ๕ แห่งข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๙ รายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนแบบร่วมเรียน จะไม่นับหน่วยกิตรวมเข้าเป็นหน่วยกิตที่กำหนดไว้ตามหลักสูตร

ข้อ ๒๐ รายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนแบบร่วมเรียน จะถือหรืออ้างเป็นเงื่อนไขของรายวิชา (Prerequisite) ที่นับหน่วยกิตไม่ได้

ข้อ ๒๑ ถ้านักศึกษาลงทะเบียนเรียนรายวิชาใดแบบร่วมเรียนแล้วจะลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นซ้ำเพื่อจะนับหน่วยกิตในภายหลังมิได้ เว้นแต่ในกรณีที่มีการย้ายคณะหรือเปลี่ยนสาขาวิชา และรายวิชานั้นเป็นรายวิชาที่กำหนดให้มีการเรียนและนับหน่วยกิตในหลักสูตร

ข้อ ๒๒ การประเมินผลรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนแบบร่วมเรียน ให้ประเมินผลเป็น S หรือ U และให้ระบุคำว่า Audit ไว้ในวงเล็บต่อท้ายชื่อรายวิชา

หมวดที่ ๗

ระดับคะแนนตัวอักษร ความหมายและค่าคะแนน

ข้อ ๒๓ ระดับคะแนนตัวอักษร ความหมายและค่าคะแนน

ระดับคะแนนตัวอักษร	ความหมาย	ค่าคะแนนต่อหน่วยกิต
A	ผลการประเมินขั้นดีเยี่ยม (Excellent)	๔.๐
B+	ผลการประเมินขั้นดีมาก (Very Good)	๓.๕
B	ผลการประเมินขั้นดี (Good)	๓.๐
C+	ผลการประเมินขั้นดีพอใช้ (Fairly Good)	๒.๕
C	ผลการประเมินขั้นพอใช้ (Fair)	๒.๐
D+	ผลการประเมินขั้นอ่อน (Poor)	๑.๕
D	ผลการประเมินขั้นอ่อนมาก (Very Poor)	๑.๐
F	ผลการประเมินขั้นตก (Fail)	๐

ตัวอักษรอื่น ๆ ที่มีความหมายเฉพาะซึ่งแสดงสถานภาพการศึกษา คือ I IP R T และ W
ตัวอักษรเหล่านี้ไม่มีค่าคะแนน ยกเว้น T

ตัวอักษร	ความหมาย
I	ยังไม่สมบูรณ์ (Incomplete)
IP	กำลังดำเนินอยู่ (In progress)
R	เรียนซ้ำชั้น (Repeat)
T	รับโอน (Transferred)
W	การถอนรายวิชา (Withdrawal)

การวัดและประเมินผลเป็นสัญลักษณ์ มีความหมายดังนี้

ตัวอักษร	ความหมาย
G	ผลการศึกษาอยู่ในขั้นดี (Distinction)
P	ผลการศึกษาอยู่ในขั้นพอใช้ (Pass)
F	ผลการศึกษาอยู่ในขั้นตก (Fail)

ใช้สำหรับรายวิชาที่ไม่มีจำนวนหน่วยกิต หรือรายวิชาที่มีจำนวนหน่วยกิตที่หลักสูตรกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลเป็นสัญลักษณ์ G P F เช่น รายวิชาสหกิจศึกษา

S	ผลการศึกษาเป็นที่พอใจ ใช้สำหรับรายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิตเป็นหน่วยกิตสะสม (Satisfactory)
U	ผลการศึกษาไม่เป็นที่พอใจ ใช้สำหรับรายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิตเป็นหน่วยกิตสะสมไม่พอใจ (Unsatisfactory)

ใช้สำหรับรายวิชาที่ไม่มีจำนวนหน่วยกิตและไม่นับหน่วยกิตเป็นหน่วยกิตสะสม หรือรายวิชาที่นอกเหนือจากหลักสูตรกำหนดโดยให้มีการวัดและประเมินผลเป็นสัญลักษณ์ S U

ข้อ ๒๔ การใช้ตัวอักษร มีวิธีการดังนี้

๒๔.๑ ตัวอักษร A B+ B C+ C D+ D และ F ใช้ในกรณีต่อไปนี้

๒๔.๑.๑ รายวิชาที่นักศึกษาเข้าสอบและหรือมีผลงานที่ประเมินได้เป็น

ระดับคะแนน

๒๔.๑.๒ เปลี่ยนจาก I ภายในกำหนดเวลาของคณะที่รายวิชานั้นสังกัด

๒๔.๑.๓ การใช้ F นอกเหนือจากข้อ ๒๔.๑.๑, ๒๔.๑.๒ และ ๒๔.๑.๓ แล้ว

ยังใช้ได้กรณีต่อไปนี้คือ

(๑) นักศึกษาไม่เข้าสอบหรือถูกตัดสิทธิ์ไม่ให้เข้าสอบประจำภาค

(๒) นักศึกษาทำผิดระเบียบการสอบ และได้รับการตัดสินให้ได้ F ตามระเบียบ

เกี่ยวกับการสอบประจำภาคที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๓) เปลี่ยนจาก I เพราะนักศึกษาไม่เข้าสอบ หรือไม่ปฏิบัติงานที่อาจารย์

ผู้สอนกำหนดให้ ภายในกำหนดเวลาของคณะที่รายวิชานั้นสังกัด

(๔) การลงทะเบียนเรียนโดยไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของรายวิชาเรียนที่กำหนดใน

หลักสูตร

(๕) ไม่ถอนรายวิชาเรียนภายในเวลาที่กำหนด ตามข้อ ๑๕

(๖) ผ่าฝืนข้อบังคับ คำสั่งหรือประกาศของมหาวิทยาลัยทั้งนี้ต้องได้รับความ

เห็นชอบจากมหาวิทยาลัย

๒๔.๒ ตัวอักษร I ใช้ในกรณีต่อไปนี้

๒๔.๒.๑ นักศึกษาปฏิบัติงานยังไม่ครบตามเงื่อนไขที่อาจารย์ผู้สอนกำหนด

๒๔.๒.๒ นักศึกษาไม่สามารถเข้าสอบได้ด้วยเหตุสุดวิสัยโดยมีหลักฐานการ

ลาที่เชื่อถือได้

๒๔.๒.๓ การให้ I แก่นักศึกษาจะต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

ประจำคณะที่รายวิชานั้นสังกัด และได้รับการอนุมัติจากคณบดีที่รายวิชานั้นสังกัด

๒๔.๒.๔ เมื่อได้รับอนุมัติให้ได้ I แล้ว นักศึกษาต้องติดต่ออาจารย์ผู้สอน

เพื่อดำเนินการให้มีการวัดและประเมินผลภายใน ๒ สัปดาห์แรก ของภาคการศึกษาถัดไป หรือ ๑ สัปดาห์แรก

ของภาคฤดูร้อน หากว่านักศึกษาผู้นั้นได้ลงทะเบียนเรียนในภาคฤดูร้อนด้วย เมื่อพ้นกำหนดดังกล่าว ยังไม่

สามารถวัดและประเมินผลได้ สัญลักษณ์ I จะเปลี่ยนเป็น ระดับคะแนน F หรือ U หรือ W แล้วแต่กรณีโดย

ความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะที่รายวิชานั้นสังกัด หากรายวิชาได้มีการขยายเวลาให้เป็นอำนาจ

ของคณบดี ให้ขยายเวลาได้แต่ต้องระบุระยะเวลาในการสิ้นสุดให้ชัดเจน พร้อมแจ้งให้กองส่งเสริมวิชาการและ

งานทะเบียนทราบ

๒๔.๓ ตัวอักษร IP ใช้ในกรณีที่รายวิชานั้นที่เปิดสอนติดต่อกันมากกว่า ๑

ภาคการศึกษาซึ่งจะต้องวัดผลในภาคการศึกษาสุดท้ายของรายวิชานั้นและต้องประเมินผลเป็น A B+ B C+ C

D+ D หรือ F หรือผลประเมินแบบสัญลักษณ์ G P S U

๒๔.๔ ตัวอักษร R ใช้เฉพาะนักศึกษา ซึ่งสอบไม่ผ่านรายวิชาที่คณะได้กำหนดไว้

เท่านั้น

๒๔.๕ ตัวอักษร S และ U ใช้ในกรณีต่อไปนี้

๒๔.๕.๑ การประเมินผลรายวิชาที่กำหนดไว้ว่าไม่มีการประเมินผล เป็นระดับคะแนน หรือลงทะเบียนเรียนแบบร่วมเรียน

๒๔.๕.๒ เปลี่ยนจาก I ภายในกำหนดเวลาของคณะที่รายวิชานั้นสังกัดอยู่ สำหรับรายวิชาที่ได้กำหนดการประเมินผลเป็น S และ U

๒๔.๖ ตัวอักษร T ใช้ในกรณีของรายวิชาที่นักศึกษาได้รับอนุมัติให้ออนได้ด้วย ความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะที่รับโอน โดยใส่ไว้ช่องคะแนนในใบแสดงผลการศึกษา

๒๔.๗ ตัวอักษร W ใช้ในกรณีต่อไปนี้

๒๔.๗.๑ รายวิชาที่นักศึกษาได้รับอนุมัติให้ออนตามข้อ ๑๕.๒

๒๔.๗.๒ นักศึกษาได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

๒๔.๗.๓ นักศึกษาถูกสั่งพักการศึกษาในภาคการศึกษานั้น

หมวดที่ ๘

การวัดและประเมินผล

ข้อ ๒๕ การวัดผลและประเมินผลการศึกษา

๒๕.๑ มหาวิทยาลัยจัดให้มีการวัดผลสำหรับรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนไว้ในภาคการศึกษาหนึ่งๆ ไม่น้อยกว่าหนึ่งครั้ง และเมื่อทำการประเมินผลรายวิชาใดเป็นครั้งสุดท้ายแล้วถือว่า การเรียนรายวิชานั้นสิ้นสุดลง

๒๕.๒ อาจารย์ผู้สอนต้องแจ้งเกณฑ์การวัดและประเมินผลในแต่ละรายวิชาให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า

๒๕.๓ ทุกรายวิชาที่มีการลงทะเบียนเรียน นักศึกษาต้องมีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาการศึกษาทั้งหมด จึงจะมีสิทธิ์ได้รับการวัดและประเมินผลในแต่ละรายวิชาให้ใช้ระดับคะแนนตัวอักษร ตามหมวดที่ ๗

๒๕.๔ การประเมินผลการศึกษาเพื่อกำหนดระดับคะแนนเฉลี่ย (Grade Point Average=G.P.A)

๒๕.๕ วิธีคำนวณระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (Cumulative Grade Point Average=Cumulative G.P.A.)ให้ทำดังนี้

๒๕.๕.๑ ให้นำผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่างค่าคะแนนที่ได้กับจำนวนหน่วยกิตของแต่ละรายวิชาที่มีการประเมินผลเป็นค่าคะแนนเป็นตัวตั้งหารด้วยจำนวนหน่วยกิตสะสม (Cumulative Credits) ผลลัพธ์ที่ได้คือ ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

๒๕.๕.๒ การคำนวณคะแนนเฉลี่ยสะสมดังกล่าวข้างต้น ทั้งคะแนนเฉลี่ยประจำภาคการศึกษา และคะแนนเฉลี่ยสะสม ให้คำนวณเป็นค่าที่มีเลขทศนิยม ๒ ตำแหน่ง โดยไม่มีการปัดจากเศษทศนิยมตำแหน่งที่ ๓

๒๕.๖ รายวิชาที่มีค่าคะแนนทุกรายวิชาตามหลักสูตร จะต้องนำหน่วยกิตของรายวิชา นั้น ๆ ไปรวมเป็นตัวหารในการคำนวณหาระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมยกเว้นกรณีลงทะเบียนเรียนรายวิชาซ้ำ ให้นับหน่วยกิตเพียงครั้งเดียว โดยพิจารณาผลจากวัดและประเมินครั้งสูงสุด แต่หากเรียนซ้ำเนื่องจากได้ผลการเรียน F ไม่นับผลมาคิดเกรดเฉลี่ยสะสม แต่ระบุในหลักฐานใบแสดงผลการศึกษา

ข้อ ๒๖ การกำหนดนับชั้นปีนักศึกษา หากมีความจำเป็นต้องกำหนดชั้นปีนักศึกษาให้อยู่ในเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๒๗ การสอบ

๒๗.๑ การสอบแบ่งเป็น

๒๗.๑.๑ การสอบย่อย

๒๗.๑.๒ การสอบกลางภาค

๒๗.๑.๓ การสอบประจำภาค

๒๗.๑.๔ การสอบรวบยอด

๒๗.๑.๕ การสอบประเภทอื่น

๒๗.๒ การสอบย่อย การสอบกลางภาค เป็นการสอบในระหว่างภาคการศึกษาหนึ่ง ๆ ผลของการสอบอาจนำไปใช้พิจารณาเป็นส่วนหนึ่งร่วมกับผลสอบประจำภาคก็ได้ จำนวนครั้ง เวลา และวิธีการสอบให้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ผู้สอนหรือคณะที่รับผิดชอบรายวิชานั้น

๒๗.๓ การสอบประจำภาค หมายถึง การสอบครั้งสุดท้ายของแต่ละรายวิชา เมื่อเสร็จสิ้นการสอนในภาคการศึกษานั้น หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการสอบปลายภาค ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ว่าด้วยการสอบปลายภาค

๒๗.๔ การสอบรวบยอด หมายถึง การสอบเพื่อมีสิทธิ์ได้รับปริญญาสาขาใดสาขาหนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

๒๗.๕ การสอบประเภทอื่น หมายถึง การสอบที่นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ตามข้อบังคับนี้ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๒๘ การตักออก

๒๘.๑ การพิจารณาการตักออกให้พิจารณาผลการเรียนของนักศึกษาเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาฤดูร้อนของปีการศึกษานั้น ๆ และให้คิดเฉพาะรายวิชาที่มีค่าคะแนนโดยไม่นับถึงรายวิชาที่ได้

๒๘.๒ นักศึกษาจะถูกพิจารณาให้ตักออกในกรณีดังต่อไปนี้

๒๘.๒.๑ ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึง ๑.๕๐ เมื่อได้ลงทะเบียนเรียนมาแล้วและมีหน่วยกิตสะสมตั้งแต่ ๓๐-๕๙ หน่วยกิต

๒๘.๒.๒ ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึง ๑.๗๕ เมื่อได้ลงทะเบียนเรียนมาแล้วและมีหน่วยกิตสะสมตั้งแต่ ๖๐ หน่วยกิตขึ้นไป

๒๘.๒.๓ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาชีพที่มีกฎหมายอื่นกำหนดไว้มหาวิทยาลัยสามารถออกกฎระเบียบเพิ่มเติมได้

ข้อ ๒๙ การสำเร็จการศึกษา นักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาต้องมีคุณสมบัติครบตามเงื่อนไขต่อไปนี้

๒๙.๑ สอบผ่านรายวิชาครบตามหลักสูตร ดังนี้

๒๙.๑.๑ การนับหน่วยกิตในแต่ละรายวิชาให้นับครั้งเดียว

๒๙.๑.๒ ในกรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่ระบุไว้ในหลักสูตรว่าเป็นรายวิชาที่เทียบเท่ากัน ให้นับรายวิชาใดรายวิชาหนึ่งเป็นหน่วยกิตที่ได้

๒๙.๒ มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ และมีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมในรายวิชาที่คณะกำหนดไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐

๒๙.๓ มีคุณสมบัติตามข้อ ๒๙.๑ แห่งข้อบังคับนี้

๒๙.๔ มีความประพฤติเรียบร้อยตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๒๙.๕ ไม่อยู่ระหว่างการถูกสอบสวนทางวินัยนักศึกษาอย่างร้ายแรงตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยว่าด้วยวินัยนักศึกษา

๒๙.๖ มีคุณสมบัติอื่นตามที่หลักสูตรหรือคณะหรือมหาวิทยาลัยกำหนด

๒๙.๗ นักศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ตามข้อ ๒๙.๑ แต่ได้ศึกษาและสอบผ่าน

รายวิชาในหลักสูตรครบตามเกณฑ์ที่สามารถขอรับอนุปริญญาได้ คณะอาจพิจารณาให้เป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอนุปริญญา ทั้งนี้การให้อนุปริญญาต้องเป็นไปตามข้อ ๓๐.๒ แห่งข้อบังคับนี้

๒๙.๘ การนับวันที่สำเร็จการศึกษา ให้นับวันที่คณะกรรมการประจำคณะให้การรับรองการสำเร็จการศึกษา

หมวดที่ ๙

การอนุมัติปริญญาหรืออนุปริญญา

ข้อ ๓๐ ให้สภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติปริญญาหรืออนุมติอนุปริญญาแก่ผู้ได้รับการเสนอชื่อจากคณะตามหลักเกณฑ์ดังนี้

๓๐.๑ คณะโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะเป็นผู้เสนอชื่อนักศึกษาผู้สมควรได้รับอนุมัติปริญญาต่อสภามหาวิทยาลัย โดยผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อจะต้องมีคุณสมบัติตาม

๓๐.๑.๑ ไม่อยู่ในระหว่างการรับโทษทางวินัยที่ระบุให้งดการเสนอชื่อเพื่อรับปริญญาหรืออนุปริญญา

๓๐.๑.๒ ไม่เป็นผู้ค้างชำระหนี้สินกับทางมหาวิทยาลัย

๓๐.๑.๓ ผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษาตามที่มหาวิทยาลัย

กำหนด

๓๐.๒ ในกรณีที่คณะกำหนดให้มีการให้อนุปริญญา คณะเป็นผู้เสนอชื่อผู้สมควรได้รับอนุปริญญาต่อสภามหาวิทยาลัยโดยผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อจะต้องมีคุณสมบัติตามข้อ ๓๐.๑.๑ และข้อ ๓๐.๑.๒ และ ๓๐.๑.๓ แห่งข้อบังคับนี้และต้อง

๓๐.๒.๑ ได้ศึกษาและสอบผ่านรายวิชาต่าง ๆ ครบตามหลักสูตรแล้ว และมีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึง ๒.๐๐แต่ไม่ต่ำกว่า ๑.๗๕หรือ

๓๐.๒.๒ ได้ศึกษาและสอบผ่านรายวิชาต่าง ๆ ครบตามหลักสูตรอนุปริญญา และมีหน่วยกิตที่ได้และระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในเกณฑ์ที่หลักสูตรกำหนด

๓๐.๓ การขอแก้ไขการอนุมัติปริญญาหรืออนุมติอนุปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษาซึ่งสภามหาวิทยาลัยอนุมัติปริญญาหรืออนุปริญญาไปแล้ว ให้กระทำได้ภายในระยะเวลาไม่เกิน ๖๐ วัน นับแต่วันที่สภามหาวิทยาลัยมีมติอนุมัติ

ข้อ ๓๑ การให้เสนอชื่อและการให้ปริญญาเกียรตินิยม

๓๑.๑ นักศึกษาที่ได้รับการเสนอชื่อและเข้ารับปริญญาเกียรตินิยม จะต้องอยู่ในเกณฑ์ดังต่อไปนี้

๓๑.๑.๑ ศึกษาหลักสูตร ๔ ปี ภาคการศึกษาปกติ สำเร็จการศึกษาได้ ไม่น้อยกว่า ๖ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกินระยะเวลาปกติที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ทั้งนี้ไม่นับเวลาที่อนุมัติให้ลาพักการศึกษา

๓๑.๑.๒ ศึกษาหลักสูตร ๕ ปี ภาคการศึกษาปกติ สำเร็จการศึกษาได้ ไม่น้อยกว่า ๘ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกินระยะเวลาปกติที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ทั้งนี้ไม่นับเวลาที่อนุมัติให้ลาพักการศึกษา

๓๑.๑.๓ ศึกษาหลักสูตร ๖ ปี ภาคการศึกษาปกติ สำเร็จการศึกษาได้ ไม่น้อยกว่า ๑๐ ภาค การศึกษาปกติ และไม่เกินระยะเวลาปกติที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ทั้งนี้ไม่นับเวลาที่อนุมัติให้ลาพักการศึกษา

๓๑.๑.๔ ได้ศึกษาและผ่านการวัดผลและประเมินผล รายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตร และข้อกำหนดของสาขาวิชาที่จะรับปริญญา โดยไม่มีรายวิชาใดที่ได้สัญลักษณ์ F หรือ U หรือ W และต้องผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษาที่มหาวิทยาลัยกำหนดด้วย

๓๑.๑.๕ ไม่เคยเรียนซ้ำในรายวิชาใดรายวิชาหนึ่ง เพื่อเปลี่ยนระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

๓๑.๑.๖ ได้ปฏิบัติตามระเบียบต่าง ๆ และไม่อยู่ในระหว่างการรื้อถอนโทษทางวินัย และไม่มีหนี้สินใด ๆ ต่อมหาวิทยาลัย

๓๑.๑.๗ ได้ดำเนินการขอสำเร็จการศึกษา เพื่อขอรับปริญญาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๓๑.๒ คุณสมบัติของนักศึกษาที่จะได้รับการเสนอชื่อเพื่อรับปริญญาเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง ต้องมีคุณสมบัติครบถ้วน ดังนี้

๓๑.๒.๑ มีคุณสมบัติตามความในข้อ ๓๑.๑

๓๑.๒.๒ ได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ตั้งแต่ ๓.๕๐ ขึ้นไป

๓๑.๒.๓ ไม่เคยได้ระดับคะแนนต่ำกว่า ๒.๕๐ หรือคะแนนตามตัวอักษร C+ หรือสัญลักษณ์ F หรือ U ในรายวิชาใดๆ

๓๑.๒.๔ ใช้เวลาศึกษาตามแผนการศึกษาต่อเนื่องกัน ของสาขาวิชาที่ได้รับปริญญา

๓๑.๒.๕ ไม่เคยเป็นผู้มีประวัติในการรับการลงโทษ เนื่องจากผิดวินัยร้ายแรง

๓๑.๓ คุณสมบัติของนักศึกษาที่จะได้รับการเสนอชื่อเพื่อรับปริญญาเกียรตินิยมอันดับสอง ต้องมีคุณสมบัติครบถ้วน ดังนี้

๓๑.๓.๑ มีคุณสมบัติตามความในข้อ ๓๐.๑

๓๑.๓.๒ ได้รับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๓.๒๕ ขึ้นไป

๓๑.๓.๓ ไม่เคยได้รับคะแนนต่ำกว่า ๒ หรือคะแนนตามตัวอักษร C ไม่เคยได้รับคะแนน F หรือ U ในรายวิชาใด ๆ

๓๑.๓.๔ ใช้เวลาศึกษาตามแผนการศึกษาต่อเนื่องกัน ของสาขาวิชาที่ได้รับปริญญา

๓๑.๓.๕ ไม่เคยเป็นผู้มีประวัติในการรับการลงโทษ เนื่องจากผิดวินัยร้ายแรง

๓๑.๓.๖ มหาวิทยาลัยจะเสนอชื่อนักศึกษาที่สิทธิ์ได้รับการเสนอชื่อเพื่อรับปริญญาหรือปริญญาเกียรตินิยมในสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อขออนุมัติปริญญาต่อสภามหาวิทยาลัย

๓๑.๔ ในกรณีที่นักศึกษามีคุณสมบัติครบถ้วนตามความในข้อ ๓๐.๑ แต่ประสงค์จะขอเลื่อนการเสนอชื่อเพื่อรับปริญญาออกไป โดยมีเหตุผลสมควร ต้องให้คณะกรรมการประจำคณะพิจารณาเสนอต่ออธิการบดี อธิการบดีมีอำนาจตัดสินชี้ขาดเป็นรายกรณี ๆ ไป

๓๑.๕ ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับ และมีอำนาจตัดสินชี้ขาดในกรณีมีปัญหาที่ข้อบังคับนี้มิได้กำหนดไว้ แล้วนำเรื่องเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อทราบต่อไป

๓๑.๖ การให้ปริญญาเกียรตินิยมสำหรับนักศึกษาในหลักสูตรสถาบันสมทบให้เป็นไปตามข้อ ๓๑.๑ ๓๑.๒ และข้อ ๓๑.๓ ในข้อบังคับนี้

ข้อ ๓๒ การเพิกถอนปริญญาหรืออนุปริญญา

กรณีที่มหาวิทยาลัยตรวจพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาซึ่งสภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติปริญญาหรืออนุปริญญาไปแล้ว มีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามข้อ ๙ ข้อ ๒๙ และข้อ ๓๐ แห่งข้อบังคับนี้ ให้สภามหาวิทยาลัยพิจารณาเพิกถอนปริญญาหรืออนุปริญญา โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติปริญญาหรืออนุปริญญาให้กับบุคคลนั้น

ข้อ ๓๓ ในกรณีที่มีเหตุผลที่จำเป็นและสมควร มหาวิทยาลัยอาจพิจารณาให้ผู้สำเร็จการศึกษาผู้หนึ่งผู้ใดเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรก็ได้ โดยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้ออกเป็นประกาศมหาวิทยาลัย

หมวดที่ ๑๐

การย้ายโอนนักศึกษา

ข้อ ๓๔ การรับโอนนิสิตนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น

๓๔.๑ นิสิตนักศึกษาจากสถาบันอื่น ซึ่งมหาวิทยาลัยรับรองวิทยฐานะเทียบเท่ามหาวิทยาลัยถ้าคุณสมบัติและผลการเรียนอยู่ในมาตรฐานของมหาวิทยาลัย การรับโอนจะกระทำได้ต่อเมื่อมีที่สำหรับเข้าศึกษาว่างพอในหลักสูตรที่ขอเข้าศึกษา และให้คณะกรรมการประจำคณะหรือผู้ที่อธิการบดีมอบหมาย ที่จะรับเข้าศึกษาเป็นผู้พิจารณารับโอนโดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

๓๔.๑.๑ นักศึกษาที่จะได้รับการพิจารณารับโอนจะต้องไม่เป็นผู้ที่พ้นสภาพการเป็นนิสิตนักศึกษาจากสถาบันเดิม และต้องได้ศึกษาอยู่ในสถาบันเดิมมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษา ปกติ ทั้งนี้ ไม่นับภาคการศึกษาที่ลาพัก และต้องได้รับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๒.๐๐ ขึ้นไป

๓๔.๑.๒ นักศึกษาที่ประสงค์จะโอนมาศึกษา จะต้องส่งใบสมัครการขอโอนย้าย ถึงกองส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน ไม่น้อยกว่า ๘ สัปดาห์ ก่อนวันลงทะเบียนเปิดภาคการศึกษาของภาคการศึกษาที่ประสงค์จะเข้ารับการศึกษานั้นพร้อมกับแนบเอกสารใบรายงานผลการศึกษา และคำอธิบายรายวิชาของหลักสูตรเดิมมายังมหาวิทยาลัยโดยตรง

๓๔.๑.๓ หลักเกณฑ์การเทียบโอนรายวิชาและจำนวนหน่วยกิตให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

๓๔.๑.๔ นักศึกษาที่โอนมาจากสถาบันอื่น มีสิทธิ์เรียนในมหาวิทยาลัยได้ใน

ระยะเวลาไม่เกินสองเท่าของจำนวนปีที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่เข้าศึกษา โดยนับรวมเวลาเรียนจากสถาบันเดิมด้วย

๓๔.๒ นักศึกษาที่โอนมาจากสถาบันอื่น มีสิทธิ์เรียนในมหาวิทยาลัยได้
 ในระยะเวลาไม่เกินสองเท่าของจำนวนปีที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่เข้าศึกษา โดยนับรวมเวลาเรียนจากสถาบันเดิมด้วย

๓๔.๓ การคิดระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมสำหรับนักศึกษาที่โอนมาจากสถาบันอื่น
 มหาวิทยาลัยจะไม่นำระดับคะแนนของรายวิชาที่เทียบโอนจากสถาบันเดิม มาคำนวณระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม โดยจะกำหนดสัญลักษณ์ T ในใบแสดงผลการศึกษา

ข้อ ๓๕ การย้ายคณะเรียน

๓๕.๑ การย้ายคณะเรียนจะกระทำต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจาก
 คณะกรรมการประจำคณะของคณะที่กำลังศึกษาและคณะที่ประสงค์ขอย้ายเข้าศึกษา

๓๕.๒ นักศึกษาที่มีสิทธิ์ขอย้ายคณะเรียน จะต้องมีความสมบูรณ์ดังต่อไปนี้

๓๕.๒.๑ เป็นนักศึกษาที่ยังมีสิทธิ์เรียนในคณะเดิม

๓๕.๒.๒ ไม่เคยย้ายคณะเรียนมาก่อน

๓๕.๒.๓ มีเวลาศึกษาอยู่ในคณะเดิมไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ
 และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต ทั้งนี้ ไม่นับรวมภาคการศึกษาที่ลาพักหรือถูกให้พัก

๓๕.๒.๔ การกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้นักศึกษาย้ายเข้าศึกษา ให้อยู่
 ในดุลยพินิจของคณะกรรมการประจำคณะที่นักศึกษาขอย้ายเข้า

๓๕.๒.๕ นักศึกษาที่ได้รับการอนุมัติให้ย้ายคณะหรือสาขาวิชา อาจมีสิทธิ์
 ได้รับการเทียบโอน หรือรับโอนบางรายวิชา รายวิชาที่ได้รับการเทียบโอนหรือรับโอนให้ได้สัญลักษณ์หรือระดับ
 คะแนนเดิมให้นำหน่วยกิตรายวิชาดังกล่าวเป็นหน่วยกิตสะสม และนำมาคำนวณแต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม
 โดยนักศึกษาต้องดำเนินการขอเทียบโอนให้แล้วเสร็จภายในภาคการศึกษาแรกที่ได้รับอนุมัติให้ย้ายคณะหรือ
 สาขาวิชา

๓๕.๒.๖ การรับโอนรายวิชาที่เป็นรายวิชาเดียวกันกับรายวิชาในหลักสูตร
 หรือสาขาวิชาใหม่ รายวิชานั้นจะต้องมีระดับคะแนน ตั้งแต่ C ขึ้นไป

๓๕.๓ นักศึกษาที่ประสงค์จะย้ายคณะหรือสาขาวิชา จะต้องยื่นเอกสารต่าง ๆ
 ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดต่อฝ่ายวิชาการคณะ ผ่านคณะที่กำลังศึกษาทั้งนี้นักศึกษาจะต้องยื่นเอกสาร
 ดังกล่าวก่อนเริ่มภาคการศึกษาที่ขอย้ายอย่างน้อย ๔ สัปดาห์และคณะดำเนินการแจ้งให้กองส่งเสริมวิชาการและ
 งานทะเบียนทราบเพื่อดำเนินการต่อไป

๓๕.๔ หลักเกณฑ์การเทียบโอนรายวิชาและอื่น ๆ มีดังนี้

๓๕.๔.๑ เป็นผู้ที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ และผ่านการ
 คัดเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยได้อีก อาจมีสิทธิ์ได้รับการเทียบโอนหรือรับโอนบางรายวิชา โดยนักศึกษา
 ต้องดำเนินการยื่นคำร้องขอเทียบโอนรายวิชาให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๓๕.๔.๒ การเทียบรายวิชาที่จะโอน ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการที่
 ได้รับการแต่งตั้งในการพิจารณาเทียบโอน

๓๕.๔.๓ ต้องรับโอนหน่วยกิตของรายวิชาที่เทียบกันได้ทั้งหมด

๓๕.๔.๔ การเทียบโอนหรือรับโอนรายวิชาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นทั้ง
 ภายในและต่างประเทศต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะก่อน

๓๕.๔.๕ รายวิชาที่ได้รับการเทียบโอนหรือรับโอน ให้ได้สัญลักษณ์หรือระดับคะแนนเดิม ให้นำหน่วยกิตรายวิชาดังกล่าวเป็นหน่วยกิตสะสมและนำมาคำนวณแต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมยกเว้นรับโอนต่างสถาบันให้สัญลักษณ์ T

๓๕.๕ นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ย้ายมีสิทธิ์เรียนในหลักสูตรที่ย้ายเข้าศึกษาไม่เกินสองเท่าของจำนวนปีที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนั้น โดยนับจากวันที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย

๓๕.๖ การคิดระดับคะแนนเฉลี่ยสำหรับนักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ย้าย ให้คำนวณระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมจากรายวิชาทั้งหมดที่รับโอนมาจากหลักสูตรเดิม รวมกับรายวิชาที่เรียนในหลักสูตรใหม่ที่ย้ายเข้าศึกษาด้วย

ข้อ ๓๖ การเปลี่ยนสาขาวิชาเอก ให้เป็นไปตามประกาศของแต่ละคณะ

หมวดที่ ๑๑

การลา การพ้นสภาพนักศึกษาและการคืนสภาพนักศึกษา

ข้อ ๓๗ การลา

๓๗.๑ การลาแบ่งเป็น ๓ประเภท ดังนี้

๓๗.๑.๑ การลาป่วยหรือลาภิก

๓๗.๑.๒ การลาพักการศึกษา

๓๗.๑.๓ การลาออก

๓๗.๒ การลาป่วยหรือลาภิก นักศึกษาจะลาได้ในกรณีที่มีเวลาเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด มิฉะนั้นจะต้องขอลาพักการศึกษา และการลาที่เกี่ยวข้องกับการสอบให้เป็นไปตามข้อ ๒๗ แห่งข้อบังคับนี้ และตามรายละเอียดที่มหาวิทยาลัยกำหนดนอกเหนือจากนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของอธิการบดี

๓๗.๓ การลาพักการศึกษา

๓๗.๓.๑ นักศึกษาอาจจะได้รับอนุญาตให้ลาพักการศึกษา

ในกรณีใดกรณีหนึ่งต่อไปนี้

(๑) ถูกเกณฑ์หรือระดมเข้ารับราชการทหาร

(๒) รับทุนแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างประเทศหรือทุนอื่นใด ซึ่ง

มหาวิทยาลัยเห็นสมควรสนับสนุน

(๓) เป็นโรคติดต่อร้ายแรงตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข หรือโรคทางจิตเวช โดยรับการวินิจฉัยจากแพทย์ประจำโรงพยาบาลที่มหาวิทยาลัยกำหนด จนกว่าได้ใบรับรองจากแพทย์ว่าหายปกติ

(๔) เหตุผลอื่นๆ ที่คณะเห็นสมควร

๓๗.๓.๒ วิธีปฏิบัติในการลาพัก ให้นักศึกษาหรือผู้ปกครอง(กรณีที่นักศึกษาไม่อาจทำด้วยตนเองได้) ยื่นใบลาพร้อมหลักฐานอื่น ๆ ตามที่คณะกำหนดผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้คณบดีเจ้าสังกัดเป็นผู้พิจารณาอนุญาต ทั้งนี้ นักศึกษาจะต้องดำเนินการไม่น้อยกว่าสองสัปดาห์ก่อนวันแรกของการสอบประจำภาคตามปฏิทินการศึกษาที่มหาวิทยาลัยกำหนด ยกเว้นกรณีที่มีสาเหตุสุดวิสัยให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะ

๓๗.๓.๓ นักศึกษาจะลาพักการศึกษาได้ครั้งละไม่เกินหนึ่งภาคการศึกษา

ปกติ เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็นหรือเหตุสุดวิสัย อาจให้ลาพักการศึกษาระหว่างปีการศึกษาได้ โดยต้องได้รับอนุมัติจากอธิการบดี

๓๗.๓.๔ นักศึกษาที่ได้รับอนุญาตให้ลาพักการศึกษาต้องชำระค่าธรรมเนียมรักษาสถานภาพนักศึกษา ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๓๗.๔ การลาออก นักศึกษาต้องยื่นใบลาออกพร้อมหนังสือรับรองของผู้ปกครอง และต้องไม่มีหนี้สินใดๆ ต่อมหาวิทยาลัยโดยผ่านการพิจารณาของอาจารย์ที่ปรึกษาและคณบดีที่นักศึกษาสังกัด เพื่อให้มหาวิทยาลัยพิจารณาอนุญาต

๓๗.๕ หลักฐานที่ใช้ประกอบในการลาต่าง ๆ ประกอบด้วย

๓๗.๕.๑ ใบลา ตามรูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๓๗.๕.๒ ใบรับรองแพทย์ (กรณีลาเนื่องจากป่วย) ตามที่มหาวิทยาลัย

กำหนด

๓๗.๕.๓ หนังสือรับรองจากผู้ปกครอง และหนังสือแสดงความเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษากรณีลาป่วยหรือลากิจเกิน ๑๕ วัน หรือลาพักการศึกษาหรือลาออก

๓๗.๕.๔ หนังสือแสดงความเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา การลาทุกประเภทต้องผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา

๓๗.๕.๕ หลักฐานเอกสารประกอบอื่นแล้วแต่กรณี เช่น เอกสารการได้รับอนุมัติให้ไปฝึกปฏิบัติงานที่ต่างประเทศ การเรียกตัวเข้ารับราชการทหาร เป็นต้น

๓๗.๕.๖ หลักฐานเอกสารแสดงการปลอดหนี้สินค้างชำระต่อมหาวิทยาลัย กรณีลาออกหรือลาพักการศึกษา

๓๗.๖ การลาพักการศึกษาและการลาออก เมื่อได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว ให้ถือว่าวันอนุญาตเป็นวันที่มีผลในการลา และให้คณะเจ้าสังกัดนำเสนอเอกสารการลานั้นไปยัง กองส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินการต่อไป

๓๗.๗ การลาทุกระณี จะไม่ได้รับสิทธิยกเว้นจากข้อบังคับ และระเบียบอื่นใดของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๓๘ การพ้นสภาพนักศึกษา นักศึกษาจะพ้นสภาพนักศึกษาตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

๓๘.๑ ตาย

๓๘.๒ ลาออก

๓๘.๓ ตกออก

๓๘.๔ ถูกสั่งให้พ้นสภาพนักศึกษาตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

๓๘.๕ ขาดคุณสมบัติการเข้าเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัย ตามข้อบังคับ

มหาวิทยาลัย

๓๘.๖ เรียนสำเร็จตามหลักสูตร และได้รับอนุมัติปริญญาหรืออนุปริญญาจากสภามหาวิทยาลัยโดยให้ถือว่าวันที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติปริญญา เป็นวันพ้นสภาพนักศึกษา เว้นแต่กรณีที่เป็นนักศึกษาในหลักสูตรเพื่อขออนุมัติสองปริญญา

๓๘.๗ ไม่ลงทะเบียนเรียนให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนดในแต่ละภาคการศึกษาโดยมิได้ลาพักการศึกษาตามข้อบังคับ

๓๘.๘ ไม่ชำระค่าธรรมเนียมเพื่อขึ้นหรือรักษาสภาพภายในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนดในแต่ละภาคการศึกษา ยกเว้นในกรณีเหตุสุดวิสัยที่มหาวิทยาลัยเห็นสมควร

๓๘.๙ ศึกษาในมหาวิทยาลัยเกินจำนวนสองเท่าของระยะเวลาการศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ทั้งนี้ให้นับรวมระยะเวลาที่ลาพักหรือถูกพักการศึกษาด้วย

๓๘.๑๐ ปลอมแปลงลายมือชื่อผู้ปกครอง หรือลายมือชื่อบุคคลอื่น เพื่อใช้เป็นหลักฐานเพื่อต่อมหาวิทยาลัยตามข้อ ๑๐.๓ แห่งข้อบังคับนี้

๓๘.๑๑ ต้องโทษโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเว้นแต่ความผิดเหตุโทษ หรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท

๓๘.๑๒ โอนไปเป็นนิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาอื่น

๓๘.๑๓ นักศึกษาที่มีการทุจริตในการสอบ

๓๘.๑๔ อื่น ๆ ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๓๙ การคืนสภาพนักศึกษา

๓๙.๑ นักศึกษาที่พ้นสภาพนักศึกษาอันเนื่องจากสาเหตุต่อไปนี้ อาจขอคืนสภาพนักศึกษาได้

๓๘.๑.๑ พ้นสภาพตามข้อ ๓๘.๒, ๓๘.๘, ๓๘.๙ และ ๓๘.๑๔ หรือ

๓๘.๑.๒ พ้นสภาพเนื่องจากได้รับการประเมินให้ได้อักษร I และถูกประเมินให้ตกออก โดยยังไม่ได้แก้ผลการประเมินอักษร I

๓๙.๒ หลักเกณฑ์และวิธีการขอคืนสภาพนักศึกษา ให้ออกเป็นประกาศมหาวิทยาลัย

หมวดที่ ๑๒

บทกำหนดโทษ

ข้อ ๔๐ นักศึกษาที่กระทำผิด หรือฝ่าฝืนข้อบังคับนี้ ต้องรับโทษทางวิชาการตามที่ระบุไว้ในข้อ ๔๑ แห่งข้อบังคับนี้ และอาจจะถูกลงโทษทางวินัยตามที่ระบุไว้ในข้อบังคับมหาวิทยาลัยว่าด้วยวินัยนักศึกษาอีกส่วนหนึ่งด้วย

ข้อ ๔๑ โทษทางวิชาการ มี ๔ สถาน ดังนี้

๔๑.๑ ให้ปรับตกรายวิชาที่เป็นกรณีสาเหตุการกระทำผิดหรือการฝ่าฝืนข้อบังคับนี้ เช่น ทุจริตในการสอบ การลงทะเบียนเรียนผิดเงื่อนไขของรายวิชาหรือมีเวลาเรียนและหรือเวลาสอบซ้ำซ้อนกัน ทั้งนี้ด้วยความเห็นชอบมหาวิทยาลัย

๔๑.๒ ให้ปรับตกในทุกรายวิชาที่เข้าสอบก่อนและรายวิชาที่กระทำผิดตามข้อบังคับนี้สำหรับภาคการศึกษานั้น

๔๑.๓ ให้ปรับตกทุกรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน สำหรับภาคการศึกษานั้น

๔๑.๔ ให้อธิการบดีเสนอสภามหาวิทยาลัยวินิจฉัยให้พ้นสภาพจากการเป็นนักศึกษาแต่ทั้งนี้ให้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

ข้อ ๔๒ การดำเนินการเมื่อมีการกระทำผิด หรือฝ่าฝืนข้อบังคับนี้

๔๒.๑ ให้ผู้ที่ตรวจพบว่านักศึกษากระทำความผิดหรือฝ่าฝืนข้อบังคับนี้ รวบรวมหลักฐานข้อเท็จจริงต่าง ๆ รายงานเสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะเพื่อพิจารณาและเสนอโทษ

๔๒.๒ ให้คณะเสนอผลการพิจารณาโทษต่อมหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาความเหมาะสมขั้นหนึ่ง โดยให้ออกาสนักศึกษาได้ชี้แจงข้อเท็จจริง ทั้งนี้ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน หลังจกวันสุดท้ายของการส่งผลการเรียนตามปฏินการศึกษาของมหาวิทยาลัย

๔๒.๓ ให้เลขานุการของคณะกรรมการประจำคณะบันทึกประวัติการลงโทษ
พร้อมแจ้งให้กองส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนทราบ และแจ้งผู้ปกครองของนักศึกษาผู้นั้นทราบเป็นลาย
ลักษณ์อักษร

ข้อ ๔๓ นักศึกษาที่ถูกส่งลงโทษตามข้อบังคับนี้ หรือไม่ได้รับอนุมัติปริญญา หรืออนุมัติ
อนุปริญญาตามข้อ ๓๐ อาจอุทธรณ์ได้ตามหลักเกณฑ์ดังนี้

๔๓.๑ ให้นักศึกษาผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่ออธิการบดีภายในกำหนด ๓๐ วันนับแต่วันทราบคำสั่งลงโทษ

๔๓.๒ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อของผู้ทธรณ์

๔๓.๓ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษให้อุทธรณ์ได้สำหรับตนเองเท่านั้น จะอุทธรณ์แทนคนอื่นหรือมอบหมายให้คนอื่นอุทธรณ์แทนไม่ได้

ข้อ ๔๔ ให้อธิการบดีมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัย มีคำสั่งเพิ่มโทษ ลดโทษ หรือยกโทษตามควรแก่กรณีโดยความเห็นชอบของที่ประชุมคณบดีให้ถือเป็นที่สุด ยกเว้นกรณีให้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาให้เสนอสภามหาวิทยาลัยวินิจฉัย

กรณีการอุทธรณ์การไม่ได้รับอนุมัติปริญญาหรืออนุปริญญา ให้อธิการบดีเสนอความเห็นต่อ
สภามหาวิทยาลัยเพื่อวินิจฉัย

คำวินิจฉัยของอธิการบดีตามวรรคหนึ่ง และของสภามหาวิทยาลัยตามวรรคสอง ให้ถือเป็นที่สุดแล้วแจ้งคำวินิจฉัยเป็นหนังสือให้ผู้อำนวยการภายใน ๑๕ วัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗

Answer.

(ศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์กระแส ชนะวงศ์)

นายกสภามหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

ภาคผนวก ง
ประวัติและผลงานของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

8. ผลงานวิชาการ

1. เจ๊ะเหล๊ะ แยกพงศ์. (2559). อิสรภาพของผู้พิพากษาในระบบกฎหมายอิสลามและกฎหมายไทย [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 3(1), 82-93.
2. เจ๊ะเหล๊ะ แยกพงศ์. (2560). การชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานในกฎหมายอิสลาม. ในการประชุมวิชาการระดับชาติ เรื่อง สร้างสรรค์งานวิจัยเพื่อขับเคลื่อนประเทศสู่ความยั่งยืน ในยุคไทยแลนด์ 4.0. (น. 370 – 386). ปัตตานี: มหาวิทยาลัยฟาฏอนี.
3. เจ๊ะเหล๊ะ แยกพงศ์. (2561). การพัฒนาวินัยในตนเองของผู้เรียนศูนย์สาธิตการศึกษาศาสนาอิสลาม (ตาดีกา) มัสยิดมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์. ในการประชุมวิชาการระดับชาติ เรื่อง การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในยุคไทยแลนด์ 4.0 ครั้งที่ 7. (น. 561 – 576). นราธิวาส: มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์.
4. เจ๊ะเหล๊ะ แยกพงศ์. (2561). กระบวนทัศน์วิธีวิทยาการวิจัยทางกฎหมายอิสลาม. [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 5(พิเศษ), 199-211.
5. อิศรภักดี รินไธสง และเจ๊ะเหล๊ะ แยกพงศ์. (2562). การศึกษารูปแบบการเมืองการปกครองและอัตลักษณ์ที่สอดคล้องกับบริบทวัฒนธรรมในจังหวัดชายแดนภาคใต้. รายงานการวิจัยเสนอต่อ กอ.รมน. ภาค 4 ส่วนหน้า และสภาความมั่นคงแห่งชาติ.

ประวัติและผลงานของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

1. ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย) อิบรอเฮง ดอเลาะ
ชื่อ-นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Ibrorheng Dorloh
2. ตำแหน่งทางวิชาการ -
3. หน่วยงานและสถานที่ติดต่อได้สะดวกพร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์
อิเล็กทรอนิกส์ :

สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง
จังหวัดนราธิวาส 96000 โทรศัพท์มือถือ : 086-4919792 E-mail Address : ibrorheng.d@pnu.ac.th

4. ประวัติการศึกษา

วุฒิการศึกษา	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
Ph.D. (Islamic Law)	University Utara, Malaysia.	2019
M.A. (Comparative Jurisprudence)	Al-Azhar University, Egypt.	2006
B.A. (Islamic Law)	Al-Azhar University, Egypt.	2002

5. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ

- 1) กฎหมายอิสลาม
- 2) กฎหมายอิสลามเปรียบเทียบ

6. หลักสูตรที่มีความชำนาญพิเศษ :

- กฎหมายอิสลาม

7. ประสบการณ์ที่ทำงาน (งานที่รับผิดชอบ)

พ.ศ. 2555	อาจารย์ประจำสาขากฎหมายอิสลาม
พ.ศ. 2556	หัวหน้าสาขาวิชากฎหมายอิสลาม
พ.ศ. 2563-ปัจจุบัน	หัวหน้าสาขาวิชากฎหมายอิสลาม

8. ผลงานวิชาการ

1. Azhar, A., & Dorloh, I. (2020). *The Importance of field experts in the Fatwa Inquiry Procedure: A Review*. The 5TH National Conference on Islamic and Muslim Studies 2020. (p. 1218-1234). Patani: Prince of Songkla University.
2. Dzakarria, I., Abu Bakar, A., & Dorloh, I. (2020). Tahfiz school in Malaysia: Progress and Issues in School Management. *Journal of Humanities, Language, Culture and Business*. 4(14), 11-17. Retrieved from http://www.ichlcb.com/images/Articles/vol_4no.14/Paper-178-.pdf
3. Dorloh, I., Afifi, M., & Hasan, A. (2020). *The Buying by Installment Sale in The Consideration of Islamic Law*. International Conference on Islam, Development and Social Harmony in Southeast Asia (ICDIS) 2019. (p.120-138). Selangor: Malaysia

4. Dorloh, I. (2019). *Analysis of The Characteristics of Border Marriage Agents and The Services Offered by The Agents on The Facebook Page*. The 1st National Conference on Islamic Education Network 2019. (p.749-761). Patani: Fatoni University.
5. อีบรอเฮง ดอเลาะ. (2562). *ทัศนคติของผู้นำครอบครัวต่อการมีภรรยามากกว่าหนึ่ง:กรณีศึกษาผู้นำครอบครัวในอำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส*. ในการประชุมวิชาการระดับชาติเรื่อง “เครือข่ายนวัตกรรมและสร้างสรรค์ 2562”. (น. 621-631). นราธิวาส: มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
6. Dorloh, I. (2017). Transfer of Guardian Marriage in Thailand: an Analysis of Marriage With Intermediary Agent Insouthern Thailand. *Journal of Global Businessand Sosial Enterprenursh (GBSE)*, 6(9), 88-99. Retrieved from <http://gbse.com.my/v3no9december17/Paper-146-.pdf>
7. Dorloh, I. (2016). Marringe Moving Through the Intermediate Trust Agent in Southern Thailand. *International Journal of Law*, 1(1), 1-5. Retrieved from <http://www.ijlgc.com/PDF/IJLGC-2016-01-09-04.pdf>

ประวัติและผลงานของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

1. ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย)   अबดุลรอยะ บินเซ็ง
ชื่อ-นามสกุล (ภาษาอังกฤษ)   Abdulroya Binseng
2. ตำแหน่งทางวิชาการ   ผู้ช่วยศาสตราจารย์
3. หน่วยงานและสถานที่อยู่ติดต่อได้สะดวกพร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ :

สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง
จังหวัดนราธิวาส 96000 โทรศัพท์มือถือ : 0896571634 E-mail Address : abdulroya.b@pnu.ac.th

4. ประวัติการศึกษา

วุฒิการศึกษา	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ปร.ด. (อิสลามศึกษา)	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	2561
M.A. (Comparative Jurisprudence)	The Islamic University, Iraq .	2004
B.A. (Islamic Law)	Saddam University, Iraq.	2000

5. สาขาวิชาที่มีความชำนาญพิเศษ

- 1) กฎหมายอิสลาม
- 2) กฎหมายอิสลามเปรียบเทียบ

6. หลักสูตรที่มีความชำนาญพิเศษ :

- กฎหมายอิสลาม

7. ประสบการณ์ที่ทำงาน (งานที่รับผิดชอบ)

พ.ศ. 2551	อาจารย์ประจำสาขากฎหมายอิสลาม
พ.ศ. 2555	หัวหน้าสาขาวิชากฎหมายอิสลาม
พ.ศ. 2563-ปัจจุบัน	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

8. ผลงานวิชาการ

1. อับดุลรอยะ บินเซ็ง. (2560). *กฎหมายลักษณะการหย่าร้างของชาวมุสลิมเรียนกับกฎหมายอิสลาม*. ในการประชุมระดับชาติ สร้างสรรค์งานวิจัยเพื่อขับเคลื่อนประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ด้าน ยุทธศาสตร์วิจัยเชิงพื้นที่ ในหัวข้อ “บทบาทของมหาวิทยาลัยกับไทยแลนด์ 4.0” ครั้งที่ 6 (น. 87-103). ปัตตานี: มหาวิทยาลัยฟาฏอนี.
2. อับดุลรอยะ บินเซ็ง. (2561). *ทัศนะนักวิชาการอิสลามในการกำหนดอายุครรภ์ที่ส่งผลต่อการ รับรองบุตรชอบด้วยกฎหมายอิสลาม*. [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]. *วารสารอัล-นूर มหาวิทยาลัยฟาฏอนี*, 13(24). 137-147.
3. อับดุลรอยะ บินเซ็ง. (2561). *ทัศนะนักวิชาการอิสลามต่อการสืบวงศ์ตระกูลของบุตรจากบิดาผู้มี อนาคตหรือถูกอันตะขาดถ้วน*. [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]. *วารสารอัล-ฮิกมะฮ์ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี*, 8(15), 133-143.
4. อับดุลรอยะ บินเซ็ง. (2562). *วิธีการดำเนินชีวิตของสัปบุรุษมัศยิดหะยีดาอุดผ่านกระบวนการ สะละเกาะฮ์อัลกรุอัน*. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์*, 6(2), 166-175.

ประวัติและผลงานของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

1. ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย) รอฮานี มาแจ
ชื่อ-นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Rohanee Machae
2. ตำแหน่งทางวิชาการ -
3. หน่วยงานและสถานที่อยู่ติดต่อได้สะดวกพร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ :

สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง
จังหวัดนราธิวาส 96000 โทรศัพท์มือถือ : 098-0739975 E-mail Address : rohanee.m@pnu.ac.th

4. ประวัติการศึกษา

วุฒิการศึกษา	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
Ph.D (Islamic Law)	National University of Malaysia, Malaysia.	2018
M.A. (Islamic Law)	National University of Malaysia, Malaysia.	2012
B.A. (Islamic Law)	Al-Azhar University, Egypt.	2008

5. สาขาวิชาที่มีความชำนาญพิเศษ

- 1) กฎหมายอิสลาม
- 2) กฎหมายอิสลามว่าด้วยธุรกรรมสัญญา
- 3) กฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัว

6. หลักสูตรที่มีความชำนาญพิเศษ :

- กฎหมายอิสลาม

7. ประสบการณ์ที่ทำงาน (งานที่รับผิดชอบ)

พ.ศ. 2556 – 2559	อาจารย์พิเศษสอน ภาษาอาหรับ ณ ศูนย์การเรียนรู้ภาษา Aqrab Tilawah Bestari
พ.ศ. 2556 – 2559	อาจารย์พิเศษประจำสาขาวิชากฎหมายอิสลาม ณ มหาวิทยาลัยแห่งชาติ มาเลเซีย
พ.ศ. 2560- ปัจจุบัน	อาจารย์ประจำสาขากฎหมายอิสลาม

8. ผลงานวิชาการ

1. รอฮานี มาแฉ และ มุสลิม คาเรง. (2563). พฤติกรรมและวิธีการปฏิบัติของแม่เลี้ยงเดี่ยวมุสลิมต่อการอบรมเลี้ยงดูบุตร ในเขตอำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์*, 7(2), 123-141.
2. มุสลิม คาเรง และ รอฮานี มาแฉ. (2563). สภาพการจัดการเรียนการสอนของครูสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามชั้นนำในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์*, 7(1), 111-117.
3. มุสลิม คาเรง และ รอฮานี มาแฉ. (2562). ศึกษาเปรียบเทียบความเป็นมืออาชีพของครูสอนศาสนาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้กับโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาในมาเลเซีย. รายงานการวิจัย, ภายใต้ทุนวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2562.
4. รอฮานี มาแฉ, การ์มีะห์ ยูโซะ และ อาตีเราะห์ หะยีหะมะ. (2562). ปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของผู้หญิงมุสลิมกรณีศึกษาหมู่บ้านกอตอระนอ ตำบลคลองใหม่ อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี. ในการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ เรื่องเครือข่ายนวัตกรรมและสร้างสรรค์ 2562. (น. 545-554). นราธิวาส : มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์.
5. รอฮานี มาแฉ และนุรมา เหม็ม. (2562). ทศนคติของภรรยาต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการเลี้ยงดูครอบครัวกรณีศึกษา: ตำบลขอเลาะอำเภอยะรัง จังหวัดนราธิวาส. ในการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ เรื่องเครือข่ายนวัตกรรมและสร้างสรรค์ 2562. (น. 501-512). นราธิวาส : มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์.
6. นูรีมะห์ บาซอ, มะตอเฮ มะลี และรอฮานี มาแฉ. (2562). ศึกษาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ภาษาอาหรับของมุสลิมในด้านการอ่านบทดุอาอ์ในเวลาละหมาด กรณีศึกษา: หมู่บ้านส้มป่อย อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส. ในการประชุมวิชาการระดับนานาชาติเรื่อง อิสลามกับการพัฒนาและความสามัคคีทางสังคมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 2562. (น. 307-315). มาเลเซีย : มหาวิทยาลัยแห่งชาติมาเลเซีย.
7. รอฮานี มาแฉ และ นุรฮายาตี. (2561). การคุ้มครองสิทธิเด็กในการปกครองและการอุปการะเลี้ยงดูตามกฎหมายอิสลามและกฎหมายไทย. ในการประชุมวิชาการระดับชาติเรื่อง "การวิจัยและนวัตกรรม เพื่อขับเคลื่อนประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ครั้งที่ 7 ประจำปี 2561. (น. 853 - 868). นราธิวาส : มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์.
8. Khareng, M., & Machae, R. (2020). The Achievement of Teacher Professionalism among Religious Teachers Alumni of the Academy of Islamic and Arabic Studies, Princess of Naradhiwas University (AIAS-PNU). *Akademika Journal*, 90(2), 127-138. Retrieved from <https://ejournal.ukm.my/akademika/article/view/40443/10793>
9. Machae, R. (2019). *Isu dan Cabaran yang dihadapi oleh Ibu Tunggal di Selatan*. International Conference On Islam, Development And Social Harmony In Southeast Asia (Icdis) 2019. (p. 250-263). Selangor : Universiti Kebangsaan Malaysia.
10. Khareng, M., & Machae, R. (2019). *Pencapaian Profesionalisme Guru Agama dan Keberkesanan di Maadah Muhammadi Perempuan*. Kota Bharu Kelantan, Malaysia. International Conference On Islam, Development And Social Harmony In Southeast Asia (Icdis) 2019. (p. 179-200). Selangor : Universiti Kebangsaan Malaysia.

11. Machae, R., & Khareng, M. (2018). *Ibu Tunggal dan Akses Keadilan di Selatan Thailand. Sejarah dan Budaya Kelantan- Patani*. Persidangan Antarabangsa Tajuk Sejarah dan Budaya Kelantan- Patani. (p. 347-255). Kelantan: Universiti Kebangsaan Malaysia.
12. Machae, R., & Khareng, M. (2016). Children's Protection In The Issue of Hadhanah Based on Islamic Family Law and The Law of Thailand. *Global Journal Al-Thaqafah (GJAT)*, 6(2), 73-83. Retrieved from <http://www.gjat.my/gjat122016/11520160602.pdf>
13. Khareng, M., & Machae, R. (2016). Issues in Freedom of Religion and the Relationship with Thailand's Constitution. *Mediterranean Journal of Social Sciences*, 7(4), 287-294. Retrieved from <https://www.mcser.org/journal/index.php/mjss/article/view/9323>
14. Khareng, M., & Machae, R. (2016). Social Interaction: A Study on the Openness Attitude of Both Religion Believers Towards the other Believers in the Southern of Thailand Society. *Asian Social Science*, 12(7), 66-74. Retrieved from <http://www.ccsenet.org/journal/index.php/ass/article/view/54369>
15. Khareng, M., & Machae, R. (2016). Roles of Freedom of Religion: In Supporting the Formation of Openness Attitude Among the Southern of Thailand Society. *Global Journal Ath-Thaqafah*, 6(2), 59-71. Retrieved from <http://www.gjat.my/gjat122016/11420160602.pdf>

ประวัติและผลงานของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

1. ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย) สมชาย ภูมิมาโนช
ชื่อ-นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Somchai Poomimanot
2. ตำแหน่งทางวิชาการ -
3. หน่วยงานและสถานที่อยู่ติดต่อได้สะดวกพร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ :

สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง
จังหวัดนราธิวาส 96000 โทรศัพท์มือถือ : 0847102588 E-mail Address : somchai.p@pnu.ac.th

4. ประวัติการศึกษา

วุฒิการศึกษา	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ศศ.ม. (อิสลามศึกษา)	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	2560
ศศ.บ. (กฎหมายอิสลาม)	มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	2557

5. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ

- 1) กฎหมายอิสลาม

6. หลักสูตรที่มีความชำนาญพิเศษ :

- กฎหมายอิสลาม

7. ประสบการณ์ที่ทำงาน (งานที่รับผิดชอบ)

พ.ศ. 2557 - 2560	เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์
พ.ศ. 2561	อาจารย์ร่วมสอนในรายวิชาหลักกฎหมายอิสลาม 1 และ 3
พ.ศ. 2562 – ปัจจุบัน	อาจารย์ประจำสาขาวิชากฎหมายอิสลาม

8. ผลงานวิชาการ

1. สมชาย ภูมิมาโนช. (2562). การแปรสภาพของหุคม (หะรอม) ในกฎหมายอิสลามตามหลักการอุศูลฟิกฮฺ. ในการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติเรื่อง เครือข่ายนวัตกรรมและสร้างสรรค์ 2562. (น. 76-77). นราธิวาส : มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์.
2. สมชาย ภูมิมาโนช และญาดุลฮัก มิงสมร. (2561). การห้ามตามหลักการอุศูลฟิกฮฺในสุเราะฮ์อัลฮุญญุรอต. ในการประชุมวิชาการระดับนานาชาติเรื่อง อิสลามกับการพัฒนาและความสามัคคีทางสังคมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 2562. ครั้งที่ 1. (น. 701-706). นราธิวาส: มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
3. สมชาย ภูมิมาโนช. (2562). ทฤษฎีการเปลี่ยนคำฟัตวา(ข้อชี้ขาด)หุคมทางกฎหมายอิสลามข้อเท็จจริงและสาเหตุ. ในการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ เรื่อง อิสลามกับการพัฒนาและความสามัคคีทางสังคมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 2562. ครั้งที่ 3. (น. 328-339). รัฐสีลอองอร์: มาเลเซีย.

ประวัติและผลงานของอาจารย์ประจำหลักสูตร

1. ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย)   อานิส พัฒนปรีชาวงศ์
ชื่อ-นามสกุล (ภาษาอังกฤษ)   Anis Pattanaprichawong
2. ตำแหน่งทางวิชาการ   รองศาสตราจารย์
3. หน่วยงานและสถานที่ติดต่อได้สะดวกพร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ :

สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง
จังหวัดนราธิวาส 96000 โทรศัพท์มือถือ : 0814782872 E-mail Address : anis.p@pnu.ac.th

4. ประวัติการศึกษา

วุฒิการศึกษา	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
Ph.D (Islamic Law)	International Islamic University , Malaysia	2004
ศศ.ม. (อิสลามศึกษา)	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	2547
B.A. (Islamic Law)	Islamic University of Madinah, K.S.A.	2001

5. สาขาวิชาที่มีความชำนาญพิเศษ

- 1) กฎหมายอิสลามว่าครอบครัวและมรดก
- 2) กฎหมายอิสลามว่านิติกรรมสัญญา

6. หลักสูตรที่มีความชำนาญพิเศษ :

- กฎหมายอิสลาม

7. ประสบการณ์ที่ทำงาน (งานที่รับผิดชอบ)

พ.ศ. 2559 - 2562	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและวิจัย
พ.ศ. 2562 - 2563	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา
พ.ศ. 2563 - ปัจจุบัน	ผู้อำนวยการสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา

8. ผลงานวิชาการ

1. อานิส พัฒนปรีชาวงศ์. (2559). ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการใช้กฎหมายอิสลามลักษณะมรดกของมุสลิมในจังหวัดนราธิวาส. ในการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ด้านอิสลามศึกษาและการพัฒนาการศึกษา : อนาคตและความท้าทาย. ครั้งที่ 4. (น. 502-513). ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

2. อานิส พัฒนปรีชาวงศ์. (2560). *ศึกษาพฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูบุตรของครอบครัวอาจารย์มหาวิทยาลัยฟาฏอนีและมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์*. ในการประชุมวิชาการระดับชาติ เรื่อง สร้างสรรค์งานวิจัยเพื่อขับเคลื่อนประเทศสู่ความยั่งยืนในยุคไทยแลนด์ 4.0. (น. 126-136). ปัตตานี: มหาวิทยาลัยฟาฏอนี.

3. อานิส พัฒนปรีชาวงศ์. (2561). *ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของสถานเลี้ยงเด็กกำพร้ามูลนิธิอุบะฮ์เราะห์ ตำบลบางนาค อำเภอเมืองจังหวัดนราธิวาส*. ในการประชุมวิชาการระดับชาติ เรื่อง ความมั่นคงมั่งคั่งและยั่งยืนของไทยแลนด์ 4.0. (น. 778-788). นราธิวาส: มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์.

4. อานิส พัฒนปรีชาวงศ์. (2562). *ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการชะกาดฟิตรีของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามในสามจังหวัดชายแดนใต้*. ในการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ด้านอิสลามศึกษาและการพัฒนาการศึกษา. ครั้งที่ 2. (น. 130-146) ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

ประวัติและผลงานของอาจารย์ประจำหลักสูตร

1. ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย) ชูเฟียน บอสู
ชื่อ-นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Sufian bosu
2. ตำแหน่งทางวิชาการ -
3. หน่วยงานและสถานที่อยู่ติดต่อได้สะดวกพร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ :

สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง
จังหวัดนราธิวาส 96000 โทรศัพท์มือถือ : 0950350220 E-mail Address : sufian.b@pnu.ac.th

4. ประวัติการศึกษา

วุฒิการศึกษา	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
M.A. (Shari'ah with a major in Comparative Fiqh)	Jerash University, Jordan	2015
ศศ.บ. (กฎหมายอิสลาม)	มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	2554

5. สาขาวิชาที่มีความชำนาญพิเศษ

- 1) ประวัติศาสตร์อิสลาม
- 2) เจตนารมณ์กฎหมายอิสลาม

6. หลักสูตรที่มีความชำนาญพิเศษ :

- กฎหมายอิสลาม

7. ประสบการณ์ที่ทำงาน (งานที่รับผิดชอบ)

พ.ศ. 2557-2558	อาจารย์ผู้สอนโรงเรียนเอกชน
พ.ศ. 2558 - ปัจจุบัน	อาจารย์ประจำสาขากฎหมายอิสลาม

8. ผลงานวิชาการ

1. ชูเฟียน บอสู และอับดุลรอเซาะ หะมีแย. (2562). *ทัศนะนักวิชาการอิสลามว่าด้วยการเล่นกีฬาฟุตบอล กรณีศึกษาสโมสรฟุตบอลสามจังหวัดชายแดนใต้*. รายงานการวิจัย แหล่งทุน วช. ปี 2562.
2. ชูเฟียน บอสู. (2562). *บทบัญญัติอิสลามว่าด้วยการเล่นกีฬา [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]*. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์*, 7(2), 168-174.
3. ชูเฟียน บอสู. (2561). *หลักการเชือดสัตว์ตามบทบัญญัติอิสลาม*. ในการประชุมวิชาการระดับนานาชาติเรื่อง อิสลามกับการพัฒนาและความสัมพันธ์ทางสังคมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 2561. ครั้งที่ 1. (น. 73-86). นราธิวาส: มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์.

4. Bosu, S. (2019). *Sukan di dalam Pandangan Islam*. International Conference On Islam, Development And Social Harmony In Southeast Asia (Icdis) 2019. (p. 331-339). Selangor : Universiti Kebangsaan Malaysia.

5. Bosu, S. (2018). *Tahap Ke Professional Alumni Aias Dalam Bidang Guru*. Persidangan Antarabangsa Tajuk Sejarah dan Budaya Kelantan- Patani. (p. 301-316). Kelantan: Universiti Kebangsaan Malaysia.

ภาคผนวก จ
สรุปการวิพากษ์หลักสูตรฯของผู้ทรงคุณวุฒิ

ประเด็น	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	การพิจารณาปรับปรุงของคณะกรรมการ ร่างหลักสูตร	การดำเนินการ
หมวดที่ 1			
ชื่อหลักสูตร	-	-	-
ชื่อปริญญาและสาขาวิชา	-	-	-
จำนวนหน่วยกิตที่เรียน ตลอดหลักสูตร	บางท่านเห็นควรทบทวนใหม่เพราะมีจำนวน มากเกินไป ไม่ควรเกิน 130 หน่วยกิต	พิจารณาเห็นควรคงไว้เท่าเดิมคือ 136 หน่วยกิตตาม ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่ เนื่องจากมีเนื้อหา ใหม่เพิ่มขึ้นและต้องคงเนื้อหาเดิมที่เป็นสาระสำคัญ	ดำเนินการให้คงจำนวนหน่วยกิต 136 หน่วยกิตเท่าเดิม หน้า 1
รูปแบบของหลักสูตร	5.1 หลักสูตรระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี ให้เพิ่ม ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 5.6 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา ให้ปริญญาสาขาวิชาเดียว ควรเพิ่ม ให้ ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว	เห็นชอบตามข้อเสนอของคณะกรรมการ เห็นชอบตามข้อเสนอของคณะกรรมการ	ดำเนินเพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะทั้ง 2 ข้อ ใน หน้า 1 ข้อ 5.1 หลักสูตรระดับ ปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี ตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ ข้อ 5.6 ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว
อาชีพที่สามารถประกอบ ได้หลังสำเร็จการศึกษา	-	-	-
ชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง และคุณวุฒิการศึกษา ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบ หลักสูตร	- รูปแบบการเขียนคุณวุฒิของอาจารย์ไม่ สอดคล้อง คือในข้อ 3.2 ชื่อ-สกุลตำแหน่ง และคุณวุฒิอาจารย์ประจำหลักสูตร ในหน้า 35 แตกต่างกับในภาคผนวก ง. หน้า 141- 151	เห็นชอบตามข้อเสนอของคณะกรรมการ	ได้ดำเนินการให้สอดคล้องและถูกต้อง ตามแบบที่กำหนดแล้ว โดยได้ปรับ คุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบ หลักสูตรในภาคผนวก ง ให้สอดคล้อง กับรูปแบบการเขียนคุณวุฒิในข้อ 3.2

ประเด็น	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	การพิจารณาปรับปรุงของคณะกรรมการ ร่างหลักสูตร	การดำเนินการ
			หน้า 44 และหน้า 141-151
สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ	- ควรเพิ่มประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเทศไทยยุคไทยแลนด์ 4.0 เช่น ผลิตบัณฑิตพันธุ์ใหม่ สร้างผู้เรียนให้มีสมรรถนะและศักยภาพ มุ่งเน้นผลลัพธ์อื่นๆ ในหลักสูตรตามเกณฑ์ของ สกอ.	เห็นด้วยที่จะนำข้อมูลมาปรับปรุงตามที่กรรมการวิพากษ์เสนอ	ดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอ โดยเพิ่มการพัฒนาประเทศไทยในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในหน้า 4-5 และพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะที่เพียงพอ... มีคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณสำหรับสังคมยุคใหม่...มีความรู้ความสามารถในการประกอบการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถร่วมแก้ปัญหาสังคมและวิกฤติเศรษฐกิจโดยใช้องค์ความรู้ด้านกฎหมายอิสลาม..
หมวดที่ 2			
ปรัชญา	ควรเพิ่มในหัวข้อ 1.1 ให้มีคำว่า “มีลักษณะบูรณาการศาสตร์เชิงประยุกต์” และไม่ควรรีดยาวเกินจำเป็น	เห็นชอบตามข้อเสนอแนะ	ดำเนินการปรับปรุงโดยเพิ่ม “บูรณาการศาสตร์เชิงกฎหมายอิสลามที่วางอยู่บนรากฐานแห่งคัมภีร์อัลกุรอานและซุนนะฮ์...และปรับให้สั้นกระชับจากเดิม 6 บรรทัดเหลือ 3 บรรทัด ในหน้า 8
ความสำคัญ	-	-	-
วัตถุประสงค์ของ	-	-	-

ประเด็น	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	การพิจารณาปรับปรุงของคณะกรรมการ ร่างหลักสูตร	การดำเนินการ
หลักสูตร			
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ของหลักสูตร	ข้อ 1.4.3 ควรให้ครอบคลุมกิจการอื่นตาม วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ไม่เฉพาะกิจการ ด้านฮาลาล	เห็นชอบตามข้อเสนอแนะ	ดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอ คือ ปรับเพิ่มผลการเรียนรู้ในข้อ 1.4.3 สามารถประยุกต์ใช้กฎหมายอิสลาม เกี่ยวกับกิจการฮาลาลและอื่นๆ ใน ชีวิตประจำวัน ในหน้า 9
แผนพัฒนาปรับปรุง	ควรระบุระยะเวลาการปรับปรุง น.8 ควรให้ครอบคลุมทั้งเพศชายและเพศหญิง น. 9	เห็นชอบตามข้อเสนอแนะ	ดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอ โดย ระบุระยะเวลาในแผนพัฒนา 2.1 (1) อย่างน้อยทุกรอบ 5 ปี ใน (2) และ (3) ทุกปีการศึกษา และในกลยุทธ์ 2.2 (1) เพิ่มให้ครอบคลุมทั้งนักศึกษาชายและ หญิงโดย สนับสนุนให้นักศึกษาเตรียม ความพร้อมด้านความรู้และทักษะ ด้านอาชีพตามความถนัดของ นักศึกษาชายหรือหญิง หน้า 9-10
หมวดที่ 3			
1.ระบบการจัดการศึกษา	ควรเพิ่ม การจัดการเรียนการสอนภาคฤดูร้อน ควรขึ้นอยู่กับสภาพของนักศึกษาและความ จำเป็นของผู้เรียน น.9	เห็นชอบตามข้อเสนอแนะ	ดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอ โดย เพิ่มคำว่า “คำนึงถึงสภาพและความ จำเป็นของนักศึกษา” ในหมวด 3 ข้อ 1.2 หน้า 11
2.การดำเนินการ หลักสูตร	- คุณสมบัติของนักศึกษาต่างชาติไม่ปรากฏใน ข้อ 2.2 หากต้องการรับนักศึกษาต่างชาติควร	เห็นควรให้คงไว้เหมือนเดิมโดยไม่ต้องกำหนดเพิ่มเติม เนื่องจากนักศึกษาต่างชาติถือเป็นผู้สำเร็จการศึกษา	คงไว้เหมือนเดิม เนื่องจากคุณสมบัติที่ กำหนดไว้ครอบคลุมอยู่แล้ว

ประเด็น	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	การพิจารณาปรับปรุงของคณะกรรมการ ร่างหลักสูตร	การดำเนินการ
	กำหนดไว้ในที่นี้หรือกำหนดเป็นระเบียบใน ภายหลังตามที่เห็นสมควร	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าจาก ต่างประเทศ ตามข้อ 2.2.1 แล้ว	หน้า 11
3.หลักสูตรและอาจารย์ ผู้สอน	กลุ่มวิชาเอก น.17 ที่มีลำดับ เช่น กฎหมาย อิสลามว่าด้วยอียาบาดัต 1 และกฎหมาย อิสลามว่าด้วยอียาบาดัต 2 หรือ หลักกฎหมาย อิสลาม 1 และหลักกฎหมายอิสลาม 2 ควร จะต้องกำหนดเป็นเงื่อนไขก่อน-หลังตามความ เหมาะสม	เห็นควรให้คงไว้เหมือนเดิมไม่ต้องกำหนดเป็นเงื่อนไข ก่อน-หลัง เนื่องจากเนื้อหาในแต่ละวิชาแยกจากกัน และเพื่อความยืดหยุ่นในการจัดแผนการศึกษา	คงไว้เหมือนเดิม เนื่องจากเห็นว่า มี ความเหมาะสมแล้ว หน้า 17 และ 21
	ในหน้า 17 รายวิชาหะดีษว่าด้วยศาสน บัญญัติ 1 และรายวิชาหะดีษว่าด้วยศาสน บัญญัติ 1 ควรตัดลำดับออกเนื่องจากไม่มี รายวิชาในลำดับที่ 2 ในหน้า 17 และหน้าอื่นๆ รายวิชากฎหมาย อิสลามว่าด้วยอียาบาดัต 1 และ 2 -ภาษาอังกฤษ ควรใช้ (Islamic of Worship) ในหน้า 20 และหน้าอื่นๆ รายวิชา หะดีษว่า ด้วยศาสนบัญญัติ 1 -ควรเปลี่ยนเป็นภาษาอาหรับเป็น <u>อะฮาดิษ</u> ว่าด้วยศาสนบัญญัติ احاديث الاسلام โครงสร้างหลักสูตร ควรเพิ่ม (1) รายวิชาระบบการใกล้เคียงใน อิสลาม ในรายวิชาเลือกเพื่อตอบสนองหน้าที่	เห็นชอบตามข้อเสนอแนะ เห็นชอบตามข้อเสนอแนะ เห็นชอบตามข้อเสนอแนะ เห็นควรเพิ่มเนื้อหาที่เสนอลงในรายวิชาที่มีอยู่ แต่ไม่ ควรเพิ่มวิชาใหม่ เพราะอาจจะทำให้จำนวนหน่วยกิต	-ดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอ โดย ตัดเลขลำดับออก ในรายวิชา หะดีษว่า ด้วยศาสนบัญญัติ ในหน้า 17 และ 21 -ปรับปรุงชื่อภาษาอังกฤษ รายวิชา กฎหมายอิสลามว่าด้วยอียาบาดัต 1 และ 2 เป็น Islamic of Worship ใน หน้า 17 และ 20 -ปรับปรุงตามข้อเสนอในชื่อภาษา อาหรับ เป็น احاديث الاسلام ในหน้า 17 และ 21 -ดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอโดย เพิ่มเติมเนื้อหาเกี่ยวกับการใกล้เคียงใน รายวิชา 09-014-220 ระบบศาล อิสลาม หน้า 87

ประเด็น	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	การพิจารณาปรับปรุงของคณะกรรมการ ร่างหลักสูตร	การดำเนินการ
	อิหม่ามและกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ตาม พรบ.การบริหารองค์กรอิสลาม พ.ศ. 2540 (2) ควรเพิ่มรายวิชาสิทธิมนุษยชน	เพิ่มขึ้น หรือถ้าหากเพิ่มในเป็นรายวิชาเลือกก็จะทำให้ รายวิชาเลือกมีจำนวนเพิ่มขึ้นจนอาจทำให้นักศึกษาไม่ สามารถลงทะเบียนเรียน จึงเพิ่มในรายวิชาที่มีอยู่ใน หลักสูตรตามความเหมาะสม สิทธิมนุษยชนเป็นเนื้อหาที่นักศึกษาได้เรียนแล้วใน รายวิชา 11-014-116 กฎหมายในชีวิตประจำวันและ อาจเพิ่มเนื้อหานี้ในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง จึงเห็นว่าไม่ ควรเพิ่มรายวิชานี้	-เพิ่มประเด็นสิทธิมนุษยชนในรายวิชา 09-014-230 กฎหมายเปรียบเทียบ หน้า 90-91
แผนการรับนักศึกษา	-	-	-
งบประมาณตามแผน	-	-	-
โครงสร้างของหลักสูตร	-	-	-
โครงสร้างรายวิชา	การกำหนดชื่อภาษาอังกฤษในรายวิชาหลัก กฎหมายอิสลาม 1 (أصول الفقه 1) ไม่ตรงกัน คือในหน้า 17, 18, 20 ใช้คำว่า (Principle of Islamic Law 1) แต่ในหน้า 21, 22 ใช้คำ ว่า (Principle of Fiqh 1) จึงควรใช้คำให้ สอดคล้องกัน	เห็นชอบให้แก้ไขตามข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิโดย เปลี่ยนเป็น Principle of Islamic Law ให้ตรงกัน	ดำเนินการแก้ไขตามข้อให้สอดคล้อง ต้องกันแล้วใน หน้า 17, 18, 20
	ชื่อรายวิชาการเมืองการปกครองในอิสลาม ภาษาอาหรับ السياسة الشرعية ควร	เห็นชอบให้แก้ไขตามข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	ดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอโดยชื่อ รายวิชาการเมืองการปกครองใน อิสลาม ภาษาอาหรับ เป็น

ประเด็น	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	การพิจารณาปรับปรุงของคณะกรรมการ ร่างหลักสูตร	การดำเนินการ
	เปลี่ยนเป็น السياسة والحكم في الإسلام เพื่อให้มีความสอดคล้องชื่อและเนื้อหา		السياسة والحكم في الإسلام ในหน้า 19 และ 23
แผนการศึกษา	-	-	-
อาจารย์ประจำหลักสูตร	-ควรทบทวนสาขาวิชาของอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร -เพิ่ม ดร.รอฮานี มาแฉะ ในบัญชีรายชื่อ อาจารย์ประจำหลักสูตร -ปรับปรุงแบบการเขียนผลงานวิชาการของ อาจารย์ให้ถูกต้องตามแบบที่กำหนด	เห็นชอบตามข้อเสนอแนะ	ดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ หน้า 141-151
อาจารย์ผู้สอน	-	-	-
5.1	ทบทวนการใช้คำว่า ภาคนิพนธ์หรือสาร นิพนธ์	พิจารณาแล้วเห็นชอบให้ใช้ สารนิพนธ์	ดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอโดย เปลี่ยนภาคนิพนธ์เป็นสารนิพนธ์ หน้า 31, 35 และ 93
หมวดที่ ๔			
คุณลักษณะพิเศษ	ควรเพิ่มคุณลักษณะพิเศษ ในข้อ 1.4 มี ความสามารถในการอ่าน เข้าใจ เจตนารมณ์อัลกุรอาน และอธิบายตำรานิพนธ์ ทางกฎหมายอิสลาม เนื่องจากหลักสูตรได้ มุ่งเน้นในส่วนนี้และปรากฏอยู่ในเนื้อหา รายวิชาและกิจกรรมการพัฒนานักศึกษา	เห็นชอบให้เพิ่มเติมตามข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	ดำเนินการปรับปรุงเพิ่มเติมตาม ข้อเสนอ โดย เพิ่มในข้อ 1.4 มี ความสามารถในการอ่าน ท่องจำอัลกุ รอานและอธิบายตำรานิพนธ์ทาง กฎหมายอิสลาม หน้า 50

ประเด็น	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	การพิจารณาปรับปรุงของคณะกรรมการ ร่างหลักสูตร	การดำเนินการ
	ควรมีการเพิ่มกลยุทธ์หรือกิจกรรมของ นักศึกษา เช่น บทบาทสมมุติ การใช้ปัญหา เป็นฐาน การใช้กรณีศึกษา	เห็นชอบตามข้อเสนอแนะ	ดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอ โดย การเพิ่ม บทบาทสมมุติในการพัฒนา คุณธรรมจริยธรรม จิตสำนึกสาธารณะ และหลักคุณธรรมทางกฎหมาย หน้า 50
ผลการเรียนรู้	-		
กลยุทธ์การสอน	ควรเพิ่มในข้อ 4 มอบหมายงานเป็นกลุ่มย่อย และอภิปราย ควรเพิ่ม บูรณาการการใช้คอมพิวเตอร์	เห็นชอบตามข้อเสนอแนะ	ดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอโดย เพิ่มบูรณาการการใช้คอมพิวเตอร์ ใน ข้อ (4) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ บูรณาการการใช้คอมพิวเตอร์ให้ผู้เรียน ได้เลือกและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ เหมาะสม หน้า 53
กลยุทธ์การประเมินผล	ควรเพิ่ม ใช้ประวัติสะสมงานในการประเมิน เพื่อให้สอดคล้องกับรายวิชาสหกิจศึกษา	เห็นชอบตามข้อเสนอแนะ	ดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอ โดยเพิ่มกลยุทธ์การประเมินผล ด้านทักษะทางปัญญา (3) การ ประเมินโดยพิจารณาจากแฟ้ม ประวัติสะสมงานของนักศึกษา หน้า 52
จุดดำ-จุดขาว	ตารางแผนที่แสดงการกระจายความ รับผิดชอบข้อ 4 ด้านที่ 2 ความรู้ หมายถึง ความรู้ด้านการเรียบเรียงตำราพิมพ์ ซึ่งบาง	เห็นชอบให้แก้ไขตามข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	ดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอ โดย ได้ทำการปรับเปลี่ยน แผนที่แสดงการ กระจายความรับผิดชอบใหม่ให้มีความ เหมาะสม ใน หน้า 58-60

ประเด็น	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	การพิจารณาปรับปรุงของคณะกรรมการ ร่างหลักสูตร	การดำเนินการ
	รายวิชาใส่จุดดำไว้ว่าจะไม่สอดคล้อง เช่น รายวิชา 09-004-205 ชีวประวัติท่านนบี 09- 014-201 กฎหมายอิสลามว่าด้วยอียาตาด 1 09-014-215 อัลกุรอานว่าด้วยศาสนบัญญัติ 1 เป็นต้น		
หมวดที่ 5			
หลักเกณฑ์ในการ ประเมินผลนักศึกษา	ควรระบุช่วงคะแนนของแต่ละระดับ	พิจารณาเห็นสมควรให้เป็นไปตามเกณฑ์ข้อบังคับของ มหาวิทยาลัยและตามธรรมชาติหรือความเหมาะสม ของแต่ละรายวิชา	คงไว้เหมือนเดิม หน้า 62
3.เกณฑ์การสำเร็จ การศึกษา	ควรทบทวนเกณฑ์การสำเร็จว่าด้วยการ ท่องจำอัลกุรอานซูเราะฮ์อัลบะเกาะเราะฮ์ ใหม่	พิจารณาเห็นควรให้คงเดิมโดยจำกัดเฉพาะนักศึกษา มุสลิมเท่านั้น เนื่องจากเป็นซูเราะฮ์ที่มีความสำคัญและ เกี่ยวข้องกับข้อบัญญัติทางกฎหมายอิสลาม สมควรให้ นักศึกษาท่องจำ	คงไว้เหมือนเดิม แต่ให้เพิ่ม (เฉพาะ นักศึกษามุสลิม) หน้า 62
หมวดที่ 6			
การพัฒนาคณาจารย์	2.2 ควรมีการจัดโครงการเยี่ยมและศึกษาดู งานต่างมหาวิทยาลัยทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ	เห็นชอบตามข้อเสนอแนะ	ดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอโดย ปรับปรุง ในข้อ 2.2.2 สนับสนุนให้ อาจารย์เข้ารับการฝึกอบรม ร่วม ประชุม สัมมนาและศึกษาดูงานทาง วิชาการและวิชาชีพทั้งในและ ต่างประเทศ หน้า 63

ประเด็น	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	การพิจารณาปรับปรุงของคณะกรรมการ ร่างหลักสูตร	การดำเนินการ
หมวดที่ 7			
การประกันคุณภาพ หลักสูตร	-	-	-
หมวดที่ 8			
การประเมินการ ดำเนินการของหลักสูตร	1.2 ควรมีการประเมินทักษะของอาจารย์ โดย การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ผลการเรียนรู้ ของนักศึกษา	เห็นชอบตามข้อเสนอแนะ	ดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอ โดย เพิ่ม ข้อ 1.2.4 สาขาวิชาและอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรการประเมิน ทักษะของอาจารย์ โดยผ่านการ วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน และผลการ เรียนของนักศึกษา หน้า 71
ภาคผนวก			
ภาคผนวก ก	รายวิชามาตรฐานฮาลาลสากล ควรจะเรียน เกี่ยวกับการบริการฮาลาล การท่องเที่ยวแบบ ฮาลาลในโรงแรมและสปา เป็นต้น น.73 รายวิชาการเมืองการปกครอง ควรเพิ่ม ความหมายและที่มาของชีอะฮ์ซัยยิดะห์ นโยบายและศาสตร์อิสลามในสังคมมุสลิม และพหุวัฒนธรรม การประยุกต์ใช้กฎหมาย	เห็นชอบตามข้อเสนอแนะ เห็นชอบตามข้อเสนอแนะ	- ดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอ โดย เพิ่ม การบริการฮาลาล การท่องเที่ยว แบบฮาลาลในโรงแรมและสปา ใน คำอธิบายรายวิชา 09-014-240 มาตรฐานฮาลาลสากล หน้า 88 - ดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอ โดย เพิ่ม ความหมายและที่มาของชีอะฮ์ ซัยยิดะห์ นโยบายและศาสตร์อิสลาม

ประเด็น	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	การพิจารณาปรับปรุงของคณะกรรมการ ร่างหลักสูตร	การดำเนินการ
	อิสลามในประเด็นที่ไม่มีตัวบทปรากฏชัดเจน		ในสังคมมุสลิมและพหุวัฒนธรรม การประยุกต์ใช้กฎหมายอิสลามในประเด็นที่ไม่มีตัวบทปรากฏชัดเจน ในคำอธิบายรายวิชา 09-014-235 การเมืองการปกครองในอิสลาม หน้า 92
	ควรทบทวนคำอธิบายรายวิชาเพื่อให้สอดคล้องกับ หน้า 92 ควรเพิ่ม “หะลาลและหะรอม” ในรายวิชา หะดีษว่าด้วยศาสนบัญญัติ 1	เห็นชอบตามข้อเสนอแนะ	ดำเนินการทบทวนปรับปรุงแล้ว โดยปรับรายละเอียดเป็นรายวิชาที่มีการปรับปรุงในตารางเปรียบเทียบและปรับมิให้ซ้ำซ้อน ในหน้า 118 และเพิ่ม “ฮาลาลและฮารอม” ในคำอธิบายรายวิชา 09-014-218 หะดีษว่าด้วยศาสนบัญญัติ ในหน้า 86 และ 113
ภาคผนวก ง	ควรมีการทบทวนสาขาวิชาของอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรใหม่	เห็นชอบตามข้อเสนอแนะ	ดำเนินการทบทวนปรับปรุงให้ถูกต้อง และปรับปรุงแก้ไขสาขาวิชาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรให้ถูกต้องตามแบบที่กำหนดแล้ว ในหน้า 141-151

ภาคผนวก ฉ

สรุปการวิพากษ์ของคณะกรรมการสภาวิชาการมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

สรุปการวิพากษ์ของคณะกรรมการสภาวิชาการมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
ในการประชุมครั้งที่ 1/2564 เมื่อวันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2564

ประเด็น	ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสภาวิชาการมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	การดำเนินการ
1. หน้า 2 และ 3 ข้อ 9 ชื่อนามสกุล ตำแหน่ง และคุณวุฒิ การศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	รูปแบบการเขียนปีสำเร็จการศึกษาของคณาจารย์ที่มีการเขียน พ.ศ. และ ค.ศ.	คงเดิม ยึดแบบฟอร์มและระเบียบการเขียนของมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
2. หน้า 8 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	วัตถุประสงค์ข้อที่ 1.3.2 มีความรู้ความเข้าใจหลักการวิเคราะห์ วินิจฉัยทางกฎหมายอิสลามตามแนวทางของนักปราชญ์มัซฮับต่างๆ โดยเฉพาะมัซฮับชาฟีอี วัตถุประสงค์ข้อที่ 1.3.3 มีทักษะการอ่านอัลกุรอานและสามารถอธิบายตำราอิพนัทางกฎหมายอิสลาม วัตถุประสงค์ข้อที่ 1.3.5 มีจิตสำนึกสาธารณะ มีทักษะภาวะผู้นำ มีวินัย มีความรับผิดชอบ และสามารถสื่อสารด้วยภาษาที่หลากหลาย	ได้ดำเนินการปรับแก้แล้วโดยเพิ่มรายละเอียดดังนี้ 1.3.2 มีทักษะการอ่านอัลกุรอานและเข้าใจเจตนารมณ์แห่งอัลกุรอานสามารถอธิบายตำราอิพนัทางกฎหมายอิสลาม 1.3.3 สามารถอธิบายหลักการวิเคราะห์ วินิจฉัยทางกฎหมายอิสลามตามแนวทางของนักปราชญ์มัซฮับต่างๆ โดยเฉพาะมัซฮับชาฟีอี 1.3.5 มีจิตสำนึกสาธารณะ มีทักษะภาวะผู้นำ มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีความยุติธรรม และสามารถสื่อสารด้วยภาษาที่หลากหลาย
3. หน้า 9 ข้อผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร	เพิ่มคำว่า “หรือ” ในข้อ 1.4.7	ได้ดำเนินการปรับแก้แล้ว 1.4.7 สามารถสื่อสารด้วยภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ (ภาษาอาหรับ หรือ ภาษามลายู หรือ ภาษาอังกฤษ)

ประเด็น	ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสภาวิชาการ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	การดำเนินการ
4. หน้า 14-16 ก. หมวดวิชา ศึกษาทั่วไป	พิจารณาหมวดวิชาศึกษาทั่วไปและกำหนด รายวิชาให้สอดคล้องกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึง ประสงค์ของหลักสูตร	หลักสูตรมีข้อจำกัดในการกำหนดรายวิชาศึกษาทั่วไป ซึ่งจะต้องเลือกรายวิชาศึกษา ทั่วไปที่ได้รับการอนุมัติจากมหาวิทยาลัยแล้วเท่านั้น จึงต้องคงรายวิชาศึกษาทั่วไป ไว้เหมือนเดิม และยกเลิกรายวิชาที่ยังไม่ผ่านการอนุมัติอย่างเป็นทางการดังนี้ ก. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 1) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ ได้ยกเลิกรายวิชา 09-004-103 ทักษะชีวิตมุสลิม และรายวิชา 09-004-104 มโนทัศน์การศึกษาในอิสลาม 2) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ ได้ยกเลิกรายวิชา 09-004-105 วิทยาการอิสลามเบื้องต้น รายวิชา 09-004-106 ศาสนาและปรัชญาชีวิต และรายวิชา 09-004-107 สันติ ศึกษา 3) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ได้ยกเลิกรายวิชา 09-004-108 อิสลามกับวิทยาศาสตร์ -เหตุผลที่ยกเลิกรายวิชา เนื่องจากเป็นรายวิชาที่ไม่อยู่ในกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไปที่ ได้รับการอนุมัติจากมหาวิทยาลัยอย่างเป็นทางการ
5. หน้า 28 แผนการศึกษา	พิจารณาหมวดวิชาศึกษาทั่วไปในแผนการศึกษา ปีที่ 1-3 - (หรือรายวิชาอื่นๆในกลุ่มวิชาภาษา) - (หรือรายวิชาอื่นๆในกลุ่มวิชา มนุษยศาสตร์) - (หรือรายวิชาอื่นๆในกลุ่มวิชา สังคมศาสตร์) - (หรือรายวิชาอื่นๆในกลุ่มวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์) - เพราะเหตุใดถึงระบุ	คงเดิม เพื่อความยืดหยุ่นในการจัดแผนการศึกษาในหมวดวิชา และกลุ่มรายวิชา ต่างๆ ดังกล่าว ซึ่งได้ระบุไว้ชัดเจนแล้วในโครงสร้างของหลักสูตร

ประเด็น	ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสภาวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์	การดำเนินการ
6. หน้า 31 แผนการศึกษาปีที่ 4	ควรมีรายวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจ	เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะที่ให้มียรายวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจในแผนการศึกษาชั้นปีที่ 4 และได้ดำเนินการเพิ่มเติมในการจัดแผนการศึกษาแบบสหกิจศึกษาไว้เฉพาะแล้ว
7. หน้า 35 แผนการศึกษาปีที่ 4	ทบทวนกลุ่มวิชาเอกเลือก รายวิชาสารนิพนธ์	เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะที่ให้มียรายวิชาสหกิจในแผนการศึกษาชั้นปีที่ 4 และได้ดำเนินการเพิ่มเติมในการจัดแผนการศึกษาแบบสหกิจศึกษาไว้เฉพาะแล้ว
8. หน้า 48 องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม	แก้ไขสำนวนการเขียน-นักศึกษาที่ไม่สามารถลงทะเบียนเรียนรายวิชานี้เนื่องจากไม่มีสถานประกอบการรองรับ	ได้ดำเนินการปรับแก้ตามข้อเสนอแนะแล้ว โดยปรับสำนวนการเขียนใหม่ ดังนี้ -นักศึกษาที่ไม่สามารถลงทะเบียนเรียนรายวิชานี้เนื่องจากมีสถานประกอบการรองรับไม่เพียงพอ
9. หน้า 51 ข้อ 2.2 ความรู้	การกำหนดผลการเรียนรู้ด้านความรู้ยังไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	มีการเปลี่ยนแปลงผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยมีรายละเอียดดังนี้ (1) มีความรู้ ความเข้าใจในศาสตร์ทางด้านกฎหมายอิสลามตามมัซฮับฮาฟีอีและมัซฮับอื่นๆ (2) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแหล่งที่มาและวิวัฒนาการของกฎหมายอิสลาม (3) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับตำราธิพนธ์หลักการอ่านและเจตนารมณ์แห่งคัมภีร์อัลกุรอาน (4) มีความรู้ ความเข้าใจ หลักการวิเคราะห์ วินิจฉัยและการประยุกต์ทางกฎหมายอิสลาม
10. หน้า 58-60 รายวิชาหมวดเฉพาะ	ควรเพิ่มจุด ● ในหมวดความรู้ให้มากกว่าเดิมเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	ได้ดำเนินการปรับแก้แล้ว โดยเพิ่มจุด ● ในตารางแผนที่แสดงความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะด้านความรู้ทุกวิชาอย่างน้อย 1-2 จุด ในหน้า 58-60
11. หน้า 60 รายวิชา 09-014-436 สหกิจศึกษา	ควรมีจุด ● ที่ครอบคลุมให้มากกว่าเดิมหรือทุกจุด	ได้ดำเนินการปรับแก้แล้ว โดยได้ปรับปรุงการกระจายจุด ● รวมทั้งจุด ○ ในด้านคุณธรรมจริยธรรม ทักษะด้านปัญญา ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และ

ประเด็น	ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสภาวิชาการ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	การดำเนินการ
		ทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี เพื่อให้สอดคล้องกับผล การเรียนรู้ในหมวดวิชาเฉพาะเพิ่มขึ้นทุกรายวิชา ในหน้า 60
12. หน้า 62 เกณฑ์การสำเร็จ การศึกษาตามหลักสูตร	พิจารณาเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตาม หลักสูตรในข้อ 3.3 สอบผ่านการท่องจำอัลกุรอานซูเราะห์อัลบะ เกาะเราะฮ์ 3.4 สอบผ่านทักษะด้านภาษาอาหรับและ ภาษาอังกฤษ และผ่านกิจกรรมต่างๆที่สถาบัน อิสลามและอาหรับศึกษากำหนดไว้ เป็นเกณฑ์ที่กำหนดนอกเหนือจากข้อบังคับของ มหาวิทยาลัยฯ	เห็นชอบตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการและได้ดำเนินการปรับแก้ไข โดย กำหนดไว้เป็นเกณฑ์การจบหลักสูตรที่จะได้ทำเป็นประกาศหรือระเบียบของ มหาวิทยาลัยต่อไป ดังนี้ 3.3 สอบผ่านการท่องจำอัลกุรอาน ทักษะด้านภาษาอาหรับ ภาษาอังกฤษ และผ่าน กิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดตามประกาศของมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
13. หน้า 79-94 คำอธิบาย รายวิชา	ทบทวนชื่อรายวิชาภาษาไทยและชื่อรายวิชา ภาษาอังกฤษให้ตรงกัน และรูปแบบการพิมพ์ชื่อ รายวิชาภาษาอังกฤษ ในคำขึ้นต้นควรใช้ตัว อังกฤษตัวพิมพ์ใหญ่	ได้ดำเนินการปรับแก้ชื่อรายวิชาภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกับชื่อภาษาไทย และ จัดรูปแบบการพิมพ์ให้ถูกต้อง แล้ว ในหน้า 79-94
14. หน้า 88 รายวิชา 09-014- 227 กฎหมายอิสลามกับปัญหา ร่วมสมัย	พิจารณาเพิ่มเติมคำอธิบายรายวิชาเกี่ยวกับ บทลงโทษหรืออาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์	ได้ดำเนินการปรับแก้เพิ่มเติมประเด็น “อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์” ลงใน คำอธิบายรายวิชา 09-014-227 กฎหมายอิสลามกับปัญหาร่วมสมัย แล้ว ในหน้า 88
15. หน้า 141-151 ให้ทบทวน ภาคผนวก ง	ประวัติอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร แก้ไขตาม แบบฟอร์มของหลักสูตร	ได้ดำเนินการปรับแก้รูปแบบการเขียนประวัติอาจารย์ประจำหลักสูตรให้ถูกต้อง ตามแบบที่กำหนด แล้ว ในหน้า 141-151

ภาคผนวก ข

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชากฎหมายอิสลาม หลักสูตรปรับปรุง 2564

คำสั่งสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา

มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

ที่ ๐๓๔ / ๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชากฎหมายอิสลาม หลักสูตรปรับปรุง ๒๕๖๔ สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา

เพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ว่าด้วยคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

อาศัยอำนาจตามคำสั่งที่ ๒๑๔๐/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ เรื่อง มอบหมายอำนาจให้คณบดี ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้อำนวยการสถาบัน สังกัดมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ข้อ ๗ ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆตามระเบียบข้อบังคับฯ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายอิสลาม ปรับปรุง ๒๕๖๔ สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา ดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการอำนวยการ มีหน้าที่ ให้ปรึกษา แก้ไขปัญหา และข้อเสนอแนะ สนับสนุนการดำเนินงานฝ่ายต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ประกอบด้วย

๑.๑	รศ.ดร.อานิส	พัฒนปรีชาวงศ์	ประธานกรรมการ
๑.๒	ผศ.ดร.อับดุลรอยะ	บินเซ็ง	กรรมการ
๑.๓	ผศ.ดร.มะนะฟียะ	เมาตี	กรรมการ
๑.๔	ผศ.ดร.มุฮัมมัด	อุมูตี	กรรมการ
๑.๕	นางวาสนา	มะเจะแน	กรรมการและเลขานุการ

๒. คณะกรรมการดำเนินงาน มีหน้าที่ วางแผนกำหนดรูปแบบและดำเนินโครงการและประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามขั้นตอนการปรับปรุงหลักสูตรที่กำหนดโดยสำนักศึกษาคณะกรรมการการอุดมศึกษาและมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ประกอบด้วย

๒.๑	ดร.อิบรอเฮง	ดอเลาะ	ประธานกรรมการ
๒.๒	อาจารย์อับดุลอาซิซ	เจ๊ะมามะ	กรรมการ
๒.๓	รศ.เจ๊ะเหลาะ	แขกพงศ์	กรรมการ
๒.๔	รศ.ดร.อานิส	พัฒนปรีชาวงศ์	กรรมการ
๒.๕	อาจารย์มารียะ	ปูเต๊ะ	กรรมการ
๒.๖	ผศ.ดร.อับดุลรอยะ	บินเซ็ง	กรรมการ
๒.๗	ดร.รอฮานี	มาแจ	กรรมการ
๒.๘	อาจารย์สมชาย	ภูมิมาโนช	กรรมการ
๒.๙	อาจารย์ชูเฟียน	บอสู	กรรมการและเลขานุการ
๒.๑๐	นายแวลียะห์	รอนิง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

/ ๓. คณะกรรมการฝ่ายการเงิน...

- ๒ -

๓. คณะกรรมการฝ่ายการเงิน มีหน้าที่ เบิก – จ่ายเงิน ในการจัดโครงการพัฒนาหลักสูตรและควบคุมการเบิกจ่ายเงิน ให้เป็นไปตามกฎระเบียบของทางราชการ ประกอบด้วย

๓.๑	นางวาสนา	มะजेแน	ประธานกรรมการ
๓.๒	นางสาวชิตีมาเรีย	กาเดร์	กรรมการ
๓.๓	นางสาวฟูรีดา	หะมะ	กรรมการและเลขานุการ

๔. คณะกรรมการฝ่ายประเมินผล มีหน้าที่ประเมินผลการปฏิบัติโครงการ และจัดทำเอกสารสรุปผลการดำเนินงานเป็นรูปเล่ม ประกอบด้วย

๔.๑	ดร.อิบรอเฮง	ดอเลาะ	ประธานกรรมการ
๔.๒	นายดลรามาน	พันหวัง	กรรมการ
๔.๓	นายอับดุลรอฮิม	มามะ	กรรมการ
๔.๔	นายนิมูฮัมมัดพิตรี	อาแว	กรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษาและมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ต่อไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(รองศาสตราจารย์ ดร.อานิส พัฒนปรีชาวงศ์)
ผู้อำนวยการสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา
ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

ภาคผนวก ซ
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการวิพากษ์หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชากฎหมายอิสลาม หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2564

คำสั่งสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

ที่ ๑๒๖ / ๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการวิพากษ์หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชากฎหมายอิสลาม หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔

ด้วย สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ได้ดำเนินโครงการปรับปรุงหลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายอิสลาม หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้การดำเนินการปรับปรุง เป็นไปตามระบบและกลไก ตามตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด

อาศัยอำนาจตามคำสั่งที่ ๒๑๔๐/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ เรื่อง มอบหมายอำนาจให้คณบดี ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้อำนวยการสถาบัน สังกัดมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ข้อ ๕ ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามระเบียบข้อบังคับฯ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการวิพากษ์หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายอิสลาม หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔ สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา ดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการอำนวยการ มีหน้าที่ ให้ปรึกษา แก้ไขปัญหา และข้อเสนอแนะ สนับสนุนการดำเนินงานฝ่ายต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ประกอบด้วย

๑.๑ รองศาสตราจารย์ ดร.อานิส	พัฒน์ปรีชาวงศ์	ประธานกรรมการ
๑.๒ รองศาสตราจารย์เจ๊ะเหล๊ะ	แขกพงศ์	กรรมการ
๑.๓ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มะนะฟียะ	มาตี	กรรมการ
๑.๔ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อับดุลรอยะ	บินเซ็ง	กรรมการ
๑.๕ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มูฮัมหมัด	อูมูดี	กรรมการ
๑.๖ นางวาสนา	มะเจะแน	กรรมการและเลขานุการ

๒. คณะกรรมการดำเนินงาน มีหน้าที่ วางแผนกำหนดรูปแบบและดำเนินโครงการและประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตามขั้นตอนที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ประกอบด้วย

๒.๑ อาจารย์ ดร.อิบรอเฮง	ดอเลาะ	ประธานกรรมการ
๒.๒ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มะรอนิง	สาแลมิง	กรรมการ
๒.๓ อาจารย์ ดร.ฆอซาลี	เบ็ญหมัด	กรรมการ
๒.๔ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุสมาน	ยูนูส	กรรมการ
๒.๕ รองศาสตราจารย์เจ๊ะเหล๊ะ	แขกพงศ์	กรรมการ
๒.๖ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อับดุลรอยะ	บินเซ็ง	กรรมการ
๒.๗ อาจารย์สมชาย	ภูมิมาโนช	กรรมการ
๒.๗ อาจารย์ ดร.รอฮานี	มาแจ	กรรมการและเลขานุการ
๒.๘ อาจารย์ซูเฟียน	บอสุ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

/๓. คณะกรรมการฝ่ายการเงิน...

๓. คณะกรรมการฝ่ายการเงิน มีหน้าที่ เบิก - จ่ายเงิน ในการจัดโครงการพัฒนาหลักสูตรและควบคุมการเบิกจ่ายเงิน ให้เป็นไปตามกฎระเบียบของทางราชการ ประกอบด้วย

๓.๑ นางสาวสนา	มะเจะแน	ประธานกรรมการ
๓.๒ นางสาวซีตมาเรีย	กาเดร์	กรรมการ
๓.๓ นางสาวฟูรีดา	หะมะ	กรรมการและเลขานุการ

๔. คณะกรรมการฝ่ายประเมินผล มีหน้าที่ประเมินผลการปฏิบัติโครงการ และจัดทำเอกสารสรุปผลการดำเนินงานเป็นรูปเล่ม ประกอบด้วย

๔.๑ อาจารย์ ดร.รอฮานี	มาแฉะ	ประธานกรรมการ
๔.๒ นายอับดุลรอฮิม	มามะ	กรรมการ
๔.๓ นางอาวานีส	กือมอ	กรรมการ
๔.๔ นายคลรามา	พันหวัง	กรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษาและมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ต่อไป

สั่ง ณ วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(รองศาสตราจารย์ ดร.อานิส พัฒนปรีชาวงศ์)

ผู้อำนวยการสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา

ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์